

HET DAMSPEL

OFFICIEEL ORGAAN

∴ van den ∴

NATIONALEN

DAMBOND

Jaargang 21

1929

„HET DAMSPEL”

Maandblad ter bevordering van het Damspel.

Officiëel orgaan en uitgave van den Nederlandschen Dambond.

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: Binnenland f 3.—. Buitenland f 3.50 per jaar.
Abonnee...en kunnen met elk nummer ingaan, doch slechts eindigen 31 December. Losse nummers 30 cent per stuk. P...efnummers steeds op aanvraag gratis verkrijgbaar

Verschijnt omstreeks den 15den van elke maand.

Hoofdredacteur: J. FABRICIUS, Amsterdam, Gijsbrecht van Aemstelstraat 23.

Hoofdadministratie: J. W. VAN DARTELEN, Heemstede.

Postrekening N°. 64007.

Raadhuisstraat 61.

NADruk ZONDER VERMELDING VAN BRON IS VERBODEN.

RECAMIER SIGAREN

Fabrikaat:
Eugène Goumy & Baar

= NIET TE EVENAREN = PRIJZEN 5 t.m. 25 cts.

Bij den aanvang van het nieuwe jaar bieden wij den lezers onze beste wenschen aan.

HOOFDREDACTIE.

JAARVERGADERING 1929.

Het ligt in het voornemen om de jaarvergadering te houden op Donderdag, 9 Mei 1929 (Hemelvaartsdag) te 's Bosch. In verband met het bepaalde bij art. 12 H. R. heb ik de eer den aangesloten vereenigingen daarvan mededeeling te doen.

Dordt, 15 Dec. 1928.

W. H. LIEVE, *1e Secretaris.*

TOEGETREDEN VEREENIGINGEN.

De Geldersche Dambond omvattende de vereenigingen: „W. Z. D. V.” te Arnhem, „Dindua” te Arnhem, „Vriendenkring” te Nijmegen, „Excelsior” te Oosterbeek, en de Zutphensche Damvereeniging, is met ingang van 1 Jan. 1929 tot den Nederlandschen Dambond toetreden.

De Chr. Damclub „Almelo” is met ingang van 1 Jan. 1929 tot den bond toetreden.

Met een hartelijk welkom zullen we de nieuwe clubs in onze organisatie opnemen. Gaarne hopen we, dat deze successen spoedig door meerdere gevolgd zullen worden. Alle nog niet aangesloten clubs moeten inzien, dat alleen door organisatie haar grootste belangen gediend kunnen worden.

V. OVEN, HAAG - BEKERS - MEDAILLES
AANDELS - VLAGGEN - INSIGNES

PERSOONLIJKE LEDEN.

Met ingang van 15 Dec. 1928 zijn als persoonlijk tot den bond toetreden de heeren: J. Strooband, 't Zand D 90, Middelburg; W. J. Vloon, Stationsstraat 78, Apeldoorn; J. J. Almekinders, Hoogstraat 5, Sluis; H. Wezenaar, Rott. weg 117, Zwijndrecht; J. Visser Jr., 2de Sluisweg 27, Apeldoorn; L. Werkema te Warffum.

KAMPIOENSCHAP VAN NEDERLAND 1929.

Het Bestuur bericht, dat deze wedstrijd omstreeks Maart e.k. te Amsterdam zal aanvangen.

De tot deelneming aan dezen wedstrijd bevoegden worden uitgenoodigd van hun voornemen tot deelneming vóór 10 Febr. 1929 aan ondergeteekende mededeeling te doen.

Dordrecht, Sophiastat 18.

W. H. LIEVE, Secretaris.

WIJZIGING BESTUURSFUNCTIES, CLUBLOKALEN, CLUBAVONDEN ENZ.

LEERDAM. Speelavond is thans Vrijdags.

AMSTERDAM. Het adres van den secretaris van Tavenu is thans: J. Meijer, Herculesstraat 121^{II}.

ALMELO. Het Bestuur van de Chr. Damclub „Almelo” is als volgt samengesteld: Voorz. A. v. Lente; Secretaris F. v. Stegeren, Holtjesstraat 28; Penningm. W. Plas, Eschstraat 3; 2e Voorz. H. Nijhoff; Alg. Adj. H. J. Dreefman.

Het clublokaal is gevestigd in het Verenigingsgebouw „Obadja”, Molenkamp-park, terwijl Donderdags speelavond wordt gehouden.

GELDESCHE DAMBOND. Het bestuur bestaat uit de heeren: E. Hobé te Oosterbeek, Voorzitter; D. J. Jureka, Schraassertstraat 39 te Arnhem, Secretaris; C. Mol te Nijmegen, Penningmeester en L. Muusse te Arnhem, Commissaris.

NIJMEGEN. Secretaris van „Vriendenkring” is: W. Nas, Grootestraat 33.

Clubavond Dinsdag in Hotel „Neuf” Grootestraat 11.

ARNHEM. Secretaris van „Dindua” is: L. Muusse, Koningstraat 21.

Clubavond Donderdag in gebouw „Chr. Belangen”, Weverstraat.

OOSTERBEEK. Secretaris is T. Rozeboom, Grindweg 40.

Clubavond Dinsdag in gebouw „Tabor”.

ZUTPHEN. Secretaris is: C. J. Horst, Polsbroek 248.

Clubavond Donderdags in „Volkshuis”, Groote Markt.

MAASSLUIS. Speelavond wordt thans gehouden op Woensdag in gebouw „Sursum Corda”.

CONSTANT, Rotterdam. Het clublokaal is verplaatst naar Hotel „Coomans”, Hoofdsteeg.

MONSTER. Tot penningmeester is benoemd P. Borgdorff, Zeestraat 45.

NOG EEN NIEUWE DISTRICTSBOND.

„De Zaanstreek” heeft ook zijn wakkere mannen, die de hand aan den ploeg hebben geslagen. In een kortgeleden gehouden vergadering van afgevaardigden der clubs uit deze omgeving werd besloten tot oprichting van een districtsbond „Noord-Holland benoorden het IJ”. De voorloopige commissie bestaat uit de heeren B. Ris, P. Beunder en J. N. Vredenburg, Heiligeweg 11, Krommenie als secretaris.

Wij twifelen er niet aan of deze commissie zal succes van haar arbeid ondervinden. In die omgeving ligt nog een groot arbeidsveld braak.

OOSTELIJKE DAMBOND.

Ook hier is men ijverig bezig propaganda voor den bond te maken. In de laatste jaarvergadering werd een propagandacommissie benoemd, waarvan de heer F. Tusveld te Almelo de actieve secretaris is.

Het eerste succes van deze commissie was bereids, dat de Chr. Damclub „Almelo” onzen bond kwam versterken. Ook de toetreding van Nijverdal met ingang van 1 Januari j.l. is te wachten, terwijl ook Rijsen spoedig dit goede voorbeeld zal volgen. Verder zal deze commissie haar werkzaamheden uitstrekken tot Meppel, Zwolle, Apeldoorn, Kampen enz.

Het spreekt vanzelf, dat we ook deze commissie het meest mogelijke succes toewensen.

BINNENLAND.

Redacteur: W. H. LIEVE, Sophiastreet 18, Dordrecht.

Leerdam. Het clubkampioenschap werd behaald door W. Huigen; 2e prijs S. Pelle.

Voor de 2e klasse moet een herkamp plaats hebben tusschen D. Kamp en C. Sleuwenhoek. Clubkampioen 3e klasse werd B. van Gent, terwijl C. de Jong den 2en prijs won.

Rotterdam. De clubkampioen van „Constant” te Rotterdam, de heer N. Cohen, gaf dit jaar de gebruikelijke simultaan-séance. Er waren 28 deelnemers. De uitslag was dat de kampioen 15 partijen won, 7 remise speelde en 6 partijen verloor.

In verband met het feit, dat verschillende sterke spelers voor het bord zaten, mag dit resultaat gunstig worden genoemd.

Haarlem. De jaarlijksche massakamp tusschen de Haarlemsche Damclub en Gezellig Samenzijn te Amsterdam is geëindigd in een 29—19 overwinning voor G. S.

AMSTERDAMSCH E DAMBOND—DISTRICT „ROTTERDAM”.

Tusschen beide bonden is een jaarlijksche wedstrijd tot stand gekomen, die zal gaan tusschen een vertegenwoordigend tiental, en waarvoor een beker is beschikbaar gesteld. Deze beker moet 3 maal achter elkaar of 5 maal in het geheel gewonnen worden. Zondag 2 Dec. j.l. had de eerste ontmoeting te Amsterdam in „de Kroon” plaats.

De opstelling en uitslag was als volgt:

Tiental Amsterdam.		Tiental Rotterdam.	
1. M. A. Haije	1—1	D. H. Möllenkamp.	
2. G. W. Spittuler	1—1	Dr. M. v. Rees.	
3. H. Koperberg	1—1	M. B. Braber.	
4. J. Groenteman	2—0	P. Mahn.	
5. L. Duitz	1—1	K. Hoogstraaten.	
6. M. Markus	0—2	W. H. Niestadt.	
7. N. de Vries	0—2	Ph. Kets de Vries.	
8. A. v. 't Schip	0—2	J. Bal.	
9. W. Lisser	1—1	H. J. v. d. Broek.	
10. J. Gokkel	0—2	A. M. Olsen.	

7—13

Het tiental van het district „Rotterdam” behaalde dus een zeer fraaie overwinning en kwam daarmee voor een jaar in het bezit van den beker.

CRITIEK VERZOCHT.

In het Dec.-nr. viel aan den voet van mijn artikel weg een verzoek aan de lezers om mededeeling van aanmerkingen op het beweerde of aangeven van fouten in de analyses. Want bij het groot aantal standen dat ik gaf kan het, mede in verband met den betrekkelijk korten tijd die beschikbaar was om alle 132 partijen te bestudeeren, natuurlijk niet anders of in de gegeven analyses zitten vele onnauwkeurigheden. Ik verzoek dus nogmaals dringend: Zend mij op- of aanmerkingen over mijn artikelen.

R. C. KELLER.

Betreffende diagramstand 1 (Springer—Molimard) werd door P. Kleute Jr. in de Telegraaf aangegeven dat zwart zich na (19—24), 48—43 kan redden door 24—30!! en 14—19! waarna 34—30 niet kan door 13—18.

Alweer een bewijs dat ons spel zelfs in de meest eenvoudige standen nog groote verrassingen kan verbergen. Want voor zoover mij bekend werd deze brillante redding noch door een der spelers, noch door een der velen die deze partij volgden, opgemerkt.

De taxatie van diagram 2 was er glad naast. Bij nadere beschouwing begrijp ik zelf niet hoe ik 30—24, afgezien van de weerlegging, als beste voortzetting kon aangeven. Immers in de diagramstelling krijgt wit door 30—25, 39—34 met de dreigingen 34—29 of 34—30 kansrijk spel.

Bovendien merkt de heer D. Vermeulen te Alkmaar op dat 30—24 (20 : 29) 35—30 weerlegd wordt door (3—9!!) met de dreiging 29—33 of 34, hierdoor kan ook 27—22 niet. De inzender geeft nog aan de volgende variant, die ik slechts geef om de

aardige verwickeling (dus na 3—9): 28—22 (7—11) 36—31 (12—18?) A) waarna 31—26 niet mogelijk zou zijn. Ik vond hier echter de volgende variant 31—26 (11—17); 22 : 11 (16 : 7) 26 : 17!!, waarna 29—34 en 23 : 25 niet kan door 17—12 en 27—22. Het beste is nog voor zwart 18—22 en 23 : 21, wat na 39—33 gelijk spel geeft; inplaats van 18—22 geven combinaties door 29—33 ingeleid slechts remise.

A. Van Springer mochten we over dezen stand ook een opmerking ontvangen, waarin uitkomt dat de hier aangegeven zet zwak is. De wereldkampioen geeft de volgende varianten aan (vanuit den diagramstand)

30—24? (20 : 29) 35—30 (3—9!) 28—22 (7—11) 36—31 x y (12—17!!) 31—26 of? (17 : 28 26 : 6 (29—34!) 40 : 18 (13 : 44) 32 : 23 (19 : 28) gewonnen.

x. 39—33 (23—28) 32 : 34 (21 : 43) en wint.

y. 37—31 (21—26) 22—17 of? (26 : 28) 17 : 6 (28—33) 39 : 28 (23 : 43) en wint.

De heer A. H. v. d. Geest te Lisse merkt betreffende diagramstand 31 (De Jongh—Bélar) op dat de variant 27—21 (7—11) 38—33 (11—16) 28—22 faalt, daar zwart ook met 18 : 29 drie slaat.

Toch geloof ik dat 7—11 dwingend tot 21—16 niet sterker is dan 9—13, daar wit meer spel krijgt. De radicaalste winst was

mogelijk zooals bij den 3den zet van de gespeelde variant aangegeven (dus i. p. v. 24—29? 22—27!).

Wanneer zwart in den diagramstand 27—21 met 7—11 beantwoordt, zal hij vermoedelijk ook wel winnen, echter niet zoo snel, bijv.:

27—21 (7—11) 21—16 (9—13) 16 : 7 (12 : 1) 38—33! (1—7 of?) 48—43 7—11 a) 43—39 (11—16) 39—34, nu volgt op (18—22) 32—27 en 34—29 en op (16—21) 34—29, X X (18—22) 35—30 en 39—34.

a) Hier is natuurlijk sterker (18—22) 25—20 of? (14 : 34) 33—29 (20 : 29) 28 : 30 en zwart staat een schijf voor.

Den verschillende inzenders dank voor hunne opmerkingen.

Nagekomen. Van den heer Polman ontving ik een schrijven betreffende de laatste zinsnede van het stukje dat ik in het December-nummer (pag. 206) over hem schreef. De heer Polman schrijft o.a. dat hij zijn „indrukken” samenstelde vóór het einde van den wedstrijd. Dit was mij onbekend; integendeel het feit, dat bij de indrukken van Bonnard en Molimard wel vermeld stond, dat zij niet geschreven waren na den wedstrijd, wettigde het vermoeden dat het met die van Polman wel het geval was.

Wanneer de opmerking van den heer Polman echter vervalt, vervalt vanzelfsprekend mijn citaat daarvan.

WEST-FRIESLAND.

De wedstrijd om het wereldkampioenschap 1928 schijnt overal de dammers wakker geschud te hebben. Ook in bovengenoemde streek is weer leven gekomen. Spelers, die een 10-tal jaren geleden onder de sterksten behoorden, hebben elkander weer gevonden en gezamenlijk een wedstrijd om het kampioenschap van „West-Friesland” georganiseerd. De deelnemers waren: P. Beers Pzn. van Noord-Scharwoude, M. v. d. Brink, D. Kleen, Jb. Mantel, T. Mantel, te Winkel, A. Plantinga van Nieuwe-Niedorp, A. Renooij van Hoogwoud en G. Renooij van Berkhout.

De bezetting was niet zoo sterk als die voorheen wel was. Sterke spelers als Amels, De Groot, Verkroost en v. d. Welle ontbraken. Er werd gespeeld op Zondag en 2 partijen per dag.

Het resultaat was als volgt: P. Beers won alle partijen en behaalde dus met 14 punten den kampioentitel; D. Kleen, 2e prijs met 11 punten; G. Renooij, 3e prijs met 9 punten; A. Renooij 4e prijs met 8 punten. Jb. Mantel behaalde 6 punten, T. Mantel, A. Plantinga 4 punten, M. v. d. Brink 0 punten.

De belangstelling was groot en door het houden van groepenwedstrijden, vierkampen enz. hoopt men in deze streek het dammen nieuw leven in te blazen.

Gaarne hopen wij, dat het streven succes zal hebben.

Tiel. In deze plaats heerscht een opgewekt damleven. De eene wedstrijd is nog niet beëindigd of een nieuwe wordt alweer in uitzicht gesteld. Ditmaal had men een handicap-wedstrijd georganiseerd, waardoor de spanning enorm bleef, want een voorgift van 2 stukken ophalen, wil wat zeggen.

De uitslag werd, dat H. v. Keulen met 21 punten uit 13 partijen den zilveren beker voor een jaar won, 2e werd H. v. Gessel met 19 punten, terwijl voor de 3e plaats H. W. v. Gessel, A. D. v. d. Heuvel en G. de Heus met 15 punten in aanmerking kwamen. Alleen het feit, dat de organiserende club tot nog toe niet in competitieverband kan worden opgenomen, weerhoudt haar toetreding tot den bond. Er zijn echter teekenen, die er op wijzen, dat ook hier de isolatie zal worden opgeheven.

In Kesteren is bereids een club opgericht met 18 leden, terwijl in Buren de voor-

bereidingen voor de oprichting van een club reeds zijn getroffen. Wanneer maar eenmaal een klein verband gelegd kan worden, zal de verdere propaganda niet op zich laten wachten en zal ook hier na eenigen tijd een goede afdeling van den bond geboren worden. Hulde aan de Tielsche propagandisten.

EXCELSIOR TE AMSTERDAM.

Ter gelegenheid van het 5-jarig bestaan der Damclub „Excelsior”, organiseert zij groepenwedstrijden voor de Hoofd-, eerste- en tweede klasse. Inschrijvingen staan voor iedereen open; de prijzen zullen uit fraaie medailles bestaan.

Inschrijvingen vóór 25 Januari 1929 aan het adres van den Secretaris, P. M. Scherpenisse, Orteliustraat 52 huis.

J. KOOPMAN. †.

De oprichter der Deventer Damclub is overleden. Een ieder, die het wèl meent met zijn club, de club, die zijn liefde in het bijzonder heeft, weet, hoe dergelijke personen, die als het ware aan de wieg gestaan hebben van de club, die nu stevig grondvest is, zich daar geheel één mee voelen en gemakkelijk is het niet de een zonder den ander te noemen. Een bestuursfunctie heeft de overledene nooit willen vervullen; na de oprichtingsvergadering geleid te hebben, trok hij zich terug. Niettemin deed hij zich steeds gelden, wanneer het clubbelang dit z. i. vorderde. Slechts 43 jaren telde Koopman bij zijn smartelijk heengaan. Een langdurige, sloopende ziekte, sleepte hem onontkoombaar ten grave. Hij ruste in vrede!

M. v. OOSTROM, Secr. D. D. C.

BUFFENLAND.

Redacteur: G. L. GORTMANS, Pieter Lastmankade 89, Amsterdam.

Na den wedstrijd te Amsterdam heeft de Parijsche Damclub zijn spelers geklasseed in de volgorde: de Jongh, Fabre, Bizot enz. Fabre, niet tevreden met deze plaats, heeft de Jong uitgedaagd tot een match.

De Haas heeft getracht een match tusschen Springer en hem tot stand te brengen. Naar wij vernemen is hij in zijn pogingen niet geslaagd, omdat Springer door gemis aan vacantië — de match zou in Brussel worden gespeeld — de uitdaging heeft moeten weigeren.

Dit spijt ons zeer, omdat de strijd tusschen de oudere en jongere generatie een gebeurtenis zoude zijn geweest, die slechts noode zal worden gemist.

Het testament van wijlen Edward K. Chapman, dikwijls genoemd: de kerstboomenkoning van Maine, bevat een legaat van 1000 Dollar aan de Christelijke Jongemannen Vereeniging van zijn woonplaats Portland, Maine, dit voor de aanschaffing van damborden en schijven en om het welvaren der damgemeenschap op andere wijze te bevorderen.

Onze plaatsruimte is te beperkt om steeds dergelijke berichten uit andere bladen over te nemen, maar zij, die belangstellen in belangwekkend nieuws uit de wereld van het Engelsche damspel, verwijzen wij naar The Draughts Review, die dikwijls artikelen bevat over interessante dampersoonlijkheden, waaraan dit spel zoo rijk is.

Soms worden zulke artikelen uit de D. R. in provinciale bladen overgenomen — het spijt ons dit te moeten zeggen — zonder bronvermelding.

ALLERLEI.

Problemisten, die daartoe liefhebberij genoeg hebben, kunnen ons hunne problemen toezenden, welke verschenen zijn in gewone dagbladrubrieken (de meeste damperiodieken hebben wij zelf), ter vastlegging in onze probleemcollectie. Bedoeld worden die problemen, waarin zij meenen iets zeer goeds of oorspronkelijks te hebben gelegd (nieuwe motieven, een oorspronkelijke — zelfs al is het een geringe — finesse, een oud motief in zeer goeden stand, enz.). Men mag de vermeende verdiensten van problemen gerust motiveeren; het betreft geen publicatie, en problemisten onder elkaar kunnen wel openhartig spreken over wat hun zoo na aan het hart ligt.

Het mededingen in oplossingswedstrijden heeft zijn avontuurlijke zijde. Iemand, die onlangs een eersten prijs won, vertelde ons, dat hij reeds in den loop van den wedstrijd een reeks problemen had herkend, die waren overgenomen uit het oude boek van De Haas en Battenfeld. Toen ten slotte een groot aantal oplossers alles bleek te hebben gevonden, werd, om een scheiding te veroorzaken, een zeer moeilijk eindspel van Blankenaar geplaatst. Onze zegsman herkende ook dezen stand en schreef den redacteur: voor oplossing zie H. D. datum... Hij won den prijs als eenig oplosser.

Den oplosser treft geen blaam; hij kwam zelfs in een onaangename positie. Of de betreffende dagblad redacteur echter fair was tegenover zijn oplossers is een andere vraag.

PARTIJ-ANALYSES.

Redacteur: W. C. J. POLMAN, Rijswijksheweg 498, den Haag.

Partij No. 418, gespeeld in de tweede ronde van den wedstrijd om het wereldkampioenschap, Amsterdam, 21 October 1928 tusschen Herm. de Jongh Wit, W. C. J. Polman, zwart.

1. 33—28 17—22

Een variant die vroeger nog als eens gespeeld werd. Hoewel niet bepaald zwak, is ze toch niet aanbevelenswaardig, daar Zwart — indien hij naar 21 slaat — een zwakken korten vleugel krijgt of — indien hij naar 22 slaat — een partij aanvaardt, waarin hij zich reeds verklaard heeft, terwijl Wit daarentegen nog alles van zijn spel kan maken.

2. 28 : 17 11 : 22
3. 39—33 ———

Ook 3. 32—28 4. 39 : 28, zooals Hoogland dikwijls tegen De Haas speelde in de wedstrijden tusschen 1914 en 1918, is goed speelbaar.

3. ——— 7—11
4. 44—39 1—7
5. 50—44 19—23
6. 32—28! ———

Deze voortzetting is minstens zoo sterk als 31—27, 22 : 31; 36 : 27 of als 32—27, 37—32, 31—26 enz. en bovendien veel kansrijker. In mijn match tegen Keller, Sept. 1925, heb ik haar verschillende malen met goed resultaat toegepast.

6. ——— 23 : 32
7. 37 : 17 11 : 22

Indien 7. ———, 12 : 21; 8. 31—26 enz. met enig voordeel voor Wit.

8. 31—26 ———

Nu de stukken 37 en 32 opgelost zijn, biedt de hekstelling kans op succes.

8. ——— 14—19
9. 41—37 10—14
10. 37—31 5—10
11. 46—41 19—23
12. 41—37 14—19
13. 37—32 ———

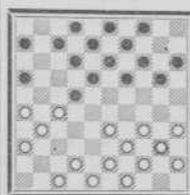
Waar Wit veld 49 bezet, hoeft hij een schijf op 27 niet te vreezen.

13. ——— 10—14

In bovengenoemde match speelde Keller 22—27 enz. welke voortzetting, hoewel tot moeilijk spel leidend, m.i. toch de voorkeur verdient boven den tekstzet.

14. 32—28! 23 : 32
15. 38 : 27 ———

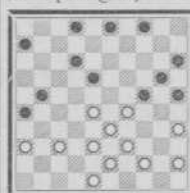
Stand na
15. 28 : 27

M.i. heeft Wit thans voordeel. De hekstelling — zonder schijven op 46, 41, 37 en 32 — acht ik voordeelig voor de partij die insluit, daarentegen acht ik haar voordeelig voor de ingesloten partij, indien er nog een stuk staat op een dier velden.

Merkwaardig genoeg nam in dezelfde ronde Springer de hekstelling in tegen Rustenburg en wel op dezelfde voordeelige wijze:

B. Springer, zwart.

(36—31? 21—27!
31 : 13, 2—8; 13 : 2,
4—9; 2 : 30, 25 : 41).
15. ——— 19—23
16. 42—38 14—19
En niet 16. ———, 23
—28? wegens 17. 26—
21! 28—32; (a) 18. 31—
26, 22 : 31; 19. 26 : 28,
16 : 27; 28—22! (a) 17.
wit. ———, 14—19 of? 18.
31—26, 22 : 31; 19. 26 : 37! 16 : 27; 20.
32 : 31!

W. Rustenburg, 16 : 27; 28—22! (a) 17.
wit. ———, 14—19 of? 18.
31—26, 22 : 31; 19. 26 : 37! 16 : 27; 20.
32 : 31!

In beide varianten wint Wit een schijf.

17. 34—29 23 : 34
18. 39 : 30 ———

Natuurlijk niet naar 29, wegens: Z. 16—21; 18—23 enz. met goed spel.

18. ——— 19—23
19. 44—39 20—25
20. 47—42 25 : 34
21. 40 : 29 ———

Dat moet wel, daar Zwart anders 13—19 speelt, dreigend 16—21 enz. waardoor Wit tot 38—32 gedwongen is. En een schijf op 32 maakt, in de gegeven omstandigheden, de stelling 26, 27, 31, 36 waardeloos.

21. ——— 23 : 34
22. 39 : 30 9—14
23. 30—25 ———

Indien: 23. 30—24, 14—20; 24. 35—30 of? 20 : 29, 25. 33 : 24, 13—19; 26. 24 : 13, 18 : 9 enz. met voordeel voor Zwart.

23. ——— 4—9
24. 35—30 14—19
25. 30—24 19 : 30
26. 25 : 34 9—14
27. 45—40 ———

Zwart krijgt nu gelegenheid de schijven 13 en 8 in het spel te brengen. Wit kon dit echter niet verhinderen daar Zwart eveneens dreigt door 14—19—23; 13—19; enz. een overmachtigen centrumstand in te gaan nemen.

27. ——— 13—19!

28. 40—35
 Hier heb ik lang nagedacht over de volgende voortzetting: 28. 27—21, 16 : 27; 29. 33—28, 22 : 33; 30. 31 : 24, 33—39; 31. 34—29, 39—44; 32. 38—33 (de sterkste, want 29—23 doet zeer waarschijnlijk een schijf verloren gaan, door bijv. den volgenden speling: 32. 29—23, 44 : 35; 33. 49—44, 8—13; 34. 38—33, 14—20 35. 33—29, 20—25! enz.) 32. ———, 44 : 35; 33. 49—44 enz. maar aan deze variant is meer gevaar dan voordeel verbonden, terwijl zwart bovendien ieder oogenblik kan vereenvoudigen door 14—19 enz. of door 8—13; 3—8; 13—19 enz. steeds met goed spel.

28. ——— 8—13

Juist. Zwart komt nu zeer goed te staan en heeft absoluut geen haast om door 13—23; 14—19; 16—21 enz. de heksstelling te verbreken.

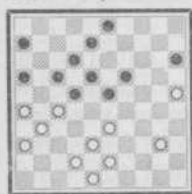
29. 34—30 2—5
 30. 30—25 19—23
 31. 35—30 7—11
 32. 33—29 23 : 34
 33. 30 : 39 13—19
 34. 39—33 19—23
 35. 49—44 11—17
 36. 44—40 ———

Indien 36. 44—39? 23—23! Wint, want het damzetje 38—32, 27—21, 39—33, 32 : 2 helpt niet, wegens zwart 44—49!

36. ——— 14—19
 37. 40—35 ———

Door uitmuntend spel is het Zwart gelukt de moeilijkheden der opsluiting te overwinnen. Wit is thans gedwongen zijn tegenstander los te laten of 38—32 te spelen, wat tot nadeel leidt. Bijv.: (zie onderstaand diagram)

Stand na 37. 38—32, 8—13 (dreigt 36. ———, 14—19. 16—21; 23—28 en 13—19); 38. 42—38, 3—9;

39. 40—35, 9—14; 40. 43—39 (a, b) 15—20; 41. 39—34, 20—24; 42. 34—30, 6—11; 43. 48—43, 22—28; 44. 33 : 22, 17 : 37; 45. 31 : 42, 11—17; 46. 38—32, 17—22; 47. 32—28 (c) 23 : 21; 48. 26 : 28,

12—17; 49. 42—38, 18—23; 50. 36—31 (d) 23 : 32; 51. 38 : 27, 13—18; (———, 17—21; 27—22, 21—27; 22—17 enz. is remise); 52. 43—38! (e) 17—21; (al het andere is ook remise); 53. 38—32, 21—26; 54. 32—28, 26 : 37; 55. 27—22, 18 : 27; 56. 28—23 enz. remise.

Hoewel Wit na 37. 38—32 dus niet absoluut verloren is, heeft hij toch zeer slecht spel, wat vooral uit de ondervarianten blijkt.

(a) 40. 35—30, 15—20; (indien: ———, 23—29; 33 : 24, 22—28; 32 : 23, 18 : 20; 30—24, 20 : 29; 27—22, 17 : 28; 26—21! enz., gelijk spel) 41. 33—29, 23 : 34; 42. 30 : 39, 20—24; 43. 39—33, 19—23! met een aanval op Wit's korten vleugel die doorslaat. Er dreigt o.a. 16—21; 24—30; 23—28 enz.

(b) 40. 27—21, 16 : 27; 41. 32 : 21, 15—20; enz. overwegend voordeel voor Zwart.

(c) 47. 42—38, 22 : 31; 48. 36 : 27, 12—17; 49. 27—21, 16 : 27; 50. 32 : 12, 18 : 7; 51. 26—21, 23—28; met voordeel voor Zwart, hoewel Wit nog juist remise haalt.

(d) 50. 38—32, 13—18; 51. 43—39, 24—29; 52. 39—34, 29 : 40; 53. 35 : 44, 23—29; 54. 32—27, 29—33; 55. 28 : 39, 17—21.

En ofschoon het ook thans remise te maken is, is het toch weer Wit die zich verdedigen moet.

(e) 52. 31—26, 18—23; 53. 43—38, 23—29; (wit kan nu remise maken door 26—21, 17 : 26, 27—22 enz. Red.) 54. 33—32, 29—33; 55. 26—21, 17 : 26; 56. 27—22, 33—39! met gewonnen eindspel.

Uit een en ander blijkt dat de tekstzet de sterkste was (zie diagram).

Wit heeft dus gespeeld:

37. 40—35 ———
 waarna het verder ging:
 37. ——— 16—21

Zwart is tot dezen uitruil niet gedwongen. Ook de volgende variant leidt tot minstens gelijk spel.

37. ———, 3—9; 38. 35—30, 9—14; 39. 33—29, 23 : 34; 40. 30 : 39, 8—13; 41. 42—37, 15—20; 42. 39—33, 20—24; 43. 37—32, 19—23; 44. 27—21 enz. met een moeilijke remise voor Wit.

Na den tekstzet werd de partij als volgt remise:

38.	27 : 16	17—21
39.	26 : 28	23 : 32
40.	38 : 27	15—20
41.	25 : 23	18 : 47
42.	48—42	47 : 49
43.	31—26	49 : 21
44.	26 : 17	12 : 21
45.	16 : 27	6—11
46.	35—30	———

Indien 46. 27—21? 11—17! enz. wint op tempo.

Indien 46. 27—22? 8—12! en Jaarna 11—16; 12—17 enz. wint op tempo.

46.	———	8—12
47.	36—31	3—9
48.	30—24	9—14

Remise. H. de J.

DE OPENINGEN IN THEORIE EN PRACTIJK.

(Vervolg van het December-nummer.)

Hoe moet men de openingentheorie bestudeeren? De verkeerde en de juiste methode.

Eenige jaren geleden zou een onzer kennissen, een middelmatig schaakspeler, deelnemen aan een door Dr. Lasker te geven simultaan-séance. Onze vriend, die een goed figuur wilde slaan, bestudeerde eenige van Lasker's partijen om te trachten een zwakke plek in 's Meesters spel te ontdekken, hetgeen hij hoopte te bereiken door de openingszetten uit die partijen te toetsen aan den „Bilguer”¹⁾

Inderdaad meende hij hierin geslaagd te zijn, want ziet, een door Lasker reeds in den aanvang dikwijls gespeelde zet werd in den „Bilguer” afgekeurd, hetgeen uitvoerig werd gemotiveerd met tientallen varianten. Deze varianten werden door onzen vriend naarstiglijk uit het hoofd geleerd en aldus gewapend trad hij welgemoed tegen den geduchten Meester in het strijdperk. Hetgeen gehoopt werd geschiedde: ook thans speelde Lasker den gewraakten zet en zijn tegenpartij gaf het door het boek aangegeven antwoord.

Eenige zetten ging alles nu naar wensch: Lasker's tegenpartij speelde ijverig het boek na en reeds droomde hij van het zoet der overwinning... totdat hij eensklaps in zijn aangename overpeinzingen op ruwe wijze werd gestoord!

Lasker deed namelijk een zet die niet in het boek stond!!!

Het vervolg laat zich gemakkelijk raden: onze vriend van de wijs gebracht, raakte spoedig in een zeer nadeelige positie en verloor.

Welke leering kunnen wij uit deze geschiedenis trekken?

Een uit het hoofd geleerd lesje is uit den booze!!

1) Een standaardwerk over het schaakspel in hoofdzaak de openingen behandelende.

Toch is de theorie der openingen, niet alleen voor den sterken doch ook voor den beginnenden speler, onontbeerlijk en nuttig indien het verwerpen en toepassen van die kennis slechts op de juiste wijze geschiedt.

Wij eindigen voor ditmaal met de volgende citaten (waarop meestal te weinig acht is geslagen) uit het standaardwerk „Het Damspel” van De Haas en Battefeld (1e druk):

„Tracht echter niet alle aangegeven zetten uit het hoofd te leeren. Dit zou trouwens niet mogelijk zijn en zeker geen nut hebben; tracht echter het karakter der openingen goed te begrijpen.

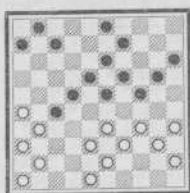
Wanneer men het karakter goed heeft begrepen, blijft er nog steeds vrijheid voor eigen initiatief.

Het bestudeeren van de theorie heeft voor den speler het nut, dat hij bekend raakt met de goede ontwikkeling van zijne strijdkrachten; hij zal leeren, hoe een goed en sterk centrum in de partij te vormen; hoe en wanneer een aanval moet *ondernemen* en hoe een aanval moet *afgeslagen* worden.

Men denke echter niet dat er belangrijk groote voordeelen mede te behalen zijn; daarvoor leent het damspel zich niet.

Wij wijzen er dus op, dat men, al is men met de theorie volkomen bekend, en al heeft men er voordeel mede behaald, toch de partij met veel zorg moet doorspelen, om tot winst te geraken.

Aan 't einde van ons betoog, beweren wij met nadruk dat het dammen aan vaste wetten gebonden is. Enkele damspelers verkeeren nog in de meening, dat men in het begin der partij alles kan spelen, waar en wanneer men wil. Deze meening is volstrekt onjuist.” (Wordt vervolgd.)

In den eersten stand, voorgekomen in de Hoofdklassecompetitie, District den Haag, speelde wit 34—30, waarop zwart (P. Schaaf van „Mutua Delectatio”) schijfwinst forceerde.

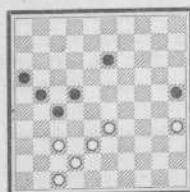
EINDSPELEN.

Redacteur: P. SCHAAF, Ruysdaelstraat 23, den Haag.

Zij, die antwoord per brief wenschen, gelieven daartoe postzegel in te sluiten.

Wereld Damtoernooi Oct.—Nov. 1928.
te Amsterdam.

Eenige eindstanden uit partijen in dit toernooi gespeeld.

Nevenstaande stelling kwam voor in de partij gespeeld tusschen de Heeren F. Kuijer (Zwart), en J. H. Vos (Wit).

Vos in dezen eindstand aan zet zijnde nam de volgende remise.

35—30, 25:34; 33—28, 22:33; 38:40.

Hoewel bij goed spel van zwart deze stand altijd remise is, lijkt het toch wel aardig eenige fraaie momenten hieruit weer te geven.

33—28 A I, 22:33; 38:29, 13—18 a b; 37—32, 27:38; 42:33, 21—27! 33—28, 16—21!; 28—22, 27—32c; 22:13, 32—38; 13—9, 38—43; 9—4, 43—49; 4—10 A II, 21—26d; 29—23, 26—31; 23—18, 25—30; 35:24, 49—40; 18—13, 40—35; 24—19, 31—37 en 35—49 remise.

d. Zie verrassingen van het eindspel.

c. 18—23; 29:18, 27—32; 18—13, 32—38; 13—9, 38—43; 9—4, 43—49; 22—18, 49—38; 4—15, 38—32; 18—12, 21—26; 15—42, 32—10; 12—7, 10—5; 7—2, 5—46; 2—13, 46—5; 42—29, 5—46; 13—4, 46—5; 29—45, 5—19; 47—42, 19—2; 45—34, 2—19; 42—38, 19—41; 38—33, 41—46; 33—29, 46—41; 29—24, 41—14; 4—36, 14—46; 34—45, 46—5; 36—27, 25—30; 24—20 enz. wint door bekende stelling.

De moeilijkheid in deze variant is, dat zwart niet in de gelegenheid komt schijf 26 naar 36 te brengen daar het dan onherroepelijk remise is.

Mededeeling.

De oplossing van het analyse-vraagstuk van Springer, voorkomende in het voorgaande nummer, zullen wij in verband met het late uitkomen van dat nummer publiceren in Februari.

b. 21—26; 47—41, 13—18; 41—36, 18—22; 29—23, 16—21; 42—38 en wint.

a. 13—19; 29—24, 19:30; 35:24, 21—26; 47—41 enz. wint.

A II Stand als volgt.

Zwart 21, 25, dam 49. Wit 29, 35, 47, dam 4.

Zwart dreigt met 25—30 en 49—40 of 35. Indien wit nu 29—23 zou spelen maakt zwart als volgt remise:

29—23, 49—38; 4—15 gedw., 38—32! (15—24 gaat niet door 21—27 en wint) 23—18, 25—30; 35:24, 32—27; 18—12, 27—13; remise. z

A I Vanuit den beginstand zou wit ook nog als volgt kunnen spelen.

33—29, 13—19 a; 29—24, 19:30; 35:24, 21—26; 38—32, 27:38; 42:33, 16—21; 47—41, 21—27; 41—36, 26—31; 37:26, 27—32; 36—31, 22—27; 31:22, 32—27 en remise is niet te verhinderen.

a. Zwart kan ook 13—18 spelen met het volgende verloop:

33—29, 13—18; 38—33, 18—23; 29:18, 22:13; 33—29, 13—18 enz. Zie hoofdvariant.

Vanuit den beginstand is het volgende nog aardig.

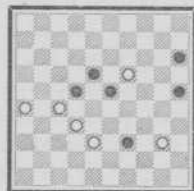
33—29, 13—19; 29—24, 19:30; 35:24, 21—26; 38—33, 16—21; 42—38, 27—31; 37—32, 31—36 a; 32—28, 22—27; 28—23, 26—31; 23—19, 31—37; 19—14, 25—30; 24:35, 37—42 remise niet te verhinderen.

a. 21—27; 32:21, 26:17; 38—32, 17—21; 32—28, 21—27 (a); 28:17, 27—32; 17—12, 32—37; 12—7, 31—36; 7—2, 36—41; 47:36, 37—42; 24—19, 25—30; 2—7, 42—48; 19—13 met ten slotte wint door meerderheid van stukken.

(a) 22—27; 28—23, 27—32; 23—19, 32—37; 19—14, 21—27; 14—10, 25—30

gedw.; 24 : 35, 31—36; 10—4, 27—31; 4—10 en wint.

Uit de verschillende hier aangegeven varianten zal de lezer de conclusie kunnen trekken, dat, hoewel de stand remise is, wit toch nog genoegzaam op winst had kunnen spelen en niet de remise had behoeven te nemen.

Nevenstaande stand is uit de partij I. Weiss (zwart) en S. Bizot (wit). Het spel had het volgende verloop:

23 : 14; 27—21, 25—30; 21—16, 30—35; 40—34, 39 : 30; 16—11, 35—40; 11—7, 30—34; 7—2

en 2—11 remise niet te verhinderen.

Toch had zwart m. i. met het volgende spel winst gehad.

23 : 14; 27—21, 18—23; 21—16 a, 22—28; 38—33 b, 28 : 37; 33 : 44, 37—42; 16—11, 42—17; 11—7, 47—29; 7—2 c, 29 : 45; 2—19, 23—29; 19 : 5, 45—50; 44—40, 29—33; 5—32, 33—39; 26—21, 50—45; 40—35, 45—1! A; 21—17, 39—44; 17—11, 44—49; 32—28, 49—16; 11—6, 16—38; 28—41, 38—47; 41—37, 45—20; 37—48, 20—24; 48—37, 24—29, waarna niet te verhinderen is, dat zwart op den duur 4 dammen slaat, waarna een zoodanige stelling opgebouwd wordt dat wit verloren is.

c. 40—35, 14—20; 26—21 (a), 23—28; 7—1, 29—45; wit is gedwongen 2 stukken te offeren waarna verlies volgt door meerderheid van stukken.

(a) 44—39, 29—45; 26—21, 23—28 en wint.

b. 32—27, 23—29; 16—11, 28—33; 38—32, 39—43; 11—7, 44—49; 7—1, 49 : 35; 1 : 34, 35—30; 34—40, 33—39; enz. wint door meerderheid van stukken. Alle zetten in dezen stand aan te geven is ondoenlijk.

a. 32—27, 22 : 31; 26 : 37, 23—29; 21—17, 25—30; 17—12, 30—34; 40—35 (a); 39—44; 12—7, 44—49; wint.

(a) 12—7, 34 : 45; 7—2, 45—50; 2—7, 29—33; 38 : 29, 50—45 en wint.

A. Zie verrassingen van het eindspel.

Uit de hier gegeven varianten blijkt afdoende dat zwart had kunnen winnen. Nu is het eigenaardige in dezen stand dat de laatste zet van wit 24—19 de foutzet geweest is. Ik vermoed dat wit dezen zet gespeeld heeft ten eerste om het valletje zoo zwart eerst 22 : 31 speelt, doch in hoofdzaak omdat zwart na 27—21 dreigt met 22—28, 28—33 en 23 : 45 of omdat indien wit laat slaan, er ten minste nog winst van één schijf voor zwart bijkomt.

Eigenaardig is verder dat wit na zwart 22—28 op fraaie wijze de remise kan forceeren. Hier volgen de verschillende remisevarianten.

27—21, 22—28; 21—16, 28 : 37; 16—11, 27—41; 11—7, 41—47 a; 38—32, 47 : 20; 7—1, 20—33 b; 1—6, 25—30 c; 40—34, 30—35; 34 : 43 (zwart moet nu de triktrak lijn verlaten, daar op 33—50, 26—21 volgt met vrijen doorloop naar dam) 33—38; 32—28, 38 : 49; 28 : 19 en remise is niet te verhinderen.

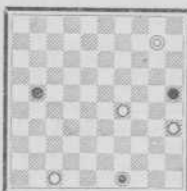
c. 33—29; 6 : 50, 29 : 45; 26—21, 45—34; 21—16, 34—30; 16—11, waarna remise niet te verhinderen is.

b. 39—43; 32—28, 23 : 32; 1 : 48, 32—38; 40—34, 20—24; 26—21, loopt vrij door naar dam; indien zwart tracht zulks te beletten dan wordt de schijf op 21 geofferd, gevolgd door 34—30 remise.

a. 25—30 (a); 24 : 35, 47—41; 38—32, 39—43; 7—1, 47—33; 40—34 remise niet te verhinderen; op 43—48 volgt 34—29 en 32—28 en op 43—49; 32—29 en 39—29 remise.

(a) 41—46; 7—2. De nu volgende spelgangen aan te geven is ondoenlijk. Winst is echter onmogelijk voor zwart. Wit dreigt met het afnemen van schijf 39; om dit te verhinderen wordt de zwarte dam zoo in haar vrijheid beperkt dat wit met schijf 24 of 26 vrij door door kan loopen naar dam. Ik geloof wel dat de analyse van deze stukjes bestudeering alleszins waard is, in verband met haar belang voor de partij.

De verrassingen van het eindspel.

Nevenstaande stelling is uit de partij F. Kuijer (Zwart), en J. H. Vos (Wit) en komt voor in de analyse van dit nummer.

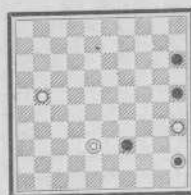
Men krijgt den indruk dat zwart remise kan forceeren na 25—30, 35—24; 49—35, 10—19; 35—40, 19—23; 40—35 door herhaling van zetten of, indien wit nu speelt 24—20, door 35—24, doch dan wint wit op verrassende wijze als volgt:

23—7, 24 : 33 a; 7—16, 33 : 15; 16 : 38, 15 : 42; 47 : 38 en wint.

a 24 : 15; 7—16, 15 : 42; 47 : 38 en wint

Onderstaande stukjes zijn voor de beginnende dammers en zijn geplaatst met de bedoeling te laten zien dat niet te vlug naar dam of achter een schijf geloopt moet worden.

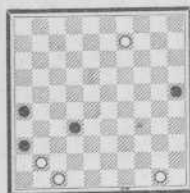

Nevenstaande stelling is uit de partij I. Weiss, (Zwart), en S. Bizot (Wit), en komt voor in de analyse van dit nummer.

Oogenschijnlijk kan zwart gewoon doorloopen naar dam door

39—44; wordt dit gedaan dan kan wit zeer aardig remise maken door:

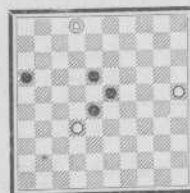
35—30, 25:34; 38—43, 34—40; 43—49 remise, 44—50 kan niet door dat zwart dan maar drie stukken overhoudt, en de zwarte dam kan niet weg zoodat wit vrij een tweede dam kan halen, waarna het spel remise is.

In nevenstaande stelling was zwart aan zet en speelde 26—31 denkende hiermede direct remise te forceeren, doch hij kwam bedrogen uit.

Wit speelde nu 9—3, Zwart is nu gedwongen 31—37 te spelen daar

anders 3—26 volgt. Wit wint nu door 3—26, 37:46; 26—37, 32:41; 50—45 en wint.

In nevenstaande stelling heeft zwart als laatste zet gespeeld 22—28. Wit wint nu als volgt:

2—19, 23:14 gedw.; 32:12, 16—21; 12—7, 21—27; 7—1, 27—32; 1—29, 32—37; 29—47, 14—19; 25—20; 19—23; 20—15, 23—28 a; 15—10, 28—33; 47:29, 37—41; 29—47, 41—46; 10—5 wint.

a 23—29; 47:24, 37—41; 24—19 en wint.

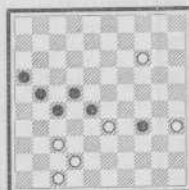
Uit het bovenstaande blijkt duidelijk hoe gevaarlijk het is achter een stuk of tuschen stukken te loopen. In dezen stand had zwart 22—27, 16:27 moeten spelen met remise. Beginnende dammer onthoudt deze stukjes, ze hebben praktisch groote waarde.

Door het niet opnemen der rubriek in het Novembernummer zullen wij reeds nu moeten beginnen met 2 eindspelen per maand.

KLASSE A.

No. 181.

(Eerste publicatie)

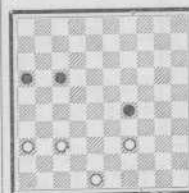

Had kunnen voorkomen in de partij Kuijer, Zw., Vos, Wit. Zie analyse in dit nummer.

Is winst voor wit mogelijk?

No. 182.

(Eerste publicatie)

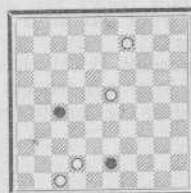
Kon voorkomen in een partij tusschen de Haagse spelers Jacobs, Zw. en J. de Hoogh, Wit.

Wit aan zet.
Is remise voor zwart mogelijk?

KLASSE B.

No. 183. P. Schaaf, Den Haag.

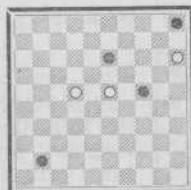
(Eerste publicatie.)

Wit speelt en wint.

No. 184. Uit een partij tusschen de Haagse spelers D. v. Nieuwkerk, D. I. O., wit en H. v. d. Burg, H. P. D., zwart.

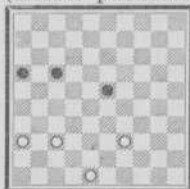
(Eerste publicatie.)

Zwart aan zet. Is remise voor wit mogelijk?

KLASSE C.

No. 185. Uit de partij A. Jacobs—J. de Hoogh. Zie 182. (Eerste publicatie.

Wit speelt en wint.

No. 186. Zie „Om den wereldtitel” door R. C. Keller.

November-nummer No. 30.

Wit aan zet. Zwart wint.

KIJKJES IN DE DAMCLUBS.

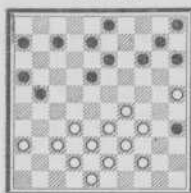
Voor enkele maanden is er thans copy genoeg, mede door medewerking van den heer Spittuler te Amsterdam die 36 standen zend. Een voorbeeld dat navolging verdient! Dat er in zoo'n geval eens een paar zetjes bij zijn ongeschikt voor plaatsing hindert natuurlijk niet. Hoe meer keus, hoe beter keus.

Wie zorgt er voor dat mijn voorraad niet spoedig „op” is?

Tenslotte verzoek ik slechts ongepubliceerde standen in te zenden en inzendingen niet tevens elders te publiceren.

R. C. K.

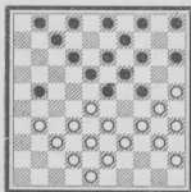
No. 8.

Deze stand is uit een partij van den heer A. Hagenaars, Rotterdam, met wit. Waarom mag zwart niet 14—19? spelen?

In de partij volgde er 7—12, 37—31 hopende op 21—26; wat zou hierna gevolgd zijn?

No. 9.

Zwart's laatste zet was 16—21? De heer D. H. Möllenkamp te Rotterdam forceerde nu winst van een schijf of de partij. Hoe?

O oplossingen in te zenden uiterlijk 20 Februari.

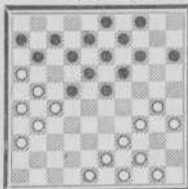
Correspondentie.

Den lezers wensch ik een voorspoedig jaar 1929.

Den lezers wordt medegedeeld, dat zij zich nog tot 15 Februari a.s. kunnen aanmelden voor deelneming aan den wedstrijd in het oplossen van eindspelen. In verband hiermede wordt de termijn voor inzending der oplossingen van de eindspelen uit het October- en Decemhernummer tot genoemden datum verlengd.

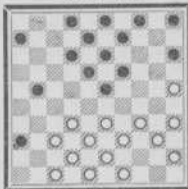
Errata. In No. 177 (December-nummer) moet schijf 37 naar 36 worden verplaatst.

No. 10.

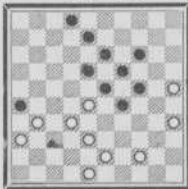
De heer J. J. de Boer te Overschie lokte hier door 30—24 en 35:24 zwart's foutzet 14—20 uit. Hoe won wit nu?

No. 11.

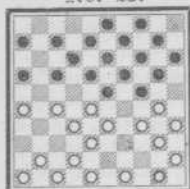
Zwart speelde hier 5—10? De heer van Eetkhoven te Amersfoort maakte nu met wit een damslag.

No. 12.

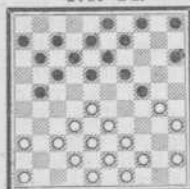

De heer N. Cohen te Rotterdam voerde hier met wit na zwart's foutzet 21—26? een aardige combinatie uit. Welke?

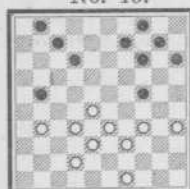
No. 13.

No. 14.

No. 15.

(Ingezonden door H. Huf.)
Zwart speelde hier 24—29, waarna wit een damslag toepaste.

De heer M. v. Oostrom te Deventer speculeerde hier door 37—31 op zwart's foutzet 21—26. Hoe zou wit daarna de partij beslist hebben?

Tot slot een bijzonder fraaie spelstudie van den heer G. W. Spittuler te Amsterdam.

Wit forceert schijf- of partijwinst door:

1. 31—27 21—26 gedw.
2. 34—30 14—19 gedw.
3. 30—25 9—13 er dreigde 25—20.

- Op 12—18 volgt 27—22 en 28—23.
Op 9—14 volgt 42—37 met dubbele damdreiging.
Op 10—14 hetzelfde.
4. 42—37 12—18 of?
5. 27—22 enz. met dam!

Oplossingen.

- No. 8. Op 14—19 volgt 29—24, 44—40, 39 : 50, 28 : 1 met dam.
Op (7—12) 37—31 (21—26) volgt 29—24, 33 : 22, 24—20, 44—40 en 38 : 7 wint.
No. 9. 31—27 (21—26) 34—29, 40 : 20, 27—22, 32 : 21, 28—23, 30 : 3 en 33 : 2 met dam!
No. 10. 30—24, 35 : 24 (14—20?) 44—40, 21—17, 31 : 27, 26 : 19 en 34 : 1! met dam!
No. 11. (5—10?) 47—41, 25—20, 32—28, 42—37, 38 : 16 en 34 : 5!
No. 12. 32—27, 44—39, 48—42, 39—34 en 25 : 3!
No. 13. (24—29?) 33 : 24, 27—22, 32 : 21, 49 : 38, 34 : 23, 38—32 en 42 : 2 met dam.
No. 14. 37—31 (21—26?) 28—23 (26 : 28 a) 23 : 14, 30 : 19 en 33 : 2.
a. (19 : 37), 30 : 19, 38—32 en 33 : 2.

CORRESPONDENTIE.

De eerste rubriek — zie October-nummer — werd inderhaast samengesteld en daardoor zitten er enkele onnauwkeurigheden in:

No. 3. In de partij stond schijf 40 op 45. Zwart zou anders natuurlijk 13—18 enz. gespeeld hebben.

No. 1. De heer Ettekhoven te Amersfoort geeft aan dat zwart niet gedwongen verloor, maar de volgende fraaie verdediging heeft:

37—31	27 : 16
9—14	16—21!! 15—20

met minstens gelijk spel door de dreiging 23—29 enz.

UIT DE GESCHIEDENIS VAN HET DAMSPEL. DE POOLSCHE KUNST.

(Inleiding, vervolg van September.)

De vraag gesteld door L. C. lokte zoowaar een antwoord uit van niemand minder dan Manoury, van wien de *Mercure de France* van de maand Augustus 1770 een artikel bevatte onder den titel:

Antwoord op de vraag naar den oorsprong van het Poolische Damspel geplaatst in de M. de F. (Juli).

[Toen ik het plan opvatte aan het publiek een „Essai sur le Jeu de Dames à la Polonoise” (het is op dit moment in de pers en zal binnen enkele dagen verschijnen) te geven, had ik mij voorgesteld bijzonderheden te verstrekken omtrent den oorsprong van dit spel en den tijd zijner invoering in Frankrijk, die niets te wenschen zouden overlaten; edoch, welke moeite ik ook gedaan heb om mij op de hoogte te stellen, de gegevens, die ik heb verzameld, zijn zoo vaag, dat ik liever in het eerste hoofdstuk van mijn werk over deze onderwerpen het stilzwijgen heb willen bewaren, dan er op

een m.i. aan mijn lezers weinig voldoening gevende wijze over te spreken. Mijn bedoeling is dus niet geweest de geschiedenis van dit spel te geven; ik heb er slechts de regels van willen vastleggen en eenige voorschriften willen geven om het goed te spelen.

De vraag vervat in de *Mercure* heeft mij doen gevoelen, dat ik wellicht ongelijk heb gehad door geen melding te maken van wat ik had vernomen over den ouderdom van dit spel en om dit verzuim — hoewel mijnerzijds bedoeld — te herstellen. alsook om aan den wensch van den anoniemen schrijver tegemoet te komen, bedien ik mij van den weg der *Mercure* om hem mijne ontdekkingen en mijne opmerkingen betreffende eenige punten der kwestie te doen bereiken.

Ik heb de twee oudste beoefenaars van het Poolsche damspel geraadpleegd, die ik kende, beiden eerlijk en oprecht, zoodat ik in hunne mededeelingen het grootste vertrouwen kon stellen; de eerste heeft mij gezegd, dat hij den „Maitre de Tout” bijzonder goed gekend had. Hij was, zooals men zegt, een man van de wereld, die zeer goed was in het damspel á la Française (het Fransche damspel). Hij had voor de grap den bijnaam „Maitre de Tout” aangenomen; zijn ware naam was Mars. Hij werkte op het betalings-bureau der Artillerie. Hij was een grappenmaker, die gaarne woordspelingen maakte en die alle dagen herhaalde voor wie hem wilde aanhooren, dat hij het meest bevreesd was voor „het einde van Mars” een toespeling makend op zijn naam en op zijn dood, welken hij door zijn gevorderden leeftijd als niet ver af moest beschouwen. Deze Mars was de schrijver van het boek getiteld: *L' Egide de Pallas* en hij had zijn eigen werk aan zichzelf opgedragen, zooals de anonieme vrager terecht opmerkt.

(Wordt vervolgd).

©

PROBLEMATIEK.

Redacteur: Geo van Dam, 65 Rue Lesbroussart.
(Ixelles) Brussel.

Zij, die antwoord per brief wenschen, gelieven daartoe internationale antwoordcoupon (aan elk postkantoor verkrijgbaar) in te sluiten.

ONZE PROBLEMEN.

No. 2301 geeft een buitengewoon economische bewerking van een motieven-combinatie en mag er, ook wat diepte en schoonheid van ontleding betreft, in alle opzichten zijn.

De heer Hendriks zal voor onze getrouwe lezers geen onbekende zijn. Een paar jaar geleden publiceerden wij herhaaldelijk probleem-composities van hem en het doet ons genoegen te kunnen constateeren, dat hij weer „het bord onder handen” heeft genomen!

No. 2302 is aardig van afwikkeling, zooals we van den heer Polman gewend zijn.

No. 2303 laat een reeds meermalen bewerkt motief van uit een anderen hoek bezien.

No. 2304 toont een origineele wijze om de hindernissen uit een bekenden slag op te ruimen.

No. 2305 is een leerzame lokzet samengesteld naar de partij.

No. 2306: het vermaarde Bosma-systeem.

No. 2307: een bewerking van een eenige jaren geleden ter bestudeering gegeven motief.

No. 2308 doet den bekenden Haarlemschen speler Luif alle eer aan.

No. 2309 is echt in den zuiveren geest der problematiek, zooals Ir. Vrijlandt die steeds zoo mooi weet te demonstreeren. Elk stuk zijn beteekenis en doel!

No. 2310. Een eenigszins grillige belichaming van een motief van den heer A. Polman.

No. 2311. Meerslag van Mantel.

No. 2312. Een geestigheidsje in slagwending.

No. 2313. Voor ons in de kunst verwerende menschen doodgevoerd. Wordt geplaatst als appreciatie voor de genomen moeite der toezending uit het..... Verre Westen.

No. 2314. Een tamelijk lastig vraagstuk van den bekenden Franschen componist.

No. 2315. De Haarlemsche problemist doet ons wel veel eer met zijn opdracht, die wij ten zeerste op prijs stellen.

No. 2316. Hiervan verzoeken wij, zoo mogelijk, het systeem te bewerken met gebruik van hoogstens één (liever géén) zwarte dam. Wie ziet er kans toe?

Mag Zwart spelen.....?

Van enkele oplossters ontvingen wij de opmerking, dat nu evenveel bij-oplossingen ontstaan als er foutzetten van Zwart mogelijk zijn. Anderen verkondigen de meening, dat het nu — in gevallen waar Zwart meerdere foutzetten kan spelen — bijna onmogelijk is te bepalen welke foutzet is bedoeld.

Naar aanleiding van het eerste merken wij op, dat van bij-oplossingen nimmer sprake kan zijn, wel van meerdere oplossingen en juist dit was een der voordeelen van het systeem. Daardoor toch komt men vanzelf tot het ontleden van den geheelen stand, wat het analytisch doorzicht moet versterken.

In verband met het tweede wijzen wij er op, dat het ontdekken van den foutzet, die bedoeld was, niet zoo moeilijk is, dat men van bijna onmogelijk mag spreken. In een goed probleem toch, dat aan de eischen, die de techniek stelt, voldoet, moet men vinden:

1e. dat alle schijven dienst doen of

2e. dat er een motief of een bijzondere problematische karakteristieke ontleding aan verbonden is.

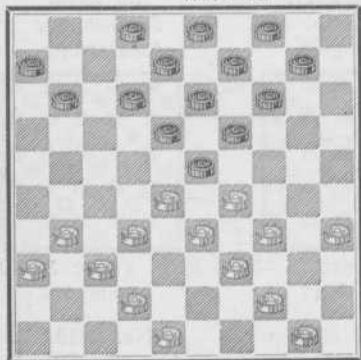
Met behulp van deze eigenschappen zal het vinden van den bedoelden foutzet meestal geen groote moeilijkheden medebrengen.

Een derde bezwaar, dat geopperd werd, was de groote, soms onoverkomelijke moeilijkheid om den foutzet op te sporen. Wij erkennen dat dit een moeilijkheid is, doch wij meenden dat voor de ervaren oplossters van ons blad die moeilijkheid niet te groot en zeker niet onoverkomelijk was.

Hoe dit zij, gebleken is, dat de groote meerderheid der oplossters, hetzij omdat hun de tijd ontbreekt, hetzij om andere redenen, met het nieuwe systeem niet bijzonder ingenomen zijn. Wij hebben daarom besloten dat systeem, te beginnen met dit nummer, niet meer te volgen, doch bij de opgaven de vraag te stellen of zwart een bepaalden zet mag doen.

Vraagstuk van G. J. A. van Dam, opgedragen aan den wereldkampioen
B. Springer Jr.

Wit: 14.

Zwart: 14.

niet, dan zal de prijs onder de goede oplossters worden verlost.

Voor meerdere zekerheidgeef ik hieronder den diagramstand in cijfers:

Zwart 14 schijven op 2—4, 6, 8—14, 18, 19 en 23.

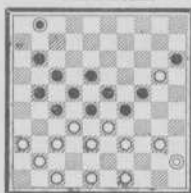
Wit 14 schijven op 28, 29, 31—37, 39, 42, 44, 48 en 50.

Het vraagstuk is een Lokzetten-Studie, d. w. z. een studie bestaande uit wederzijdsche lokzetten. Wie loopt er in, wie wint daarna, zwart of wit? Of wordt het remisè? Ziedaar de te beantwoorden vragen.

Ik vertrouw op de kunde van onze Hollandsche vertegenwoordigers in de damwereld en ik hoop thans een oplossing te zullen ontvangen.

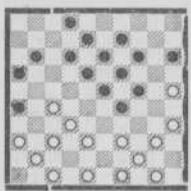
GEO VAN DAM.

No. 2301.
M. Hendriks Jr.,
Arnhem.

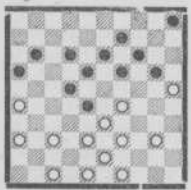
Mag zwart 1—6
spelen?

No. 2305.
D. Kleen,
Winkel.

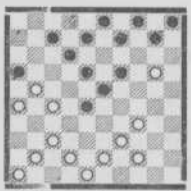
Wit verlokt zwart
tot een foutieve
voortzetting.

No. 2309.
Ir. W. Vrijlandt,
Dordt.

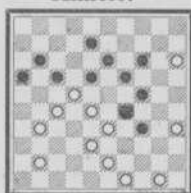
Mag zwart 19—23
spelen?

No. 2313.
P. A. Lamarre,
Ville St. Laurent,
Quebec-Canada.

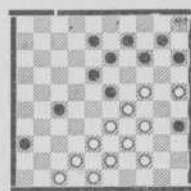
Naar de partij.
Mag zwart 10—15
spelen?

No. 2302.
A. A. Polman,
Almelo.

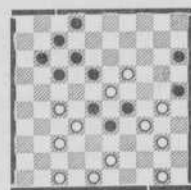
Mag zwart 17—21
spelen?

No. 2306.
D. Bosma,
Amsterdam.

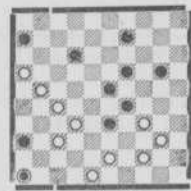
Mag zwart 14—19
spelen?

No. 2310.
A. de Graag,
Heusden.

Mag zwart 17—22
spelen?

No. 2314.
Gabriel Dentroux,
Lyon-France.

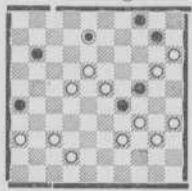
Mag zwart 33—38
spelen?

No. 2303.
A. C. v. Aart,
Roosendaal.

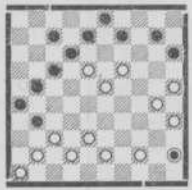
Mag zwart 13—18
spelen?

No. 2307.
M. J. Kuipers,
Groningen.

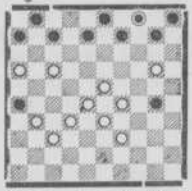
Mag zwart 8—3
spelen?

No. 2311.
G. Mantel Jr.
Hengelo.

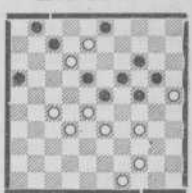
Mag zwart 31—36
spelen?

No. 2315.
W. van Daalen,
Haarlem.
(Opgedr. aan
Geo van Dam.)

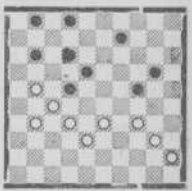
Mag zwart 7—12
spelen?

No. 2304.
S. Pelle,
Leerdam.

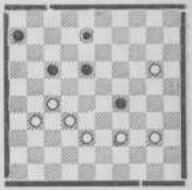
Mag zwart 24—30
spelen?

No. 2308.
H. T. Luif,
Haarlem.

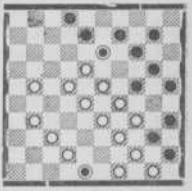
Wit forceert
schijfwinst.

No. 2312.
J. Gosman,
Amsterdam.

Mag zwart 8—19
spelen?

No. 2316.
Geo van Dam,
Wassenaar.
(Opgedr. aan
W. v. Daalen.)

Mag zwart 2—7
spelen?

Correspondentie. Door gebrek aan ruimte zijn wij gedwongen de publicatie van oplossingen uit te stellen.

„HET DAMSPEL”

Maandblad ter bevordering van het Damspel.

Officiëel orgaan en uitgave van den Nederlandschen Dambond.

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: Binnenland f 3.—. Buitenland f 3.50 per jaar.
Abonnementen kunnen met elk nummer ingaan, doch slechts eindigen 31 December. Losse nummers 30 cent per stuk. Proefnummers steeds op aanvraag gratis verkrijgbaar.

Verschijnt omstreeks den 15den van elke maand.

Hoofdredacteur: J. FABRICIUS, Amsterdam, *Gijsbrecht van Aemstelstraat 23.*

Hoofdadministratie: J. W. VAN DARTELEN, *Heemstede.*

Postrekening Nr. 64907.

Raadhuisstraat 61.

NADruk ZONDER VERMELDING VAN BRON IS VERBODEN.

RECAMIER SIGAREN

Fabriekaat:
Eugène Soumy & Co.

= NIET TE EVENAREN = PRIJZEN 5 t.m. 25 cts.

OFFICIEEL GEDEELTE.

WIJZIGING CLUBLOKALEN ENZ.

H. P. D. te den Haag. Clublokaal thans „du Corbeau”, Bleyenburg 1.
D. S. T. O., Amsterdam Het adres van den Secretaris is thans: M. Spetter, Graaf Florisstraat 15 I.

Per 1 Januari 1928 is als persoonlijk lid tot den Nederlandschen Dambond toegetreden:

ALB. VAN KLEY, 't Recht van 't Lede 8, Leerdam.

BINNENLAND.

Redacteur: W. H. LIEVE, *Sophiastraat 18, Dordrecht.*

WEST-FRIESLAND.

In deze streek komt nieuw leven in de dambeweging. Enkele onderlinge wedstrijden werden gespeeld en de heer P. J. van Dartelen gaf in het clublokaal van de vereeniging „Damlust” te Zuid-Scharwoude een simultaan-séance. Hieraan namen 23 spelers deel. Uitslag + 13, = 6, — 4; tijd 4 uur.

Het gehalte der spelers in aanmerking genomen, is dit resultaat gun-

V. OVEN, HAAG - BEKERS - MEDAILLES AANDELS - VLAGGEN - INSIGNES

stig. O.a. zaten aan de heeren Toepel, kampioen van St. Pancras, Koelemeij, Tol, Amels en Kleen (beide ex-kamp. van West-Fr.) en P. Beers, kamp. van W.-Fr.

Er heerscht daar thans een goede stemming om het lamleven weer, als voorheen, tot zijn recht te doen komen. Natuurlijk hopen wij dat het streven in die richting succes zal mogen hebben.

CONSTANT—CHR. D. V. „ROTTERDAM”.

In verband met het ingebruiknemen van het nieuwe clublokaal in hotel „Coomans” te Rotterdam, organiseerde Constant een vriendschappelijke massakamp tegen de Chr. D. V. „Rotterdam”. De combinatie van Constant won met 20—4.

CONSTANT—GOUDSCHE DAMCLUG.

Op 11 Januari j.l. speelde een combinatie van Constant tegen de Goudsche Damclub. Het resultaat was een 17/15 overwinning voor Constant. De Goudsche club mag met eere op deze kleine nederlaag neerzien en daaruit concludeeren, dat de club spelers heeft, die om zich verder te ontwikkelen contact met sterke spelers noodig hebben en daarvoor is de aangewezen weg: aansluiting bij den bond.

DE COMPETITIE 1928/29.

Van verschillende zijden wordt mij bericht, dat de uitslagen van de hoofdklasse-competitie vrijwel niet opgenomen worden in de pers, waardoor den deelnemenden clubs geen overzicht van de wedstrijden en van den stand bekend is.

Voor zoover de uitslagen bekend zijn, volgen zij hieronder:

Hoofdklasse afd. Amsterdam:

Afd. Rotterdam.

Zaandam—v. Embden	9—11	Rotterdam—Vlaardingen .	18—2
D. O. S.—A. de Heer	10—10	Z. Damcl.—Dordt	7—13
Dcl. Haarlem—Haarl. Dcl. ...	1—19	Constant—het Westen	9—11
Haarl. Dcl.—Excelsior	10—10	Het Westen—Rotterdam .	8—12
v. Embden—Dcl. Haarlem ...	12—8	Z. Damcl.—Vlaardingen .	10—10
Blijdenstein—D. O. S.	9—11	Dordt—Constant	10—10
A. de Heer—Zaandam	7—13	Rotterdam—Z. Damcl. ...	16—4
Zaandam—Blijdenstein	12—8	Vlaardingen—Constant ...	6—14
U. D. G.—Haarl. Dcl.	7—13	Dordt—het Westen	13—7
Dcl. Haarlem—A. de Heer ..	4—16	Vlaardingen—het Westen	7—13
Blijdenstein—Dcl. Haarlem .	6—4	Constant—Z. Damcl.	14—6
D. O. S.—Zaandam	8—4	Dordt—Rotterdam	13—7
A. de Heer—Excelsior	12—8	Rotterdam—Constant	14—6
Haarl. Dcl.—Blijdenstein	12—6	Het Westen—Z. Damcl. ...	11—9
v. Embden—U. D. G.	6—8		
Zaandam—Excelsior	11—5		
Dcl. Haarlem—D. O. S.	9—11	De uitslagen van district „den	
Haarl. Dcl.—v. Embden	8—4	Haag” zijn mij niet juist bekend.	
Excelsior—Blijdenstein	8—12		
Zaandam—Dcl. Haarlem	11—5		

L.

OM DEN MEESTERTITEL.

Een spannende strijd.

Hoewel nog geen definitieve beslissing gevallen is, komt het mij toch gewenscht voor hier een overzicht te verstrekken, waaruit afgeleid kan worden, hoe ver het einddoel genaderd is. Te meer is daartoe aanleiding, omdat de pers — in tegenstelling met andere jaren — vrijwel niets vermeldt van dezen belangrijken wedstrijd. Een klacht, die mij van verschillende zijden bereikt en ook slaat op de competitie. Het Bestuur hoopt in deze echter verbetering te krijgen.

Zooals gebruikelijk werden eerst in alle districten en afdeelingen voorwedstrijden gehouden, ter aanwijzing van de spelers, die aan den eindstrijd zouden deelnemen. Vóór dat men hiertoe behoort, heeft men dus al een reeks wedstrijden gespeeld.

Men krijgt dan de semi-finale, welke in 2 groepen wordt gespeeld. Dit houdt in hoofdzaak verband met de kosten en heeft ten doel deze zoo gering mogelijk voor de deelnemers te maken.

Er wordt een Noordelijke- en een Zuidelijke groep gevormd. De 3 hoogstaankomenden uit elke groep spelen daarna den eindstrijd.

Het resultaat dezer 2 groepen was:

Noordelijke groep.

	gesp.	gew.	rem.	verl.	pnt.	gem.
1/3. J. B. Sluiter, Haarlem	7	3	4	0	10	1.43
1/3. G. W. Spittuler, A'dam	7	3	4	0	10	1.43
1/3. B. Ris, Wormerveer	7	4	2	1	10	1.43
4. J. v. Santen Kolff, Utrecht	7	2	4	1	8	1.14
5/6. F. Tusveld, Almelo	7	2	2	3	6	0.87
5/6. L. Werkema, Warffum	7	0	6	1	6	0.87
7. J. Groenteman, A'dam	7	2	0	5	4	0.57
8. L. Jacobs, Nijmegen	7	0	2	5	2	0.29

Zuidelijke groep.

	gesp.	gew.	rem.	verl.	pnt.	gem.
1. M. Vermeulen, Delft	6	3	3	0	9	1.50
2/3. C. Kortlever, Leerdam	6	2	3	1	7	1.17
2/3. W. F. Verburg, Vlaardingen ...	6	2	3	1	7	1.17
4/6. I. Kleer, Leiden	6	0	5	1	5	0.83
4/6. G. Burgerhof, 's-Bosch	6	1	3	2	5	0.83
4/6. G. Pors, Dordt	6	1	3	2	5	0.83
7. J. v. Leeuwen, den Haag	6	1	2	3	4	0.67

Voor het eerst was „het Oosten” vertegenwoordigd en wel door Tusveld, terwijl bovendien de kampioen van den Groningschen bond, L. Werkema, die door het Bondsbestuur was toegelaten, de eer van onze Groningsche damvrienden zou hoog houden.

Het resultaat mag voor beiden bevredigend genoemd worden, vooral als in het oog wordt gehouden, dat hun vrijwel alle routine voor dergelijke wedstrijden ontbreekt. Ontegenzeggelijk zal het resultaat gunstiger worden, wanneer zij meer in contact komen met bepaald sterke spelers, zooals de bezetting van den meestertitel tegenwoordig aangeeft. Er is daarvoor

slechts één goed middel: „aansluiting bij den bond”. Vanzelf volgt dan daaruit het gewenschte contact met de andere spelers. En dit is noodig, ook om op de hoogte te komen met de verschillende spelgenres.

Het resultaat van den eindstrijd is als volgt:

	gesp.	gew.	rem.	verl.	pnt.	gem.
B. Ris	5	3	1	1	7	1.40
G. W. Spittuler ...	5	3	1	1	7	1.40
W. F. Verburg ...	5	2	2	1	6	1.20
J. B. Sluiter Jr. ...	5	0	5	0	5	1.00
M. Vermeulen ...	5	1	1	3	3	0.60
C. Kortlever	5	0	2	3	2	0.40

Zooals hieruit blijkt zijn Ris en Spittuler gelijk aangekomen. Er zal nu een herkamp van 3 partijen worden gespeeld. Het resultaat zal zijn, dat één den titel bemachtigt en één — in het gezicht van de haven — strandt. Zij hebben beiden er even hard voor gestreden en toch zal één afvallen, het is wèl hard.

Wanneer dit blad verschijnt zal de herkamp waarschijnlijk reeds gestreden zijn!

Vermoedelijk zal de heer Keller een verslag brengen over de gespeelde partijen.

L.

DE WEDSTRIJD OM HET KAMPIOENSCHAP DER WERELD.

Critiek van den Wereldkampioen.

Van den Hoofdredactéur ontving ik ter inzage een aan dezen gericht schrijven van den heer Springer, waaraan ik het volgende ontleen:

„Ingesloten zend ik U alsnog eenige aanmerkingen betreffende „een paar onjuistheden in het artikel van Keller uit het November-, „nummer, welke U misschien wel wilt plaatsen in een eerstvolgend „nummer van „Het Damspel”.

Volgt de in het Januari-nr. pag. 3 vermelde opmerking betreffende diagramstand 1 (Springer—Molimard).

„Keller is over het algemeen in zijn artikel wel wat al te streng „tegenover de spelers, want als hij *bij analyse* dergelijke eenvoudige „dingen overziet hoe kan hij dan „*Meenen te droomen*” (ik citeer), „als een speler na eenige uren zware inspanning een fout maakt?”

Volgt de opmerking betreffende partijstand 31 De Jongh—Bélard, eveneens in het Januari-nummer vermeld.

„Ook hier dus heeft Keller *bij analyse* een geweldige „bok” „geschoten en dus geen enkele reden de spelers op zoo ironische wijze „af te maken als hij dat in zijn artikel gedaan heeft.

„Ook hier geldt weer: „De beste stuurlui staan aan den wal!”

(w.g.) B. SPRINGER.

Den wereldkampioen dank voor zijne opmerkingen!

De lezer zal echter begrijpen dat ik over dergelijke critiek niet in discussie wensch te treden.

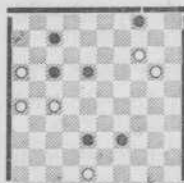
Van den heer B. Springer ontving ik voorts nog enkele opmerkingen. De wereldkampioen schrijft o.a:

„In zijn bespreking over Vos doet Keller het voorkomen alsof mijn meening omtrent Vos als speler geheel veranderd zou zijn; toch is dit geenszins het geval. Wat ik in 1922 beweerde, n.l. dat Vos een prachtspeler is, die elk spelgenre volkomen beheerscht, beweer ik thans nog. Maar juist omdat Vos ieder spelgenre zoo prachtig kan spelen, vind ik het bedroevend hem de laatste jaren steeds ten koste van alles bij zijn flankaanval te zien zweren!

Dat dit systeem hem in het afgelopen concours parten heeft gespeeld, is ontegenzeggelijk. Daarvoor hebben wij voorbeelden uit zijn partijen tegen Rustenburg en B elard.”

Bovenstaande geeft een volkomen opheldering van Springer's meening over Vos. Wat echter de laatste alinea betreft, dit is een persoonlijke opvatting; ik voor mij geloof, zooals ik in het Jan-nr. heb uiteengezet, dat de hoofdoorzaak van Vos' falen niet schuilt in zijn flankspel.

In het partij-fragment De Jongh—B elard geeft de wereldkampioen de volgende, hem door den Marseillaanschen kampioen Ricou medegedeelde winst aan:

Nevenstaande stelling ontstond op het allerlaatste moment. Zwart speelde hier 39—44. Zooals Ricou aangeeft kan hij winnen door 4—9, 39—44, 18—22, 44—49 en 49 : 25. Inderdaad zeer verrassend en aardig.

Betreffende diagramstand 42 merkt Springer op dat zwart niet verloren staat, maar goed spel kan krijgen door:

17—22; (28 : 17) 21 : 12; 33—28 en nu niet 12—17?? maar 23—29!! en het spel is minstens gelijk.

Op 39—33 (18—23) 28—22 of? (29—34, 23—28 enz.) met gelijk spel.

Op 37—31 (26 : 37); 32 : 41 (29—34); 39—33 (18—23 wint).

Op 38—33 (29 : 38); 32 : 43 (18—23); 37—32 (24—29); 43—38 (12—18!); 39—34 (29 : 40); 35 : 44 (15—20) met goed spel.

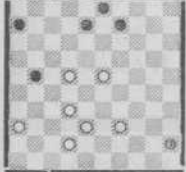
En op 28—23 (19 : 28); 30 : 17 (18—22!!) enz.

De heer Springer meent, dat in diagram 44, hoewel hij beaamt dat 38—33 de beste zet is, wit ook na 40—34 nog remisekansen krijgt door:

40—34 (18—23); 28 : 19, 13 : 24; 32—28 beste (24—29) 34 : 23 (25—30); 48—43 (30—34); 37—32 (34—40) 43—39 (40—45) 28—22 met zeer groote remisekansen.

Hiermede ben ik het echter niet eens. M. i. krijgt zwart na de door Springer aangegeven vari nt groote winstkansen door (zie diagram):

Stand na 28—22. (21—27!), 32 : 21 A (45—50) 38—33 (50—45) 22—18 X (8—13) 33—29 (13 : 22). 39—34 (9—14) en winnen

lijkt mij slechts een kwestie van tijd.

X. op 33—29 dan 45—50 en op 23—19 dan 45—7—2 enz.

A. 22 : 31 (45—50); 38—33 Y (50—45) 33—29 Z (8—13) 39—34 (9—14) enz.

Y. Op 39—34 (50—45) 34—29 (9—13) met de drei-

ging 13—18 eventueel na eerst 6—11.

Z. Op 23—19 weer 45—7—2 enz.

Door het offer 21—27 in den diagramstand worden wit's winstkansen dus groot.

Den heer Springer dank voor zijn verschillende waardevolle opmerkingen.

Verschillende inzenders geven aan dat de aangegeven remisevariant bij diagram 36 (Springer—Bizot) Dec. nr. foutief is. Wit speelt niet 5. 35—19 maar 35—40 (29—33 gedw.); 40—23 en wint. De betreffende alinea was zoodanig gesteld als zou Springer deze foutieve variant ook hebben aangegeven. Dit is echter een misverstand; ik was hier voorbarig daar ik slechts in „De Tel.” las dat Springer *een* remise had aangegeven.

De juiste manier om remise te maken, vermoedelijk door Springer bedoeld is: 3. ———, 29—34, 4. 13—18 25—30, 5. 18 : 40 26—31, 6. 40—23, x. 30—35 remise. x. op 40—35 (30—34), 35—49 (34—39 en 31—37) remise!

In de laatste variant die ik bij dezen stand aangaf (var. x, tweede kolom) kunnen de woorden „de eenige” bij wits' 4den zet vervallen daar ook 32—49 (30—34), 33—29 (————), 49—38 enz. wint.

Op pag. 200, 2de kolom 3de regel van beneden staat „want op 43—33 volgt 19—23 en 37—32 is niet mogelijk”.

Een der inzenders meent dat deze zetten wel speelbaar zijn voor wit. Zwart zou dan echter antwoorden 29—33, 23 : 34, 16—21 en 18—38 met winst.

Bij diagram 49 (Rustenburch—Fabre) gaf ik na den 36sten zet een speelwijze aan om tot gelijk spel te komen. De heer Joh. Duhne te Deventer geeft aan dat in de gegeven variant zwart 12—17 niet sterk is, daar wit nog beter dan 32—28 te spelen onmiddellijk remise kan maken door 27—21, 37—31, 33 : 2.

Ook voor deze opmerkingen mijn dank.

R. C. KELLER.

IN PERPETUAM REI MEMORIAM.

Heden werd plotseling uit ons midden genomen de heer

JAN VAN KATWIJK Jr.,

2e Secretaris der Damv. „Het Westen” en oud-Secretaris der Schiedamsche Damv. U. D. I.

Met hem is heengegaan een goed en plichtsgetrouw lid, iemand waar de vereeniging op kon rekenen.

Ook als mensch stond hij zeer hoog aangeschreven, en was hij bij allen zeer bemind.

Geachte sportbroeder nog jaren lang zult gij bij ons in herinnering blijven.

Hij ruste in vrede.

J. J. DE BRUYN Jr.,
1e Secr. Damv. „Het Westen”.

(Zie vervolg „Binnenland” op blz. 32.)

BUITENLAND.

Redacteur: G. L. GORTMANS, Groote Krocht 11, Zandvoort

De firma van Goor Zonen heeft den heer Springer opgedragen een boekje samen te stellen der door hem in den wedstrijd om het wereldkampioenschap gespeelde partijen, voorzien van zijne analyses en gevolgd door een reeks studies.

De match de Jongh—Fabre is geëindigd. De eerste drie partijen werden remise, de laatste werd gewonnen door Fabre, die dus tevens winnaar van de match werd.

Een Canadeesch blad bevat het bericht, dat Deslauriers en Beaurégard van plan zijn een match te spelen om het wereldkampioenschap *Poolsch* dammen. Een titelkwestie, die in eenigszins duister verband staat met de befaamde match Springer—Beaurégard. Mits de partijen interessant zijn, zullen we de heeren met toegevendheid aan het werk zien.

Damspel-Studio bevat een critiek van den heer P. Vogel op de probleemrubriek in Het Damspel, naar aanleiding van de onlangs verschenen critiek van den heer Ham op de Belgische problematiek.

De heer Luif te Haarlem onderhoudt een damrubriek in een Indisch blad. Nedere bijzonderheden volgen.

Herman de Jongh deelt mede vernomen te hebben, dat te Oslo ons spel wordt beoefend.

ZWITSERLAND. De heer Maillet te Lausanne geeft de volgende inlichtingen. Hernieuwde activiteit te Genève, waar de „Club du Damier de Genève” werd opgericht. Samenkomst op Donderdag in café Plaschy, rue du Mail 18.

De „Club du Damier Lausannois” (waarvan de titelhouder sinds 1914, de heer F. Rostand, lid is) zal dit voorjaar een uitdagingsmatch om den kampioenstitel organiseeren. Het schijnt zeker, dat de dammers te Genève hun kampioen, den heer Vuille, naar voren zullen brengen.

Te Lausanne wordt gespeeld in Café de la Viennoise, place Ripaume, op Woensdag, en in Café de l'Hotel de la Paix, avenue B. Courtaut, op Zaterdag.

BANKS-GONOTSKY. Een match tusschen deze heeren zou te Detroit plaats hebben om een beurs van \$ 1000, waarvan 60 % den winnaar zou toekomen en 40 % den verliezer. Slechts \$ 700 kwam bijeen en daar Gonotsky voor zich een minimum van \$ 400 gegarandeerd wilde hebben, hetgeen niet kon worden geaccepteerd, werd de match aan Asa Long aangeboden. Banks won met 7 tegen 5 gewonnen partijen.

OOSTENRIJK. Onlangs verscheen bij Verlag Steyremühl te Weenen in de Tageblatt-Bibliothek No. 654/657: Lehrbuch des Schach u. Damspiels door Leopold en Walter Horwitz. Het eerste gedeelte (72 p.) behandelt het schaakspel, het tweede gedeelte (96 p.) het Engelsche damspel. De heer Walter Horwitz heeft uit den aard der zaak geput uit de Engelsche litteratuur. Aardig is, dat hij uit de Draughts Review ook twee slagprobleempjes overnam van Kleute en mijzelf.

Zandvoort, 22 Januari 1929.

PARTIJ-ANALYSES.

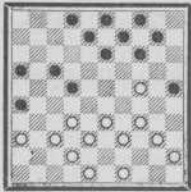
Redacteur: W. C. J. POLMAN, Rijswijkscheweg 498, den Haag.

Wat in de partij overzien wordt.

Eigenlijk is dit opschrift niet geheel juist, althans onvolledig. Uit het volgende blijkt namelijk weer eens hoeveel verborgenheden ons spel bevat, die niet alleen tijdens de partij, doch zelfs bij het analyseeren onopgemerkt worden voorbijgegaan.

De analyse in het November-nummer van de partij Springer—Rustenburg heeft een groot aantal vragen en opmerkingen uit den lezerskring uitgelokt, die wij onmogelijk alle persoonlijk kunnen beantwoorden.

Een samenvatting der gemaakte opmerkingen, (ook de heer Springer zond ons een uitvoerig schrijven, waarvan door ons op ruime wijze gebruik is gemaakt), waarmede tevens het overgrootste deel der vraagstellers wordt beantwoord, volge hier:

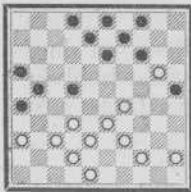

De Haas merkte hier op dat nu 49—44 sterker is dan 34—29.

Springer is het met deze uitspraak niet eens en blijft z.i. de analysator in gebreke zulks aan te toonen. Ook de meening dat wit hier voordeel heeft, deelt S. niet, daar het stuk op 24 niet is te handhaven.

Onze bescheiden meening is, dat 49—44, zooals de Haas aangeeft, inderdaad de voorkeur verdient. Het witte stuk op 29 heeft het nadeel, dat na 17—21 wit niet kan vervolgen met 32—28 (ofschoon ook na 49—44, 17—21 aan 32—28 bezwaren verbonden zijn), terwijl het bovendien zwart gelegenheid geeft zijn randschijf op 25 op te lossen.

Overigens is het een kwestie van persoonlijke opvatting.

Springer betwist dat 13—18 in dezen stand sterker is dan 14—19.

Hij geeft de volgende varianten:

13—18, 20—15, 21—27

a) b) 32:21, 16:27 c) 37—32, 27—31, d) 36:27, 22:31, 42—37, 31:42,

48:37 met heel goed spel voor wit.

a) 8—13, 32—28, 14—19, 28:17, 21:12, 33—28 met uitstekend spel.

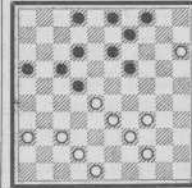
b) 14—19, 29—23, 18:29 (of?) 33:13 gevolgd door 32—28 en 39:28 met uitstekend spel.

c) 26:17, 38—32 met een zelfde soort spel als in de partij.

d) 14—19, 32:21, 26:17, 38—32 19—23¹⁾ 29—24, 23—29 (gedw.) 42—38, 29:20, 15:24 met goed spel voor wit.

¹⁾ 19—24, 29:20, 25:14, 32—28, 14—19, 48—43, 8—13, 45—40, 18—23 (of?) 42—38, 23:32, 38:18, 13:22, 33—28, 22:33, 39:28 met goed spel.

In al deze varianten (aldus Springer) blijft wit dus meester in het centrum en van moeilijkheden is geen sprake. Volgens Springer is de 31ste zet van zwart dan ook beslist niet zwakker dan 13—18.

De analyse geeft hier voor zwart 2—8 aan. Springer geeft de volgende voortzetting:

(2—8) 34—29, 9—14,

44—40, 12—18 (of?)

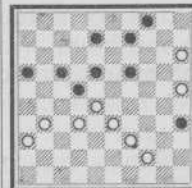
40—35, 16—21 (of?)

35—30, 8—12, 30—25

met gewonnen stand voor wit want op 21—26 volgt 37—31 enz. en op 21—27 volgt eveneens 37—31. In beide gevallen loopt zwart vast. Juist de tekstzet (19—24) voorkomt dit en daarom was dan ook volgens S. als 37ste zet voor wit 39—34—29 sterker om zwart te beletten veld 24 te bezetten.

Eenige lezers stellen ons de vraag of als 40ste zet 9—14 (dat is de gespeelde zet) of 3—8 (de door den analysator aanbevolen voortzetting) niet beide zwak zijn en 16—21 beter is. Den laatsten zet achten wij inderdaad sterker, eventueel gevolgd door 21—27 en 2—7. Ook Springer blijkt deze meening toegedaan te zijn.

Springer geeft nog de volgende variant als wit als 43sten zet 48—42, hetgeen de analyse aangeeft, speelt: 48—42, 3—9, 31—27, 22:31, 36:27, 2—8, 42—37, 17—21, 29—23, 8—13, 27—22, 21—27! 22:31, 13—18! 33—29, 19—24, 29:20, 18:29 met minstens gelijk spel.

De laatste zet van zwart was 14—19, waarop wit in den diagramstand vervolgde met 32—27.

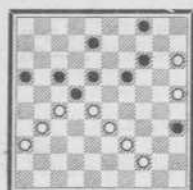
Beide zetten zijn zwak. Bij analyse vond Springer dat wit in den diagramstand op de volgende fraaie wijze had kunnen winnen:

25—20!!, 9—13 a) 39—34, 8—12 b) 32—27, 4—9 (of?) 34—30, 35:24, 20:29, 9—14 (of?) 44—40, 14—20 (of?) 15:24, 19:30, 40—35 wint.

a) Op 18—23 volgt 39—34 en wint door de dreiging 34—30 enz.

Op 8—13 volgt eveneens 39—34 met wint.

b) Op 4-9 volgt 34-30, 35 : 24, 20 : 29, 9-14, 44-40, 8-12 (of?) 40-35 of 32-27 gew.

Een zet later was de stand als op nevenstaand diagram aangegeven.

Springer speelde nu 39-34 in de meening met dezen zet de winst te forceeren. Sterker was evenwel de volgende door S. aangegeven variant: 31-26, 22 : 31, 36 : 27, 3-13 (gedwongen, want

er dreigt 28-22 en op 18-23 volgt 15-10 en 10-5) 27-21, 16 : 27, 28-22, 17 : 28, 33 : 31 en het witte stuk op 26 heeft vrijen doortocht naar dam.

In deze positie was

Springer aan zet en bemerkte dat zijn z.g.n. winstvariant niet opging, b.v. 29-24, 19 : 30, 25 : 34, 13-19, 31-26, 22 : 31, 36 : 27, 16-21!!

a) 27 : 16, 18-23 met voordeel voor zwart.

a) Dit offer was wit ontgaan, toen hij als

49sten zet 39-34 speelde, in de meening als volgt te winnen:

(dus in plaats van het offer 16-21) 9-13 b) c), 34-29, 14-20 (gedw.) 15 : 24, 19 : 30, 28-23 wint.

b) 19-24, 34-30, 35-40 (gedw.) 30 : 10, 40 : 49, 10-4 49 : 21, 4 : 11 wint.

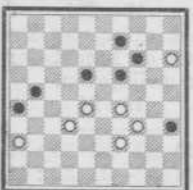
c) 18-23, 15-10 en 10-5 wint.

In den diagramstand is 25-20, 14 : 25, 15-10 natuurlijk niet goed wegens 19-24.

Evenmin mag wit 44-39 spelen. Zwart speelt dan 19-24 (onmiddellijk 35-40 gaat niet wegens 29-24) gevolgd door 35-40.

In de partij volgde: (zie diagram) 31-26, 22 : 31, 26 : 37.

Springer geeft aan dat zwart na 36 : 27 als volgt remise kan maken: (36 : 27) 18-23, 29 : 18, 13 : 31, 26 : 37, 19-24, 28-23, 17-22, 25-20, 14 : 25, 23-19, 24 : 13, 15-10, 13-18! 10-5, 22-27 enz. met niet te verhinderen remise.

In dezen stand speelde zwart 21-27.

Springer acht 9-13 sterker wegens de dreiging 14-20 en op 39-33, 14-20, 15 : 24, 19 : 39, 33 : 44, 13-19 enz. met remise.

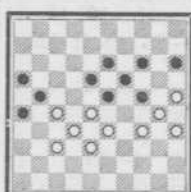
O.i. maakt zwart na 39-33 onmiddellijk remise door 26-31, 36 : 16, 18-22, 28 : 17, 14-20!

De heeren Springer, Schaaf en Presburg merken op dat zwart in nevenstaande positie met 6-11 remise had kunnen maken (in de partij geschiedde 6-50, wit 36-31 en zwart kan niet meer los staan). Zie b.v.

de volgende variant: 6-11, 36-31, 11-16, 13-8, 16-49, 18-7, 49-16, 7-2, 16-49, 2-16, 49-35 en wit kan niet winnen, indien zwart slechts zorg draagt het vak 16, 49, 35, 2 te houden.

Studie van R. C. KELLER.

Nevenstaande stelling ontstond in de 4de matchpartij De Haas/Fabre 1920 met verwisselde kleuren. De Haas verloor in dezen stand.

Nog een paar maal kwam ik deze stelling tegen. Eens in een partij

in een der groepwedstrijden van den Ned. Dambond, eens in een partij Millikowski/van Dartelen uit den wedstrijd om het kamp van Ned. 1924.

In beide gevallen maakte zwart remise tengevolge van het feit, dat wit niet de kansrijkste voortzetting koos.

Met I. J. de Jong en Haye heb ik in het V.A.D. deze stelling eens uitgeplozen indertijd. Ons bleek daarbij dat wit bij goed spel zeer groote winstkansen heeft, doch dat zwart bij het allerbeste spel een fijne (door de Jong aangegeven) remise kan forceeren.

In mijn partij tegen P. J. v. Dartelen in den wedstrijd Haarlemsche Damesclub-W.Z. D.V. om het clubkampioenschap van Nederland 1926 kreeg ik deze stelling weer en won. (Zie H. D. 1926 blz. 161. Red.)

Daar deze stelling dus blijkbaar in klasieke partijen nog al eens voorkomt, is het zeer leerzaam om onderstaande varianten door te werken. Krijgt men dezen stand met de voordeelige stukken dan heeft men een goede kans om te winnen, in het omgekeerde geval weet men waar de remise te zoeken.

Dezelfde stelling, met zwart aan zet kwam voor in de partij v. Wageningen-Battefeld uit het Wereldkampioenschap 1912. De winst is dan natuurlijk, daar zwart niet anders heeft dan 15-20, veel gemakkelijker. Een analyse hiervan kan men vinden in het boekje van Barteling.

Allereert het zeer interessante verloop in de partij Fabre-De Haas (verwisselde kleuren). Zie diagram:

34-29 aangewezen
30 : 39

23 : 34
18-23 gedw.

27-22!

Op 39-34 volgt remise door
35 : 24, 28 : 8, 32 : 23,
24-30, 19 : 39, 39 : 28, 21 : 41 enz.
23-29 gedw.

39-34

37-31 (x, x) is niet zoo sterk, zwart speelt dan 13-18 (x, x) en op den volgenden zet 14-20, 24-30 enz. of als wit door 39-34 ruilt 21-27.

29 : 40
13-18
22 : 13
19 : 8
28-22!

Natuurlijk. Houdt de stukken 16, 21, 26 m bedwang.

8-12

Vrijwel gedw. 14-19 32-28 geeft hetzelfde spel.

32-28

Om direct veld 22 weer te bezetten. 33-28 zou schijf 29 vrij laten.

14-19

Men lette nu op de volgende twee varianten:

1. 25-20 22-17 17 : 8
24-30 15 : 24 19-23 en wint.
2. 22-17 25-20 20 : 29 29 : 20 44-39
12-18 21 : 12 19-24 15 : 24 12-17
39-34
18-22! zonder voordeel voor wit.
44-39

Men zou hier eerder 38-32 verwachten. Na —, 12-17; 22 : 11, 16 : 7; 28-22 bezorgt 19-23 zwart te veel vrijheid.

12-17
22 : 11
16 : 7
28-22
7-11

19-23 geeft snel verlies, b.v.:

1. 25-20 20-14 22-18! 39-34
19-23 24-30 30-35 23 : 12
wint.
2. 25-20 20 : 29 37-51 38-32
19-23 23-28 28 : 17 26 : 37 37 : 28
33 : 2 wint.
22-18

De stand waarin het er op aankomt. Zoals ik later zal aantonen forceert hier 11-17 de remise.

19-23
18 : 20
15 : 24
33-28
21-27

Op —, 24-29; 25-20, 21-27 volgt 28-22!, 20-14 enz. met winst. Of ook 28-23 20-14 14-10 10-4 37 : 26
29 : 18 18-23 23-28 26-31 28-32
4 : 36 36-22 wint.
32 : 34.

Een andere winst 23-22 22 : 11
24-29 11-17 21-27

11-6 37-32 6-1 wint.
27-31 31-36.

28-23
23-19!*
25-20
11-17
24 : 13
17-22

Ook de volgende spelgang is hoogst interessant:

20-15 15-10 37-32 19-5 5 : 46
13-19 19-23 23-28 28 : 37 26-31a 31-36
39-33 46 : 6 33-28 wint.

27-32b 36-41.

- a) 38 : 27 27-22 vint.
27-32 37-42.
b) 46-5 5-46 46-32 wint.
17-22 27-31 22-27
39-33 13-19
20-15 19-23
15-10 10-4 33-29 4-36 29-23
19-24 24-30 30-35 22-28 35-40a) 28 : 19
36-22 wint

a) Op 28-33 volgt 29-24 en 36 : 18.
15-10 23-29

- 1) 10-4 38-32 4 : 25 wint.
23-28 28 : 39 27 : 38
- 2) 10-4 4 : 48 wint.

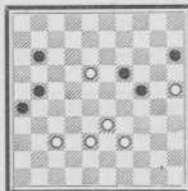
27-31 31 : 42
33 : 24 27-31
24-20 37-32 10-5 wint.
22-28 27-31a) 28 : 37

a) 38 : 27 10-5 5-28 28-11
27-32 28-33 33-39 39-43
en wint

37-32 22-28
32-27 10-5 wint.
31-36 22 : 31
32 : 23 31-36
38-32 De Haas geeft op.

- 1) 10-4 24-19 of 4-15 wint.
36-41 41-46 of 47
- 2) 10-4 32 : 41 4-15 wint.
36-31 31-37 36 : 47

Een partijslot van exceptioneele schoonheid.

In deze stelling offerde De Haas een stuk door 19-23, wat verloor. 11-17 geeft hier remise, zooals ik met een drietal varianten zal aantonen.

1.

11-17
19-23!
38-32
Een fijn verschil met het offer van De Haas. Door 38-32 heeft wit de kracht der formatie 37, 38, 33 moeten prijsgeven.
18 : 20
15 : 24
33-28

Op 24 : 15 15-20 20-24 26 : 37
25-20 33-28 39-34 37-31 32 : 41

* Ook 39-33 wint. Zie H. D. 1926 blz. 163. Red.

21—27 remise.

24—29 gedw.

Op 28 : 17 25—20 39—34 wint wit
17—22 21 : 12 24 : 15

op tempo.

Nog schijnt winst na den tekstzet een-
voudig door

28—23 29 : 18
25—20

bijv. 20—14 14—9 9—4 wint.

18—22 22—27 27 : 38

20—14 14—9 9—4 39—33 4—10

17—22 22—27 27 : 38 18—23 38 : 29
wint.

Maar na

18—22

(17—22 verliest. Zie H. D. 1926 blz. 163.
Red.)

20—14

forceert zwart door een verrassend offer de
remise door

22—28!
32 : 23 21—27
14—10 27—31
37—32 31—36

en remise is niet te voorkomen, bijv.:

10—4 32—28

26—31 31—37 haalt twee dammen.

10—5 32—27 a) met remise op 5—10

26—31 21 : 32

door 22—28, 36—41 enz.

op 39—33 door 22—28 b), 36—41 enz.

a) 32—28 dan 17—22, 36—41, 31—37
enz. haalt 2 dammen.

b) aardig is hier de volgende variant:

39—33 23—18 18—13 5—46 46 : 11
22—27? 17—22 27—31 31—37* 36—41
11—2 wint.

* 46—5 5 : 26 26—37 33—28
22—27 27—32 36—41 41 : 32

wint op tempo.

II.

11—17
37—31 26 : 37
38—32 37 : 28
33 : 11 21—27
11—7 27—32

en remise is onafwendbaar, bijv.

7—2 18 : 20 2 : 35

19—23! 15 : 24 32—37 remise.

7—1 18 : 20 winst is niet mogelijk.

19—23 15 : 24.

25—20

19—23 altijd remise.

III.

11—17
25—20 24—30
20—14 19 : 10
18—13 30—35
39—34

13—8

15—20 geeft ook geen uitzicht op winst.

13—8

belet damhalen.

33—29

om 20—24 uit te schakelen.

38—33

37—32

33 : 42

29—23

remise.

10—14

15—20!

14—19

21—27

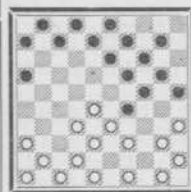
27 : 38

19—24

20—25

Spelstudie-Springer.

(Zie December-nummer.
Oplossing van den auteur.)

1. 36—31!! 16—21

Op 13—18 speelt wit
48—42 en wint direct
een stuk door de dreig-
ging 35—30 enz. Op 7 of
8—12 of 10—15 speelt
wit 41—37 en dan is 16—
21 toch gedwongen daar
anders 31—27 volgt en

wit in enkele zetten een stuk wint. De
tekstzet is dus de beste.

2. 31—27

21—26

3. 41—37

10—15

4. 50—44

6—11

5. 46—41

11—16

6. 41—36

8—12

7. 47—41

1—6

8. 36—31

7—11

9. 41—36

2—7

Gedw. want op 2—8 speelt Wit 48—43 en
Zw. moet een stuk verliezen. De volgorde
van deze zettenreeks kan vanaf den derden
zet voor beide partijen omgewisseld worden,
echter Zw. is verplicht steeds in de thans
ontstane stelling te geraken om niet sneller
een stuk te verliezen.

10. 48—43!!

3—8

11. 28—22!!

19—23 (A)

12. 22—18!

13 : 22

13. 27 : 18 dreigt 40—34 en 18 : 29

13. —

12—17

14. 31—27!

23 : 12

15. 27—22!!

17 : 28

16. 32 : 34 (Dreigt 34—30) 14—19 Dus
gedw.

17. 37—31!

26 : 48

18. 33—29

24 : 42

19. 43—38

42 : 33

20. 39 : 28

43 : 30

21. 35 : 4 of 2 en wint.

C. —, 9—13; 18 : 9, 14 : 3; 33—28
enz.; wint een stuk.

B. —, 8—13; 40—34!, 29 : 40 (of?);
45—34, 13 : 22; 34—30, 25 : 34; 39 : 8 wint.

A.) Op 12—18 volgt natuurlijk 27—21
enz. en op 12—17 valt het spel weer in de
hoofdvariant als volgt:

—, 12—17; 22—18!, 13:22; 27:18 (dreigt 35—30), 19—23 (a); 31—27 enz. als in hoofdvariant.

(a) —, 25—30; 33—28!! en wint ten minste een stuk door de driefvoudige dreiging 40—34, 28—23 of 18—13 en 28—23.

Direct 40—34 zou hier niet goed zijn daar Zw. dan het verloren stuk terugwint door 17—21 (31—27 gedw.) 11—17—22 enz.

Tot zoover de auteursoplossing. Een woord van hulde aan den wereldkampioen voor dit schitterende vraagstuk is hier zeer zeker op zijn plaats. Wij hopen dat nog vele studies van zijn hand onze rubriek mogen sieren.

Ophlossing partijstand XXXI.

Stand: Zwart 2, 3, 6, 7, 9, 11—16, 18—20, 23—25.

Wit 21, 26—28, 32, 33, 35—40, 43—45, 48, 50.

Zwart won als volgt: 24—30!! 35:24, 20:29, 33:24, 19:30, 28:17, 11:33, 39:28, 16:49.

De slag kan ook op ongeveer dezelfde wijze met 24—29 als eerste zet uitgevoerd

worden, doch dan verliest zwart!! Men zie maar: 24—29, 33:24, 19:30, 28:17, 11:33, 39:28, 16:49, 35:24, 20:29, 40—35! 49:40, 45:1!

Kleine oorzaken hebben dikwerf groote gevolgen!

Ophlossing partijstand XXXII.

Stand: zwart 3, 6, 9, 13, 15, 16, 17, 19, 25, 30. Wit 26—29, 33, 38, 39, 42, 45, 48.

Wit speelde 38—32! (tevens coupeerende de dreiging 17—21, 19—23 enz.) en zwart kon aan schijfverlies niet meer ontkomen. Wit dreigt namelijk te vervolgen met 42—38 en 27—21. De eenige zet om dit te verhinderen, namelijk 3—8, mag zwart niet spelen, want dan volgt 29—24 en op 30—34 of 30—35, 42—38 en 27—21.

Mededeeling.

De ophame van nieuwe partijstanden en het vervolg van de artikelenreeks „De openingen in theorie en practijk” moet ditmaal wegens plaatsgebrek achterwege blijven. (Red.)

EINDSPELEN.

Redacteur: P. SCHAAF, Ruysdaelstraat 23, den Haag.

Zij, die antwoord per brief wenschen, gelieven daartoe postzegel in te sluiten.

Ophlossingen October-nummer.

No. 174.

Zw. 11, 14. Wit dam op 21.

21—32, 14—20; 32—38, 20—25; 38—33, 11—16; 33—39, 16—21; 39—43, 21—26; 43—48 en wint.

No. 175.

Zw. 15, 18. Wit dam op 49.

49—27, 18—23; 27—38, 23—28; 38—47 en wint.

No. 176.

Zw. 18, 29. Wit dam op 49.

49—16, 23—33; 16—7, 18—22; 7—16 enz. wint. Alle drie zeer gemakkelijke eindspelen. Ze zijn geplaatst om den lust voor het oplossen van eindspelen op te wekken.

Het is het begin, maar we zijn nog niet aan het einde lezer.

Ophlossingen December-nummer.

No. 176.

Wit mag 21—17 en 16:18 spelen.

De winst is dan als volgt:

21—17, 12:21; 16:18, 11—17; 18—13, 17—22; 13—8, 22—28; 8—2, 7—12; 2—16, 28—33; 26—21!, 12—17a; 21:12, 33—39; 12—7, 39—44; 16—49!, 44—50; 7—1,

50—28 en wit wint door 49—44 en 1—6. a. 12—18, 16—11, 33—38; 11—7, 18—22; 7—11 wint.

Een fraai eindspel; alleen is het jammer dat wit in den beginstand kan winnen door eenvoudig van 26 naar 6 te slaan, zwart 22—28; 6—1, 7—11; 16:7, 28—32; 7—2 en wint.

Ik had dit eindspel kunnen wijzigen, waardoor de bijoplossing vervallen was, als volgt:

Zw. 6, 7, 35. Wit 26, 27, 45.

Wit speelt 27—22, Zwart gedw. 6—11 (op 7—12 volgt 22—17 en op 7—11, 26—21) wit 22—18, waardoor dezelfde stand ontstaat. Daar het echter blijkbaar de bedoeling van den heer Keller was de klaverbladstand op elk gedeelte van het bord aan te toonen heb ik het eindspel gelaten, zooals het was, en de vraag gesteld mag wit 16:18 spelen.

No. 177.

36—31, 24—29; 30—24, 19:30; 25:23, 20—24; 31—26, 14—19; 23:14, 24—29; 14—9, 29—33; 9—4, 33—39; 4—22, 39—43; 22—28 en wint.

Hoewel dit laatste gedeelte van het eind-

spel bekend is, is het toch eigenaardig dat deze winstgang van uit den klaverbladstand mogelijk is.

No. 178.

17—12, 34—39; 40—34, 29 : 40; 35 : 33, 30—34; 13—8, 24—29; 33 : 24, 34—39; 8—2, 39—43; 45—40 wint.

No. 179.

40—34, 37—42; 41—37, 32 : 41; 36 : 38, 31—37; 50—45, 27—31a; 45—40, 31—36; 40—35, 36—41; 38—32 en wint.

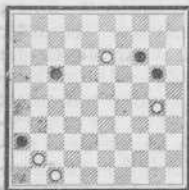
a. 27—32; 38 : 27, 37—42; 46—41, 25—30; 34 : 25 en wint door meerderheid van stukken.

No. 180.

33—29, 27—32; 31—27, 22 : 31; 36 : 38, 21—27; 29—23, 17—21; 26 : 17, 27—31; 17—12, 31—36; 12—8, 36—41; 8—2 en wint door 23—19 of 2—19.

Over het geheel een serie fraaie eindspelen, waar veel in zit, dat voor het praktische spel van groote waarde is.

De verrassingen van het eindspel.

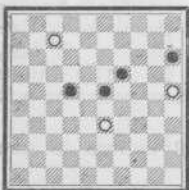
Nevenstaande stelling had kunnen voorkomen in een partij gespeeld tusschen P. J. v. Dartelen, wit en K. C. Keller, zwart, in den wedstrijd om het kampioenschap van Amsterdam 1926.

Zwart in dezen stand aan zet zijde, is verloren, b.v. cp 17—22 volgt:

13—8, 22—28 a; 8—2, 28—33; 2—16, 14—19 gedw.; 16—21, 19—23 gedw.; 21—16, 23—28; 16—21 wint.

Oogenschijnlijk heeft zwart nog den zet 20—25, doch nu wint wit op de volgende verrassende wijze:

20—25; 13—8, 25 : 34; 47—42!, 36 : 38; 8—3!!

Nevenstaande stelling kwam voor in een partij tusschen de Haagsche spelers P. Schaaf, wit en A. Jacobs, zwart.

Zwart aan zet zijnde, meende dat 22—27 nog remise gaf. 19—24 was als volgt verloren.

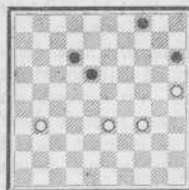
19—24 a; 7—2, 15—20; 2 : 30, 22—27; 25 : 14, 27—31; 30—19 en wint.

a. 15—20; 25 : 14, 19 : 10; 7—1 en wint.

Op 22—27 volgt de verrassende winst: 33—29, 23 : 34; 7—2 en wint, want op zw. 19—23 volgt 25—20.

Onderstaande stukjes zijn in hoofdzaak bedoeld voor de minder geoefende spelers, doch ook voor de sterkere zijn ze zeer leerzaam. Zij zijn geplaatst om te laten zien dat „het spelen op zetjes” dikwijls heel ver-

keerd is. Dit is van algemeen bekendheid in de gewone partij, doch voor het eindspel geldt het evenzeer. Hoe dikwijls gebeurt het niet dat een sterke stand totaal verknoid wordt enkel door het spelen op een zetje. Alleen wanneer een stand het meereent of deze er niet onder te lijden heeft, is het wel eens aardig op een zetje te spelen. De volgende standen toonen dit aan.

Nevenstaande stelling is, evenals de voorgaande, uit de partij P. Schaaf—A. Jacobs, doch in een geheel anderen speigang. Wit kan hier den foutzet 23—28 als volgt uitlokken: 31—27, 18—23; 27—22, 23—28?;

22—18, 28—30; 18—7, 30—34; 7—2 dreigt met 25—20, zwart is gedwongen 15—20 te spelen, wit 25 : 14, doch nu is het nog precies hetzelfde, want nu dreigt weer 14—9. Zwart moet dus schijf 4 offeren, waarna op zwart 34—39 wit wint door 2—11, 11—39 en 3—17 of 5—28. Speelt zwart 4—9 in plaats van 23—28, dan zal verder volgen: 33—29; 23—28, 22 : 33; 12—17, 29—23 a; 17—22, 33—29; 22—27, 23—18; 27—32, 18—12; 32—37, 12—7; 37—41, 7—2; 41—46, 2—35; 9—13, 35 : 2; 15—20, 25 : 14; 46 : 5 remise.

a. 33—28; 17—21, zie verder hoofdvariant.

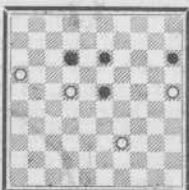
Uit het bovenstaande blijkt duidelijk dat, indien zwart niet den foutzet speelt, de partij remise wordt.

Nu weder den beginstand. Wit speelt nu niet op den foutzet, doch vervolgt met 33—28, 4—9; 31—27, 12—17a; 34—29, 18—22; 27 : 18, 17—21; 18—12, 21—27; 12—7, 27—31; 7—1, 31—36 b; 1—6 en wint. 25—20 is niet te ontloopen.

b. 9—14; 1—23, 31—37; 23 : 5, 37—42; 28—22, 42—48; 29—24*, (zwart kan nergens achter loopen, op 48—31 volgt 5—23 en op 48—39 volgt 22—17 en 5—28) 48—26; 22—18 en wint op den duur door meerderheid van stukken.

a. 9—13 zie vorige varianten.

* Zie klasse B en C.

Nevenstaande stelling is een gewijzigde stand uit het voorgaande. Ik zal laten zien dat ook in dezen stand het spelen op zetjes gevaarlijk is, al schijnt het niet nadeelig voor den stand. Wit kan hier als volgt winnen:

16—11, 12—18 a; 11—7 A, 18 : 27; 7—2, 13—18; 2—24 dreigt met 25—20, 15—20 gedw.; 25—14, 27—31; 24—19, 23—29; 14—10 wint.

a. 12-17; 11-7, 17:28; 7-2, 13-18; 2-24, enz. ongeveer gelijk aan de vorige variant.

A. 22-17 mag niet, daar zwart dan als volgt remise maakt.

22-17, 13-19; 11-7 a, 18-22; 17:28, 23:32; 7-2, 32-37; 2:24, 15-20; 25:14, 37-41 remise.

a. 39-33, 18-22; 17:23, 23:32; 33-28, 32:23; 11-7, 15-20; 25:14, 19:10 remise is nu niet meer te verhinderen.

De winstvariant zal den lezers niet eenvoudig voorkomen. Het lijkt of wit de winst zeer kan vereenvoudigen en tevens op eenige zeer fraaie zetjes kan spelen door den zet 39-34. Het is wel de moeite waard de verschillende verrassingen die uit dezen zet voortspuiten onder de oogen der lezers te brengen.

39-34, 12-18 a; 22-17, 23-28 b; 17-11, 28-32; 11-7, 32-37; 25-20, 15:24; 34-29, 24:33; 7-2! en wint.

b. 13-19; 17-11, 23-28; 11-7, 28-32; 7-2, 32-37 beste; 2:35 en wint door meerderheid van stukken, er dreigt 25-20.

a. 13-19; 16-11, 12-17 (a); 11-7, 17:28; 34-29, 23:34; 7-2 zie eerste eindspel.

(a) 19-24; 11-6 en wint.

Dit alles schijnt eenvoudiger en mooier dan de eerst aangegeven winstvariant. Doch er is een maar, er schuilt een addertje onder het gras. Wanneer wit speelt 39-34 dan antwoordt zwart met 23-28 en 12-17, waarna remise niet meer te verhinderen is, b.v. 33-28 A, 13-18; 34-30, 18-22; 28-23, 22-27; 23-18, 27-32 a; 18-13, 32-38; 13-8, 38-43; 8-2, 43-49 remise.

a. Zie verder C.

A. 34-29, 13-19! a; 16-11, 17:6; 25-20, 15:24; 29:20, 6-11; 20-15, 19-24; 15-10, 24-30 remise niet te verhinderen.

a. nu niet 13-18; hierop wint wit nog door:

16-11, 17:6; 25-20, 15:24; 29:20, 18-22; 20-14, 22-27; 14-10 wint.

De lezer zal uit een en ander de conclusie kunnen trekken, dat, al zijn de verschillende zetjes nog zoo verleidelijk mooi, het toch altijd geraden is, al is het ook wat moeilijker, den secursten weg te nemen. Het kan zoo licht gebeuren dat hier of daar een verraderlijk zetje schuilt. Dit geldt niet alleen voor den pasbeginnenden, doch eveneens voor den geoefenden dammer.

Rustenburg (zw.) Nevenstaande stand is uit de bekende partij

Rustenburg-Springer welke 7½ uur duurde en wel na den 82sten zet. In de N. R. C. gaf Springer bij deze positie het volgende commentaar. 6-11 was langer, maar niet sterker. B.v.: 6-11.

Springer (wit) 13-27; 11-16, 27-49; 16-11 (of?), 36-31; 11-22, 49-27; 22-50 (of?), 27-18 en verder als in de partij.

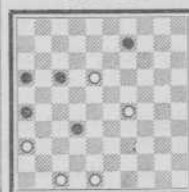
Presburg oordeelt echter dat 6-11 remise is, en toont dat aan met deze variant: 6-11, 36-31; 11-16, 13-2; 16-49, 2-16; 49-35. Nu is wit verplicht 16-2 of 16-27 te spelen met remise.

M. i. heeft de heer Presburg in deze gelijk. De foutzet van Springer is 11-22; hierna vervolgt wit met 49-27, waarna zwart gedwongen is op de trijstraklijnen te blijven, hierna kan wit een winststand formeeren. Zooals Presburg zeer terecht aangeeft moet zwart steeds de lijnen 2-35 en 16-49 kunnen blijven bezetten. Wanneer dus b.v. de witte dam staat op 49 en de zwarte op 2 en wit speelt 49-43, dan antwoordt zwart met 2-16, zoodat wit nooit in de gelegenheid komt schijf 31 op te brengen. De lezer zal begrijpen dat ik deze uiteenzetting geef voor den minder geoefenden speler; voor den geoefenden speler is zulks reeds bekend genoeg.

Tot slot onze eindspelen voor den oplosserswedstrijd. De oplosser zal bemerken dat deze steeds moeilijker worden.

Klasse A.

No. 187.

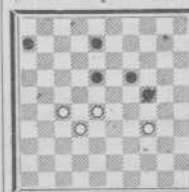

In de hoofdklasse competitie van den Nederl. Dambond, afd. den Haag, kwam in de partij F. Kuijer (zw.) en W. C. J. Polman (wit) nevenstaande stand voor. Polman speelde 29-24, waarna de partij remise werd. De vraag is nu: is voor zwart na wit 47-41 remise mogelijk?

Dit vraagstuk geeft 2 punten in den wedstrijd.

No. 188. F. Rost.

Amsterdam.
(Eerste publicatie)

Van den heer Rost ontving ik dit eindspel, met de aanduiding: wit speelt en maakt remise. Het bleek me echter dat zwart kan winnen. Het is dus: wit aan zet, zwart wint.

Van deze beide vraagstukken moet alleen het sterkste spel aangegeven worden.

Klasse B.

No. 189. Zie analyses in dit nummer.
Eerste publicatie.

Is na wit 22—17 remise voor zwart mogelijk?

No. 190. P. Vogel? Sneek?
Eerste publicatie.

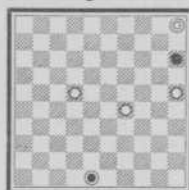
De heer Vogel geeft de volgende oplossing. 27—22, 9—13; 22—17, 13—18; 17—11, 18—23 a; 11—7, 1 : 12; 6—1, 33—39; 1 : 34, 39 : 48; 34—25, 48 : 31; 15—10, 5 : 14; 25 : 36 en wint.

a. 18—22, 11—7; 1 : 12, 6—1; 12—17, 1—23; 22—27, 23—14; 17—21, 15—10 en wint. Is dit juist? Is geen remise voor zwart mogelijk?

Dit vraagstuk geeft 2 punten in den wedstrijd. Alleen het sterkste spel aangeven.

Klasse C.

No. 191. Zie analyses in dit nummer.
Eerste publicatie.

Is na wit 22—18 remise voor zwart mogelijk?

No. 192. P. Schaaf.
Eerste publicatie.

Wit aan zet.

Is winst voor wit mogelijk?

Dit vraagstuk geeft 2 punten in den wedstrijd.

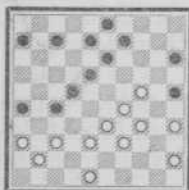
Oplossingen in te zenden 1 maand na het verschijnen van dit nummer.

In de nummering der eindspelen is een fout geslopen. De wedstrijd is begonnen met 173a en zoo vervolgens. Het is echter nogal geen storende fout.

KIJKJES IN DE DAMCLUBS.

No. 16.

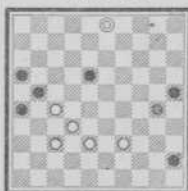

Wit speelde hier 45—40, dreigende dam te maken door 26—23, 38—32 en 34 : 1.

Zwart antwoordde echter 8—12, een schijfwinst aanbiedende. Mag wit deze nemen?

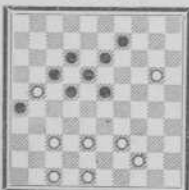
Zwart A. Hagenaars, R'dam.

No. 18.

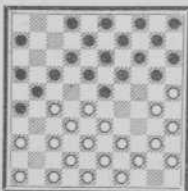
Zwart speelde 45—50? Hoe forceerde wit, de heer Ettekovén te Amersfoort nu remise?

No. 17.

Deze stand werd eveneens ingezonden door den heer Hagenaars. Zwart's laatste zet is 4—9? Wit, de heer D. H. Möllenkamp, verrastte nu zijn tegenstander met een aardig zetje.

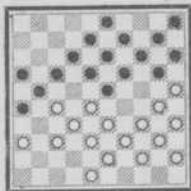
No. 19.

Uit den voorwedstrijd om den Meestertitel '28. Zwart, de heer G. W. Spittuler te Amsterdam, hoopte dat wit 39—34? zou spelen. Wat zou hij daarop geantwoord hebben?

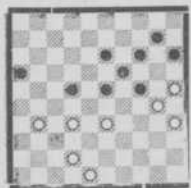

No. 20.

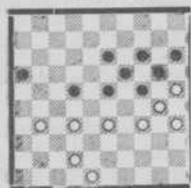
In dezelfde partij ontstond na eenige zetten deze stelling. Zwart speelde den dubbelen uitruil door 23—29 enz. waarna wit in den val liep door 39—33? De heer Spittuler won nu op werkelijk schitterende wijze. Hoe?

No. 21.

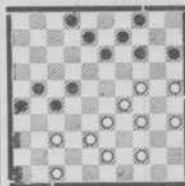
Uit denzelfden wedstrijd. De heer Spittuler zag, dat hij niet zwart niet 23—29 mag spelen, daar wit dan een slagzet uit kan voeren. Hoe?

No. 22.

Uit dezelfde partij. Spittuler gaf aan, dat wit niet met 34—29, 30 : 39 achterwaarts mag ruilen. Waarom niet?

No. 23.

Uit denzelfden wedstrijd. Sterk lijkt voor zwart 27—31, immers op 37—32 volgt 31—37, 22—28, 21—27 en 26 : 46. Ook 47—41 kan niet wegens dam, terwijl 47—42 zwart gelegenheid geeft om later door te breken. De heer Spittuler speelde echter 14—19 en later 27—31. Want wat zou op direct 27—31 gevolgd zijn?

Oplossingen.

No. 16. 45—40 (8—12); 34—30? 25:32); 37 : 19 nu zwart 27—31, 18—22, 9—13 en 2 : 45!

No. 17. 37—31, 38—33, 48—42, 33—23 en 28—10!

No. 18. (45—50?); 39—34, 27—22, 38—33, 37—31, 3 : 23.

No. 19. 39—34? dan 17—22, 23—29 enz. met tenslotte schijfwinst.

No. 20. 23—29; x, x; x, x; 39—33? nu zwart 12—18, 18—22, 13 : 31, 31—37, 3—8, 21—27, 26 : 46!!

No. 21. (23—29?) 32—27, 27 : 29 (47 : 24); 48—42, 30—24 met dam op 5.

No. 22. 34—29? (23 : 34); 30 : 29 (22—27); 31 : 22 gedw. (24—30) 35 : 24 (19 : 30) 25 : 34 nu 13—18, 14—19 en 20 : 47.

No. 23. (27—31?) 29—23, 23—19, 33—29 en 29 : 16.

Zooals wij in ons nummer van Maart 1928 mededeelden, besloot het V. A. D. tot het instellen van een jaarlijkschen wedstrijd om een zilveren wisselbeker, die sedert den naam van „De Haas wisselbeker” heeft verkregen.

De eerste wedstrijd, die eenigszins moeizaam is verlopen tengevolge van voortdurende verhindering van deelnemers, heeft ten slotte als resultaat gehad, dat de heeren Vos en Groenteman met een gelijk aantal punten de eerste en tweede plaats bezetten. Het Bestuur van het V. A. D. besloot in overleg met de genoemde spelers, dat een match van 5 partijen door hen zou worden gespeeld. Hiervan zijn thans 3 partijen geëindigd, twee werden remise en één werd door den heer Vos gewonnen. De vierde partij werd afgebroken in een voor den heer Groenteman voordeeligen stand. Mocht de heer Groenteman deze winnen, dan zal de 5e partij de beslissing moeten brengen, of, zoo zij met remise mocht eindigen, zal een nadere beslissing omtrent de te volgen weg moeten worden genomen.

Te zijner tijd zullen wij hieromtrent nadere mededeelingen doen.

„HET DAMSPEL”

Maandblad ter bevordering van het Damspel.

Officiëel orgaan en uitgave van den Nederlandschen Dambond.

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: Binnenland f 3.—. Buitenland f 3.50 per jaar.
Abonnementen kunnen met elk nummer ingaan, doch slechts eindigen 31 December. Losse nummers 30 cent per stuk. Proefnummers steeds op aanvraag gratis verkrijgbaar

Verschijnt omstreeks den 15den van elke maand.

Hoofdredacteur: J. FABRICIUS, Amsterdam, Gijsbrecht van Aemstelstraat 23.

Hoofdadministratie: J. W. VAN DARTELEN, Heemstede.

Postrekening Nr. 64007.

Raadhuisstraat 61.

NADruk ZONDER VERMELDING VAN BRON IS VERBODEN.

CORRESPONDENTIE.

Ttengevolge van het heerschen van de griep in het gezin van den Redacteur der rubriek „Eindspelen” kon deze rubriek in dit nummer niet worden opgenomen.

HOOFDRED.

OFFICIEEL GEDEELTE.

COMPETITIE 1928/29.

Vereenigingen, die wenschen deel te nemen aan de reserve 2e klasse of 3e klasse competitie, gelieven daarvan zoo spoedig mogelijk — uiterlijk 10 dagen na het verschijnen van dit maandblad — mededeeling te doen aan ondergeteekende.

Dordt, Sophiastraat 18.

W. H. LIEVE, *Secretaris*.

ADRESLIJST.

Aan alle vereenigingen is een tot heden bijgewerkte adreslijst van aangesloten vereenigingen toegezonden.

Beleefd wordt verzocht eventueele veranderingen, onnauwkeurigheden enz. direct aan ondergeteekende te willen mededeelen. Deze worden gepubliceerd in het maandblad, waaruit men de lijst steeds met de wijzigingen zal kunnen bijhouden.

Dordt, Sophiastraat 18.

W. H. LIEVE, *Secretaris*.

TOEGETREDEN VEREENIGINGEN.

1°. de damclub „Arnhem” met 30 leden..

2°. de vereeniging „Dammen is Denken” te Zoetermeer met 12 leden.

V. OVEN, HAAG - BEKERS - MEDAILLES
AANDELS - VLAGGEN - INSIGNES

Wij heeten beide vereenigingen, waarvan de eerste tevens een aanwinst is voor den Gelderschen Dambond, hartelijk welkom.

Binnenkort hoopt de bond te Zoetermeer een damdag te organiseeren met de clubs te Zoetermeer, Gouda, Woerden, Bodegraven, Montfoort, Mijdrecht, Kamerik, Schoonhoven en Bergambacht.

De oprichting van een districtsbond is het doel van dezen damdag.

WIJZIGINGEN BESTUREN, CLUBLOKALEN, ENZ.

Het bestuur der damvereeniging „*Arnhem*” is als volgt samengesteld: Voorz. L. A. de Wit; 2e voorz. J. Slee; secr.-penningm. W. Haver. Raap-opscheweg 43; commissarissen H. Boers en W. Rothuysen.

Excelsoir, Amsterdam. In de jaarvergadering werd het volgend bestuur gekozen: 1e voorz. Ph. Rost; 2e voorz. P. H. Pot; 1e secr. P. M. Scherpenisse; 2e secr. D. Rodenburg; 1e penningm. E. v. Zanten; 2e secr. H. v. d. Linden; alg. adj. B. A. Vis.

V. H. D., Den Haag. De clubavond wordt thans gehouden op Dinsdag.

Het Zuiden, Den Haag. Clublokaal „du Commerce”, Weteringkade. Speelavond Woensdag.

's-Gravendeel. Secretaris is thans: I. G. Bax, Langestraat 35.

„*Unitas*”, *Amsterdam*, is de nieuwe naam voor „Blijdensteijn”. Speelavond Donderdag.

D. I. D., Zoetermeer. Het bestuur wordt gevormd door de heeren: G. v. d. Burg, voorz.; A. J. J. van Well, penningm.; A. Langewisch, secr. Clubavond op Dinsdag in hotel „de Gouden Leeuw”.

„*Wormerveer*”. Het secretariaat wordt thans waargenomen door den heer J. N. Vredenburg, Heiligeweg 11, Krommenie.

Als persoonlijk lid zijn toegetreden de heeren P. J. van Dartelen, van Woustraat 197 I, Amsterdam (Zuid), C. Doolaard, Schinkeldijk 70, Strijen en H. Danker, Sanderstraat B 96, Ierseke.

BINNENLAND.

Redacteur: W. H. LIEVE, Sophiastreet 18, Dordrecht.

Chr. D. V. Rotterdam. De heer B. C. Klyn gaf in de Chr. D. V. „Rotterdam” een simultaan-séance aan 21 borden. Resultaat + 10, = 6, — 5.

Tiel. De onvermoeide propagandist voor onzen bond, de heer H. Bemer te Tiel, gaf in de damclub te Kesteren een simultaan-séance. Er namen 11 spelers deel. Resultaat + 7, = 2, — 2.

Ook in het nabij gelegen Buren werd een propaganda-avond door hem gehouden. Na afloop der besprekingen gaf hij een séance, waaraan 14 spelers deelnamen. Resultaat + 14.

Aan dezen propagandist is de bond zeker dank verschuldigd voor zijn sympathieke werken. Gaarne hopen we, dat hij het succes zoover zal weten op te voeren, dat binnenkort een district kan worden opgericht. Op den steun van den bond kan hij natuurlijk rekenen.

Leerdam. Ter gelegenheid van het 5-jarig bestaan werden nederlaag-wedstrijden voor het eerste en tweede tiental gehouden. Voor het eerste werd een zilveren beker beschikbaar gesteld. Voor het tweede een zilveren medaille. Beide prijzen werden door leden der vereeniging geschonken.

De uitslagen waren: 1e tientallen: Leerdam—U. D. G. 6—14; Leerdam—Dordt 5—15, waardoor Dordt den zilveren beker won.

2e tientallen: Leerdam II—Culemborg 11—9; Leerdam II—Zaltbommel 11—9. Bij loting won Zaltbommel.

Verder werd een gongwedstrijd in groepen gehouden. Prijswinnaars werden: Groep I: S. Pelle; groep II: J. v. Santen; groep III: C. Huigen; groep IV: J. Jacobs; groep V: B. Vogelensang; groep VI: E. B. de Boer.

Een goed geslaagde feestavond besloot dit eerste lustrum.

25-JARIG JUBILEUM DAMCLUB HAARLEM.

De damclub „Haarlem” herdacht 27 Febr. 1929 het feit, dat de vereeniging 25 jaren bestond. Zij behoort dus tot de „oude garde” van den Bond.

We willen niet nalaten op deze plaats onze beste wenschen voor deze „trouwe” club uit te spreken. Moge zij steeds dit devies weten te handhaven tot heil van club en bond.

Het feit werd door een soiree herdacht, waarbij de bond was vertegenwoordigd en een stoffelijk blijk van belangstelling aanbood.

DE MEESTERWEDSTRIJDEN,

door R. C. KELLER.

Deze wedstrijden hebben zich de laatste jaren in al bijzonder weinig belangstelling kunnen verheugen. En geheel ten onrechte, want na het Nederlandsche Kampioenschap is dit wel de belangrijkste jaarlijksche strijd.

We hebben pas den grooten wedstrijd om het Wereldkampioenschap achter den rug, maar dit zal, eerder dan de belangstelling voor den onderhavigen wedstrijd te doen verflauwen, de nieuwsgierigheid ernaar prikkelen. Want heeft het Amsterdamsche tournooi niet de bewijzen gegeven dat er in de opkomende generatie vele voor de toekomst veelbelovende krachten schuilen? En deze zijn in de Meesterwedstrijden natuurlijk in hun element.

Onbegrijpelijk en betreuenswaardig was het dan ook dat bij de dagbladpers vrijwel geen belangstelling voor dezen kamp bestond. Slechts enkele uitslagen werden opgenomen en zelfs deze waren nog vaak foutief.

Van de semi-finales kreeg ik slechts enkele partijen in handen, zoodat ik hiervan slechts een algemeen indruk kan geven. In de Noordelijke groep speelden de kam-

pioenen van het Noorden en Oosten mee. Voor deze spelers is de Meesterwedstrijd haast de eenige gelegenheid om met sterke dammers in aanraking te komen. Wat zeer jammer is, want er schuilen onder de sterkste spelers uit de geïsoleerde damprovinciën verschillende krachten wier spel zich door vele oefening met eerste krachten tot een verrassende hoogte zou kunnen ontwikkelen.

Het spel van de Zuidelijke groep was van een aanmerkelijk minder gehalte dan dat van de Noordelijke groep.

De finale, waarin uitkwamen Spittuler, Ris en Sluiter uit de Noordelijke groep en Verburg, Vermeulen en Kortlever uit de Zuidelijke groep, had een zeer spannend verloop. In de eerste ronde versloeg Ris zijn grootsten concurrent Spittuler, stond er toen dus zeer gunstig voor, maar faalde in de vijfde ronde zelf tegen Verburg. De laatste ronde scheen Spittuler definitief in het bezit van den titel te zullen stellen, maar op het laatste moment wist ook Ris zijn laatste partij te winnen, waardoor een herkamp moet plaats hebben. Een zeer gelukkig slot!

Want de bestaande regeling voor de Meesterwedstrijden is verre te prefereeren boven de oude. Een nadeel is echter, dat een finale van slechts 5 partijen te kort is. Een enkele misstap en alle kans kan totaal verkeken zijn; herstellen is in zoo'n kort tournooi uitgesloten. De omstandigheden hebben nu tot een herkamp geleid, die zeer moeilijk reglementair zou zijn vast te leggen. Want men zou dan moeilijkheden krijgen bij de vraag of deze herkamp twee of meer spelers moest bevatten.

Thans zal ik de deelnemers der finale wat nader bespreken:

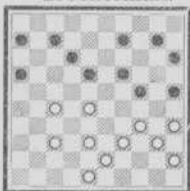
G. W. Spittuler, hoewel pas 22 jaar, is voor de Amsterdammers geen onbekende. Enkele jaren geleden nam hij reeds met veel succes deel aan verschillende wedstrijden, behaalde o.a. in 1925 het kampioenschap van „G. S.” vóór Vos enz. In een daarna gehouden vijfkamp bezette hij eveneens de eerste plaats vóór Vos, Damme, Van Hout en Swart. Inderdaad een geweldige prestatie.

De laatste jaren kwam hij niet meer in wedstrijden uit. In den Olympischen voorwedstrijd behoorde hij tot de deelnemers en eindigde hij in de finale op de tweede plaats met slechts 1 punt achterstand op den eerstaankomende Ris.

Spittuler's spel is zeer veelzijdig. In haast alle spelgenres is hij thuis. Zijn spel is zeer „scherp”. Zonder iets te wagen weet hij vaak brillante combinaties in zijn spel te vechten en is daardoor een uiterst gevaarlijk wedstrijdspeler. In de toekomst zal hij ongetwijfeld nog veel van zich doen spreken. Hoe zijn spel in de verdediging, wanneer alle zeilen moeten worden bijgezet, om aan verlies te ontsnappen, is, heb ik niet kunnen constateren, daar dergelijke partijen niet voorkwamen.

Naar ik meen te weten beoefent Spittuler ook het schaakspel. Volgens mijn meening kan dit zijn resultaten wel eens drukken: ik geloof dat dammen en schaken niet tegelijk serieus beoefend kunnen worden en dat beide spelen hieronder te lijden hebben.

Groenteman. Nevenstaande stelling ontstond in de eerste ronde van den voorwedstrijd en geeft een goed beeld van Spittuler's spel. Door goed openingspel had Spittuler deze voordeelige stelling weten te verkrijgen. Het spel verliep nu:

Spittuler.

28—23!!
38—33!

19 : 28 gedw.
18—23

Zwart moet rekening houden met de dreig-

ging 34—30. Op 16—21 volgt 33 : 4, 34—30, 40 : 20, 4 : 36.

Op 28—32, 27 : 38 komt schijf 24 in gevaar, bijv. (15—20) 34—30 (X); X (9—14) 38—32! (X) 33—28 (23—29); 43—38 en vervolgens 28—23.

Op (9—13); 33 : 22 (24—29); 34 : 23 (18 : 29) 39—34 (10—14); 34 : 23 (13—19); 23—18 en 35—30 blijft wit een schijf voor.

Op (18—22) kan bijvoorbeeld volgen 27 : 18 (12 : 23); 33 : 22 (24—29); 43—38 (10—14); 48—43 (7—11 of?) 39—33 (14—20); 33 : 24 (20 : 29); 43—39 (9—14); 39—33 (14—20); 33 : 24 (20 : 29); 35—30 en vervolgens 30—24 en 34—30 met winst.

33 : 22 24—29 gedw.
er dreigde 34—30 enz.

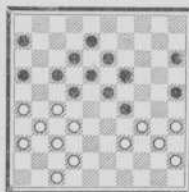
37—31! 16—21
er dreigde 39—33, 31—26 enz.

27 : 16 6—11
31—27! 12—17
35—30! 17 : 28
30—24 29 : 20
34—30 25 : 34
40 : 18

Nog steeds bedreigt wit zwart, nu met 18—12, terwijl op 11—17, 27—22 volgt. Zwart offerde nu een schijf door 28—32 en 11—17, waarna in enkele zetten de partij verloren ging.

Een door Spittuler krachtig en brillant gespeeld slot!

Jacobs.

Spittuler.

won. 12—17 gaat niet door 34—30 enz. Zwart had nu echter 25—30 en daarna 12—17 moeten spelen, is dan wel een schijf achter, maar heeft een enorme stelling.

Voor Spittuler's partij tegen Ris en voor de eveneens geheel in zijn krachtigen stijl gespeelde partij tegen Vermeulen zie men de rubriek Partij-analyses in dit nummer.

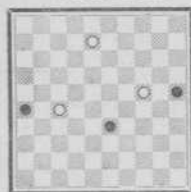
B. Ris is reeds lang bekend als een sterk speler. Zijn positie spel is zeer fijn en oersolide. De zwakkere spelers verslaat hij daardoor met een uiterste regelmaat. Zijn spel is echter te passief; in dit opzicht is hij de tegenhanger van zijn concurrent Spittuler. Ris valt niet aan voor hij er als het ware toe verlost wordt. Maar dan gaat er ook een ontzettende kracht van zijn spel

uit, zooals o.a. gedemonstreerd werd door zijn partij tegen Groenteman. Ongetwijfeld zal Ris, zoo nu niet, dan wel later, nog eens den Meestertitel behalen. Wil hij dan echter tegen de sterkste spelers succes boeken, dan zal hij dit passieve karakter in zijn spel moeten wijzigen; anders wordt hij een van die spelers, die de uitslagen beïnvloeden, zonder dat zij zelf een rol spelen.

In de finale won Ris drie partijen. Die tegen Spittuler komt voor onder partij-analyses in dit nummer; Kortlever werd finaal „gekraakt” en tegen Vermeulen ontstond onderstaande stelling:

Vermeulen.

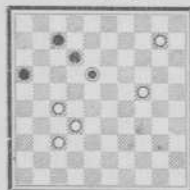
Ris.

wel bekend, inderdaad zeer verrassend!

Hetzelfde wat ik in het November-nr. schreef (pag. 186) over de zekere nonchalance waarmede de meeste spelers de opening behandelen, is ook van toepassing op standen met weinig schijven. Ook dan denken velen „in zoo'n stand zit toch niets”. Ik heb wel eens opgemerkt, dat door en door geroutineerde spelers als Springer b.v. juist in dergelijke standen nog even op volle „scherpte” spelen en trachten nog een of andere finesse te plaatsen, al is die niet diep, uit ervaring het zwak van de meeste spelers op dit punt kennende.

Een ander recent voorbeeld heeft de match Fabre—De Jongh geleverd. In de vierde en laatste partij van dezen kamp (de eerste drie waren remise geworden) ontstond de volgende stelling:

De Jongh.

Fabre.

den eenvoud zoo venijnig.

W. Verburg uit Vlaardingen was voor mij de groote verrassing van de finale. Deze speler is in de klassieke partij enorm sterk. Zijn spel doet vaak denken aan de klaarheid van dat van Hoogland uit zijn besten tijd.

Hoe Verburg in een onregelmatige partij

speelt heb ik niet kunnen beoordeelen, want deze kwam niet voor.

Ongetwijfeld is Verburg echter een speler, die door oefening met allereerste krachten nog veel kan bereiken.

Vermeulen.

Nevenstaande stelling ontstond in de partij Verburg—Vermeulen.

Op schitterende wijze wist wit hier schijfwinst af te dwingen door:

34—29! 23 : 34

10 : 29 20—25

gedwongen, er dreigde

28—22 en op (10—14)

45—40 (21—26) 27—21

enz. volgt in enkele zetten schijfwinst.

29 : 20 25 : 14

35—30!! 19—23

Zwart offert een schijf. Want op 14—20 volgt weer 28—22.

Op 15—20, 28—23, 19 : 28, 33 : 11 schijfwinst.

Op 21—26 dan 27—22, 32 : 21, 28—23 en 33 : 11 en tenslotte op 18—23 dan 27—22!! en door de dreiging 30—24 verliest zwart minstens een schijf.

Ook Verburg's partij tegen Ris geeft een fraai staaltje van zijn spel.

In deze stelling speelde wit 28—22!! een verrassende en sterke zet.

De zet 28—22 is in een klassieke stand niet vaak speelbaar; maar is hij dit wel, dan is hij meestal doodelijk (zie de 6de partij match Damme-

Keller 1925; een door Damme in de Tel. gepubliceerde studie enz.). De kracht van dezen zet schuilt in het feit dat wanneer zwart later aan den langen vleugel speelt, steeds rekening moet worden gehouden met het verdwijnen van schijf 13.

In bovenstaande stelling is de zet 28—22 reeds op het eerste gezicht absoluut gevaarloos, in de eerste plaats omdat zwart's korte vleugel geheel werkeloos is en verder omdat wit in geval van nood nog altijd het „achterdeurtje” 22—17—11 heeft.

Er volgde in de partij 28—22, 9—14 (hier acht ik onmiddellijk 23—29 om op 39—33 29—33 te kunnen spelen sterker) 33—28, 23—29 (zwart heeft zeer weinig bewegingsvrijheid, alleen op zijn linkervleugel kan hij spelen; daarom brengt hij daar zooveel mogelijk schijven heen).

39—33, 18—23; 48—43, 12—18; 43—39, 20—25; 41—36 (wit heeft de meeste tempi) 15—20 (op 14—20; 39—34! 24—30; 35 : 24, 19 : 39; 33 : 44 wint); 39—34!, 8—12; (ook 25—30; 34 : 25, 29—34; 40 : 29, 23 : 34;

leidt snel tot verlies bijv.: 36—31, 8—12; 22—17, 18—23; 17 : 8 en vervolgens 33—29) 22—17, 18—22; (ook 25—30; 24 : 35, 29—34; 40 : 29, 23 : 34; 17 : 8, 13 : 2; 28—22!, 2—7; 22 : 13, 19 : 8, 27—22 geeft een verloren stand); 27 : 9. Wit won nu een schijf en na enkele zetten de partij.

Een spelgedeelte dat getuigt van Verburg's doorzicht!

Vermeulen werd het slachtoffer van verschillende combinaties, anders had hij misschien een paar punten meer kunnen maken.

Kortlever hoorde, naar het in de finale vertoonde zeer slechte spel te oordeelen, in dezen wedstrijd niet thuis.

Sluiter is een van die jongeren op wier ontwikkeling de „flankspel-manie” geen gunstigen invloed heeft gehad. Er zit te weinig „diepte” in z'n spel, er bestaat te weinig verband tusschen de verschillende zetten. Dit zal hij moeten wijzigen, wil hij in de toekomst een speler worden waarmee men rekening moet houden; aanleg heeft hij wel.

DE WEDSTRIJD OM HET WERELDKAMPIOENSCHAP. CRITIEK VAN DE LEZERS.

In het stukje over Bizot in het December-nr., noemde ik dezen speler, Fabre citeerende, „le gaffeur”. Inderdaad kreeg ik uit zijn partijen (ook die bijv. van z'n match tegen Fabre 1926) den indruk dat zijn slechte gewoonte van blunderen zijn score steeds sterk gedrukt heeft.

In een schrijven, dat ik van den ex-wereldkampioen ontving, komt deze echter op tegen deze kwalificatie. Hij gelooft, dat hij, ondanks de slechte reputatie, die men hem in dit opzicht toedicht, niet meer blunders maakt dan andere spelers. In den afgelopen wedstrijd heeft hij, zooals hij opsomt, 6 grove fouten gemaakt, en de andere spelers, behalve Springer, hebben er evenveel of meer gemaakt.

Geheel terecht geeft Bizot aan dat het voorbeeld, dat ik in het Dec.-nr. gaf, geen blunder is. De damblindheid, die ik hem hier toeschreef, komt dus geheel op mijn rekening. Immers in diagramstand 50 geeft 42—38 (22—27); 43—39 (15—20) geen winst, want wit antwoordt 33—28 (13—19 of?) en maakte nu door het offeren van 2 schijven door 38—33 en 28—22 remise.

Bizot speelde niet 15—20 maar 14—19, hopen de op de volgende voortzetting: 39—34 (19—24); 33—28 (13—19); 34—30 (24 : 35); 38—33 (27 : 29); 28—22 (35—40); 22—17 (12—18); 17—22 (40—45) met winstkansen. Volgens Bizot is 14—19, wat hij speelde, dus sterker dan 15—20, daar het meer kans geeft.

De heer *Lammers te Vorden* geeft aan dat in diagramstand 1 de in variant A aangegeven zet 18—23 (dus na 1. ——— 19—24; 2. 48—43, 14—19; 3. 34—30, 25 : 34; 4. 39 : 30, 3—9; 5. 43—39, 13—18; 6. 39—34) zwak is. Zwart moet hier spelen 6. ——— 9—14; 7. 34—29 of?, 14—20; 8. 30—25, 18—22; 9. 25 : 23, 24—30; 10. 35 : 24, 22—28; 11. 33 : 22, 17 : 30 met remise-stelling.

In diagramstand 19 is een zetfout geslopen. Op 35 viel een witte schijf weg. In de juiste, in de partij voorgekomen stelling, gaat de door den heer Lammers aangegeven voortzetting na 28—22 door zwart 24—29, 19 : 30, 13—19, 23—28 dus niet op, daar wit na 19 : 30 met 35 : 24 antwoordt.

De heer Lammers merkt op, dat in diagramstand 40 wit's eerste zet wel van een vraagteken voorzien had mogen worden. Inderdaad 32—27 is veel sterker. Een variant: (22—28); 32—27 (28—33); 49—43! (8—12 of?); 34—30 (15—20); 27—21 (12—18); 21 : 12 (18 : 7); 36—31 (14—19); 25 : 14 (19 : 10); 31—27 (23—28); 30—24 (10—14); 26—21 (7—11); 21—16 (11—17) en wit forceert remise door 27—21, 16—11 enz.

Tenslotte nog enkele storende notatiefouten:
 Febr.-no. pag. 22, regel 22: te vervangen 16—21 door 26—31;
 Nov.-no. pag. 188, 2e kolom variant y: te vervangen 28—22 (17 : 28) door 33—28
 (22 : 33).

R. C. KELLER.

Wij ontvingen de eerste twee nummers van een nieuw periodiek, dat als naam voert Sportleven. Op den omslag voor de verzending vonden wij de woorden „ter recensie”.

Na kennisneming van den inhoud van het eerste nummer hebben wij ons afgevraagd, waaraan wij de eer der toezending hebben te danken. Een damrubriek zochten wij tevergeefs en evenmin ontdekten wij iets, wat op het damspel betrekking heeft, tot ten slotte ons oog viel op de vermelding aan het hoofd van het blad, dat daarin zullen worden opgenomen de officieele mededeelingen van het Hilversumsch Damgenootschap. Eenzelfde ervaring deden wij op met het tweede nummer. Slechts de bereidverklaring om de berichten van Gooische Damclubs te publiceeren, trok onze aandacht.

Voor een beoordeeling van den inhoud van het blad bestaat onder deze omstandigheden voor ons geen aanleiding. Zouden wij een wensch mogen uiten, dan zou het deze zijn, dat „Sportleven” spoedig een damrubriek onder bewaarde leiding zal bevatten. Het blad zou daardoor voor damspelers aantrekkelijk kunnen worden. Dat het voor de Gooische Damclubs nuttig zal blijken, hopen wij gaarne. (Hoofredactie).

Ten vervolge op het in ons vorig nummer opgenomen bericht omtrent de match Vos—Groenteman om den „De Haas wisselbeker”, kunnen wij mededeelen, dat de vierde partij door Groenteman werd gewonnen en dat de vijfde partij en daarmede ook de match met remise is geëindigd.

In overleg met de spelers heeft het Bestuur van het V. A. D. besloten de match met 5 partijen te verlengen.

PARTIJ-ANALYSES.

Redacteur: W. C. J. POLMAN, Rijswijkscheweg 498, den Haag.

Partij No. 419 gespeeld te Wormerveer op 19 December 1928 in den eindstrijd om den Meestertitel. G. W. Spittuler (Wit)—B. Ris (Zwart).

1.	34—29	19—24
	een tamme openingszet.	
2.	40—34	14—19
3.	45—40	20—25
4.	29 : 20	25 : 14
5.	35—30	17—22
6.	30—25	11—17
7.	32—27	————

Wit wil ook schijf 31 oplossen, nu de partij dreigt over te gaan in het flankspelgenre.

7.	————	6—11
8.	37—32	19—23
9.	31—26	22 : 31
10.	26 : 37	14—19
11.	34—30	10—14
13.	25 : 34	14—19
14.	36—31	5—10
15.	33—28	————

Na de voorgaande zetten lijkt deze voortzetting min of meer onlogisch. Meer in de

lijn lag 32—28 enz. De tekstzet doet een centrumpartij ontstaan. Zwart gaat dit genre echter onder gunstiger voorwaarden in dan wit: zijn lange vleugel is goed ontwikkeld en met den korten vleugel kan hij volle kracht ontplooiën.

Over de nu volgende zetten is weinig te zeggen: beide spelers volgen de bekende ontwikkelingsystemen der klassieke partij.

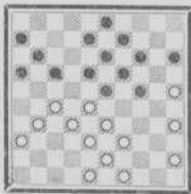
15.	————	10—14
16.	39—33	14—20
17.	44—39	20—24
18.	50—45	4—10
19.	40—35	10—14
20.	34—30	17—21
21.	31—26	1—6
22.	26 : 17	12 : 21

Spittuler overwoog nu 28—22 en 32—28, 37 : 28 met dreiging 28—23, terwijl op 13—18 dam volgt. Na 27—31 is echter van voordeel voor wit geen sprake.

23.	37—31	21—26
24.	31—27	7—12
25.	41—37	11—17
26.	46—41	17—21

Op 2—7 volgt dam door 27—22, 30—25, 27—31, 47—41 enz.

27.	41—36	2—7
28.	37—31	26 : 37
29.	42 : 31	21—26
30.	47—42	26 : 37
31.	42 : 31	7—11
32.	30—25	12—17
	Stand na 32	12—17

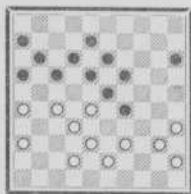

33. 31—26
Wijkt af van het regelmatige spel. De tekstzet geeft ingewikkeld spel, maar zwart houdt de beste kansen, daar hij op wit's randschijf kan gaan combineeren. Vermoedelijk was het wit's bedoeling met de volgende zetten schijf 48 naar 31 te brengen, maar door een combinatie wordt hem dit belet.

33.	8—12	
34.	48—42	14—20
35.	25 : 14	9 : 20

en nu is 42—37 niet mogelijk wegens den typezet 24—30, 20 : 29, 19 : 30, 17—21, 11 : 44, 30—35 en 35 : 44 met winst.

36.	49—44	3—8
	Wit's vrijheid is nu zeer beperkt.	
37.	44—40	24—29
38.	33 : 24	20 : 29
	Stand na 38.	20 : 29

39. 27—22
leidt een zeer ingewikkeld spelgedeelte in waarin zwart's kansen door zijn opgedrongen stand schijnbaar grooter zijn dan die van wit door de bedreiging van schijf 29 en zwart's langen vleugel. Zooals uit de analyse bij den 42sten zet echter blijkt krijgt wit nu uitstekend spel.

In den diagramstand kan wit 40—34 en 35 : 44 spelen waarna 23—29 namelijk effectloos is door 39—33.

Uitstekend spel geeft eveneens vanuit den diagramstand:

40—34 (29 : 40); 45 : 34! (15—20.A); 34—30 B (20—24 C); 30—25 (23—29 D) 39—33 E met ongeveer gelijk spel.

A. 17—21 is natuurlijk niet mogelijk daar wit 27—22, 43—39 en 38 : 9 laat volgen; en op 17—22 belet wit door met

36 : 27 te slaan zoowel 12—17 als 6—11 waardoor hij voordeelig spel krijgt.

B. als wit hier 38—33 speelt mag zwart niet antwoorden 20—24 daar hij na 43—38 en het zetje door 23—29, 24—29, 17—21, 11 : 44 verlieskans krijgt.

Had wit hier echter 38—33 gespeeld dan had zwart 20—25 geantwoord. Op 43—38 volgt nu 23—29, 13—19, 17—21 enz. met voordeel en op 34—30 dan 17—22, 23—28, 13—19 enz.

C. dit is zwart's beste zet. De volgende variant geeft aan waarvoor zwart op moet passen:

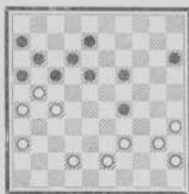
(17—22); 28 : 17 (11 : 31); 36 : 27 (20—25?) 39—34! gewonnen.

D. op 24—29 wint 39—33 en 35—30.

E. wit kan hier ook 39—34 en 35 : 44 spelen want 24—29 geeft dan door 27—21 met doorbraakdreigingen geen voordeel.

39.	18 : 27	
40.	32 : 21	23 : 32 gedw.
41.	38 : 27	13—18
42.	35—30?	

Stand na 41 zetten.

Hier faalt wit. De juiste voortzetting was 42—38, trouwens het logische vervolg op zwart's 36sten zet. Zwart moet dan erg oppassen om niet in het nadeel te geraken zooals uit de volgende varianten moge blijken:

1o. 42—38 (19—23?); 39—34! (17—22 of?); 43—39 (22 : 31); 26 : 37! (16 : 27); 39—33 waarna de dreiging 34—30 en 24—20 zwart's ondergang beteekent.

2o. De beste verdediging die ik voor zwart heb kunnen ontdekken wordt gedemonstreerd door de volgende varianten:

42—38 (15—20!) verlokt tot het schijnbaar sterke 35—30 A (8—13!) 30—24 B C (19 : 30); 40—34 (29 : 40); 45 : 14 (13—19); 14 : 23 (18 : 29); 36—31 (17—22); 27 : 7 (16 : 36); 7 : 16 (36—41) remisestelling.

A. andere varianten als 39—34 (19—24) of 40—34 geven ongeveer gelijk spel. Het volgende geeft direct remise 39—33 (19—24); 35—30 of? (24 : 44); 33 : 15 (18—22); 27 : 7 (16 : 27); 7 : 16 (17—21) 26 : 17 (44—49).

B. Op 39—34 dan 20—24. Op 30—25 dan 29—33.

Op 40—35 dan (20—25) 39—34 X (29 : 40); 35 : 44 (25 : 34); 44—39 (34—40); 45 : 34 (19—24); 38—33 (13—19!); 34—29 (24—30); 29—24 (30—34); 24 : 22 (17 : 28); 33 : 22 (34—40); 39—34 (40 : 29); 43—39 (11—17); 22 : 11 (6 : 17); 36—31 17—22 enz.) remise.

X. niet 39—33? (25 : 34); 33 : 24 (19 : 30); 35 : 24 (13—19); 24 : 22 (17 : 28!).

C. Op 39—33 (20—25); 33 : 24 (25: 34); 40 : 29 (19 : 30); 38—33 of ? (13—19); 33—28 (30—34); 29 : 40; 18—23 met ongeveer gelijk spel.

Zoals uit bovenstaande, lang niet volledige varianten blijkt zou de partij na 42—38 door de steeds dreigende offers en tegenoffers in een van die vele verrassingen bergende standen zijn overgegaan, die voor het bord zoo uiterst lastig te berekenen zijn.

42. ————— 19—23!
43. 30—25

Vrijwel gedwongen. Het uit positie-oogpunt sterke 39—34 is niet speelbaar wegens dam door 23—28, 18—22 enz.

Wit heeft nu twee kostbare tempi verloren.

43. ————— 17—22
44. 43—38 22 : 31
45. 36 : 27 23—28

11—17—22 met schijfwinstdreiging baat niet, daar wit gelegenheid krijgt tot 42—37—32.

46. 40—35?
De juiste zet was hier 42—37 om 2 om 2 te kunnen spelen of op (18—23), 40—34, (29 : 40), 45 : 34, (11—17), 34—30 enz.

Het zetje dat wit na 42—37 kan doen door 28—33, 18—23, 8—13, 11 : 33 geeft slechts remise.

46. ————— 8—13

28—32 kan natuurlijk niet door 27—22 met winst.

47. 42—37 te laat! 18—23
48. 39—34 29 : 40
49. 35 : 44?

Stand na
35 : 44?

De laatste en beslissende fout.

Aangewezen was 45:34 wat het sterke 13—19 belet wegens 38—33 en 35 : 13.

En op 11—17 zou bijv. kunnen volgen 34—30, (dreigt 25—20) 14—20 (op 13—18 volgt 27—22!) 25 : 14, 13—19;

30—24, 19 : 10; 35—30 wat remise wordt.

49. ————— 13—19!
50. 38—32 gedw. 28—33
51. 37—31 33—38!
52. 32 : 43 23—28

Wit is nu reddeloos verloren, er volgde nog:

53. 43—38, 28—32; 54. 21—17, 12 : 21; 55. 26 : 17, 32 : 12; 56. 44—39, 11—17; 57. 38—32, 17—21; 58. 45—40, 21—26; 59. 31—27, 16—21; 60. 27 : 16, 26—31; 61. 32—27, 32 : 22; 62. 39—34, 22—27 en zwart won.

Deze zoo kalm begonnen partij kreeg na

den 39sten zet een spannend verloop. Spittuler, dien ik voor den aanvang van de finale als vermoedelijke winnaar beschouwde, heeft tusschen den 39sten en 50sten zet een serie zwakke zetten gedaan, die ik niet van hem verwacht had. Tijdgebrek was hier echter niet vreemd aan.

Ris heeft op fraaie wijze van de hem geboden kansen geprofiteerd.

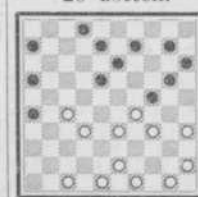
R. C. KELLER.

Partij No. 420, gespeeld op 13-1-'29 in de finale van den Meesterwedstrijd door de heeren M. Vermeulen, wit en G. W. Spittuler, zwart.

1. 32—28, 17—21; 2. 31—26, 19—23; 3. 26 : 17, 12 : 21; 4. 28 : 19, 14 : 23; 5. 33—28 (Vroeger speelde men hier veel 34—29 enz. Door 20—25, 10—14—20 enz, zooals o.a. Herm. de Jongh in onze match in 1925 speelde krijgt wit echter weinig spelvrijheid. De tekstzet geeft wit een ideaal ontwikkelde stelling) 23:32; 6. 37:28, 10—14; 7. 41—37, 5—10; 8. 39—33, 7—12; 9. 14—39, 11—17; 10. 37—32, 6—11; 11. 46—41, 1—6; 12. 41—37, 14—19; 13. 34—29, 19—23; 14. 28 : 19, 13 : 24; (zwart neemt de halve hekstelling, het spelgenre dat in het Wereldkampioenschap zoo vaak werd gespeeld. De stand is er thans gunstig voor: zwart's rechtervleugel kan, wat in verband met de passieve houding die hij links moet aannemen noodzakelijk is, voldoende kracht ontwikkelen).

15. 32—28, 21—26; 16. 40—34, 17—21; 17. 37—32, 18—22; 18. 28 : 17, 11 : 22; 19. 32—27? (Wit wil door het plaatsen van een schijf op 27 zwart aan dezen vleugel in de verdediging terugdringen. Doordat wit nu echter tegelijkertijd schijven op 27 en 29 heeft, krijgt zwart gelegenheid een gevaarlijken aanval op schijf 27 te openen. De wijze waarop Spittuler van wit's foutzet gaat profiteeren is zeer fraai) 22 : 31; 20. 36 : 27, 21 : 32; 21. 38 : 27, 12—18; 22. 42—37, 8—13; (dreigt thans reeds met 18—23 enz.) 23. 34—30, 3—8; 24. 30 : 19, 13 : 24; 25. 39—34, 9—13; 26. 37—32, 4—9; 27. 32—28? (wil 18—23 be-

Stand na
26 zetten.

letten; beter lijkt hier echter schijf 32 te laten staan en 47—41 te spelen; speelt zwart dan 18—23 dan wint wit z'n schijf door 41—36 terug. Na 47—41 heeft wit door op den volgenden zet 43—38 te spelen, om later als zwart 17 bezet 27—21 in petto te houden, een betere verdediging tegen het dreigende schijfverlies) 13—19! (en na 8—13 wordt de dreiging 18—23 weer van kracht; wit probeert nu het zwaartepunt te ver-

plaatsen, maar vergeefs.) 28. 28—22, 9—13! 22 : 11, 6 : 17; 38. 39—33, 17—22; 39. 41—
 (zwart mag niet 8—13 spelen, daar hij wit's manoeuvre 47—41, 41—37, 37—31, 27—21 enz. tijdig moet kunnen beletten door 8—12—17 enz.) 29. 34—30, 20—25; 30. 29 : 20, 25 : 14 (zwart dreigt thans met 19—23—28. Wit's volgende zet is dus gedwongen) 31. 33—29, 19—23; 32. 30—25, 23 : 34; 33. 35—30, 2—7; 34. 30 : 39, 7—11; 35. 47—41, 8—12; 36. 43—38, 11—17; 37.

36. 22 : 31; 40. 36 : 27, 12—17; 41. 33—28 (slechts uitstel van executie) 13—19! 42. 38—32, 19—23; 43. 28 : 19, 14 : 23; 44. 48—42, 17—22 45. 45—40, 2 : 2 : 31 (Zwart is nu een schijf voor en dreigt bovendien met doorbraak naar dam. Na enkele zetten gaf wit dan ook op. Een door Spittuler bizon- der mooi en sterk gespeelde partij).

R. C. K.

DE OPENINGEN IN THEORIE EN PRACTIJK.

(*Vervolg van het Januari-nummer.*)

De onvolkomenheid en daardoor veranderlijkheid van de theorie.

Het openingsspel heeft in de allereerste plaats ten doel het zoo gunstig mogelijk ontwikkelen der eigen strijdkrachten, d. w. z. het innemen van de stelling, welke de beste kansen biedt op aanval, zoowel als op verdediging en in verband met de strijdwijze, die men beoogt. Daarnaast: het belemmeren van de gunstige ontwikkeling van de stukken der tegenpartij, die natuurlijk hetzelfde doel nastreeft. Dit is gemakkelijk en vlug in eenige regels neergeschreven, doch niet zoo eenvoudig in practijk te brengen.

Gedurende vele jaren zijn de vooraanstaande spelers doende, om de waarde der verschillende openingszetten vast te stellen en ofschoon de reeds bereikte resultaten, dus de vooruitgang van het spel, tot voldoening stemmen, is het einddoel nog lang niet bereikt.

Reeds Van Embden deed in zijn „Verhandeling over het Damspel”, het eerste boek dat in Nederland over het damspel verscheen, (in 1785) een schuchtere poging om een bepaalde opening theoretisch vast te leggen.

De groote, niet genoeg te waardeeren, pioniersarbeid is o.i. evenwel verricht door De Haas en Battefeld („Het Damspel”, Januari 1908) en Broekkamp („De Damspeler”, October 1907), die het ondernamen een uitvoerige theorie over de openingen samen te stellen, die, ofschoon thans op vele punten verouderd, de basis is geweest en nog is van de wetenschappelijke, systematische, analyse van ons spel.

Beide werken hebben in ons land een geweldigen invloed gehad en het spel met reuzenschreden vooruit gebracht.

Van dien vooruitgang leggen in de eerste plaats getuigenis af de nadien in belangrijke wedstrijden gespeelde partijen, die steeds meer systeem vertoonden. Er kwam lijn in het spel en de afstand tusschen den huisspeler met zijn „lukraak-systeem” en den clubspeler werd steeds grooter en de meening dat het dammen voor het schaken niet behoef onder te doen, won meer en meer terrein.

Een volgende, eveneens zeer belangrijke phase in de ontwikkeling van het damspel, was de verschijning van „Dammen”, damstudies en analyses door Springer en de Jongh (1921). Welk een verschil indien men dit boek met zijne voorgangers van nog geen 15 jaren terug vergelijkt! Wat al nieuwe ideeën zijn in dat korte tijdsbestek naar voren gekomen! Wij nemen slechts de gewijzigde inzichten in de Hollandsche opening, t. w. Hoogland-variant, variant-Molimard, Utrecht-variant, Springer-variant, systeem-de Haas, partie-Bonnard enz. enz.

Het laatste belangrijke evenement in de ontwikkelingsgeschiedenis van het damspel achten wij de verschijning van het werkje „Zwart-wit”, door Damme. Het heet te zijn een „eenvoudige handleiding voor het damspel”, doch het bevat in kort bestek zóóveel fraais en belangwekkends, dat wij de kennismaking aan degenen, die het nog niet mochten bezitten, met warmte aanbevelen.

Alle hierboven genoemde werken zijn weerspiegelingen van de practijk in hun tijd en zoo bevat ook het boek van Damme, dat in 1925 verscheen, de resultaten van de onderzoekingen der laatste jaren, dus tot 1925.

Wat is nu het algemeene dat treft bij de bestudeering dezer werken? O. i. het volgende:

De oudere theoretici hebben de theorie in een te nauw keurslijf willen wringen.

Met de jaren is men tot het inzicht gekomen, dat de partijopening zich niet bepaalt tot de keuze tusschen slechts enkele zetten en vele speelwijzen, vroeger als ondeugdelijk veroordeeld, worden thans veelvuldig toegepast.

De hyper-moderne theorie bepaalt zich in hoofdzaak tot het uitstipelen van de richtingsslijnen waarlangs zich de partij kan ontwikkelen.

Met het bovenstaande hebben wij *in het algemeen* den grooten vooruitgang en de belangrijke resultaten der theoretische onderzoekingen, die natuurlijk ten nauwste verband houden met de practijk, geschetst. *In bijzonderheden* komen wij hierop later terug.

Wij willen nu nog er op wijzen, dat de nieuwste theorie evenmin als de oude absoluut is.

De theorie is a. h. w. nog zwevend, d. w. z. ze wordt nog steeds gewijzigd of voor iets nieuws ter zijde gesteld.

Ten aanzien van vele posities is nog groot verschil van opvatting. Een voorbeeld uit vele.

De variant 1. 33—28, 17—21; 2. 31—26, 20—24 wordt door een deel der theoretici voor zwart, door een ander deel voor wit voordeelig geacht!! Natuurlijk kunnen *niet beide* partijen gelijk hebben. Deze zoo uiteenlopende meeningen zijn alleen mogelijk omdat de theorie nog onvolkomen is!

Indien in de wellicht verre toekomst *alle* mogelijkheden zijn nagevorsch, moet men echter noodwendig tot een volkomen, dus voor discussies niet vatbare, theorie komen. Het aantal mogelijkheden (varianten) moge duizelingwekkend groot zijn, onbegrensd is het niet!

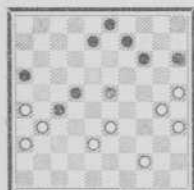
Nu is er nog plaats voor eigen kracht en initiatief en het spelen der partijopening nog niet geheel geworden, zooals Damme het eens kernachtig uitdrukte, „dammen met een andermans hersenen”.

(Wordt vervolgd.)

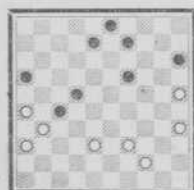

UIT DEN LEZERSKRING.

In partij 404 tusschen Noome en v. Dartelen (H. D. 1928 blz. 83) speelde zwart 67. —, 8—12 en verloor. Veel beter is 20—25, 13 : 2, 3—8, 2 : 31, 26 : 37 met remise. (Opm. van H. v. Lunenburg, Haarlem.)

In deze positie (zie H. D. 1928 blz. 210) kan wit onmiddellijk een schijf winnen door 26—21, want op 22—28 volgt 33 : 22 enz. met dam.

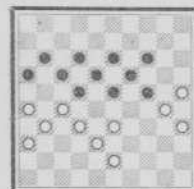
In dezen stand gaf A. Jacobs de volgende variant: 38—33, 19—23, 26—21, 27—32, 35—30, 16 : 27, 33—28 enz. met schijfwinst.

Inplaats van 27—32 moet zwart echter spelen 23—29! 33 : 24 gedw. en nu 27—32. Wit mag nu niet 31—27 enz. spelen, daar zwart dan vrijen doorloop naar dam krijgt! Op andere zetten wint zwart zijn schijf terug met beteren stand.

(Opmerkingen van A. de Graag, Heusden.)

De volgende opmerkingen zijn van Keller naar aanleiding van de partij de Jongh-Polman (zie Jan.-nr.).

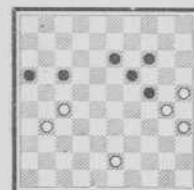
I.

I ontstaat in de hoofdvariant na wit's 43sten zet. De analysator laat zwart spelen 22—28? enz. Waarom niet 23—29! waarna volgt op 43—39: 29—34, op 32—28: 29—34 en 24—29 en op 27—21: 22—28 in alle gevallen met winst.

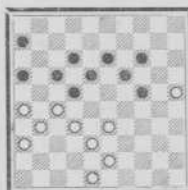
Trouwens, ik vind 22—28 enz. überhaupt niet sterk: zwart's korte vleugel is dan geheel verlamd, zooals o.a. tot uitdrukking komt in den straks te bespreken stand IV.

II.

II ontstaat in de hoofdvariant na wit's 31sten zet. Tusschen haakjes staat, dat 17—21 enz. remise zou geven, echter: (17—21) 27—32, 21—27, 22—17, 27 : 36, 17—12, 36—41 (voorloopig is nu 12—7 belet door 14—20 enz.) 43—39, 41—47, 39—34, 24—29, 34 : 23, 19 : 28, 12—7, 28—32, 7—1, 32—37, 1—45, 14—19 is gewonnen.

III.

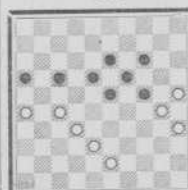

III ontstaat in variant (a) na wit's 43sten zet (en in de variant na den 37sten partij-zet).

Hier staat aangegeven 19—23 voor zwart, om op het zetje 16—21; 24—30 en 23—28 te spelen. Waarom echter in den diagramstand niet direct 24—29, 19 : 30, 22—28 enz. gespeeld?

(Omdat wit dan kan laten volgen 27—22 en 38—33 met remise. Deze combinatie is echter wel goed, indien zwart 16—21 laat voorafgaan. Red.)

IV.

IV ontstaat in variant (b) na den 48sten zet van zwart. Deze variant moet dienen om te bewijzen dat zwart door den dubbelen uitruil 22—28 enz. voordeel zou behaald hebben. Maar om dat te bewijzen moet wit dan toch de sterkste zetten doen en dat is hier niet 27—21 maar 43—39! (17—22 of?) 27—21 en niet „wit haalt juist remise”, maar zwart mag blij zijn als hij aan het verlies kan ontsnappen.

Vanuit den diagramstand speelt de analysator 27—21, X; X, X; 26—21, 23—28 en besluit dan met: „Voordeel voor Zwart hoewel wit nog juist remise haalt.” Is ook dit niet wat sterk uitgedrukt?

(Schaaf geeft nu de volgende variant: 21—17, 24—29, 43—39, 19—23 (13—18 gaat niet wegens 30—24 en 17—12) 39—34, X, X, 23—29, 44—39, 29—34 gedwongen de remise te nemen, want op 13—19 volgt 39—34, 30—24 en 25 : 45 wint. Red.)

Zwart's 37ste zet in de partij beschouw ik als onjuist. D. w. z. analytisch is er niets tegen in te brengen, immers het slagzetje geeft remise en ook bij andere voortzettingen valt er geen beter resultaat te bewijzen. Echter de kans op voordeel voor het bord acht ik na 3—9 enz. zeer groot. Ik ben het geheel met den analysator eens, dat de hekstelling zonder stukken op 46 en 41 voordeelig is, mits wit's korte vleugel tegelijkertijd voldoende kracht kan ontwikkelen. Beschouwt men echter het diagram na den 36sten zet, dan lijkt wit's korte vleugel krachteloos. Zwart's kans op voordeel bestaat dus uit en het vormen van een krachtig centrum en eventueel later een aanval op den zwakken vleugel. De analysator heeft trouwens met de varianten na den 36sten zet, waarvan enkele van de meest gunstige voor wit nog vervallen, bewezen dat wit bij de geringste afwijking in de knel komt.

Oplossing partijstand XXXIII.

Stand: Zwart 1, 3, 6, 7, 9, 13, 15, 18—20, 22—24, 27.

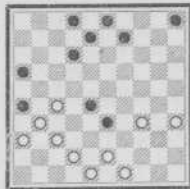
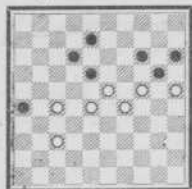
Wit 26, 31, 33—36, 38—41, 43, 45, 46, 48.

Wit speelde 34—30, waarop zwart schijfwinst forceerde door 27—32, 38 : 27, 23—29, 33—28 a), 22 : 44, 40 : 49, 20—25.

a) Op 43—38 volgt 29—34, 40 : 29, 22—28 enz. Ook andere voortzettingen baten niet. Men ga dit na!

Partijstand XXXIV.

Partijsstand XXXV.

Deze standen werden ons, ter plaatsing in deze rubriek, welwillend ter hand gesteld door de heeren Fabre en Bonnard.

De eerste positie is uit een matchpartij Bonnard—Verse. Wit was aan zet en won in slechts enkele zetten. Hoe?

De tweede stand is voorgekomen in een partij Fabre—Weiss. Wit speelde 43—38 en zwart meende zijn schijf terug te winnen door 12—17 en 17—21 te spelen. Hoe wist Fabre nu schijfwinst te behouden?

Oplossingen in een volgend nummer.

PROBLEMATIEK.

Redacteur: GEO VAN DAM, 65 Rue Lesbroussart 65, (Ixelles), Bruxelles.

Zij, die antwoord per brief wenschen, gelieven daartoe postzegel in te sluiten.

Oplossingen problemen.

Juli-nummer.

No. 2194 (Ham). (nog een zw. stuk op 34) 41—37, 43—38, 27 : 29, 23 : 31! 35 : 4!!!

No. 2195 (Ham). 33—29, 41—37, 21—17!! 35 : 13!! 17 : 10, 25 : 3.

No. 2196 (Ham). 16—11, 45—40, 49—44! 29 : 38!! 25 : 21!! 38 : 9!

No. 2197 (v. Aart). 23—19!! 48—42, 44—39, 47—42, 29 : 18!! 15 : 24!!

No. 2198 (v. Aart). 33—29 (35 : 42 a) 48 : 8, 11—7!! 7 : 27 of 8 : 28.

a. (35 : 22) 11—7!! 48 : 8!! 7 : 27 of 8 : 28.

No. 2197 (v. Aart). 23—19!! 48—42, 44—26—21, 21 : 1, 1 : 4, 4 : 36!!!

No. 2200 (v. Aart). 34—29, 38—32, 44—39!! 25 : 3!! (43—48) 47—42, 3—26, 26 : 24!!

No. 2201 (de Graag). 29—23, 43—38, 49—44, 35 : 24!!, 37 : 10!, 25 : 3!!

No. 2202 (de Graag). Neen, want dan volgt 36 : 27!! 35 : 13!! 25 : 14!!! (22 : 31 a b c d e) 38 : 36!!

a. (32 : 21) 29 : 27!!

b. (32 : 43) 29 : 49!! 16 : 18!!

c. (33 : 42) 28 : 48 remise.

d. (33 : 24) 27 : 20 (32 : 43 remise).

e. (23 : 34) 38 : 40!!

No. 2203 (Pelle). 47—42, 49—43, 35—30, 38—33!! 33 : 13! 28 : 10, 25 : 1 (schijf 12 behoort op 11).

No. 2204 (Bosma). 18—13, 33—29, 35 : 4, 48 : 37!!!

No. 2205 (Bosma). 16—11 (7 : 16 gedw.) 29—23, 28—22!!, 38 : 49!! 50—45!! 45 : 5!!

Bij-opl.: 29—23, 50—45, 38 : 49, 45 : 1.

No. 2206 (A. A. Polman). 25—20!! 20 : 29!! 29 : 38! (41—47 of?) 46—41!!

No. 2207 (Schröder) 25—20 (14 : 25a) 34—30, 19—14, 41—37, (32 : 41b) 46 : 37,

40—34, 44 : 31, 45—40, 50 : 48!!!

a. (14 : 23) 34—29, 20—14, 41—37 enz.

b. (31 : 42) 40—34, 44—31, 45—40, 50 : 48!!!

No. 2208 (Joosten). 30—25, 37 : 10, 29—24!! 25 : 14!!

No. 2209 (v. Poelstuijn). (Een wit stuk op 25 bijplaatsen.) 25—20, 38—33!! 16 : 27, 33 : 22, 39 : 9!! 9—3, 3 : 31.

No. 2210 (v. d. Geest). Deze stand is ontstaan als volgt: (opl. v. d. heer J. W. de Vos, R'dam)

32—27 38—32 34—30 33—28 31—26 40—34

17—21 19—24 13—19 18—23 11—17 20—25

37—31 27—22 31—27 45—40 41—37 37—31

14—20 6—11 24—29 20—24 9—14 14—20

22—18 18—13 13—9 9—4 27—22 47—41

10—14 4—10 1—6 29—33 24—29 20—24

42—37 31—27 36—31 41—36 22—18 27—22

33—38 38—42 42—47 14—20 47—33 33—28

31—27 37—31 18—13 46—41 41—37 39—33

38—42 42—47 29—33 33—38 38—42 10—14

43—38 13—9 48—43 44—39 49—44 50—45

12—18 8—13 42—48 7—12 2—7 3—8

9—3 Een nieuw studiegebied voor liefheb-
5—10

bers van onregelmatig spel!!

No. 2211 (Gobets). 34—30, 39—34, 38—32, 47—42, 37—46, 46 : 32 : 49 : 35 : 24 : 13 : 2 : 16 : 27 : 18 : 29 : 15 : 4 : 18 : 1!!! 14 zwartte stukken in één slag!!

No. 2212 (Idzerda). 2—16, 47—42, 32—28, 34 : 23, 16—32, 40—29, 43—38, 26—21, 45—18, 49—27, 25—20, 48—43, 44—40, 50 : 25!!! 25 : 48!!! Een zeer verrassende en origineele opsluiting!

No. 2213 (Monsma). 28—22, 26—21, 22—17, 33—29, 49—43, 34—30, 25—20, 42—38, 43—38, 27—22, 40—34, 37—31, 46—41, 44—40, 50—28!! 48—42!! 42 : 33!! 45 : 1, 1 : 38. Een zeer moeilijke ontleding, die als merkwaardigheid bezit, dat zij niet minder dan 19 zetten telt!! Jammer is het werkloos blijven der zw. dammen 7, 10 en 13.

No. 2214 (Kleen). 38—32, 27—21, 46—41, 37—31, 49—43, 45 : 14!! 30 : 8!! 15 : 22!!! 50 : 26!! Zwart moet 8 x meerslag nemen!!

No. 2215 (v. Dam). De verklaring van den stand, als gevraagd, welke aannemelijk moest zijn volgens de officieele opvatting van het spelreglement, is de volgende:

Plaats 13 op 8; 40 op 45. Wit speelt 45—40. Zwart overziet, dat hij moet slaan en speelt 8—13!! Aangezien het reglement wit hier de optie geeft, 8—13 te laten gelden of wel te doen terugzetten, om 34 : 45 te slaan, mag wit nu het eerste kiezen en spelen: 37—31, 46—41, 49—44, 11—6, 47—41, 42—37, 35—30!!! 30 : 30!!! 15 : 2!

Zwart moet 8 x meerslag slaan! De zwarte schijf op 7 moest een witte zijn.

No. 2216 (Kleen). 19—14 (19 : 19 A) 28—23, (37 : 28 B C D) 48 : 3!!! 3 : 25!! wint, of 23 : 3 en 3 : 16 wint.

En het vierhoekmotief met bezet mid-denveld staat zonder dammen rein op het bord.

Zwart aan zet, wit wint in alle varianten.

A. Op zw. 18 : 9 of 8 : 19 wit 14 : 21 en zwart is behalve zijn achterstand in schijven altijd verloren. Op elken zet volgt winst. Op zw. 29—34 wit 48—42! (zw. 34 : 14) 22—18 (31 : 13) 42 : 25 (16 : 27) 32 : 21 en wint. Op zw. 2—8 volgt 22—17 (zw. 11 : 22 gedw.) 27 : 18 (16 : 43) 48 : 3 en wint. Zwart 37—42 baat niet.

Zwart 11—17, wit 21 : 12 (zw. 16—11) 22—17 enz. wint.

B. ———, 19 : 28; 32 : 3, 16 : 18; 22 : 13, 29 : 20 (gedw.); 41 : 37, 17—22 (gedw.); 3 : 25 enwint.

C. ———, 17 : 28; 23 : 3, 31 : 27 D; 48 : 45, 19 : 8 of 28 : 37; 3 : 21, 28 : 37; 41 : 37, 16 : 27; 32 : 21 wint.

D. ———, 19 : 8; 3 : 45, 31 : 27; 48 : 18, 28 : 37; 41 : 32 en zwart staat verloren.

No. 2217 (Kleen). 12—8, 40—45, 39—33!! 45 : 18 : 27 : 38 : 15 : 4 : 18!!! 26 : 46!! 35 : 13.

No. 2218 (Kleen). 38—28!! 32 : 43!!!

No. 2219 (Renooy). 49—43, 42—38, 31—27, 34—29, 23—18, 39 : 28, 22—18, 26—21, 43—38, 48 : 39.

No. 2220 (Pelle). Teneinde den stand verklaard te verkrijgen, spele men terug zw. 24—15, w. 33—39, zw. 22—18. Wit wint door 32—27!!! 33 : 11!! (17 : 6 a) 23 : 8 (3 : 12 b) 37 : 10!! (21 : 32 de beste) 26 : 28 wint.

a. (22 : 33) 27 : 7!! 26 : 17 (31—36) 7—2, 2—16 wint.

b. (31 : 22) 26 : 10, 37 : 28 wint.

No. 2221 (Pelle). Standverklaring: soortgelijk als die van diagram 2215. Het doel is de absurditeit ten opzichte van dezen regel uit ons officieel spelreglement beter te laten uitkomen.

32—27!! 33 : 16!!! (21 : 12 a b) 27 : 7, 16 : 49, 49 : 36.

a. (22 : 11) 16 : 24, 24 : 16!!

b. (22 : 33) 27 : 18, 41—36 wint.

No. 2222 (Pelle). 32—27!! 33 : 2, 27 : 18, 26 : 19!! (31—36 of?) 2 : 16, 16 : 49.

No. 2223 (Ham). 32—28, 27—21, 28—22, 23 : 1!! 1 : 44!!! (origineel motief) 50—44, 45 : 34.

No. 2224 (G. Mantel Jr.). 34—30!! 15—10!! 10 : 8!! 49 : 40, 48 : 30.

No. 2225 (Kliphuis). 43—38, 38 : 40!! 26 : 30!!! 49 : 40, 48 : 30!!!

Augustus-nummer.

No. 2226 (v. Dam). Zwart mag niet 24—29 spelen, want dan volgt: 16—11, 32—28, 34 : 1!!!

Het motief is gebaseerd op de volgende zeer juiste redeneering van Ir. Vrijlandt „De meest „economische” meerslag is de 2-slag. Een meerslagprobleem is dus zoo economisch mogelijk, als alle meerslagen 2-slagen zijn. Het kleinste aantal schijven, noodig voor x tweeslagen is $2x + 1$, dus een oneven aantal schijven, n.l. 1 voor den laatsten slag van wit. In een probleem met 7 schijven kunnen dus hoogstens (7—1) $2 = 3$ tweeslagen voorkomen. Dat is in dit vraagstuk bereikt. Bij wit komen geen figuranten voor, evenmin als bij zwart, want de schijnbare figurant op 35 dient tevens als steunschijf om zwart's zet 24—29 mogelijk te maken, anders had hij moeten slaan. Voorts dient deze schijf om den 3en meerslag van zwart te laten ontstaan, die dan n.l. niet 35 : 24 maar 43 : 25 moet slaan.

De tweede zeer bijzondere eigenschap is dat de economie hier ook doorgevoerd is in... het zetten-aantal. Anders heeft men voor 3 x meerslag steeds nog een vierden zet van wit noodig om den laatsten slag te doen. Dat is hier voorkomen, want hier leidt wit's 3de zet niet alleen zwart tot de verplichting van den 3den meerslag, maar

voert wit daarmee tevens gelijktijdig den laatsten slag uit, die anders pas bij den volgenden zet zou zijn geschied.

Het systeem in dit qua oplossing zoo eenvoudige vraagstukje is dus qua probleemtechniek een demonstratie van de hoogst denkbare economie!

Economie: in meerslag, in schijven- en in zetten-aantal!!

Ter ruimtebesparing zullen wij verder den gevraagden foutzet, welken zwart niet mag spelen, tusschen haakjes aanduiden met een vraagteken).

No. 2227 (Kleen). (21—26?) 14—9, 44—39!!; 48 : 8!!!

No. 2228 (Polman). (21—27?) 35—30, 30—25, 50—44!! 28 : 30!! 30—24, 25 : 21!!

No. 2229 (Bosma). (31—36?) 42—37, 43—39, 45—40!! 40 : 49! 23—19, 15 : 24, 17—11, 32 : 1!!

Dit probleem is echter foutief, omdat zw. direct 4 schijven wint door 9—14 inplaats van 31—36.

No. 2230 (Vrijlandt). (26—31?) 32—27! (31—36 gedw.) 33—28!!; 42—37 of 38, 47 : 38, 28 of 27—22, 22 : 24, 25 : 1!!

No. 2231 (Schröder). (11—16?) 19—13!! (9 : 18 gedw.) 37—31 (26 : 37 gedw.) 28—22, 38—33, 50—44, 33 : 4!!

No. 2232 (Mantel). (37—42?) 29—24, 33—28, 44—40, 47—41, 25—20!! 22—18, 24 : 15!!! 20 : 18!

No. 2233 (Pelle). (20—24?) 27—21, 43—38 (23 : 43 a) 34 : 21!! 49 : 40!! 48 : 30, 50—44!

a. (24 : 44) 49 : 40, 34 : 21, 48 : 30, 50—44!

No. 2234 (Ham). a. 18—12 of 13 zijn niet overwegend beter, want op 18—12 of 18—13 (9 : 18) 23 : 12 volgt: (8—13) 12—7, (27—31) 37 : 26 (17—22) 26 : 17 of 28 : 17 (22 : 2 of 21 : 1).

b. Neen, want dan volgt: 28—22, 33—28!! (13 : 31) 39 : 34!! 34 : 5, 5 : 35.

No. 2235 (de Graag). (20—24?) 27—22!! (18 : 27 a) 34—29! (23 : 34 b) 33—29, 28—23!! 23 : 3, 3 : 45, 45 : 15.

a. (24 : 35) 33—29, 29 : 7.

b. (24 : 35 of 25 : 34) 29 : 7.

No. 2236 (v. Aart). (30—35?) 13—8, 32—28, 43—38, 49 : 9!! 8 : 28 of 9 : 29!!

No. 2237 (Haanstra). (26—37?) 44—40, 27—21, 28—22, 39—33, 35—30!! 15 : 2, 2 : 5!!!

No. 2238 (Haanstra). (17—22?), 24—19, 25 : 1, 1 : 5!! (50 : 46 gedw.) 48 : 37, 47 : 36 of 48 : 39, 49 : 40!!

No. 2239 (Pelle). (24—29?) 27—21, 32—28, 34 : 23!! 49—40, 48 : 30, 50—44!!

No. 2240 (Idzerda). (20—25?) 42—47, 49 : 23!! 47 : 27!!!, 26 : 37, 16 : 38 of 16 : 7, 26 : 8 (41—47) 36 : 27.

No. 2241 (Kleen). (20—24?) 33—29,

42 : 23!! 5 : 37!!!; 47 : 38, 46 : 28 of 48 : 39, 46 : 48.

September-nummer.

(Abusievelijk opnieuw genummerd 2226 t.m. 2241.)

No. 2226 (de Jongh). Zwart 14—20? Dan wit 30—25!, zwart 20—24 gedw., wit 25—20!!; zwart 24—30 A, wit 39—33, 22—18 enz. wint! Op A zwart 24—29, wit 44—40, 39—34 enz. wint. Een keurig economisch stukje; toch lang niet gemakkelijk!

No. 2227 (Dentroux). (31—36?) 39—34, 50—45, 48—43, 46—41, 40—34! 22 : 13!! 34 : 3!!

No. 2228 (Raymond). (25—30?) 21—17, 28—22, 29—23, 22—18, 23—19, 36—31, 47—42., 50—45, 40 : 16, 45 : 1!!

No. 2229 (Ham). (30—35?) 27—21, 33—29, 40 : 9!!! 9 : 16 of 22 : 2.

No. 2230 (v. d. Broek). (20—24?) 34—29, 16—11, 11 : 2, 2 : 33!! Of ook 2 : 28, 49 : 27.

No. 2231 (Haanstra). (40—44?) 37—31, 19—14, 16—11, 11 : 2, 2—11!!!

No. 2232 (Mantel). (49—35?) 50—45, 34—29, 45 : 27 a!!! 32 : 3, 3 : 47!!

a. 32 : 3, 45 : 46.

No. 2233 (Kliphuis). (24—29?) 27—21, 32—28, 34 : 23!! 49 : 40, 48 : 30!!

No. 2234 (Idzerda). (21—26?) 33—29, 44—50, 47—41!! wint altijd!!

No. 2235 (Bosma). (15—20?) 44—39, 43—39, 42 : 38, 30—24!! 19 : 37!! 35 : 2!!

No. 2236 (Glinstra Bleeker). 22 op 28; 16 op 11. (11—16?) 35—30 (25 : 23 a) 39—33!!! 15 : 4!!!

a. (16 : 35) 48—43, 39—33!!! 15 : 4!!

No. 2237 (Pelle). (23—28?) 16—11, 38—32, 31—27!! 11 : 2, 2 : 35!!

No. 2238 (Schröder). (14—20?) 34—29 (23 : 43 a) 41—37, 35—30, 15 : 31, 50 : 48!!

a. (24 : 44) 15 : 22, 40 : 49.

No. 2239 (Plantinga). (21—27?) 43—38, 49—44, 15—10, 10 : 30, 48 : 39 (41—47 of?) 42—38, 50 : 39!!

No. 2240 (de Graag). (3—8?) 37—32 (26 : 46 a) 39—33, 33 : 2, 2 : 20.

a. (26 : 48) 40—35, 35 : 22!! 22 : 2.

No. 2241 (van Dam). (Met een witte schijf op 6.) Hierin hebben we het bewijs voor 't leerzame om naar zwart's laatste zet te laten zoeken. Zwart kan nu n.l. op twee manieren foutief spelen, waarop in beide gevallen een even fraaie opl. mogelijk is. Zwart 39—44?, dan wit 24—20, 1—7, 17—11, 32—28, 42—37, 7—2 en 2 : 1 wint! Dit in 't geval dat schijf 6 op 1 staat, zooals abusievelijk in de rectificatie was vermeld. In de auteurs-opl. met dam 1 dus als schijf op 6, is zwart's foutzet 41—47. Wit wint nu door 17—11! 24—20!!; 6—1, 1—7!! (motiefinleiding!), 7—29 (motiefzet) en 29 : 48. Ook markant door de vele schijn-opl.

October-nummer.

No. 2242 (de Graag). Verlokkend speelt wit 23—19, zwart denkt nu met 12—18 bij den volgenden zet een schijf te winnen. Wit nu 39—34, want 50—45 mag wit niet spelen, daar zwart door b.v. 10—15 en dan 23—18 wit's combinatie in duigen kan laten vallen. Zwart 18—23, denkt thans zijn doel bereikt te hebben. Wit wint nu echter schitterend door middel van het Mèandre-motief met: 50—45; 24—20; 32—27; 47—41; 26—21; 21 : 5 en 5 : 39!!

No. 2243 (Kleen). (23—29?) 14—10 (5 : 14 gedw.) 37—32, 25—20!! 20 : 27!! 33 : 11, 49 : 38!

No. 2244 (Bosma). (12—17?) 28—22, 47—41, 46—41, 38—32! 15 : 24!! 32 : 1!

No. 2245 (Vrijlandt). (31—37?) 29—23! (19 : 28 gedw.) 32 : 23, 30—25!! 46 : 14 gedw., 47—41, 25 : 5!

No. 2246 (Winkelman en Hillebrand). 35—30!! (4—10?) 30—24, 25 : 5 gedw. Nu meent zwart wit te hebben verschalkt en te winnen door? 9—14, 18 : 47. Echter laat wit volgen 26—21, 37—31, 46—41!! 28—22—17 wint!

No. 2247 (Pelle). (31—36?) 40—34, 39—34, 28—22!! 22 : 24!!! 45 : 3!

No. 2248 (v. Veen). (23—29?) 17—11, 28—23, 39—33, 30—25, 25 : 1!

No. 2249 (Plantinga). (23—29?) 32—27, 28—22, 44—39, 47—42, 26—21!! 27 : 16!! 21 : 5!

No. 2250 (Ham). (20—24?) 22—17, 32—29!! 29 : 9, 28—23!! 23 : 5! 5 : 3.

No. 2251 (Dentroux). (20—24?), dan wit 39—34, 49—43, 38—33 (35 : 44A), 45—40, 42—38, 34—30, 26—21, 41 : 12, 38 : 29 en wint op zeer ingewikkelde wijze!

A. (zw. 50 : 28), wit 42—38, 45—40, 34—30, 26—21 enz.

No. 2252 (Kerkhof). (21—27?) 20—14 (9 : 20gedw.) 19—13, 39—34!! (30 : 29gedwongen) 33 : 44, 33 : 2!!

No. 2253 (v. Glinstra Bleeker). (14—20?) 42—37, 39—34, 33 : 24, 31—27! 26—21, 41—37, 47 : 7 (34—40) 49—44, 7—1!!

No. 2254 (Haveman). (11—17?) 38—32, 30—24, 49—43, 32—28, 31—27!! 48 : 37, 35—30!! 30 : 10!

No. 2255 (Wolfrat). (21—26?) 35—30! 42—37, 22—18, 27—21, 48—42, 42 : 24!!!

No. 2256 (Singer). (4—10?) 16—11, 25—20, 34—29, 37—32, 32 : 3, 3 : 1 (zw. gedw. 45—50) 1—6!! (50—28) 47—41, 6 : 5!!!

No. 2257 (Bloothoofd). (35—40?) 33—28, 26—21! 21—17, 32—28, 27—21, 31 : 24!! 25 : 1!

December-nummer.

No. 2258. (17—21?) 28—23!! (19 : 39a) 45—40!! 40 : 29, 43 : 1, 16 : 7!!!

a. (21 : 41) 23 : 1 (26 : 37) 16 : 7.

No. 2259 (Kleen). (27—31?) 43—39!! (34 : gedw.) 28—22, 26 : 8, 49 : 9!!

No. 2260 (Bosma) (31—36?) 38—32! 29—24! 34—29! (29 : 38!!! 45 : 5.

No. 2261 (Vrijlandt). 36—31 (17—21, 38—42?) 37—32!! (42—47) 40—34, 27—22!! 22 : 2 (30—34 of?) : 30, 48 : 30!!

No. 2262 (Mantel). (29—34?) 37—31, 47—42, 33 : 29!! 29 : 9!! 49—43, 45 : 5.

No. 2263 (v. Aart) (18—23?) 33—29, 35 : 24, 36 : 18!!!

No. 2264 (v. Rijn). (25—30?) 39—34, 48—43, 27—22, 37—31!! 31—22!! 44 : 33!! 50 : 6.

No. 2265 (Laiif). (35—30?) 37—31, 49—43!! 42 : 31!! 33 : 2!

No. 2266 (Pelle). (31—37?) 32—27, 33—28, 30—24, 29—24!! 26 : 10, 25 : 1!

No. 2267 (A. A. Polman). (13—19?) 49—44, 26—21, 21—16, 16—11!! 11 : 2, (44—49) 2—16!!

No. 2268 (Kuipers). (30—35?) 34—29, 16—11, 37—32!! 32 : 3! 3 : 48.

No. 2269 (Klipluis). (27—31?) 35—30, 40—34, 29—24, 39—34, 33 : 13, 48 : 26! 13 : 31!!

No. 2270 (Faure). (12—17?) 20—14, 50—44!! 27—21!! 21 : 1!

No. 2271 (Buijs). (20—25?) 40—34, 22—18!! 42—38!! 38 : 27, 26 : 10!

No. 2272 (Lever). Wit 39—33! zwart 19—23, 14—20!, 22 : 31, 13—19, en 17 : 46; nu wint wit echter door 47—41!, 40—34, 49—44, en 35 : 2. Dat de lokzet technisch niet goed is, zal ieder duidelijk zijn.

CORRESPONDENTIE.

In het op blz. 215 van den jaargang 1928 gegeven voorbeeld van de voorloopige bewerking van het motief van den heer Idzerda moet op ruit 21 nog een witte schijf worden geplaatst.

In den stand, die ontstaan is na de zettentreeks, die in dit nummer is gegeven als oplossing van vraagstuk 2210 is door den heer J. van der Doe te Rotterdam een winnende combinatie voor wit ontdekt. Wij geven dezen stand ter oplossing binnen een maand na de verschijning van dit nummer.

In probleem 2273 — nummer van December 1928 — moet de zwarte schijf op 2 vervallen en een zwarte dam op 8 worden geplaatst. Oplossingen kunnen nog worden ingezonden binnen één maand na het verschijnen van dit nummer.

In probleem 2307 — Jan.-no. — behoort de witte schijf 42 op 38 te staan en in no. 2313 — Jan.-no. — de witte schijf 41 op 45. Oplossingen kunnen nog binnen een maand na de verschijning van dit nummer worden ingezonden.

In het volgend nummer zullen opnieuw problemen worden opgenomen en hopen wij tevens den uitslag van den oplossers-wedstrijd te publiceren.

„HET DAMSPEL”

Maandblad ter bevordering van het Damspel.

Officiëel orgaan en uitgave van den Nederlandschen Dambond.

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: Binnenland f 3.—. Buitenland f 3.50 per jaar.
Abonnementen kunnen met elk nummer ingaan, doch slechts eindigen 31 December. Losse nummers 30 cent per stuk. Proefnummers steeds op aanvraag gratis verkrijgbaar

Versijnt omstreeks den 15den van elke maand.

Hoofdredacteur: J. FABRICIUS, Amsterdam, Gijsbrecht van Aemstelstraat 23.

Hoofdadministratie: J. W. VAN DARTELEN, Heemstede.

Postrekening Nr. 64007.

Raadhuisstraat 1.

NADRUK ZONDER VERMELDING VAN BRON IS VERBODEN.

AGENDA DER ALGEMEENE VERGADERING

te houden op DONDERDAG, 9 MEI 1929 (Hemelveerdsdag) voorm. 11 uur,
in Hotel ORANJE, Verwerstraat 37 te 's-HERTOGENBOSCH.

CORRESPONDENTIE.

Tot ons groot leedwezen moet dit nummer weder zonder de rubriek „Eindspelen” verschijnen.

Nadat wij eerst tengevolge van een gebrek aan een zetmachine op de drukkerij der fa. Brinkman langen tijd op de proef van dit nummer hadden moeten wachten, bleek vervolgens de kopie van de rubriek „Eindspelen” onvindbaar, zoodat spoedige correctie van de proef dezer rubriek niet mogelijk was.

Daar dit nummer allerlei stukken bevat, die van belang zijn voor de Algemeene vergadering op 9 Mei, meenen wij de vertraging in het verschijnen van dit nummer zooveel mogelijk te moeten beperken en daarom de rubriek „Eindspelen” te moeten laten overstaan tot het volgende nummer.

(Hoofdred.)

PUNTEN VAN BEHANDELING:

1. Opening.
2. Notulen.
3. Ingekomen stukken.
4. Jaarverslag van den 1en Secretaris.
5. Rekening en verantwoording van den Penningmeester.
6. Verslag der commissie van kas-contrôle.
7. Rekening en verantwoording van den Administrateur van „Het Damspel” en de bondsuitgaven.

**V. OVEN, HAAG - BEKERS - MEDAILLES
AANDELS - VLAGGEN - INSIGNES**

8. Verkiezing Bestuursleden:
  - a. wegens het periodiek aftreden van de h.h. S. S. van Baalen, 2e Voorzitter en W. H. Lieve, 1e Secretaris.
  - b. van een commissaris wegens het bedanken van den heer W. C. J. Polman als zoodanig.
9. Verkiezing kas-contrôlecommissie.
10. Voorstel van het Bestuur om de bondscontributie met *een kwart te verlagen* en dus te brengen op slechts f 1.50 per lid per jaar met *gratis toezending van het maandblad „Het Damspel“*.
11. Voorstel van de vereeniging „Constant” te Rotterdam.

Art. 4, laatste alinea, van het Wedstrijdreglement, luidende:
 „Voor elke vereeniging kan in elke klasse slechts door één tiental worden deelgenomen”
te laten vervallen.

Aan art. 7 Wedstrijdreglement *toe te voegen:*

„Een vereeniging, die door promoveeren een 2e tiental in eenzelfde klasse krijgt, moet in iedere competitie het eerst tegen elkaar uitkomen.

Reservespelers, bedoeld in art. 6, kunnen slechts aan een der beide tientallen hunne medewerking verleen.

Toelichting. *Voordeelen:*

- a. Art. 7 zal zoodoende een geregelder verloop hebben en zulke lap-middelen als een reserve-klasse overbodig doen zijn.
- b. Met deze regeling zal voorkomen worden, dat een sterk 2e tiental, dat kampioen in zijn klasse wordt, niet voor een zwakkere club in de hoofdklasse behoeft onder te doen. Daar het nu dikwijls voorkomt, dat de een te zwak en de andere te sterk in zijn klasse is.
- c. Dat een groote vereeniging, waar vele sterke spelers kunnen zijn, kans wordt geboden, dat alle leden aan de competitie kunnen deelnemen, hetgeen nu voor vereenigingen met meer dan 30 of 40 leden onmogelijk is en dat tot resultaat kan hebben, dat zij hunne club of de damwereld verlaten.
- d. dat er dan ieder jaar spannende promotie- en degradatiewedstrijden zullen plaats hebben.

Het bezwaar, dat er onregelmatigheden kunnen gebeuren, gaat met bovenstaande wijziging van art. 7 teniet, doordat beide tientallen eerst tegen elkaar uitkomen en zal het 1e tiental zijn best doen om kampioen te worden en het andere tiental om niet te degradeeren. Zoo'n wedstrijd zal in de practijk doen zien, dat alle bezwaren overbodig zijn.

12. Vaststellen der plaats voor de volgende jaarvergadering.
13. Rondvraag en sluiting.

Dordrecht, 19 Maart 1929.
 Sophiastraat 18.

De Secretaris,
 W. H. LIEVE.

Den vereenigingen wordt verzocht het mandaat voor haar afgevaardigde(n) uiterlijk Dinsdag vóór de vergadering in te zenden aan den bondssecretaris. Dit zal een tijdig aanvangen van de vergadering zeer bevorderen.

Toelichtingen van het Bestuur.

Punten 2, 4, 5 en 7 zijn opgenomen in het bondsorgaan.

Punt 8. a. de heeren S. S. v. Baalen, 2e Voorzitter en W. H. Lieve, 1e Secretaris stellen zich herkiesbaar.

b. door de vereniging „Mutua Delectatio” te Den Haag is voor commissaris gecandidateerd: de heer A. Jacobs te Den Haag.

Punt 10. Tengevolge van de groote propaganda, die is uitgegaan van het laatste tournooi om het wereldkampioenschap, wendden zich een 30 à 40-tal verenigingen om aansluiting tot den bond. De aanvragen werden ten slotte na gevoerde onderhandelingen vrijwel alle ingetrokken, omdat de contributie van f 2.— per jaar per lid te bezwaarlijk bleek. Dit noopt het bestuur om een voorstel te doen de contributie met een vierde deel te verlagen.

Deze verlaging wordt gedeeltelijk gevonden uit een vermindering der drukkosten van ons maandblad, terwijl mag worden verwacht, dat door de aanzienlijke verlaging der contributie een aantal clubs zal toetreden, waardoor ook de derving der overige inkomsten vergoed zal worden.

Voorgesteld wordt de verlaging te doen ingaan op 1 Juli 1929.

Punt 11. De vele complicaties, die bij aanneming van het voorstel mogelijk zouden worden, geven het bestuur aanleiding tot verwerping van het voorstel te adviseeren.

Bovendien is de werking der reserve-klassen, die eerst met ingang van de loopende competitie werden ingesteld, nog niet voldoende te overzien, om daarover nu reeds een oordeel te kunnen vellen. Wel mag — na de verkregen inlichtingen — worden aangenomen, dat de instelling een zeer bevredigende oplossing heeft gebracht.

Punt 12. Het bestuur stelt voor HAARLEM.

De aandacht wordt gevestigd op:

Art. 3, 3e lid H. R. Verkiesbaar voor het Bestuur zijn alle meerderjarige leden van den Ned. Dambond, mits zij ten minste een maand voor het houden der algemeene vergadering, waarin de verkiezing moet plaats hebben, hetzij door het bestuur, hetzij door een of meer der bij den Ned. Dambond aangesloten verenigingen als kandidaten zijn opgegeven.

Art. 13, 1e en 5e lid. De aangesloten verenigingen brengen haar stem uit door middel van een afgevaardigde, die lid der vereniging moet zijn en geen lid van het bondsbestuur mag zijn.

(In herinnering wordt gebracht, dat voor elke vereniging slechts een afgevaardigde aanwezig behoeft te zijn en ook slechts voor één afgevaardigde reiskosten in rekening mogen worden gebracht.)

Elke vereniging brengt zooveel stemmen uit als het aantal harer leden bedraagt, waarvoor de verschuldigde contributie aan den dambond is voldaan.

De reiskosten worden op den voet van art. 14 H. R. verrekend.

JAARVERSLAG VAN DEN 1en SECRETARIS.

Een jaar van buitengewone betekenis voor ons spel en onzen bond ligt wederom achter ons. Inderdaad in velerlei opzicht.

Met medewerking uwer vergadering en van de aangesloten-vereeningen was het mogelijk een tournooi om het wereldkampioenschap te organiseren, zooals de damwereld nog nimmer gekend heeft. Er ging slechts één roep: „de organisatie was onovertrefbaar”. Zie hier, mijne heeren leden, waartoe Gij het bestuur van uwen bond in staat hebt gesteld. Het past dan ook om U allen, zonder uitzondering, hiervoor onzen hartelijken dank te betuigen. Maar, wanneer ik hier een woord van dank breng, mag deze dank zich zeer zeker ook uitstrekken tot het Gemeentebestuur van Amsterdam, dat den deelnemers een officieele ontvangst bereidde en aan onzen bond het prachtige „Militiegebouw” als speellokaal afstond. En niet minder onzen dank aan Z.E. den Consul van Frankrijk, die zich bij de officieele opening deed vertegenwoordigen.

Deze belangstelling van officieele lichamen heeft het Bestuur op hoogen prijs gesteld.

En wat zou ik nu nog kunnen schrijven van dit tournooi zonder in herhaling te treden van den inhoud van enkele maandbladen, die bijna speciaal aan mededeelingen, verslagen e. d. gewijd waren?

Ik wil volstaan met den wereldkampioen B. Springer in dit verslag nogmaals van harte geluk te wenschen met het behalen van den titel, dien hij — en dat is en was de meening van elken dammer — door zijn buitengewoon spel volkomen verdiend heeft. Eveneens den overigen prijswinnaars nogmaals onze gelukwenschen.

Het zou me zeer tegenvallen, wanneer dit tournooi voor de propaganda van ons spel niet onschatbare diensten zal bewijzen. Het buitengewoon groote bezoek in de zaal tijdens het tournooi en ook het feit dat de pers — waarvoor warmen dank —

kolommen druks besteedde aan deze gebeurtenis, hebben ongetwijfeld een groot aantal dammers gekweekt. Van lieverlede zal de bond daarvan profijt trekken.

Nogmaals aan allen, die tot het welslagen van dit toernooi hebben medegewerkt, oprechten dank.

En nu, mijne heeren, spijt het mij als warm voorstander van onzen bond, dat in dit jaar, dat in alle opzichten een succesjaar had kunnen zijn, de voorspoed verstoord is geworden door de uittreding van een klein aantal vereenigingen uit Amsterdam. Het bekende conflict tusschen de 2 districtsbonden in Amsterdam, is tenslotte uitgelopen op een conflict tusschen onzen bond en een dier Districtsbonden. Waarom dit thans een conflict met- en tegen onzen bond is geworden, is mij tot heden nog niet recht duidelijk!

Met de 2 districtsbonden hield het dagelijksch bestuur verschillende bijeenkomsten, die ten doel hadden deze twee bonden tot één samen te smelten. Werd in eerste instantie de indruk verkregen, dat een buitengewone sportgeest en broederschap het doel zouden verwezenlijken, al spoedig bleek deze indruk onjuist. Integendeel, men ging elkaar bestrijden en dit ontaarde zelfs in persoonlijke aanvallen. En omdat deze persoonlijke geschillen niet waren op te lossen, kreeg men de heden-daagsche situatie. Hierin ligt naar ik meen het geheele conflict.

Geheel overeenkomstig het besluit van uwe vergadering heeft het bondsbestuur gehandeld. Er werd de door U gewenschte commissie ingesteld, maar ook deze commissie moest na enkele maanden het vergeefsche van haar pogingen inzien. Dus evenmin succes.

Met algemeene stemmen heeft het bondsbestuur den nieuwen districtsbond erkend; alleen kon het zich niet vereenigen met den gekozen naam. De bestaande droeg als naam „Amsterdamsche Dambond”, terwijl de nieuwe zich aandiende als „Amsterdamsche Dambond 1928”. Deze naamswijziging schijnt — het bondsbestuur kreeg daarvan nooit bericht — aanleiding te zijn geweest om het verband met den bond te verbreken.

Meer wil ik over deze zaak niet uitweiden, hoewel ik den ontstane toestand ten zeerste betreurt. Alleen wil ik hier nog vastleggen, dat naar mijne meening mijn medebestuurders te Amsterdam en daarbuiten alle mogelijke moeite hebben gedaan om een en ander te voorkomen.

Door bovengenoemde omstandigheid liep het aantal aangesloten leden terug tot ± 1400. Wel kwamen enkele vereenigingen onzen bond versterken, maar hier staat tegenover, dat we den steun van enkele andere clubs verloren. Ook nu bleek weer, dat alleen de hooge contributie daarvan de oorzaak was. Er moet, wil de bond zich overal vestigen, verlaging van contributie, op welke wijze dan ook, bereikt worden. Ongetwijfeld zal dan onze bond een groote vlucht nemen.

Overzicht van wedstrijden.

Aansluitend aan mijn verslag van het vorig jaar moet ik volledigheidshalve thans nog mededeeling doen van enkele resultaten der competitie 1927/28.

Voor de 1e klasse wist „Zwart Wit” te Almelo het kampioenschap van de Oostelijke afdeling te behalen. Er werd echter niet deelgenomen aan den landelijken wedstrijd om het clubkampioenschap, zoodat de Haarlemsche Damclub, de damclub „Rotterdam” en „W. Z. D. V.” te Arnhem dezen strijd aanbonden.

Het resultaat was, dat de Haarlemsche Damclub met 1 gewonnen en een gelijkgespeelden wedstrijd het clubkampioenschap van Nederland 1e klasse behaalde.

Voor de 2e klasse werden respectievelijk in haar groep kampioen:

Afd. Amsterdam: Groep A. „Blijdenstein” te Amsterdam; Groep B. „De Haarlemsche Damclub II”, na een beslissingswedstrijd gewonnen te hebben met 17—3 tegen „Excelsior”, dat gelijk was aangekomen.

Door 2 overwinningen op Blijdenstein, elk met 12—8, behaalde de Haarlemsche Damclub II ook het afdelingskampioenschap.

Afdeling Rotterdam: Groep A. Het Westen II wist hier het kampioenschap te behalen, terwijl in groep B. de damclub Leerdam den titel veroverde.

Afdeling „Het Oosten”. De damclub Nijverdal wist in deze afdeling op den titel beslag te leggen.

Afdeling „Noord-Brabant”. Het kampioenschap werd na spannenden strijd behaald door E. E. D. te Eindhoven.

Aan den strijd om het clubkampioenschap van Nederland 2e klasse namen alleen deel de Haarlemsche Damclub II en het Westen II.

Door een overwinning met 13—7 wist ook voor deze klasse de Haarlemsche Damclub het kampioenschap te veroveren.

Derde klasse. In de afdeling Amsterdam behaalde het 3e tental van Gezellig Samen zijn te Amsterdam een bijzonder fraai kampioenschap. Negen wedstrijden werden gewonnen met gemiddeld 14—6.

In het District „Rotterdam” ging Jozef Blankenaar II te Zwijndrecht met het kampioenschap strijken Ook hier werd dit kampioenschap ongeslagen behaald.

Voor de 4e klasse werd alleen gespeeld in de afdeling Amsterdam, waar het 4e tental van C. D. A. beslag op den kampioentitel legde.

Met de behaalde successen worden den vereenigingen onze hartelijke gelukwenschen aangeboden.

Competitie 1928/29.

De resultaten dezer competitie zijn aan het eind van dit verslagjaar van dien aard, dat daarvan nog niets in dit verslag kan worden opgenomen.

Door het tournooi om het wereldkampioenschap, en gedeeltelijk ook door den toestand in Amsterdam, werd de aanvang belangrijk vertraagd. Het Bestuur zal echter zorg dragen, dat de eerstvolgende competitie wederom geheel normaal kan verlopen.

Kampioenschap van Nederland.

De wedstrijd om het persoonlijk kampioenschap van Nederland 1927, waarvan de eindstrijd in 1928 viel, had tot resultaat, dat de heer A. K. W. Damme te Amsterdam beslag legde op den titel. Voor het eerst paste het Bestuur bij dezen wedstrijd een ander systeem toe. Met alle deelnemers, 8, werd eerst een enkele ronde gespeeld en de 4 hoogstaankomenden bekwamen elkander daarna nogmaals onderling, waarbij de punten in de eerste ronde behaald geldig bleven. Deze proef mag wel als geslaagd beschouwd worden.

Den heer Damme onze gelukwenschen met zijn succes. Daar voor 1928 de kampioentitel niet verspeeld werd, is hij nu nog titelhouder.

Overeenkomstig het verzoek van de algemeene vergadering zal deze wedstrijd voortaan in het begin van elk jaar gespeeld worden. Voor 1929 hoopt het bestuur dan ook in Maart a.s. te kunnen beginnen.

Meestertitel.

In dezen wedstrijd wist de heer W. Rustenburg met fraaie resultaten zich den titel toe te eigenen. Om in het bezit er van te komen had Rustenburg niet minder dan 22 partijen te spelen, waarvan hij er 13 won, 8 remise speelde en slechts 1 verloor. Een resultaat, waarop hij trotsch kan zijn. Wij wenschen hem van harte geluk met dit succes.

Voor 1928 — er komen steeds meer liefhebbers uit alle afdelingen — is het resultaat zóóver bekend, dat vast staat dat de heeren B. Ris te Wormerveer en G. W. Spittuler te Amsterdam een herkamp moeten spelen, daar beide gelijk aankwamen.

Olympische wedstrijden.

Een volledig verslag geven van deze wedstrijden, die in alle klassen gespeeld werden, zou te veel plaats innemen. Feit is, dat in alle afdelingen met animo aan deze wedstrijden is deelgenomen.

Voor de hoofdklasse wedstrijd, waaraan verbonden was, dat de eerstaankomende als deelnemer aan het tournooi om het wereldkampioenschap zou uitkomen, bracht heel wat sterke spelers in het geweer. De heer B. Ris te Wormerveer wist de eerste plaats te bezetten en werd daardoor nationaal kampioen. Pogingen om hem deelname aan het wereldtournooi mogelijk te maken, hadden niet het gewenschte resultaat.

Door deze omstandigheid en daar ook de heer Spittuler te Amsterdam verhinderd bleek, viel den heer J. F. Kuyter te den Haag de eer te beurt uit te komen in het tournooi om het wereldkampioenschap.

Voor de 1e klasse waren ook verschillende deelnemers en nu is het jammer, dat de afwerking, speciaal voor Amsterdam, te wenschen heeft overgelaten. Nog immer wordt daar of moet daar voor deze groep gespeeld worden. Ook al weer een gevolg van de verhoudingen, die in Amsterdam ontstaan zijn.

Herhaaldelijk heeft het bestuur op afwerking aangedrongen, maar het schijnt niet mogelijk te zijn. Hier dient het bestuur dan ook bijzondere maatregelen te treffen.

De overige klassen mochten zich ook in groote deelname verheugen, zooals mag afgeleid worden uit het feit, dat ruim een 100-tal medailles zal uitgereikt worden aan de verschillende winnaars van hun groep.

Zeër zeker was het succes van deze wedstrijden grooter geweest, wanneer overal de juiste medewerking was ondervonden. Nochtans mag het bestuur tevreden zijn.

Districtsbonden.

Wederom mag in dit verslag melding gemaakt worden van de oprichting van een districtsbond, thans van „Noord-Holland benoorden het IJ.” Het zou voor de propa-

ganda van ons spel zeer zeker aanbeveling verdienen, dat in meer streken daartoe werd overgegaan. Immers deze afdelingen kunnen zich veel beter op de propaganda in de omgeving toeleggen dan het bondsbestuur. Zij zijn bekend met de heerschende toestanden, weten de dammers beter te vinden, kortom ze zijn met alle omstandigheden beter op de hoogte en dat kan van grooten invloed zijn.

Moge dit een aanwijzing zijn en een aanmoediging om ook elders tot de oprichting van districtsbonden over te gaan. Het Bestuur verleent daarbij gaarne zijn medewerking.

Bestuur.

In de samenstelling van het Bestuur kwam in dit verslagjaar geen wijziging. Het bestuur hield vier vergaderingen, terwijl tusschen het dagelijksch bestuur verschillende conferenties plaats hadden.

Mogen we eendeels tevreden zijn, over de resultaten, die de bond in dit jaar kon bereiken, anderdeels stemt het tot teleurstelling dat de bond een deel van zijn innerlijke kracht heeft ingeboet. Mijn hartewensch is echter — en de voortteekenen zijn er wel — dat dit deel zal teruggewonnen worden. De van onzen bond gescheiden vereenigingen te Amsterdam kunnen tenslotte toch niet dwars tegen onzen bond, die het conflict niet gewild heeft, blijven staan. Zou dan elke verzoeningspoging onmogelijk worden gemaakt of zonder succes blijven? Daar beide partijen ten slotte hetzelfde doel hebben, zal toch wel ingezien worden, dat met vereende krachten dat doel beter gediend wordt en zeker meer vruchten zal afwerpen, dan de tegenwoordige toestand, die vrijwel op bestrijding van dat doel neerkomt. Voor 1929 is dan ook mijn innige wensch: volkomen vrede in onzen bond, waarin dan weer de uitgetreden vereenigingen zullen zijn opgenomen als mede-steunpilaren van den Nederlandschen Dambond.

Dat deze wensch in vervulling moge gaan.

Aan allen, die mij in mijn bestuurstaak steunden, betuig ik mijn oprechten dank.
Dordt, Februari 1929.

W. H. LIEVE, 1e Secretaris.

Op 17 Maart j.l. vergaderde het Bestuur van den Nederlandschen Dambond in den Haag. Besloten werd een medaille ter beschikking van Vriendenkring Nijmegen te stellen, ter gelegenheid van het 5-jarig bestaan ten behoeve der propaganda voor de te houden clubwedstrijden.

Op 2den Paaschdag wordt te Castricum een groote damdag gehouden, bij welke gelegenheid de voorzitter de openingsrede zal uitspreken, terwijl medaille en diploma's worden toegekend.

Op de algemeene jaarvergadering te 's-Hertogenbosch op Hemelvaartsdag te houden, zullen de Olympische medailles worden uitgereikt.

De wedstrijd om het kampioenschap van Nederland maakte een punt van bespreking uit. Het aantal deelnemers dat zich voor dien wedstrijd had aangemeld, was niet zoo groot als gewoonlijk. De definitieve regeling werd in handen van het dagelijksch bestuur gelegd. In verband met de competitie 1928/1929 werd nog besloten naast de bestaande arbitrage-commissie in Amsterdam een 3-tal personen aan te zoeken voor het vormen eener tweede dergelijke commissie.

De agenda voor de jaarvergadering werd vastgesteld. Behalve de gebruikelijke punten van behandeling, zal een voorstel ingediend worden tot contributie-verlaging, terwijl door de damvereeniging „Constant” een voorstel tot wijziging van artikel 4 van het wedstrijdreglement was ingezonden.

Ten slotte werd een uitvoerige bespreking gehouden betreffende de verwikkelingen, welke zich met de verschillende vereenigingen te Amsterdam hebben voorgedaan. De voorzitter geeft een overzicht van de gehouden besprekingen.

Een communicé daaromtrent is door het dagelijksch bestuur samengesteld, terwijl het in te nemen standpunt van het bestuur van den Nederlandschen Dambond na rijp beraad is vastgesteld.

Met ingang van 15 April a.s. wordt het adres van den Hoofdadmi-
nistrateur van „Het Damspel”

RAADHUISSTRAAT 1, HEEMSTEDÉ.

Poststukken kunnen geadresseerd worden aan

J. W. VAN DARTELEN, HEEMSTEDÉ.

(Straatvermelding is niet noodzakelijk.)

„PETIT MANUEL DU JEU DE DAMES" per HENRI CHILAND.

Zoo juist verscheen de 2de druk van dit leerrijke en interessante werkje. Het bestaat uit 48 pagina's met 65 diagrammen, bevattende vele interessante hoofdstukken en vraagstukken betreffende 3 dammen tegen 1 dam, slagzetten, eindspelen en partijen.

Wij kochten een vijftigtal exemplaren voor verkoop aan onze bondsleden, zoodat de voorraad dus gering is.

De prijs bedraagt slechts 0.50 per exemplaar, franco per post.

Bestellingen worden door mij gaarne ingewacht.

De Hoofdadministrateur „Het Damspel",

J. W. v. DARTELEN.

HERINNERINGSMEDAILLES WERELDKAMPIOENSCHAP 1928.

Bij de uitreiking der voor dit toernooi uitgeloopte prijzen werd door den heer Dr. A. Molimard een bedrag beschikbaar gesteld om hiervoor herinneringsmedailles te laten vervaardigen voor de deelnemers, welke in het toernooi om het wereldkampioenschap geen prijs gewonnen hadden.

Het Bondsbestuur stelde deze schenking zeer op prijs.

Deze medailles zijn inmiddels aan de heeren André Bélard, S. Bizot, Isidore Weiss, J. F. Kuyser, W. C. J. Polman en J. H. Vos uitgereikt.

Aan Dr. Molimard onzen dank voor zijn sympathieke daad.

HET BESTUUR.

Médailles en souvenir du championnat du monde 1928.

A l'occasion de la distribution des prix de ce tournoi Monsieur le Dr. Alfred Molimard a mis à notre disposition une somme d'argent pour faire frapper des médailles pour les participants qui, dans le championnat du monde, n'avaient pas gagné de prix.

Le bureau de notre fédération a beaucoup apprécié cette donation.

Les médailles ont été distribuées aux M. M. André Bélard, S. Bizot, Isidore Weiss, J. F. Kuyser, W. C. J. Polman et J. H. Vos.

Nos remerciements sincères au Dr. Molimard pour son geste sympathique.

LIEVE, *Sécretaire.*

JAARVERSLAG OVER 1928 VAN „HET DAMSPEL"
EN DE BONDSUITGAVEN.

Wederom kwijt ik mij van mijn jaarlijksche taak U verslag uit te brengen over de finantiële resultaten der exploitatie van ons bondsorgaan en de bondsuitgaven over het jaar 1928.

Onderstaande balans en verlies- en winstrekening geven een duidelijk beeld van deze resultaten.

Gelukkig kunnen wij ook over 1928 niet ontevreden zijn, want de exploitatie leverde een winst op van f 67,21, waardoor het verliessaldo per 31 December 1927 ad f 49.66½ veranderde in een winstsaldo van f 17.60½.

Dit resultaat is bereikt niettegenstaande ons bondsorgaan in 1928 verscheen in totaal 216 pagina's tegen 200 pagina's in 1927, dus in 16 pagina's meer en niettegenstaande het bedrag aan ontvangen abonnementsgelden eene verlaging aanwijst van c.a. f 176.—, want in 1928 werd ontvangen totaal f 2441.54½ tegen 2617.87 in 1927.

Een achteruitgang in 't ledental van den bond is de oorzaak van deze mindere opbrengst.

De advertentie-exploitatie bracht een netto-winst op van f 140.38½ tegen f 206.36 over 1927, dus een achteruitgang van c.a. f 66.—.

De drukkosten over 1928 bedroegen totaal f 2378.10 (v. j. f 2353.07½). De gemiddelde kostprijs per exemplaar bedroeg f 0.1022125 (v. j. f 0.1016468).

Voor de bondsuitgaven was het een zeer gunstig jaar, want hierop konden wij een winst boeken van totaal f 222.41½ tegen f 153.55 over 1927, alzoo een vooruitgang van c.a. f 69.—.

De overige posten bleven vrijwel stationnair, zoodat deze wel geen toelichting zullen behoeven.

Op de bondsinsignes werd een winst gemaakt van f 28.81½ (v. j. f 69.01).

Deze geheele winst hebben wij voorloopig geboekt op rekening van „Het Damspel” in afwachting van een nadere beslissing.

Immers zitten wij thans met een voorraad aan bondsinsignes van totaal ruim f 300.—, welk bedrag wij aan de exploitatie van ons orgaan hebben moeten onttrekken en waardoor onze schuld aan den drukker dus is gestegen. Bovendien laat 't zich aanzien dat het zeker een tiental jaren zal duren eer de geheele voorraad bondsinsignes is geplaatst.

Wordt nu de winst overgeboekt op de rekening „Olympisch Damtoernooi 1928”, dan blijft 't bondsorgaan zitten met den strop. Logischer lijkt het ons dus om het bondsorgaan behalve de lasten, ook de lusten te laten dragen.

Ontegenzeggelijk behouden de bondsinsignes hunne waarde, doch 't maandblad bezit geen bedrijfskaptal en met bondsinsignes kunnen wij onze crediteuren niet betalen!

Vermelden wij verder nog dat in 1928 een bedrag van totaal f 40.— werd ontvangen aan schenkingen voor het Olympisch Damtoernooi 1928.

Ik besluit thans mijn jaarverslag met mijn dank uit te spreken aan allen die mij in 't afgelopen jaar medewerking en steun hebben verleend en mijn werk hebben helpen verlichten.

Wanneer ook in 1929 ons bondsorgaan de belangstelling en medewerking van al onze bondsleden en abonné's mag blijven behouden, dan kunnen wij de resultaten gerust afwachten.

Op mijne volle medewerking en werkracht kunt U blijven rekenen!

De Hoofdadministrateur „Het Damspel”,

J. W. VAN DARTELEN.

Heemstede, 24 Maart 1929.

BALANS „HET DAMSPEL” EN DE BONDSUITGAVEN
per 31 December 1928.

BEZITTINGEN.

Voorraad bondsuitgaven.

Reglementen voor het damspel	f 18.86	
Diagramboekjes	„ 25.46	
Notatiebiljetten	„ 41.05	
Blanco Diploma's	„ 74.04	
43 Partijen Intern. Concours Parijs 1909	„ 7.15	
45 Partijen Kamp. v. Nederland 1919	„ 5.40	
90 Partijen Wereldkampioenschap 1912	„ 9.90	
Berichtkaarten	„ 40.85	
Damwerken	„ 32.43	
Wedstrijdroosters	„ 29.96	
Notatieboekjes	„ 54.40	
Jaargangen „Het Damspel”	„ 201.80	
Losse Nos. „Voor de jeugd”	„ 1.—	
<i>Bondsinsignes</i>	„ 307.55	
		f 349.85
Voorraad drukwerk	f 35.38	
„Remington”-schrijfmachine Nr. 10	„ 100.—	
Materiaal (kleine diagrammen en matrijzen)	„ 71.—	
		„ 206.38
Nog te ontvangen abonnementsgelden:		
1925	„ 5.25	
1926	„ 50.19	
1927	„ 24.16	
1928	„ 61.80	
		„ 141.40
Nog te ontvangen advertentiegelden:		
1924	f 15.—	
1925	„ 7.50	
1927	„ 11.25	
1928	„ 11.25	
		„ 45.—
Diverse Debiteuren	„ 27.14½	
Kas	„ 72.41½	
		„ 45.—
		<u>f 1342.19</u>

SCHULDEN.

A. Brinkman & Zoon, Gouda	f 818.67½	
Nederlandsche Dambond	„ 445.40	
Diverse Crediteuren	„ 3.35	
		f 1267.42½
		<u>f 1267.42½</u>
		Overbrengen f 1267.42½

	<i>Overgebracht</i>	f 1267.42½
RESERVE.		
Reeds ontvangen abonnementsgelden 1929	„	17.16.
Olympisch Damtoernooi 1928.		
Gereserveerd voor ontvangen schenkingen	„	10.—
Batig saldo per 31 December 1928	„	17.60½
	Totaal	f 1342.19

De Hoofdadministrateur „Het Damspel”,
J. W. VAN DARTELEN.

Heemstede, 24 Maart 1929.

**VERLIES- EN WINSTREKENING „HET DAMSPEL”
EN DE BONDSUITGAVEN
over 1928.**

VERLIES.

Saldo Verlies per 31 December 1927	f	49.66½
Drukkosten „Het Damspel”	„	2378.10
Redactie-Onkosten	f	73.51
Prijzen „Het Damspel”	„	35.85
Kantoor-Onkosten Hoofdadministratie	„	24.—
Exploitatie-Onkosten	„	32.—
Porti- en Vrachtkosten	„	174.51
Algemeen Drukwerk	„	23.05
	„	362.92
Honorarium Hoofdadministrateur	„	100.—
	Totaal	f 2890.68½
Saldo Winst per 31 December 1928	„	17.60½
	Totaal	f 2908.29

WINST.

Bondsuitgaven:

Reglementen voor het damspel	f	18.92
Diagramblocs	„	11.35
Notatiebiljetten	„	79.54½
Blanco Diploma's	„	9.79
43 Partijen Int. Conc. Parijs 1909	„	1.18
45 Partijen Kamp. v. Ned. 1919	„	0.61½
90 Partijen Wereldkamp. 1912	„	0.31
Berichtkaarten	„	22.40
Damwerken enz.	„	37.50½
Wedstrijdroosters	„	11.75
Notatieboekjes	„	16.89½
Jaargangen „Het Damspel”	„	10.56½
Losse Nos. „Voor de Jeugd”	„	1.59
	f	222.41½
	<i>Overbrengen</i>	f 222.41½

	<i>Overgebracht</i>	f 222.41½
„Le Jeu de Dames”	”	2.37
Abonnementsgelden „Het Damspel” 1928	”	2441.54½
Advertentiegelden „Het Damspel” 1928	”	140.38½
Winst op bondsinsignes:		
1927	f	69.01
1928	”	28.81½
		<hr/>
	”	97.82½
Dubieuze Debiteuren	”	3.75
		<hr/>
	Totaal	f 2908.29

Heemstede, 24 Maart 1929.

De Hoofdadministrateur „Het Damspel”,
J. W. VAN DARTELEN.

REKENING VAN ONTVANGSTEN EN UITGAVEN
van den Nederlandschen Dambond over 1928.

ONTVANGSTEN:

saldo 1 Januari 1928	f	7.94
contributies:		
w.v. ten gunste van de adm. „Het Damspel”...	f	2048.26
	”	877.81
		<hr/>
	”	2926.07
opbrengst Olympiade	”	489.29
diversen	”	28.17
		<hr/>
	f	3451.47

UITGAVEN:

porto's en vrachten	f	61.41
reis-verblijfkosten	”	171.70
onkosten wedstrijden	”	62.75
zaalhuur voor vergaderingen	”	19.—
zaalhuur voor wedstrijden	”	106.65
uitgaven ten laste van de adm. „Het Damspel”	”	2048.30
olympiade	”	481.30
diversen	”	250.42
saldo	”	249.94
		<hr/>
	f	3451.47

STAAT VAN BEZITTINGEN EN SCHULDEN

op 31 December 1928.

BEZITTINGEN:

kassaldo	f	249.94
administratie van „Het Damspel”	”	439.10
te vorderen contributies	”	118.52
Olivette schrijfmachine	”	231.—
Hammond schrijfmachine	”	55.—
		<hr/>
	f	1093.86

SCHULDEN:

aflosbaar gestelde obligaties	f 170.—
administratie van „Het Damspel” voor haar aandeel in te vorderen contributies	„ 82.96
saldo	„ 840.30
	<u>f 1093.86</u>

R'dam, Maart 1929.

J. VOORBURGH.

ONTVANGEN CONTRIBUTIES IN 1928.

Damcl. Almelo	f 40.50	Twente's Eerste, Hengelo ..	46.50
Amsterda, Amsterdam	„ 28.30	Bossche Dcl., 's-Hertogenb. „	33.34
C. D. A. „	„ 71.—	Steeds Beter „ ..	11.—
D. O. S. „	„ 49.34	H. D. G., Hilversum	„ 30.—
D. S. T. O. „	„ 49.—	Damcl. Huizen	„ 24.—
v. Embden „	„ 24.33	„ Leerdam	„ 64.—
Excelsior „	„ 24.50	„ Leiden	„ 21.—
Gez. Samenzijn „	„ 93.50	„ Loosdrecht	„ 15.—
J. Blankenaar „	„ 61.84	„ Maassluis	„ 25.—
Blijdenstein „	„ 63.34	Aris de Heer, M. Beemster „	28.—
S. O. S. „	„ 19.67	Damcl. Monster	„ 32.—
Steeds Vooruit „	„ 5.—	„ Naaldwijk	„ 58.—
T.A.V.E.N.U. „	„ 26.50	„ Nijmegen	„ 19.17
V. A. D. „	„ 37.—	„ Oostzaan	„ 27.—
W. Z. D. V., Arnhem	„ 39.50	„ Ouderkerk a. d. A. „	40.—
B. O. Z. D. C., Bergen op Z. „	34.75	D. I. O., Roosendaal	„ 29.83
Damcl. Beverwijk	„ 19.50	C. D. A., Rotterdam	„ 30.—
D. O. S., Breda	„ 14.—	Chr. Damv. „	„ 40.—
D. S. V. „	„ 34.—	Constant „	„ 72.67
Damcl. Bussum	„ 48.17	D. D. V. „	„ 35.—
„ Castricum	„ 33.—	R. A. D. „	„ 11.50
D. O. S., Delft	„ 82.50	Damcl. „	„ 44.17
Damcl. Deventer	„ 52.58	R. D. G. „	„ 32.33
„ Dordrecht	„ 75.84	Het Westen „	„ 48.50
E. E. D., Eindhoven	„ 29.—	Zuider Damcl. „	„ 27.50
Damcl. Enschede	„ 18.—	Damcl. Scheveningen	„ 54.50
D.E.S.I.D. Geertruidenberg „	12.50	De Vriendenkring, Strijen „	14.—
Damcl. Goor	„ 26.—	Damcl. Tilburg	„ 26.—
„ 's-Gravendeel	„ 40.—	U. D. G., Utrecht	„ 48.—
D. I. O., 's-Gravenhage ..	50.—	Damcl. Vlaardingen	„ 40.50
H. D. S. „	„ 27.34	„ Westzaan	„ 21.—
K. D. O. „	„ 34.17	„ Wormerveer	„ 41.84
Mutua Delect. „	„ 36.50	„ IJmuiden	„ 24.50
O. D. B. „	„ 32.—	„ Zaandam	„ 68.—
Politie „	„ 40.—	J. Blankenaar, Zwijndrecht „	42.37
R. D. G. „	„ 48.34	De Vossen, Hilversum	„ 13.—
V. H. D. „	„ 31.—	Philips, Eindhoven	„ 14.50
W. Z. D. V. „	„ 35.—	V. D., Heusden	„ 14.—
Het Zuiden „	„ 33.50	Zaterdagmiddag, A'dam ..	7.50
Damcl. Haarlem	„ 34.50	5 persoonlijke leden	„ 10.—
H. D. C., Haarlem	„ 85.34		
			<u>Totaal f 2926.07</u>
<i>Transporteeren f 1640.85</i>			

BINNENLAND.

Redacteur: W. H. LIEVE, Sophiastraat 18, Dordrecht.

RONDREIS WERELDKAMPIOEN.

Springer zal in Augustus een tournee aanvangen door Frankrijk, België en Nederland. Hij stelt zich beschikbaar tot het geven van simultaan-séances, blindpartijen (1, 2 en 3 tegelijk), meespelen in vierkampen en persoonlijke partijen. Vereenigingen welke Springer voor een van deze attracties willen laten overkomen, gelieven zich hiervoor in verbinding te stellen met den heer W. Hoekstra, Tulpenboomstraat 6, Den Haag.

PARTIJ-ANALYSES.

Redacteur: W. C. J. POLMAN, Rijswijksheweg 498, den Haag.

Partij No. 421, gespeeld in den wedstrijd om het wereldkampioenschap 1928 te Amsterdam tusschen B. Springer (Wit) en W. C. J. Polman (Zwart).

1.	32—28	19—23
2.	28 : 19	14 : 23
3.	37—32	10—14
4.	34—30	14—19
5.	30—25	17—21
6.	25 : 14	19 : 16
7.	31—26	21—27

Wij achten dit sterker dan het veelal, ook in dezen wedstrijd, gespeelde

8.	32 : 21	16 : 27
9.	41—37	10—14
10.	40—34	14—19
11.	45—40	5—16
12.	35—30	10—14
13.	46—41	11—17
14.	40—35	7—11
15.	33—29	1—7
16.	37—31	14—20

Dit is minder sterk, Aangewezen is 17—22, hetgeen zwart naliet uit vrees voor tempo-gebrek wegens wit's omsingelingspositie.

Na 17—22 acht Springer het spel vrijwel gelijk, ofschoon z.i. zwart meer moeilijkheden heeft dan wit.

Fabre en Damme zijn een andere meening toegedaan. Na analyseeren van dezen stand kwamen zij tot de conclusie dat zwart voordeel heeft.

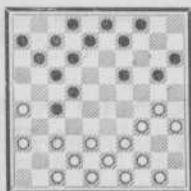
17.	31 : 22	18 : 27
18.	29 : 18	13 : 22

In „Le Jeu de Dames” noemt Bonnard dezen zet gedwongen wegens den dreigenden damzet. Tijdens de partij waren wij deze meening eveneens toegedaan, doch Springer toonde na afloop onmiddellijk de volgende variant, daarmede blijk gevende verder te hebben gezien: (12 : 23), 30—24, 20 : 40, 39—34, 40 : 29, 38—33, 29 : 38, 43 : 1, 12—18!! en de dam wordt met gelijk spel afgenomen.

Inplaats van den damzet heeft wit echter het door Springer aangegevene, veel sterkere, 41—37 tot zijn beschikking.

19. 41—37

Zie diagram.

Na 12—18 geeft 30—24, 30 : 40, 30—34, 40 : 29, 38—33 enz. niet meer dan gelijk spel.

Op 12—18 wint wit echter op eenvoudige wijze een schijf door (12—18) 37—32, 7—12, 32 : 21, 11—16 (of?)

30—25, 16 : 27, 25 : 23, 18 : 40, 50—45.

19. ——— 8—13

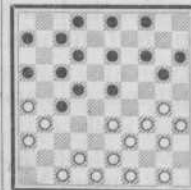
20. 37—31 19—23

21. 44—40 9—14

Op 12—18 volgt 30—24 en 38—33.

22. 38—33 11—16

Zie diagram.

Dit is de beslissende foutzet.

Bonnard geeft, in plaats van 11—16, als beste voortzetting aan 20—25 met de volgende mogelijkheden:

1e. 30—24, 4—9, 50—45,

a) 25—30, 34 : 25, 14—20

enz. gevolgd door 11—16 en zwart staat niet slecht.

a) Op 33—29 speelt zwart 25—30! met schijfwinst.

Na 30—24 kan zwart, in plaats van 4—9, ook goed 3—8 spelen.

2e. 33—29, 13—19, 29 : 18, 12 : 23, 30—24, 19 : 30, 35 : 24, 3—8 gevolgd door 14—19 met ongeveer gelijk spel.

Van uit den diagramstand forceerde wit nu op prachtige wijze schijfwinst.

23. 33—29!! 13—18

Gedwongen, want op 3—9 of 4—9 volgt 29 : 18, 12 : 23, 30—24 enz. met dam!

Op 12—18 speelt wit eenvoudig 29—24 en 39—33 eveneens met dam.

Op 13—19 tenslotte volgt 29 : 18, 12 : 23 (22 : 13 geeft schijfverlies) 30—24 enz. met dam.

24. 39—33!! 23—28

Wederom gedwongen wegens de dreiging 33—28! b.v. 14—19, 33—28, 22 : 24, 31 : 13, 19 : 28, 30 : 28 met schijfwinst.

Ook op andere zetten volgt 33—28 en wit wint minstens een stuk.

25. 29—23!! 18 : 38

26. 43 : 21 16 : 27

27. 30—24 20 : 29

28. 34 : 21 6—11

29. 21—16 22—27

Oogenschijnlijk is deze voortzetting goed: zwart dreigt sterk naar het midden op te komen, terwijl de witte stukken op 16, 26 en 36 minder gunstig staan opgesteld.

30. 31 : 22 17 : 28

31. 42—38 2—8

32. 50—44 8—13

33. 44—39 3—8

34. 40—34 14—19

35. 36—31 19—24

36. 31—27! ———

Op fraaie wijze bewijst wit de zwakte van zwart's 29sten zet. De zwarte schijf op 28 bevindt zich in ernstig gevaar.

36. ——— 4—9

37. 47—41! 12—18

Verliest nu onmiddellijk.

De beste voortzetting was nog 12—17, waarna wit echter door 27—21, 41—37, 37—31, 38—32 enz. een winststand verkrijgt.

35. 38—33! 18—22

gedwongen, want 8—12 en 12—17 kan niet wegens 34—30.

39. 27 : 18 13 : 22

40. 26—21 gewonnen.

Volgens Bonnard is dit de fraaiste combinatiepartij van het tournooi geweest.

Wij voegen hier aan toe dat het verlies op dusdanige wijze gemakkelijk te dragen is.

W. C. J. P.

DE OPENINGEN IN THEORIE EN PRACTIJK.

(Vervolg van het Maart-nummer.)

De 32—28-opening.

De speler met de witte stukken heeft reeds dadelijk bij den aanvang keus tusschen negen zetten en zal zich dus afvragen welke opening de beste is.

De meeste spelers, waaronder de allerbesten, geven er de voorkeur aan te spelen met de zwarte stukken en o.i. niet zonder redenen.

1e. De speler met wit moet het initiatief nemen.

2e. Hij dient rekening te houden met de gevaren van de symmetrie.

(Hierop komen wij bij de behandeling van de Hollandsche opening uitvoerig terug.)

Wij zien dus dat het met wit spelen eigenaardige moeilijkheden medebrengt, hetgeen weer van invloed is op de keuze van de opening.

De tegenwoordige opvatting is dat wit in de 32—28-opening met de minste moeilijkheden te kampen heeft en vandaar waarschijnlijk dat deze opening de laatste jaren zoo bijzonder in trek is.

Ofschoon nog vrij veel partijen met 33—28 worden begonnen, wordt deze openingszet tegenwoordig toch heel wat minder gespeeld dan vroeger, hetgeen de volgende cijfers duidelijk demonstreeren:

De 33—28-opening werd in den wedstrijd om het wereldkampioenschap 1912 niet minder dan 34 maal gespeeld op een totaal van 90 partijen, d. i. 38 %!

Ze werd echter in den laatsten kamp om den wereldtitel (1928) slechts 24 maal gekozen op een totaal van 132 partijen, of wel 18 %!

Een zeer belangrijke vermindering!

En hoe staat het met de 32—28-opening ?

In 1912 bedroeg het aantal partijen met deze opening slechts 6 op

het totaal van 90, terwijl in 1928 78 van de 132 partijen met 32—28 werden aangevangen, dus meer dan de helft!!

Dat zijn ongetwijfeld cijfers die spreken.

Het flankspel.

Het veelvuldige toepassen van den aanvangszet 32—28 hangt ongetwijfeld ten nauwste samen met de opkomst van het flankspel, ofschoon voor deze speelwijze niet per sé met 32—28 behoeft te worden begonnen. Als voorbeelden van deze uitspraak dienen de hieronder opgenomen partijen Nos. 423 en 424 die resp. met 34—30 en 34—29 aangevangen. Ook behoeft de 32—28-opening niet noodwendig tot flankspel te leiden, zijn er den laatsten tijd zelfs tendenzen waar te nemen die wijzen op een opleving van de klassieke partij, opgebouwd uit de 32-28-opening.

De keuze van de opening bepaalt dus lang niet altijd het karakter van de partij.

Men kan met flankspel beginnen en later klassiek voortzetten of omgekeerd van de klassieke opening overgaan tot de flankspelpartij.

Dit kan zelfs geschieden tegen eigen wil in, dus afgedwongen door den tegenstander.

Deze wijzigingen van tactiek vormen een moeilijk, doch buitengewoon interessant onderdeel van de practische damstrategie.

Wat beoogt het flankspel?

Deze speelwijze beoogt een aanval met den rechtervleugel, dus gericht tegen den linker- d. w. z. langen vleugel van de tegenpartij. Deze aanval moet vanuit het centrum worden gesteund en gevoed, waartoe aan den langen vleugel zooveel mogelijk materiaal wordt onttrokken.

Ter verdediging laat men aan den linkervleugel dus niet meer stukken dan strikt noodzakelijk zijn en deze zoo mogelijk in de allersterkste opstelling. De aanwezigheid van een stuk op 47 voor wit en 4 voor zwart speelt daarbij een voorname rol.

Men zou deze stukken gevoegelijk de kroonschijven van de flankspelpartij kunnen noemen.

Voor ditmaal hebben we nu weer genoeg theorie gehad en gaan nu over tot de practijk.

Ter illustratie van het bovenstaande volgen thans eenige door Vos met wit gespeelde en op fraaie wijze gewonnen flankspelpartijen, die wij in de nauwkeurige bestudeering van onze lezers aanbevelen.

Ofschoon uitgaande van een verschillenden beginzet, vertoonen deze partijen een in vele opzichten treffende gelijkenis.

Alle drie worden ze geleid door eenzelfde strategie, n.l. een aanval van wit met den korten vleugel, door zwart op dezelfde wijze beantwoord.

Een volgende maal zullen wij zien welke middelen aan de tegenpartij ten dienste staan om te trachten de partij in andere banen te leiden, dus het flankspel te ontgaan.

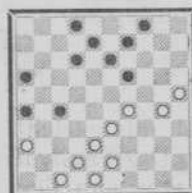
W. C. J. P.

(Wordt vervolgd.)

Parijst No. 422 gespeeld in den wedstrijd om het wereldkampioenschap Parijs 1925 tusschen J. H. Vos (wit) en M. Fabre (zwart).

1. 32-28, 18-23; 2. 33-29, 23:32;
3. 37:28, 19-24; 4. 39-33, 14-19;
5. 41-37, 20-25; 6. 29:20, 25:14;
7. 46-41, 12-18; 8. 44-39, 7-12;
9. 50-44, 1-7; 10. 34-30, 15-20;
11. 30-25, 19-23; 12. 28:19, 14:23;
13. 25:14, 10:19; 14. 35-30, 17-22;
15. 37-32, 22-27; 16. 31:22, 18:27;
17. 32:21, 16:27; 18. 41-37, 13-18;
19. 30-25, 11-16; 20. 40-34, 6-11;
21. 34-30, 16-21; 22. 30-24, 19:30;
23. 25:34, 11-16; 24. 44-40, 9-13;
25. 34-29, 23:34; 26. 40:29, 5-10;
27. 45-40, 10-14; 28. 40-35, 3-9;
29. 35-30, 18-22; 30. 30-25, 13-19;
31. 39-34, 19-23; 32. 29:18, 22:13;
33. 34-30, 7-11; 34. 43-39, 21-26;

Stand na
40 zetten.

35. 33-29, 16-21; 36. 39-33, 11-16; 37. 37-32, 12-18; 38. 49-43, 18-22; 39. 32-28, 14-19; 40. 28:17, 21:12; 41. 29-24, 12-17; 42. 42-37, 19-23; 43. 24-20, 27-32; 44. 37:19, 13:35; 45. 43-39, 35-40; 46. 39-34, 40:29; 47. 33:24, 17-22;
48. 38-33, 9-13; 49. 33-29, 13-19;
50. 24:13, 8-19; 51. 29-24, 19:30;
52. 25:34, 16-21.

(Deze en beide volgende partijen geven wij uitsluitend om te laten zien welke algemeene principes bij het flankspel worden toegepast.

Men toetse deze partijen aan de door ons gegeven theorie!

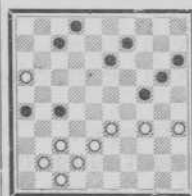
Voor een uitvoerige analyse van deze partij, in het bijzonder van het nu volgende prachtige eindspel verwijzen wij naar „Le Jeu de Dames” No. 54-55, 56, 57 en „Het Damspel” Juli en September 1925).
53. 34-29, 22-28; 54. 47-42, 21-27;
55. 20-14, 27-32; 56. 42-37, 32:41;
57. 36:47, 26-31; 58. 29-24, 28-32;
59. 24-20, 31-37; 60. 48-43, 2-8;
61. 20-15, 8-13; 62. 14-10, 13-18;
63. 43-39, 18-23; 64. 10-5, 23-28;
65. 5-14, 4-9; 66. 14:3, 32-38;
67. 3-14, 28-33; 68. 39:28, 37-42;
69. 14-5 gewonnen. Een buitengewoon fraaie partij!

Parijst No. 423, gespeeld in den wedstrijd om het kampioenschap van Nederland tusschen J. H. Vos (wit) en F. Carlebur (zw.).

1. 34-30, 20-25; 2. 32-28, 25:34;
3. 39:30, 16-21; 4. 44-39, 21-26;
5. 50-44, 17-22; 6. 28:17, 11:22;
7. 40-34, 19-23; 8. 44-40, 6-11;

9. 31-27, 22:31 10. 36:27, 11-17;
11. 27-21, 17-22; 12. 21-16, 14-19;
13. 37-31, 26:37; 14. 41:32, 10-14;
15. 42-37, 4-10; 16. 46-41, 12-17;
17. 48-42 (weer geheel conform de door ons ontwikkelde principes. Zwart's zet 4-10 geeft wit in flankspel kans op succes. Daarentegen is wit's linkervleugel onaantastbaar). 17. —, 7-12; 18. 30-25, 22-27 (Een aanval die bij voorbaat tot mislukken is gedoemd.) 19. 32:21, 17:26;
20. 34-30, 23-28; 21. 33:22, 18:27;
22. 39-33, 1-7; 23. 30-24, 19:30;
24. 25:34, 14-19; 25. 34-29, 19-23;
26. 29:18, 12:23; 27. 33-29, 23:34;
28. 40:29, 10-14; 29. 45-40, 14-20;
30. 40-34, 5-10; 31. 43-39, 20-24;
32. 29:20, 15:24; 33. 39-33, 9-14;
34. 49-44, 10-15; 35. 44-40, 14-20;
36. 34-30, 3-9; 37. 30:19, 13:24;

Stand na
38 zetten.

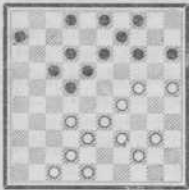
38. 40-34, 8-13; 39. 33-29, 24:33; 40. 38:29, 13-19; 41. 37-32, 27:38;
42. 42:33, 19-24; 43. 34-30, 2-8; 44. 30:19; 9-13; 45. 19-14, 20:9;
46. 35-30, 8-12; 47. 30-24, 9-14; 48. 29-23, 13-18; 49. 33-29, 18-22;
50. 24-19, 22-27 (Beter is 26-31.) 51. 19:10, 15:4 (Heeft nu wel een stuk op 4, doch de overige zwarte stukken staan veel te ongunstig opgesteld.) 52. 29-24, 12-17;
53. 24-19, 4-9; 54. 23-18, 26-31;
55. 19-13, 27-32; 56. 13:4, 31-37;
57. 41-36, 37-41; 58. 4-15, 41-46;
59. 15-42 gewonnen.

Men ziet dat het flankspel bij minder sterke verdediging goede kansen biedt!

Parijst No. 424, gespeeld in den wedstrijd om het kampioenschap van Amsterdam tusschen J. H. Vos (wit) en J. Kwieser (zw.).

1. 34-29, 17-21; 2. 31-26, 19-24;
3. 26:17, 12:21; 4. 32-28, 14-19;
5. 37-32, 20-25; 6. 29:20, 25:14;
7. 40-34, 7-12; 8. 45-40, 1-7;
9. 41-37, 21-26; 10. 50-45, 19-23;
11. 28:19, 14:23; 12. 35-30, 10-14;
13. 33-29, 14-19; 14. 40-35, 11-17;
15. 38-33, 17-21; 16. 43-38, 21-27;
17. 32:21, 26:17; 18. 46-41, 16-21;
19. 36-31, 21-26; 20. 31-27 (Alvorens tot den aanval over te gaan beveiligt wit zijn linkervleugel.) 20. —, 17-22;
21. 41-36, 22:31; 22. 36:27, 12-17;
23. 49-43, 18-22 (Op 17-22 volgt 37-31 en later 31-26 en 26:37)
24. 27:18, 23:12; 25. 38-32, 19-23;
26. 29:18, 13:22; 27. 43-33, 17-21;
28. 30-24, 21-27; 29. 32:21, 26:17;
30. 45-40, 5-10; 31. 35-30, 10-14;
32. 30-25, 12-18; 33. 37-32, 7-12;

Stand na
34 zetten.

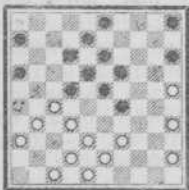

34. 34—29, 8—13; 35.
32—28, 14—19; 36. 40—
35, 19:30; 37. 35:24,
6—11; 38. 44—40, 11—
16; 39. 40—35, 16—21;
40. 29—34, 9—14; 41.
24—20, 15:24; 42. 29:9,
3:14; 43. 34—29, 21—27;
44. 35—30, 2—7; 45.
29—23, 18:29; 46. 33:24,
22:33; 47. 38:29, 12—13;

48. 24—20, 4—9 (op 14—19 volgt 20—14 enz. met dam. Op 4—10 volgt eveneens dam. Het zwarte stuk op 4 is thans verwijderd en doorbraak niet te verhinderen.) 49. 20—15 (zwart geeft op. Er dreigt 15—10, 29—23 enz. Het beste is nog 13—19, waarop volgt 30—24 enz. met na eenige zetten doorbraak naar dam).

W. C. J. P.

EEN LEERZAAM PARTIJFRAGMENT.

In dezen stand, voorgekomen in een partij tusschen de Haagsche spelers J. Kalden (wit) en J. Bakker (zwart) verliep het spel als volgt:

1. ————— 12—17?
2. 39—33 19—24
3. 31—26 22:31

4. 36:27 8—12
Op 6—11 volgt 33—28, 13—19, 25—20, 18—22, 27:18, 23:12, 42—37 en wint een schijf.

Op 17—22 volgt 26—21, 22:31, 33—28, 16:27, 28:30 eveneens met schijfwinst.

Op 15—20, 25:14, 24—30, 35:24, 29:9 speelt wit 33—29 en 27—21 en wint een stuk.

Tenslotte op 5—10, 33—28, 13—19, 25—20, 18—22, 27:18, 23:12, 42—37 (niet 20—14 wegens 29—33, 38:20, 15:24, 14:5 of 14:23, 12—18, 5:21 of 23:21, 16:49 en zwart wint!!) 17—22, 28:17, 12:21, 26:17, 3—9, 32—28, 8—13, 38—32 wint.

5. 33—28 13—19
6. 25—20 3—9
7. 47—41 5—10

Op 6—11, 41—36, 5—10, 26—21, 17:26, 35—30, 24:35, 28—22, 15:24, 22:15 met vrijwel gewonnen stand, b.v. 35—40, 45:34, 29:40, 36—31, 26:28, 38—33 wint.

8. 26—21 17:26
9. 28—22 9—13
10. 22—17 —————

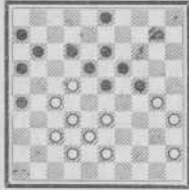
Dit moet wel eerst. Speelt wit onmiddellijk 20—14 dan volgt 29—33 enz. en zwart heeft eveneens dam.

10. ————— 12:21

11. 20—14 met doorbraak naar dam.
Er kan nog volgen: 29—34, 14:5, 23—29, 5:12, 13—18, 12:23, 29:18 en wit heeft een schijf gewonnen.

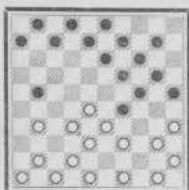
Uit den lezerskring.

In dezen stand uit de partij J. W. v. Dartelen met wit—J. H. Vos met zwart (H. D. Januari 1928 blz. 11) speelde Vos als 35sten zet 11—17, daarmede de winst verzuimende, welke mogelijk is door 23—28, 32:14, 11—17, 30:8, 17:48, 8:17, 16—21, 27:16, 18—22, 17:28, 26—31, 37:26, 48:10.

(Opm. van J. L. Jacobs, den Haag.)

Deze positie is uit de spelstudie van Springer, waarvan de oplossing werd gepubliceerd in het Febr.-nr.

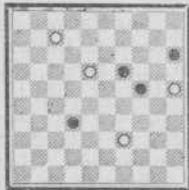

Wit kan nu damhalen door 32—27, 21:34, 35—30 enz. De dam is slechts met schijfverlies af te nemen.

(Opm. van R. C. Keller, Laren en L. Duitz, Amsterdam.)

Deze „bijoplossing” vervalt indien wordt uitgegaan van den stand na den 2en zet van zwart. Aanvankelijk heeft Springer ons de studie ook in die positie ter hand gesteld, doch ze nadien twee zetten „terug-gewerkt”. Red.

Enige ondervarianten van de studie-Keller in het Februari-nummer behoeven verbetering.

In nevenstaande positie (blz. 27, var. II) geeft Keller de volgende variant: 7—1, 19—23, 28:20, 15:24 en volgens K. is winst voor wit niet mogelijk.

Wit kan nu echter winnen door 25—20, 24:15, 1—23, 32—38, 23—29.

Inplaats van 19—23 moet zwart 32—37 spelen met remise.

In den diagramstand geeft Keller verder aan: 25—20, 19—23 remise. Dit is niet juist, want na 18:29, 24:44, 7—2, 15:24, 2:16 wint wit.

De zet 19—23 is echter zwak, want indien zwart 32—37 (20:29) 19—23 speelt is de stand remise.

(Opm. van eenige lezers.)

Oplossing partijstand XXXIV.

Stand: Zwart 8, 12, 14, 15, 18, 20, 26.
Wit 23—25, 27—29, 37.

Wit speelde 37—32, zwart 8—13, 27—21, 26:17, 32—27 gewonnen, want op 14—19 volgt 23:14, 20:29, 29—23 enz. Een eenvoudige, doch verrassende offer.

Inplaats van 37—32 kan wit nog 28—22 of 24—19 spelen. Beide zetten zijn zwak. Men bestudeere dit!

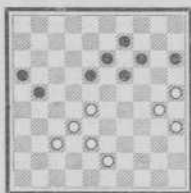
Oplossing partijstand XXXV.

Stand: Zwart 2, 3, 5, 8, 9, 12, 16, 26, 28, 33. Wit 27, 31, 34—37, 42, 43, 48, 49.

Het spel verloop als volgt: 43—38, 12—17, 38 : 29, 17—21, 29—23! 21 : 41, 36 : 47. Zwart heeft nu keus tusschen 26 : 37 en 28 : 19.

In het eerste geval volgt 23 : 41 met schijfwinst en in het tweede geval 48—43!! met dam. Door Fabre heel mooi gezien.

Partijstand XXXVI. Partijstand XXXVII.

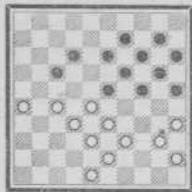
In den eersten stand had N. v. d. Elst van „Mutua Delectatio” met wit tegen Wolterding van „Scheveningen” in enkele zetten kunnen winnen. Hoe?

In den tweeden stand deed Schaaf met wit tegen J. v. Dalen een aardige combinatie.

Oplossingen in het volgende nummer.

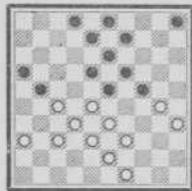
KIJKJES IN DE DAMCLUBS.

No. 24.

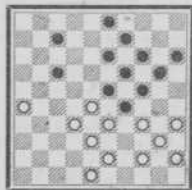
In deze positie gaf de heer N. Cohen te Rotterdam aan, dat zwart, die zeer slecht staat, zijn tegenstander nog een valstrik kan stellen door 13—18 te spelen. Hoe kan wit hierna in de val loopen?

No. 25.

De heer Hagenaars te Rotterdam hoopte hier op zwart 8—12. Welke combinatie zou wit na dezen zet hebben uitgevoerd?

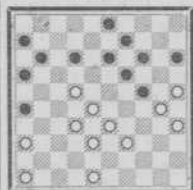
No. 26.

Deze stelling kwam voor in een vluggertje van den heer G. W. Spittuler te Amsterdam.

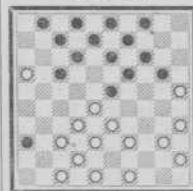
Door welken sterken positiezet kan wit de partij snel beslissen?

No. 27.

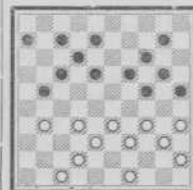
De heer Spittuler met zwart speelde hier 16—21, want hij zag, dat 12—18 niet gespeeld kon worden; waarom niet? Wit antwoordde wijselijk op 16—21 met 22—17 enz., want wat ware op bijv. 36—31 of 46—41 gevolgd?

No. 28.

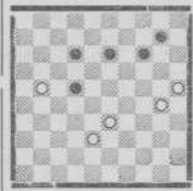
Deze lokzet van den heer A. de Graag te Heusden is een zeer aardige variatie op een thema van Weiss. Wit heeft als laatsten zet 43—39 gespeeld; de vraag is nu mag zwart de aangeboden combinatie nemen?

No. 29.

Deze stand ontstond in een voorgift-partij van den heer D. G. van Veen te Ede met wit. Wit speelde 32—28 dreigende 28—23 enz. en verlokende tot 21—26 of 18—22. Wat zou hierna gevolgd zijn? Vooral de combinatie na 21—26 is bijzonder fraai.

No. 30.

Tot slot een miniatuur-tje van den heer H. A. Staal te Baarn. Wit speelde hier 38—32, dreigend 32—28, om zwart te verlokken tot 22—27. Hoe zou wit dan op weliswaar eenvoudige maar leuke wijze gewonnen hebben?

OPLOSSINGEN.

No. 24. (13—18); 28—22? (17 : 37); 38—32 (37 : 28); 33 : 4 (12—18); 4 : 22 (23—28); 22 : 33 (24—30); 35 : 13 (14—19); 13 : 24 (20 : 49) met remise-stelling.

No. 25. (8—12); 27—22 (18 : 27); 33—29 (24 : 31); 30—24 (27 : 38); 43 : 32 (19 : 30); 28 : 37 en wint een schijf.

No. 26. 44—39! en de onpareerbare dreiging 32—27 enz. enz. beteekent zwart's ondergang.

No. 27. Indien (12—18?) dan 28—23! (19 : 37 x); 30 : 8 (18 : 27 of?) 8—2. x. (19 : 17) dan 30 : 8, 36—31 enz.

Indien 16—21 (46—41?) zwart 14—20, 21—27, 27 : 29, en 11 : 44!

No. 28. (24—29?); 33 : 15 (7—11); 16 : 18 (13 : 44); 40—34 (44—50 gedw.); 25—20 (14 : 25); 15—10 (4 : 15); 49—44 (50 : 30); 35 : 4 en wint!

No. 29. Indien 28—23 (18—22?) wit 28—23, 33—29, 38—33, 35 : 4 en 4 : 10 met winst.

Indien 28—23 (21—26) wit 34—29, 39—34, 28—23, 40—34!, 35 : 4, 4 : 35 en wint; een bijzonder fraaie slotstand. 42—48 is gedwongen waarop 45—40 volgt dreigende 40—34 (ev. voorafgegaan door 47—42. Of-feren helpt niet, want wit slaat steeds naar 26, dreigende 47—42, eventueel voorafge-gaan door 49—43.

No. 30. 38—32 (22—27?); 21—17 (27 : 29); 17 : 19 (14 : 23); 30—24 (29 : 20); 25 : 5 en wipt.

Rectificaties.

In no. 21 viel een witte schijf op 40 weg. Aan de oplossing verandert dit niets.

De oplossing van no. 22 is verkeerd ge-noteerd, deze moet zijn: 34—29? (23 : 34); 30 : 39 (22—27); 31 : 22 gedw. (24—30); 25 : 34 gedw. (13—18); 22 : 24 (20 : 47).

Aan de inzenders.

Een der voor deze rubriek bestemde stuk-jes moest ik uit de drukproef schrappen, daar dit inmiddels in een dagbladrubriek werd gepubliceerd. En dit terwijl ik den in-zender per briefkaart berichtte zijn collectie ontvangen te hebben en hem verzocht eenig geduld te hebben. Wanneer een inzending ontvangen wordt, kan deze natuurlijk niet een week later in een extra-nummer van „Het Damspel” verschijnen!

In verband met bovenvermeld onaan-ge-naam voorval, verzoek ik nogmaals drin-gend:

Zend slechts ongepubliceerde standen en publiceer niet inzendingen inmiddels elders.
RED.

PROBLEMATIEK.

Redacteur: Geo van Dam, 65 Rue Lesbroussart.
(Ixelles) Brussel.

Uitslagen en namen der winnaars van den maandelijkschen prijs van f 5.— Juni, Juli, Aug., Sept., Oct., Dec. 1928 en Jan 1929.

(Het eerste cijfer tusschen haakjes geeft aan het saldo der punten van de vorige lijst (zie Maart, Aug., Sept. 1928) de volgende cijferreeksen geven aan de nummers der goed opgeloste problemen. Een cijfer tusschen haakjes achter een probleemnummer beduidt, dat voor het betreffende probleem 2 of meer punten werden behaald, door het vinden van één of meerdere bij-oplossingen. De cijfers 2226—2241 zonder letter erbij gelden voor de problemen van Aug. 1928, de cijfers 2226—2241, voorzien van S, stellen voor de problemen van September 1928, welke per abuis hetzelfde waren ge-nummerd. De beide getallen rechts van de cijferreeksen geven resp. aan het aantal behaalde punten van Jan. 1928 t.m. Jan. 1929, en het totale aantal punten per eind Jan. 1929. O beteekent onveranderd volgens voorgaande lijst.)

Juni: L. v. Spruyt, Enkhuizen	(194) 2194—2205, 2208—9	15	209
Juli: F. Lariby, Nieuwendam	(185) 2181, 2191—2, 2194—9, 2200(2) 2201, 3—6, 8—9, 2211, 2218, 2220—25	27	212
Aug.: M. L. H. de Jong, den Haag	(180) 2194—6, 97—9, 2203—6, 2208—9, 18,2220—9, 2231, 2233, 2236—39	28	208
Sept.: J. W. de Vos, Rotterdam ...	(79) 2194, 2195(2), 2196—2212, 2214, 2216(2), 2217, 2218, 2219(3), 2220—33, 35—6, 38—9, 40(2), 41, 2227S(2), 2228S—31S, 32S(2), 33S, 34S(3), 35S, 37—8S, 2240S, 2073, 2111—3, 2114(3), 2115—36, 2137(2), 2138—41, 2162—5, 67—9, 71, 73, 75—6, 78—9, 80(2), 81, 82(7), 84—91, 2193	132	211
Oct.: J. F. Koehler, Amsterdam ...	(182) 2181, 2192—3, 2194—9, 2200(2), 2201—9	20	202
Dec.: L. P. de Caluwe, Wateringen	(115) 2111—3, 15—6, 17(2), 18—23, 25—7, 29—38, 41, 78—81, 84—99, 2200, 01, 03—06, 08—09, 18, 22—7, 33, 36, 39—41, 27S—35S, 37S, 47—50, 54—6, 58, 60, 62—63, 66—9, 2271	93	208
Jan. 1929: W. v. d. Broek, Veenen- daal	(178) 2192—2209, 2221, 23—5 (Saldo nu nul)	22	200

Oplossers- en puntenlijst Jan. 1928—Jan. 1929 (zie bemerkingen boven)
van onzen Ladderwedstrijd.

D. Klop, Antwerpen	(0) 2111—3, 14(2), 15—6, 17(2), 18—21, 22(2), 23—33, 34(3), 35—6, 37(2), 38 (2), 39—41, 62—66, 68—73, 75, 78—9, 80(2), 81, 82(5), 83—92, 93(2), 94, 95(2), 96—99, 2200(3), 2001—4, 05 (2), 06—12, 14—15, 16(2), 17(2), 18, 19(3), 20, 21(2), 22—39, 40(2), 41, 43, 44(2), 45—7, 48(2), 49—70, 71(2), 73, 47S(2), 28—31S, 32S(2), 33S(2), 34S(2), 35S—41S, 2301—4, 6, 8, 10—14, 16	194 194
B. v. d. Velde, Zwijndrecht	(64) 2111—27, 29—38, 63—65, 67—9, 71—3, 75, 2180—2206, 2208—9, 11, 15, 17—28, 30, 33, 36, 38—9, 36S, 58, 60, 62—3, 65—71, 2301, 2303—4, 5, 8, 10—13, 16	107 171
A. H. v. d. Geest, Haarlem	(45) 2126—32, 33(4), 34—5, 36(2), 37(2), 2020, 2023, 2163—4, 68, 71, 75, 80—1, 82(2), 83—90, 92—3, 95—9, 2200(4), 2201—12, 16, 18, 20, 21(2), 22—30, 33, 35, 38, 39, 41, 27S—31S, 32S(2), 33S (2), 35S—39S, 41S, 43, 44(2), 45—7, 48(2), 49, 50, 52—6, 58—64, 66—70, 71(2), 2301—5, 2308(2), 9—13, 16	136 181
L. Schuytemaker, Wognum	(101) 2111—33, 34(2), 35—6, 37(2), 38, 40—41, 63—5, 67—8, 71—3, 75, 78—81, 82(2), 84—90, 2194—2201, 2203—6, 8, 9, 11, 20, 2222—2225	74—175 0 174
A. C. v. Ardennen, Geertruidenberg	zie Sept blz. 150	
H. P. J. Huf, den Haag	(122) 2111—3, 14(2), 15—21, 22(2), 23, 25—7, 29, 31, 34—8, 41, 80, 82(2), 84—86, 2189—90	34 156
D. Beekhuizen, Den Haag	(134) 2111—16, 19—21, 23, 25—6, 29—30, 33, 35, 37—8	18 152
A. Roe, Amsterdam	(20) 2111—13, 14(2), 15—7, 19—27, 29—39, 41, 63—4, 66—8, 71, 75—6, 78—81, 2183—99, 2200(2), 2201—4, 05 (2), 2206—9, 18, 20—9, 31, 33, 35—6, 38—9, 27S, 29S—35S, 39S, 44(2), 45, 48, 50, 52, 55—6, 58, 60, 62—3, 66—71, 2301—4, 2306, 2308—14, 2316	126 146
J. M. de Zoete, Achterveld, thans Rotterdam	(113) 2111—27, 2129—33, 34(2), 35—8, 2140	29 142
O. G. v. Veen, Leiden	(93) 2111—17, 19, 21, 22 (2), 23, 25—7, 29, 30, 33, 35—8, 41, 63—4, 66, 71, 78—81, 84—86, 2189—90	36 129
J. Bal, Rotterdam	(98) 2111—31, 33—8, 39 (2), 40, 2141	21 129
C. Vis, Breda	(83) 2111—13, 14 (2), 15—6, 18—9, 21—25, 63—64, 67—8, 71—2, 74—5, 80, 82, 84—86, 2126, 29, 31—2, 34—6, 38, 95, 2197—2200, 2204—06, 08—9, 2222—4	47 130
M. Spetter, Amsterdam	(83) 2111—26, 29—33, 34 (2), 35—6, 37 (2), 38	28 111
J. Santen, Amsterdam	(54) 2111—31, 33—38, 41, 40, 62—8, 71—3, 75—6, 78—80, 82, 84—90	52 106
S. Pelle, Leerdam	(26) 2111—27, 29—41, 62—4, 66, 68—9, 71, 73, 75—6, 78—9, 80 (2), 81—93, 94—6, 2198—2200, 2201—4, 05 (2), 6—8	73 99

J. v. d. Doe, Rotterdam	(0) 2178—81, 2183—2206, 2208—9; 11—2, 17 (2), 18, 20—28, 30—33, 35—41, 27S—32S, (2), 33S, 35S—41S, 58—60, 62—71, 2301—4, 2306—16	98	98
J. Horstman, Rotterdam		0	94
A. de Graag, Heusden	(37) 2111—37; 38 (2), 39, 41, 2226, 2301—2316	48	85
J. Knecht, Bussum	(71) 2111—13, 14 (2), 15—19, 21—22, 24—25	14	85
L. v. d. Spruyt, Enkhuizen	(0) 2211—12, 17—28, 30—6, 38—41, 27S—41S, 43—45, 47—50, 52—72, 2301—2316	84	84
J. v. d. Berg, Rotterdam	(0) 2111—16, 18—9, 21, 25—6, 29—31, 34—8, 63, 67, 71, 75, 80—81, 82 (4), 83—6, 90, 94—5, 97—2201; 2204—9, 12, 17—8, 22—8, 31, 33, 36, 38—41, 27S, 29S—35S, 38S, 58—60 63, 65, 68, 70—1, 73	82	82
M. A. Nedermowe, Amsterdam. ...		0	78
J. Klein, Leerdam	(61) 2111—2125	15	76
J. C. Eype, Bussum		0	71
B. GROSSOO, Tilburg	(0) 2126—37, 38 (2), 39, 41, 63—9, 71—2, 74, 78—92, 93 (2), 94—5, 2197—2206, 2208—9, 11—2, 17—25	69	69
H. G. Goethart, Amsterdam	(35) 2111—13, 14 (2), 15—31, 33—38, 63—64, 68, 71	32	67
M. P. de Jonge, den Haag 66, W C. Groenings, Haarlem 62, K. Bakker, Maas- sluis 62		0	—
F. W. Schmidt, Amsterdam	(35) 2111—19, 21—26, 29—31, 33—38	24	59
H. C. Voogd, Enschede (58), J. Risseeuw, Schiedam (57), L. Scholtes, den Haag (55), H. J. H. de Rijk, Naarden (49)		0	—
E. J. Tilman, Dordrecht	(22) 2111—16, 18—22, 25—36, 37 (2); 38	27	49
D Krabbendam, Schiedam (47), J. B. Sluyter, Aerdenhout (42)		0	—
D. Hoogendonck Jr., Middelburg ...	(0) 2181, 83, 91—2200, 2204—6, 8—9, 18, 22—26, 33, 36, 39, 41, 29S—33S, 36S, 58, 60, 62—3, 65—6, 68—9, 71,	42	42
W. Haanstra, Goor	(0) 2183, 91, 92, 94—2201, 03—4, 05 (2) 06—09, 12, 17—33, 36—40	42	42
H. Gerritse, Utrecht	(0) 2111—13, 14 (2), 15—27, 29—32, 34—8, 40—1, 78—81, 83—87, 2189—90	40	40
R. Bor, Huizen (39), J. Minderhout, Dordrecht (38), J. Holtman, Utrecht (38), E. Miske, Middelstum (37)		0	37
J. Almekinders, Jr., Sluis	(12) 2111—23, 26—7, 29—31, 33—38	24	36
M. Gorel en T. Tusveld, Almelo (35), J. Wijngaard, Zaandam (35), J. van Mill, Dordrecht (35)		0	—
L. Valstar, de Lier (Z.-H.)	(0) 2111—23, 25—7, 29—31, 34—8, 78— 81, 83—7, 2289—90	35	35
J. N. Singer, Venhuizen (N.-H.) ...	(20) 2111—31, 33—41	30	50
J. Kleer, Leiden	(16) 2112, 14—5, 18—9, 21—2, 25—7, 29—31, 33—34, 36—38	18	34
D. J. Jurcka, Arnhem	(0) 2111—29, 31—6, 37(2), 38—41	31	31
D. Winkelman, Rotterdam	(0) 2111—31, 33—6, 37(2), 38—41	31	31
P. J. Hillebrandt, R'dam	(0) 2111—16, 18—31, 33—6, 37(2), 38—41	30	30
A. J. de Vries, Sneek (30), J. Duhne, Deventer (28), H. Verver, Heiloo (26)		0	—
J. Metz, Amsterdam	(0) 2123, 26, 29, 31—2, 34—8, 2301—5, 2306—13, 2316	22	22
N. Cohen, Rotterdam (20), P. W. Chr. v. Barneveld, Utrecht, M. Bakker, Sneek, J. Verhoeve, den Haag, M. Kleijn, Dordrecht (alle 19), J. P. v. Amerongen, Enschede, J. v. d. Sleen, A'dam, A. C. v Aart, Roosendaal (alle 18), B. G. Stevens, Hardinxveld (buiten mededinging 17), C. A. Muysson, Ugcchelen, J. Frits Jr., Wormer, J. v. d. Berg, Naarden, D.			

Groeneveld, den Haag (alle 16), C. Dijker, 't Noorden, Texel en „X.“? (beide 15)		0	—
Jac. Spoelstra, Nijmegen	(0) 2111—2125	15	15
B. Schaap, Bussum	(0) 2111—13, 14(2), 15—19, 21—2, 24—5	14	14
J. C. Bulterman, Amsterdam	(0) 2120, 2123, 26—7, 29—31, 34—6, 38	11	11
P. Th. Reuzenaar, Beemster	(0) 2163—66, 68, 70—3, 75	11	11
L. P. de Caluwe, Wateringen	(0) 2301—4, 08, 2310—14, 2316	11	11
F. Lariby, Nieuwendam	(0) 2226—33, 2236—40	13	13
M. L. H. de Jong, den Haag	(0) 2227S, 2229S—31S, 2233S, 2237S, 2239S, 2243—45, 47—50, 53, 55—60, 63, 69—71	25	—25
A. Plantinga, Nieuwedorp (10), J. Lieferring, Heemstede (6), F. Tinga, Scheveningen (4), J. v. Schaik, Enschede (1)		0	—

Bemerkingen: De Heer „X.“? (iemand, die naam, noch adres in zijn brief vermeldt) met een saldo van 15 punten volgens het Maartnummer 1928, gelieve omgaand naam en adres op te geven, aangezien anders deze punten moeten worden geschrapt.

Bij vergissing hebben wij de H.H. B. v. d. Velde, Zwijndrecht, C. Vis, Breda, M. L. H. de Jong, den Haag, F. Lariby, Nieuwedam en J. N. Singer, Venhuizen (N.-H.) in bovenstaande lijst verkeerd gerangschikt staan, doch uit hun totaal puntental is in ieder geval de juiste plaats in de lijst vindbaar.

Eventuele bemerkingen op deze lijst worden uiterlijk tot tien dagen na het verschijnen van dit nummer verwacht aan mijn adres: G. J. A. VAN DAM, 65, Rue Lesbroussart, Bruxelles Ixelles.

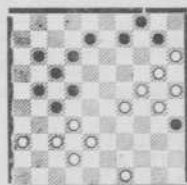
ONZE PROBLEMEN.

Ditmaal een serie van 24 stuks, een bloemlezing vormend uit het werk van de problemisten, die mij hun medewerking verleenen en deze posities toezonden. Alleen 2317 is reeds elders gepubliceerd geweest, n.l. in de Alk. Crt., doch Kleute mocht in deze serie niet ontbreken en aangezien ik op het moment niets anders van hem bij de hand heb, plaats ik dit, in slagwending zoo typisch, probleem, dat echter niet geldig is voor den oplossters-wedstrijd. No. 2340 is aan den heer De Graag opgedragen als dank voor een fraaie lokzet-opdracht, die in een volgend nummer zal worden opgenomen. No. 2326 geeft gelegenheid voor twee oplossingen.

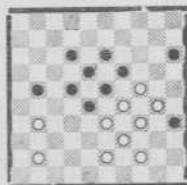
De heer Marcel Bonnard, de hoofdredacteur van het bekende Fransche maandblad „Le Jeu de Dames“, deed mij de verheugende toezegging spoedig eens wat vraagstukken van zijn hand en van andere Fransche problemisten ter publicatie in „Het Damspel“ te zenden. Onze lezers zullen ongetwijfeld met veel genoegen van dit bericht kennisnemen.

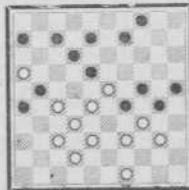
No. 2317.
P. Kleute Jr.,
Den Haag.
Zwart 9—13?

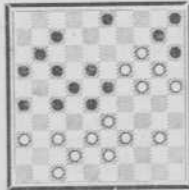
No. 2318.
D. Bosma,
Amsterdam.
Zwart 21—27?

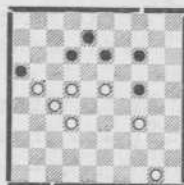
No. 2319.
A. A. Tolman,
Almelo.
Zwart 20—25?

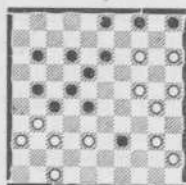
No. 2320.
Boissinot,
Marseille.
Zwart 3—8?

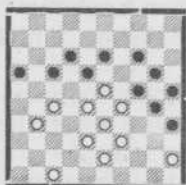
No. 2321.
G. J. Kerkhof,
Amsterdam.
Zwart 24—29?

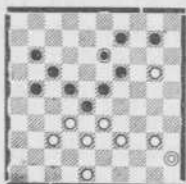
No. 2325.
J. Metz,
Amsterdam.
Zwart 4—9?

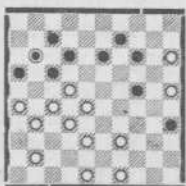
No. 2329.
H. T. Luif,
Haarlem.
Zwart 17—21?

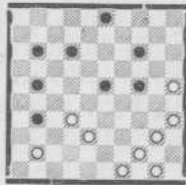
No. 2333.
G. Mantel Jr.,
Hengelo.
Zwart 10—14?

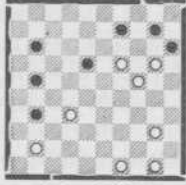
No. 2337.
M. J. Kuipers,
Groningen.
Zwart 35—40?

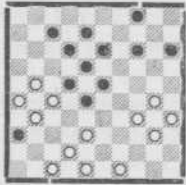
No. 2322.
Ir. W. Vrijlandt,
Dordrecht.
Zwart 31—36?

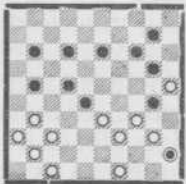
No. 2326.
Joh. Duhne,
Deventer.
Zwart 31—37?

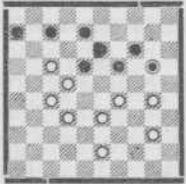
No. 2330.
A. C. v. Aart,
Roosendaal.
Zwart 10—15?

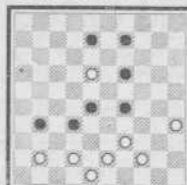
No. 2334.
R. v. Glinstra
Bleeker,
Den Haag.
Zwart 30—35?

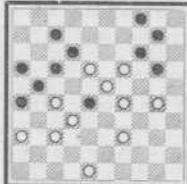
No. 2338.
W. v. Daalen,
Haarlem.
Zwart 7—12?

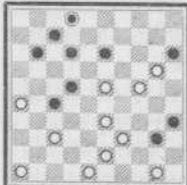
No. 2323.
A. de Graag,
Heusden (N.B.).
Zwart 31—36?

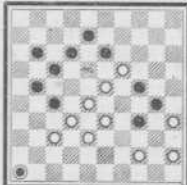
No. 2327.
B. Joosten,
Deventer.
Zwart 4—9?

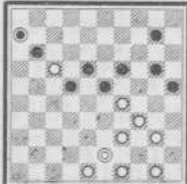
No. 2331.
G. Dentroux,
Lyon.
Zwart 11—16?

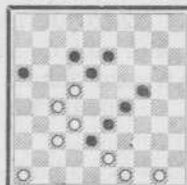
No. 2335.
N. Ritsema,
Spijk (Gr.).
Zwart 54—39?

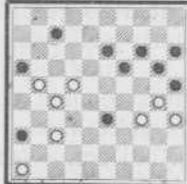
No. 2339.
P. H. Idzerda,
Rotterdam.
Zwart 22—28?

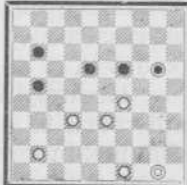
No. 2324.
Wim Hsanstra,
Goor.
Zwart 29—34?

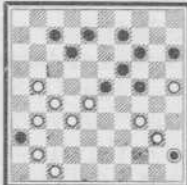
No. 2328.
S. Pelle,
Leerdam.
Zwart 56—41?

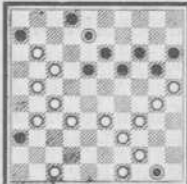
No. 2332.
G. L. Gortmans,
Londen.
Zwart 19—23?

No. 2336.
D. Kleen,
Winkel.
Zwart 24—30?

No. 2340.
Geo van Dam,
Brussel.
Zwart 20—24?

Correspondentie.

In het volgend nummer zal, naar wij hopen, de publicatie van oplossingen kunnen worden voortgezet.

DAMFLITSEN.

Onder Redactie van Wouter Hofland, 2e Messstraat 73, Scheveningen.

HET DILEMMA VAN JAN D. STEEN.

Zoo juist komt mij een zéér zonderling verhaal ter oore. Jan D. Steen heeft met de vrouw waarmee hij over eenige dagen lief en leed zal deelen kwestie gehad, om niet te spreken van herrie. Dat kwam zoo:

Zooals de meeste „heeren der schepping”, kwam ook Jan D. Steen te onzaliger tijd tot de minder prettige gewaarwording dat hij zijn eigen kasboek moest bijhouden, terwijl anderen daarvoor een vrouw plegen te hebben. Dit bezwaarde hem in hooge mate. Met het eeuwenoude resultaat dat Jan D. Steen voortaan het lief met zijn vrouw deelde en het leed voor zichzelf behield.

Doch ik loop de historie vooruit. Jan D. Steen was, op het moment dat deze geschiedenis plaats had, bijna in de klassieken-slagzet-des-levens getippeld, welken men betitelt met den weidschen naam van: huwelijk.

Voor hij deze daad ging plegen, werden allerhande voorbereidende maatregelen en beslissingen door Jan D. Steen goedgevonden met sullig-ja-geknik.

Doch — en hier stokt het vlot verloop der handeling —, op één punt dreigde plotseling dit spel van liefde en list nog te zullen afspringen.

Jan D. Steen was onder geen beding te bewegen om op Donderdag, aangewezen voor een man van zijn stand, het glibberige pad van Burgerlijken Stand, luiers en bijgelegde familietwisten te betreden. Gevraagd naar de beweegreden van zijn koppigheid, wist hij zijn geliefde en aanhang te verrassen met het klaarblijkelijk weloverwogen antwoord: Ik doe 't niet, omdat ik 't niet doe.

Hoewel hier m. i. alle reden was dit in ieder opzicht bevredigende antwoord te aanvaarden, niet alzo des heeren Jan D. Steen's familie-complex-in-aanbouw.

Na een geheimzinnige bijeenkomst onder vanzelfsprekend voorzitterschap van Jan D. Steen's a.s. schoonmoeder, werd besloten hem het volgende ultimatum te stellen: trouwen op Donderdag of in 't geheel niet.

Jan D. Steen zag zich hier geplaatst voor een dilemma, dat in de Nederlandsche geschiedenis zonder weerga zal blijken te zijn. Jan van Schaffelaar's keuze was kinderwerk hierbij vergeleken. Immers: deze kon niet naar bóven springen.

Jan D. Steen ontving het ultimatum in martiale houding, met een trek van vastberadenheid om zijn absoluut niets-zeggend gelaat.

Hij snoof, en dezelfde raadselachtige glimlach — waarbij die van den Sphinx een openbaring is — versierde zijn gezicht als op een laten clubavond, toen hij, na een gedegen studie van nauwelijks drie jaar, zijn damvrienden verstomd deed staan met de bewering dat je met wit, in de opening 32—28, zwart 18—23, niet mag sluiten met 37—32.

Evenals deze ontdekking een radicale omwenteling teweeg bracht in de speltheorie, zoo zal later Jan D. Steen voor het nageslacht gecatalogiseerd staan als de wijsgeer die een modern dualisme versloeg.

Welnu, Jan D. Steen snoof, glimlachte zoo onverklaarbaar als een fantasie-probleem uit ons Juli-nummer en sprak deze, voor een damme-gedenkwaardige woorden: „Om bedreigingen geef ik niets. Ik trouw in geen geval op Donderdag, want dan valt mijn zilveren bruiloft op een clubavond!”

WOUTER HOFLAND.

„HET DAMSPEL”

Maandblad ter bevordering van het Damspel.

Officiëel orgaan en uitgave van den Nederlandschen Dambond.

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: Binnenland f 3.—. Buitenland f 3.50 per jaar.
Abonnementen kunnen met elk nummer ingaan, doch slechts eindigen 31 December. Losse nummers 30 cent per stuk. Proefnummers steeds op aanvraag gratis verkrijgbaar

Verschijnt omstreeks den 15den van elke maand.

Hoofdredacteur: J. FABRICIUS, Amsterdam, Gijsbrecht van Aemstelstraat 23.

Hoofdadministratie: J. W. VAN DARTELEN, Heemstede.

Postrekening Nr. 64007.

Raadhuisstraat 1.

NADruk ZONDER VERMELDING VAN BRON IS VERBODEN.

OFFICIEEL GEDEELTE.

Welkom, dubbel welkom! Gezellig Samen zijn te Amsterdam is weder tot den bond teruggekeerd en het besluit daartoe is genomen met algemeene stemmen op 1 na.

We mogen dit gerust beschouwen als het gevolg van een conferentie, die het dagelijksch bestuur van den bond met het bestuur van G. S. mocht hebben. In deze vergadering bleek van geschillen, die zich met den Nieuwen Amsterdamschen Dambond zouden hebben voorgedaan en die voor G. S. aanleiding waren geweest als bonds lid te bedanken, geen sprake te zijn.

Een voortreffelijk voorbeeld van het G. S. bestuur, dat zeer zeker een kentering beteekent in de Amsterdamsche kwestie.

Dit mogen we gerust schrijven, omdat onze bondssecretaris de mogelijkheid heeft gezien, het contact met den Nieuwen Amsterdamschen Bond te herstellen.

Het begin is dus weer daar en bedriegen de voortekenen niet, dan zal binnenkort de geheele Amsterdamsche kwestie naar genoeg zijn opgelost.

Een aanwinst van beteekenis mogen we zeker wel noemen, dat de Zwolsche damclub tot den Bond is toegetreden!

Moge dit goede voorbeeld de omgeving goed doen volgen. Hartelijk welkom.

DE NATIONALE DAMDAG TE CASTRICUM.

De jonge Castricumse damclub heeft op tweeden Paaschdag een damdag georganiseerd, die met groot succes bekroond is geworden.

Van alle zijden uit de omgeving kwamen onze dammers opdagen. Onze

---

V. OVEN, HAAG - BEKERS - MEDAILLES
AANDELS - VLAGGEN - INSIGNES

---

bondsvoorzitter, die dezen damdag opende, constateerde dan ook met genoegen, dat een ongekend aantal spelers bij elkaar was gekomen.

Voorzeker mag dit succes mede worden toegeschreven aan de groote medewerking, die de Castricumse damclub mocht ondervinden van de Zaanstreek en den Haarlemschen districtsbond.

Ongetwijfeld zal deze dag voor het damspel goede vluchten afwerpen. Aan de Castricumse damclub onze hulde voor haar propaganda. Onder Binnenland geven we de namen van de prijswinnaars.

COMPETITIE 4e KLASSE.

Vereenigingen, die wenschen deel te nemen aan de 4e klasse-competitie worden verzocht daarvan mededeeling te doen aan onzen bondssecretaris binnen 10 dagen na het verschijnen van dit maandblad.

BINNENLAND.

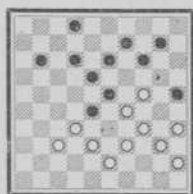
BIJ DE TEEKENING: HET MEESTERWERK VAN GORTMANS.

Feitelijk voel ik mij bij het schrijven van dit bijschriftje als een explicateur bij een moderne film: overbodig. Zooals de tegenwoordige film voor zichzelf spreekt, zoo geeft deze teekening alles weer wat de kunstenaar er ons mee wil zeggen.

De inspiratie tot deze teekening is een vraagstuk van onzen niet genoeg te roemen medewerker G. L. Gortmans, opgedragen aan onzen grootsten eindspelauteur: C. Blankenaar en reeds verschenen in het Engelsche maandblad: „Draught Review”.

Auteur:
G. L. Gortmans.

De heer Blankenaar vindt de compositie voorkomende op de teekening, meesterlijk en waarlijk hij is nog steeds een voortreffelijk beoordeelaar!

Origineel.
Opgedragen aan:
C. Blankenaar.
Wit forceert de
winst.

Heusch, van de teekening weet ik niets te zeggen wat ook maar eenigermate de pretentie zou kunnen hebben gedrukt te worden en misschien gelezen. Dat een partij ons zoo kan boeien dat we een krokodil (letterlijk en figuurlijk!) niet hooren of zien komen, behoeft ik waarlijk onzen dammers niet te vertellen. Ik weet een geval van een speler, die nooit den kellner bemerkte als deze kwam afrekenen. Ik weet een geval van een speler, die nooit bemerkte als de penningmeester... Enfin, er zijn zoo voorbeelden te over om te bewijzen, zoo zulks noodig ware, hoe men „aan

het mozaïk van vlammend hout geklonken” kan zijn, om met Blankenaar te spreken. Natuurlijk is nog wel iets te zeggen over spelers die denken te „kraken” en zelf „gekraakt” worden, doch ik voel dit werkelijk als overbodig en ik zou in dit geval ook liever over de twee betrokken schijvenschuivers Blankenaar en Gortmans schrijven dan over „Philidor”. Over Blankenaar en zijn eindspelen, over Gortmans en zijn papieren-damwereld. Doch dan gaat het karakter van dit krabbeltje verloren en het wordt niet geplaatst omdat het te lang is.

Misschien later eens over die onderwerpen.

HOEKSTRA.

*DAMPARTIJTJE IN EGYPTE.
Spelstudie van G. L. Gortmans.*

Dammer (hoewel tusschen de kaken van een krokodil): ziet den winnenden zet en schreewt: „Mijnheer U bent gekraakt.”

PARTIJ-ANALYSES.

Redacteur: W. C. J. POLMAN, Rijswijkscheweg 498, den Haag.

De openingen in theorie en practijk.

In het vorige artikel zagen wij dat ook andere openingszetten dan 32—28 tot flankspel kunnen leiden.

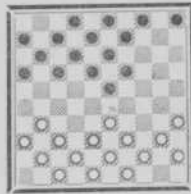
Wij bepalen ons echter ditmaal tot partijen voortkomende uit den aanvangszet 32—28, waarbij wij het flankspel in zijn o. i. meest zuiveren vorm leeren kennen.

Indien beide partijen het flankspel wenschen kan de opening b.v. als volgt verlopen: 1. 32—28, 18—23; 2. 33—29, 23 : 32; 3. 37 : 28, 19—24; 4. 39—33, 14—19; 5. 41—37, 20—25; 6. 29 : 20, 25 : 14; 7. 46—41, 12—18; 8. 44—39, 7—12; 9. 50—44, 1—7; 10. 34—30, 15—20; 11. 30—25, 19—23; 12. 28 : 19, 14 : 23; 13. 25 : 14, 10 : 19. (Zie de partij Vos—Fabre in het vorige nummer.)

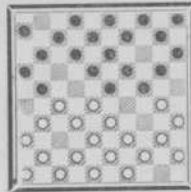
Als tegenstelling diene de volgende variant van de oude Hollandsche opening: 1. 33—28, 18—23; 2. 39—33, 12—18; 3. 44—39, 7—12; 4. 34—30, 20—24; 5. 31—27, 14—20; 6. 37—31, 17—21; 7. 50—44, 1—7.

De uit elk dezer openingen ontstane posities zetten wij even naast elkander op diagram.

Flankspelopening.

Hollandsche opening.

Reeds bij oppervlakkige vergelijking ziet men duidelijk het verschil.

In den stand, weergegeven op het eerste diagram vertoonen de stellingen geen enkel aanrakingspunt, met het gevolg groote spelvrijheid. Men zou ter onderscheiding van beide posities van open en gesloten spel kunnen spreken.

Nog sterker komen de verschillen tot uiting, indien wij uitgaande van bovengeplaatste standen verder spelen.

In de flankspelpositie kan wit zonder aanwijsbaar nadeel zijn keus bepalen uit niet minder dan 9 zetten! In den tweeden stand is de keus veel moeilijker. Op 31—26 speelt zwart 24—29 en hoe wit ook slaat, steeds volgt 29—34 met schijfwinst. Op 41—37 volgt 21...26 en wit's lange vleugel kan slechts via de gevaarlijke ruit 22 tot ontwikkeling komen. De zet 42—37 geeft een nog nadeeliger opsluiting van den langen vleugel, terwijl 28—22 bij goed tegenspel van zwart tot nadeel leidt. Na 39—34 dreigt een nadeelige opsluiting, nu aan den korten vleugel, en op 40—34 volgt 24—29 met voordeel voor zwart.

Wij zien dus dat de beste voortzetting voor wit 30—25 is, nu zwart 21—26, 25 : 14, 9 : 20 en wit heeft slechts te kiezen tusschen een opsluiting aan den linkervleugel en 40—34, waarop 24—29 volgt met enig voordeel voor zwart.

Voor den lezer die ons tot hertoe gevolgd heeft, zal het thans duidelijk zijn waarom het flankspel zoo'n groote populariteit geniet.

De zwakkere, doch ook de vreesachtige speler, voelt zich bij dit „op afstand vechten” meestal behaaglijker, doordat hij meer keus heeft in niet tot verlies leidende zetten en minder is blootgesteld aan verrassingen.

Een bezwaar van de flankspelpartij is, dat er zeer dikwijls onnoodig in wordt afgeruild, waardoor ze aan „diepte” inboet.

Hoe moet men spelen om het flankspel te ontgaan?

De regel is alweder eenvoudiger dan de toepassing. Indien men den flankspelopzet van de tegenpartij wil belemmeren, zoo mogelijk vrijdelen, bezette men veld 27 indien men de witte en veld 24 indien men de zwarte stukken heeft. Het bezetten dezer strategische punten kan evenwel op verschillende momenten en manieren geschieden.

Men spele de volgende zettenreeksen, waarbij de pogingen om het flankspel te ontwijken van zwart uitgaan, aandachtig na:

I. 32—28, 20—24.

II. 1. 32—28, 18—23. 2. 33—29, 23 : 32; 3. 37 : 28, 20—24; 4. 29 : 20, 15 : 24.

III. 1. 32—28, 17—21; 2. 31—26, 20—24; 3. 26 : 17, 12 : 21.

IV. 1. 32—28, 19—24.

V. 1. 32—28, 18—23; 2. 33—29, 23 : 32; 3. 37 : 28, 19—24; 4. 39—33, 14—19; 5. 41—37, 20—25; 6. 29 : 20, 25 : 14; 7. 37—32, 12—18; 8. 46—41, 7—12; 9. 41—37, 15—20; 10. 44—39, 20—24.

Deze speelwijzen, die alle op hetzelfde principe berusten, doch daarom nog niet gelijke waarde hebben, willen wij eens wat nader bezien.

De variant 1. 32—28, 20—24.

Aldus werden verschillende partijen in den laatsten wedstrijd om het wereldkampioenschap door H. de Jongh met zwart begonnen.

De variant, die o.i. goed speelbaar is, berust op de idee dat wit wegens gebrek aan tempi vroeg of laat een afruil aan zijn rechtervleugel moet toelaten, waardoor zwart's lange vleugel op gunstige wijze tot ontwikkeling komt, terwijl het voorts voor wit niet gemakkelijk is de Hollandsche partij te ontgaan.

Een en ander willen wij met de volgende varianten aantoonen, waarbij tevens gelegenheid zal zijn op de gevaren dezer opening te wijzen.

Van uit de aanvangspositie spelen wij dus:

1.	32—28	20—24
2.	34—30	————

Oogenschijnlijk is deze voortzetting de beste. Uit het vervolg blijkt evenwel, dat zwart nu minstens gelijk spel krijgt.

Na 2. 37—32, 18—23 kan de partij overgaan in een variant van de Hollandsche partij, waarbij wit's lange vleugel op gemakkelijker wijze in het spel komt dan na 1. 33—28. Voor het vervolg dezer variant zie men de hierna opgenomen partij Bonnard—Bizot.

Als tweede zet komt tenslotte voor wit in aanmerking 34—29, waarvoor wij verwijzen naar de partij Springer—de Jongh in dit nummer.

2.	————	14—20
3.	30—25	————

Anders laat zwart 20—25 volgen met goed spel.

3.	————	10—14
----	------	-------

In een partij Damme—Haye geschiedde 9—14, welke voortzetting wij niet zullen behandelen daar wij te uitvoerig zouden worden. Het spel-systeem is vrijwel hetzelfde als na 10—14, doch o.i. voor zwart iets minder gunstig wegens het open vak op 9.

4. 37—32

Wit kan natuurlijk ook 40—34 spelen, doch de afruil die dan mogelijk is door 24—30 verschaft zwart goed spel.

4. ———

18—23

Moeilijk spel voor zwart geeft 17—22, 28 : 17, 11 : 22, zooals aange- toond wordt in de verderop geplaatste partij Polman—de Hoogh.

5. 41—37

17—21

6. 31—27

Op 40—34 volgt 24—29 met goed spel en op 39—34, 21—27!! 31 : 22 (gedwongen!) 24—30, 35 : 24, 19 : 39, 28 : 10, 39 : 17, 25 : 14, 9 : 20 met schijfwinst.

6. ———

12—18

7. 37—31

Na 40—34 volgt weer de gunstige uitruil van 2 om 2, terwijl 39—34 schijfverlies geeft door 24—30!

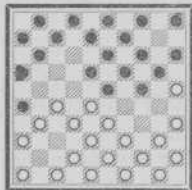
Veel keus in goede zetten heeft wit in deze variant blijkbaar niet.

7. ———

21—26

8. 40—34

(Zie diagram).

In een partij Bizot—de Jongh geschiedde in den diagramstand 42—37 en vervolgens 7—12, 47—42, 1—7, 40—34, 24—29, 33 : 24, 20 : 40, 45 : 34, 23—29, 34 : 23, 18 : 29 met uitstekend spel voor zwart.

8. ———

26 : 37

9. 42 : 31

24—29

10. 33 : 24

20 : 40

11. 45 : 34

15—20

en zwart staat uitmuntend.

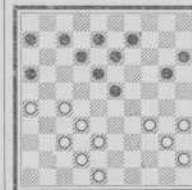
(Wordt vervolgd.)

W. C. J. P.

Partij No. 425 gespeeld in 1928 te Amsterdam tusschen M. Bonnard (wit) en S. Bizot (zwart).

1. 32—28, 20—24; 2. 37—32, 18—23; 3. 41—37, 17—21; 4. 34—30, 14—20; 5. 31—27, 10—14; 6. 37—31, 21—26; 7. 30—25, 26 : 37; 8. 42 : 31, 12—17 (wit kan nu niet op 34 spelen) 9. 47—42, 7—12; 10. 46—41 (Aangewezen is hier o.i. 33—29 of 40—34. Na den tekstzet krijgt wit nadeel) 13—18 (dreigt met dam door 24—30 enz.); 11. 41—37, 8—13; 12. 40—34 (27—22, dat riskant, doch kansrijk spel geeft komt nu in aanmerking.) 24—30; 13. 35 : 24, 20 : 40; 14. 44 : 35, 2—8; 15. 45—40, 15—20; 16. 40—34, 20—24; 17. 34—30, 5—10; 18. 50—45, 10—15; 19. 49—44, 17—22; 20. 28 : 17, 11 : 22; 21. 31—26 22 : 31; 22. 36 : 27, 1—7; 23. 44—40, 14—20; 24. 25 : 14, 9 : 20; 25. 30—25, 4—9; 26. 25 : 14, 9 : 20;

27. 39—34 (40—34 lijkt ons sterker) 24—29; 28. 33 : 24, 19 : 39; 29. 43 : 34, 3—9 (Zie diagram. Zwart heeft thans door keurig spel en geholpen door eenige zwakke zetten van den tegenstander belangrijk voordeel behaald.) 30. 48—43 (Op 38—33 volgt dam door 23—28)

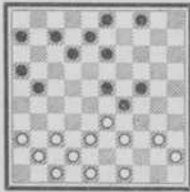

30. ———, 9—14; 31. 43—39, 20—24; 32. 34—30, 24—29; 33. 40—34, 29 : 40; 34. 35 : 44, 15—20; 35. 39—33, 13—19; 36. 33—28 (De gelijktijdige bezetting van de velden 26 en 28 blijkt ook thans weder zwak te zijn. Iets beters is echter moeilijk aan te wijzen.) 36. ———, 8—13 (Verhindert weer 38—33, nu wegens 20—24, 30—25, 24—30 enz.) 37. 44—39, 20—24; 38. 30—25, 7—11; 39. 38—33 (Wit meent eindelijk tot

22. 25 : 14, 9 : 29; 23. 44—39, 15—20; 24. 39—33, 20—24; 25. 43—39, 2—8 (Indien zwart wit's bedoeling doorzien had zou hij ongetwijfeld tijdig tot de bezetting van veld 22 zijn overgegaan. Thans komt hij te laat.)

Stand na
25 zetten.

26. 39—34, 21—26; 27. 49—44, 6—11; 28. 44—39 (zwart moet nu ook rekening houden met de dreiging 34—30 enz.) 28. —, 16—21; 29. 48—43, 11—16. (Er dreigde 33—28 en 38 : 16. Op 21—27 had wit laten volgen 33—28, 23 : 32, 37 : 28 met schijf-

winst.) 30. 36—31 (dreigt 31—27) 30. —, 21—27 (gedwongen) 31. 31 : 22, 7—11 (Heeft niet beters) 32. 34—30 (wit kon ook door 33—28 en 34 : 23 een tweede stuk winnen, doch behoudt dan een minder goeden stand b.v. 33—28, 23 : 32, 34 : 23, 12—18, 38 : 27, 18 : 29, 39—34, 29—33, 43—38, 24—29, 34 : 23, 33—39) 32. —, 24 : 44, 33. 33 : 24, 44 : 33; 34. 38 : 7, 11 : 2, 35. 22—17. Wit heeft nu een stuk meer en beteren stand en won na nog een 15-tal zetten.

W. C. J. P.

EINDSPELEN.

Redacteur: P. SCHAAF, Ruysdaelstraat 23, den Haag.

Zij, die antwoord per brief wenschen, gelieve daartoe postzegel in te sluiten.

Oplossingen Januari-nummer.

No. 181.

Zw. 16, 21, 22, 27, 28, 34. Wit 14, 33, 35, 37, 42, 47.

Voor wit is als volgt winst mogelijk: 14—9, 28:39; 35—30, 34:25; 37—32, 27:38; 42:44, 22—28 gedw.; 9—31, 21—26; 3—17, 28—32; 17—22, 25—30; 44—39 en wint, want op 16—21 of 32—38 volgt 22—27, op 30—35 volgt 39—34 en op 32—37 volgt 39—34, 22 : 50 en 50—28.

Een betrekkelijk eenvoudig eindspel, doch erg bedrieglijk. De hoofdzaak is het damhalen op 3. Het is voor de meeste oplossers een waar struikelblok geweest.

No. 182.

Zw. 16, 17, 29. Wit 36, 37, 39, 48.

Voor wit is als volgt winst mogelijk: 37—32, 16—21 gedw.; 36—31, 17—22; 48—42, 21—27; 32:21, 23—28; 42—38, 28—33; 39 : 28, 29—34; 38—33, 34—40; 31—27, 50—44; 28—22 en wint.

No. 183.

Zw. 27, 43. Wit 9, 23, 42, 47.

42—38, 43 : 32; 9—3, 32—38; 3—25; 27—31; 25—30, 31—37 a; 47—41!, 37 : 46; 30—19 en wint.

a. 38—42; 47 : 38, 31—36; 30—2, 36—41; 38—33 wint.

Niet bijzonder moeilijk, doch verrassend.

No. 184.

Zw. 5, 13, 24, 41. Wit 15, 22, 23.

Voor zwart is als volgt winst mogelijk: 41—47, 22—17 gedw.; 47—36, 23—29 gedw. (op 17—12 volgt 5—10 en 13—18 en op

17—11 volgt 24—29, 5—10 en 13—18) 13—18, 19 : 30; 18—22, 17 : 28; 36—13, 30—25; 13—18 wint.

Een zeer bedrieglijk eindspel. Verschillende oplossers was het te machtig.

No. 185.

Zw. 16, 17, 23. Wit 36, 37, 39, 48.

37—32, 16—21 gedw. (op 17—22 en 23—29 volgt 32—27 en op 17—21 volgt 36—31); 39—33, 17—22; 48—43, 21—27 beste; 32:21, 23—28; 33—29, 28—32; 29—23, 22—28 a; 21—16, 28 : 19; 36—31, 31—27 wint.

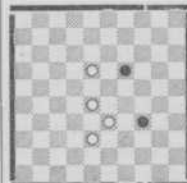
a. 22—27; 23—19, 27 : 16; 19—14, 32—37; 36—31, 37 : 26; 14—20, 26—31; 10—5 en wint.

No. 186.

Zw. 22, 28, dam op 5. Wit 15, 33, 39.

Wit speelt 33—29 waarna zwart wint door: 22—27, 39—34; 28—32, 29—24; 32—37, 34—29 a; 5—32, 24—20; 32—5, 29—24; 5—32, 24—19; 32 : 25, 15—10; 25—34 en wint.

a. 24—19; 5 : 40, 15—10; 40—34 en wint.

Nevenstaande stand zag ik in een tijdschrift, en was, naar vermeld werd, uit een gespeelde partij. Hiervan werd de volgende analyse gegeven:

18—12, 34—40; 12—7, 40—44; 7—1, 19—24?;

1—45, 24—30; 45—23, 30—35; 23—45, 44—50; 38—32, 50—44; 32—27, 44—49; 27—22 enz. wint.

Aangegeven werd verder dat 19—24 de foutzet was.

Zwart had moeten spelen 44—50; 38—32, 50—44; 32—27, 44—29; 27—22, 49—35 met remise.

Het lijkt me de moeite waard dezen stand eens nader te bekijken. Was 19—24 foutief? M. i was deze zet de eenig goede. Op zwart 44—50 wint wit als volgt:

1—23, 19—24; 23—40, 50—45 gedw.; 40—35 en wint.

In de eerste variant wordt na wit 27—22, enz. wint, gezegd. Dit is wel heel gemakkelijk. Bij het verder uitwerken bleek mij dat er maar één winstvariant is. Daar dergelijke standen voor de praktijk van zeer veel nut zijn, heb ik gemeend dezen stand geheel uitgewerkt in ons maandblad te moeten publiceren. Dus vanuit den stand:

Zw. 35 en dam op 49. Wit 22, 28, 33, dam op 45.

49—21, 22—18 A. B. C.; 21—3, 28—23 a; 35—40!, 45 : 34; 3—9, 18—12; 9—14, 33—28; 14—3, 12—7; 3—17 remise.

a. 33—29; 35—40, 45 : 34; 3—9, 18—12; 9—20, 29—23; 20—3 enz. remise.

A. 33—29; 21—3, 29—24; 3—14, 45—23; 14—5 remise.

B. 45—29; 21—3, 28—23; 3—19, 22—17 (a); 9—4, 29—45; 4—15, 33—28; 35—40 en 15—29 remise.

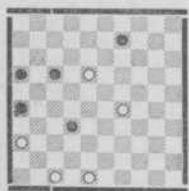
(a) 23—18; 9—14, 29—45; 9—20, 33—28; 20—14, 45—23; 14—5 en 35—40 remise.

Bijzonder mooi en leerzaam in deze B-variant.

C. 28—23; 21—3, 33—28! dit is de winstzet voor wit, op zwart 3—20 volgt 22—18, 20—15 a; 18—12, 35—40; 45 : 34, 15—29; 34—45, 29 : 1; 28—23 en wint.

a. 20—25; 23—19 waarna remise onmogelijk is.

Zoals de lezer ziet zit er nog al wat in zoo'n schijnbaar onbetekenenden stand. Er kan wel eens te gauw gezegd worden „enz. wint“.

Nevenstaande stand is uit de partij F. Kuyter (zw.) en W. C. J. Polman (wit). Zie eindspel 187 Februari-nummer.

In de partij speelde Polman 29—24 (ofschoon 47—41 sterker was, doch hierover de volgende maand met de oplossingen.) Met dezen zet was de partij remise, er komen echter verschillende aardige winstvarianten in voor, welke ik het publiceren alleszins waard vind. De remise-variant is als volgt:

32—37, 36—31; 37—41, 47 : 36; 26 : 37, 24—19 A; 16—21, 19—13 a; 21—27, 13 : 4; 27—31, 36 : 27; 37 : 41, 4—15; 41—47, 18—

13; 47—41, 13—9; 41—23, 9—4; 23—40 remise niet te verhinderen.

a. 36—31; 37 : 26, 19—13; 17—22, 18 : 16; 9 : 18, 16—11; 26—31, 48—42; 31—36, 42—37; 18—22, 11—7; 22—28 en 28—32 remise.

A. Nu vanuit dezen stand de verschillende winstgangen.

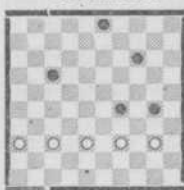
24—19, 16—21 a; 19—13, 9—14; 36—31!, 37 : 26; 13—8, 21—27 gedw.; (op 26—31 volgt 8—2) 8—3, 27—31; 3 : 20, 31—36; 20—14, 26—31; 48—42 en wint.

a. 17—21, 19—13; 9—14 (a), 13—8; 21—27, 8—3; 14—19, 3—9! en wint, want op 27—31 en 37—41 volgt 18—13 en 27—21 en op 14—19 volgt 9—14. Zwart zou dus gedwongen zijn tot 27—31, 16—21 en 37—41; hierna wint wit echter door meerderheid van stukken.

a. 21—27; 13 : 4, 27—31; 36 : 27, 37—41; 18—12, 41—47; 12—8 enz. wint.

Uit het bovenstaande blijkt afdoende, dat, al staat een stuk los, dit lang niet altijd na-deel geeft. In de hoofdvariant met het losse stuk op 17 wordt de partij remise; daarentegen is met het vaste stuk op 16 de partij verloren.

Molimard.

Bonnard.

Nevenstaande stand komt voor in het November-nummer onder „Om den wereldtitel“, door R. C. Keller No. 23. Hoewel het lijkt, dat door het geestige zetje, dat Keller laat zien, het spel remise is, viel me toch op, dat er nog zeer veel in dezen stand zit. Ofschoon er remise in voorkomt, zijn er voor zwart toch nog zeer veel winstgangen. Wit is gedwongen tot 37—32, doch nu zwart 14—19. De sterkste zetten voor wit zijn nu 32—28 en 36—31. We zullen echter eerst eens de zetten 40—35, 39—33 en 32—27 nagaan.

40—35, 29—33; 35 : 13, 33 : 44; 38—33 a beste (op 32—27 volgt 44—50 en op 36—31, 44—49) 44—49 en wint; op 32—28 volgt 49—44 en op 32—27 en 36—31 of 33—29, 16—2.

a. 32—28, 44—49 en wint.

Nu de zet 39—33. Hierop volgt 30—25 met hetzelfde verloop als de vorige variant. Nu 32—27, 19—23; op 36—31 of 38—32 volgt nu 17—22; 27 : 18, 23 : 12 en wat wit nu ook speelt altijd volgt 30—35 met winst.

Nu de zet 32—28. Een fraaie variant. 32—28, 19—24; 40—35 gedw., 17—21; 36—31, 21—26; 31—27 a, 29—34; 39—33, 34—39; 33 : 44, 30—34; 28—22 b, 34—40; 44—39, 40—45; 38—33, 3—8; 22—17 c; 45—50; 27—21 d, 24—29 de eenige; 33 : 24, 50 : 15; 17—12 remise.

d. Zie klasse C.

c. Zie klasse B.

b. 27—22, 34—40; 44—39 (op 38—33 en 22—17 volgt 49—16 en 16—2; wint door meerderheid van stukken) 40—45; 38—32, 26—31; 32—27 (op 28—23 volgt 31—37, 45—50, enz. met winst en op 22—18 volgt 45—50 en 3—8 met winst) 31—37; 22—17, 37—42; 17—11, 42—48; 39—33 beste (op 39—34 volgt 48 : 25; 17—11, 45—50 enz.; wint door meerderheid van stukken) 48—34 enz.; wint ook door meerderheid van stukken.

a. 28—22, 26 : 37; 22—17, 37—41; 17—11, 41—47; 39—33 (op 38—32 volgt 47—41, 41—23 en 23—1 wint, en op 38—33 wint door meerderheid van stukken); 30—34; 11—7 gedw., 34—39 en 24—30 wint.

Nu de zet 36—31. Deze variant is even fraai als de voorgaande, doch kan ik nu niet volledig geven, daar het mooiste voor den wedstrijd bestemd is.

Na den zet 36—31 is de beste zet voor zwart 19—24, want op 17—21 volgt 39—33, 19—24a; 40—35, 21—26; 31—27, 29—34; 32—28, 3—8; 28—22, 8—12; 38—32, 24—29; 33 : 24, 30 : 19, 22—17 remise.

a. 30—35; 33 : 13, 35 : 44; 38—33 remise na den eersten zet van wit 36—31, zwart 17—22; 39—33, 19—24; 40—35 en zwart verliest schijf 22.

Op zwart 3—8 volgt 31—27 gevolgd door 38—33; remise niet te verhinderen.

De beste zet is dus 19—24.

19—24; 40—35, 3—8; 31—26 a, 29—34; 39—33, 8—12; 32—27, 34—39; 33 : 44, 30—34; 38—32, 34—40; 44—39, 40—45; 32—28 zie verder klasse A.

a. 31—27 zie verder klasse A.

Ik geloof wel dat ik met bovenstaande analyse heb laten zien wat er in zoon schijnbaar onbeteekenenden stand nog kan schuilen. Er is misschien nog een enkele andere spelgang mogelijk, doch m. i. heb ik het beste spel weergegeven. Eventueele critiek is mij te allen tijde welkom.

Critiek uit den lezerskring.

Verschillende lezers maakten de opmerking dat in het stukje Weiss—Bizot, blad. 10, 1e kolom, waarin de winst voor zwart aangetoond wordt, een fout schuilt, n.l.: na den 13en zet van zwart 50—45, speelt wit niet 40—35, doch 32—43, zwart 45 : 26, 43 : 34 remise.

Dit is inderdaad juist. Ik wist dit echter lezers, doch het is voor mij het eenige — en aangename — bewijs, dat mijn werk nagespeeld, maar vooral ook bestudeerd wordt. Zoo nu en dan maak ik daarvoor opzettelijk een foutje. De bovenbedoelde fout bestaat alleen in de verwisseling van den 12en

met den 13en zet. Het laat tevens zien dat twee schijnbaar gelijkwaardige zetten lang niet op hetzelfde neerkomen.

Een woord aan de lezers.

Gaarne zag ik eens wat eindstanden uit gespeelde partijen. Competitie's, onderlinge wedstrijden, enz. zijn in vollen gang, maar ik zie niets verschijnen. Ik heb nog wel voldoende materiaal, doch alles uit den Haag. Uitsluitend standen van Haagsche spelers en vooral clubgenooten te plaatsen, is de bedoeling niet. Of zou ik moeten veronderstellen dat alleen in den Haag eindspel gespeeld wordt? Bij voorbaat dank voor een menigte toezendingen.

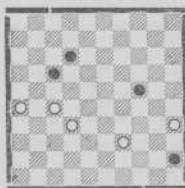
Nu de wedstrijd-eindspelen.

Klasse A.

No. 193.

Zie analyse Molimard-Bonnard in dit nummer.

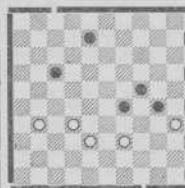
Is na wit 39—34 winst voor zwart mogelijk?

No. 194.

Zie analyse Molimard-Bonnard in dit nummer.

Is na wit 31—27 winst voor zwart mogelijk?

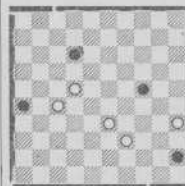

Klasse B.

No. 195.

Zie analyse Molimard-Bonnard in dit nummer.

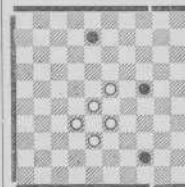
Is na wit 39—34 winst voor zwart mogelijk?

No. 196.

Zie analyse Molimard-Bonnard in dit nummer.

Mag wit om remise te maken 33—29 spelen?

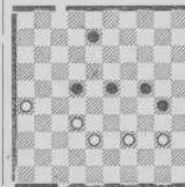

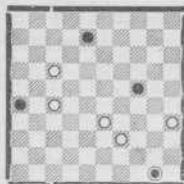
Klasse C.

No. 197.

Zie analyse Molimard-Bonnard in dit nummer.

Mag wit om remise te maken 32—27 spelen?

No. 198.

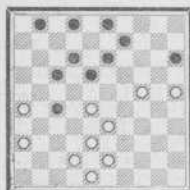
Zie analyse Molimard-Bonnard in dit nummer. Mag wit om remise te maken 27—22 spelen?

Voor alle vraagstukken alleen het sterkste spel aangeven.

Oplossingen in te zenden uiterlijk een maand na het verschijnen van dit nummer.

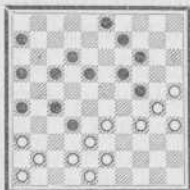
KIJKJES IN DE DAMCLUBS.

No. 31.

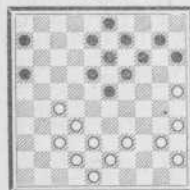
Deze stand kwam voor in een partij van den heer M. van Oostrom te Deventer. Wit speelde 42—37. Mag zwart nu de combinatie nemen?

No. 36.

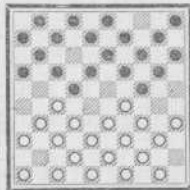
De heer Spittuler met zwart meende hier aan den aanval op schijf 24 te kunnen ontkomen door 14—20 enz. Wat liet wit nu echter volgen?

No. 32.

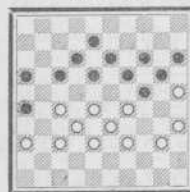
Hetzelfde thema vindt men in deze stelling van den heer van Ettekoven te Amersfoort. Zwart speelt hier verlokkelijk 8—12.

No. 37.

Tot slot een combinatie in een stand van 20 om 20 eveneens ingezonden door den heer Spittuler en in de partij uitgevoerd door den heer H. Adema Jr.

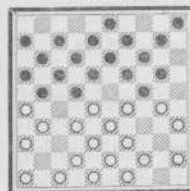
No. 33.

Deze stand is van den heer Ph. Rost te Amsterdam. Mag wit 27—21 spelen? Wat is in de diagramstelling de juiste voortzetting voor wit?

Wit speelt en wint een schijf. Vermeldenswaardig is dat met 36 op 41 en 50 op 45 deze combinatie geen winst brengt.

No. 34.

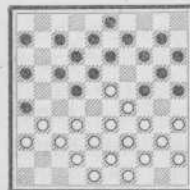
Deze positie kwam voor in een partij van den heer G. W. Spittuler te Amsterdam. Welke combinatie kan wit uitvoeren?

Aan de lezers.

De voorraad „kijkjes” is thans zoover uitgeput, dat zonder aanvulling geen rubriek meer kan worden samengesteld. Aan de inzenders dus de beslissing of voortzetting van deze rubriek mogelijk is.

Inzendingen te adresseeren aan: R. C. KELLER, Sanatorium „Hoog-Laren”, Laren (N.-H.).

No. 35.

Uit een vluggertje, eveneens van den heer Spittuler. Door welken sterken positie-zet kan wit op slag winnen, doordat op ieder antwoord van zwart een combinatie volgt?

Oplossingen.

No. 31. 42—37 (27—31?); 36 : 27 (17—21); 26 : 19 (18—22); x (9—13); x (3 : 41) nu wit 24—20, 33—29 enz. met schijfwinst.

No. 32. (8—12); 27—22? (18 : 27); 32 : 21 (16 : 27); 25—20 (15 : 24); 35—30 (24 : 33); 38 : 7 nu zwart 27—32, 19—23 enz. met schijfwinst.

No. 33. Op 27—21 (16 : 27); 32 : 21 volgt 17—22 (28 : 17); 19—23 (40—34 of?); 23—28 (33 : 22); 24 : 31 (36 : 27) 26—31 enz. met winst.

De juiste voortzetting voor wit in de diagramstelling is eerst 29—23 en daarna 27—21 met winnenden stand.

No. 34. Wit 29—23, 28—23, 30 : 19 (13 : 24), 35—30, 33 : 2.

No. 35. 32—27! en op 17—21: 33—28, 35:44 (24:35) nu wit 44—40, 33—28, 28:17 enz. met dam. Op 13—19: 27—21! 43—39 en 38:7.
 ook altijd dam en tenslotte op 6 of 7—11: No. 37. 35—30 (24:35) 29—23 en zwart is gedwongen 19:28 te slaan, want op 34—30, 27—21, 33—28 enz. 18:29 volgt dam door 27:18 en 33:4.
 No. 36 (14—20?); 25:23 (18:40);

PROBLEMATIEK.

Redacteur: GEO J. A. VAN DAM, Deylerweg 3, Wassenaar.

OPLOSSING LOK-LOKZET VAN GEO VAN DAM, OPGEDRAGEN AAN B. SPRINGER Jr.

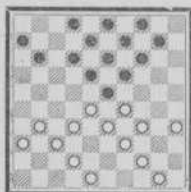
Onze wereldkampioen heeft ook nu wederom gezegevierd en zond ons de zuivere oplossing geheel uitgewerkt in alle varianten. Wij laten die hieronder precies eender volgen. Er valt niets aan toe te voegen. Niemand anders is er in den loop van drie jaar in geslaagd de oplossing te vinden.

Niemand, behalve een eenvoudige knaap uit Groningen, n.l. J. Wagter, Billitonstraat 37b, die ons ook de oplossing zond. Wel was deze niet geheel in finesses uitgewerkt, maar toch zóó, dat duidelijk blijkt dat de bedoeling is begrepen. Dit is voor ons een reden hem een troostprijs van f 2.50 toe te kennen. De uitgelooftde prijs valt den heer Springer toe.

Wagter schreef ons: „'t Is maar waar anderen gefaald hebben en ik deze oplossing heel spoedig gevonden heb, ben ik bang, dat ik misschien geheel mis ben”.....

Is Wagter een damgenie of is het vinden der oplossing een toeval? De toekomst zal het misschien leeren.

Thans de als een bus sluitende ontleding en analyse van den heer Springer.

Wit. Zwart.
 1. 35—30!

Zwart verlokken tot een lokzet en laat het voorkomen, indien zwart daartoe besluit, vervolgens schijfwinst te forceeren.

2. _____ 14—20

Deze gaat op wit's plan in, want meent verder te hebben gezien dan zijn tegenstander. Zwart dreigt nu bovendien 20—24, 23—29 en 13—19 enz. met winst.

2. 42—38!! _____

Laat het nu voorkomen zwart in zijn macht te hebben door de dubbele dreiging 28—22 en tevens 30—24. Zwart neemt deze meening over, wat juist wit's bedoeling was. Wit mocht hier niet direct 30—24 enz. spelen wegens zwart's 19:30, 23:43, 19—23 en 18:47. Juist om deze reden was zwart's voorgaande zet 14—20 gerechtvaardigd.

2. _____ 10—15!!

Lacht in zijn vuistje, meent bijtijds een weerlegging gevonden te hebben, want denkt nu schijfwinst te forceeren. Immers 30—24 is niet meer mogelijk. Op 28—22 wint zwart door 18:27, 13—18 en 20:49. Er dreigt bovendien 20—24, terwijl op wit 30—25 zwart op verschillende wijze een damslag kan doen. Het schijnt er dus voor wit allesbehalve rooskleurig uit te zien.

(Dit bewijst dus de scherpe logica in beider spel, het is n.l. heel natuurlijk, dat zwart in den val loopt. v. D.)

Niettemin speelt wit als 3den zet:

3. 30—25

waarmede zwart een nieuwe reeks van strikken wordt gespannen. Inderdaad, laat deze zich nu verleiden tot een der damzetten die thans mogelijk zijn, dan komt wit er met winst uit. Bijvoorbeeld:

Wit: ———, 29 : 16, 28 : 17, 25 : 23, 33 : 24, ad lib. 17—12,

Zwart: 18—22!, 20—24!, 15—20, 24—29, 13—19, 9 : 49 8 : 17,

38—33

49 : ?? en wit wint.

2e Damzet.

Wit: ———, 29 : 16, 25 : 23, 31 : 13

Zwart: 18—22, 22—27!, 13—18, 9 : 49

Nu vervolgt wit aldus: 28—23!! Dreigt 32—28 en 48—12—37 met schijfwinst. De zwarte dam heeft nu geen goeden zet. Op 49—40 volgt wit 23—18 en 33—29 met schijfwinst. Op 49—35 volgt 23—19, 32—27 enz. met schijfwinst. Op 49—44 speelt wit 50—45, zwart dwingende tot 44—50, waarna door 32—27 en vervolgens 39—34 wederom schijfwinst wordt geforceerd. Na 28—23 is zwart dus gedwongen tot 8—13 om 32—28 en 48—42 van wit te beletten. Nu kan wit wel gelijk spel krijgen door direct 50—44 en 33—29 te spelen, maar dit is de bedoeling niet. Wit speelt bijvoorbeeld 33—29!!, dreigt 38—33 en 37—31 enz. Zwart 6—11 dus gedwongen. Wit 16 : 7, zwart 2 : 11. Wit 39—34!, dreigt 50—44 en 29—24. Zwart 15—20 weer gedwongen. Wit nu 48—42!!, dreigt nogmaals 50—44 en 34—30. Hiertegen heeft zwart geen goede weerlegging meer en verliest door overwicht.

Ook de tweede damzet is dus niet goed.

Als 3de zet voor zwart ziet 9—14 er ook nog verleidelijk uit, daar wit dan weer niet 28—22 mag spelen wegens zwart 18 : 27, 13—18! en 20 : 49!! Toch zou 9—14 nu zwak zijn, daar wit dan schijfwinst forceert door 44—40 met de dubbele dreiging 28—22 en 29—24, waartegen zwart dan geen verdediging meer zou hebben. Wit riskeert dus niets met zijn lokzetten, heeft daarentegen kans juist alles te winnen, want aannemende dat zwart dit alles doorziet, dan zal hij als derden zet 20—24—29 kunnen spelen, waarna het spel met gelijke kansen wordt voortgezet.

Een zéér geestig stukje damkunst.

Lyon, 4-2-'29.

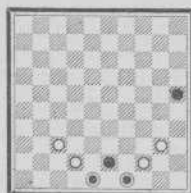
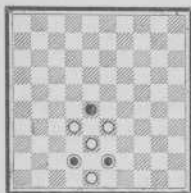
B. SPRINGER Jr.

ONZE PROBLEMEN.

De problemen van deze maand vormen een waardig vervolg op die, welke in ons vorig nummer zijn gepubliceerd. No. 2341 van den heer Vrijlandt en No. 2342 van den heer Idzerda zijn aan den probleemredacteur opgedragen, die daarvoor beiden dankt met no. 2353. De heer Mantel verzoekt ons de aandacht te vestigen op zijn *voorloopige* bewerking (no.

Motief Mantel. Motief de Graag.

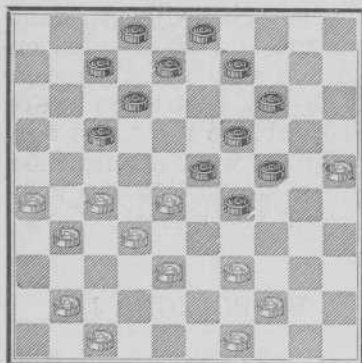
2354) van nevenstaand motief en is verlangend in de komende nummers publicaties te zien van betere of verbeterde bewerkingen op dit fraai maar lastig thema, dat bestaat uit het in elkaar gevlochten dubbele „Swastika”-motief van v. d. Meer. Een „Swastika” is dan altijd zuiver, de andere moet noodwendig een bastaard worden, aangezien het middelste stuk (hier schijf 38) altijd alleen maar óf zwart of wit kan zijn. Zuiver is hier wit 38 en 48, dammen 42 en 43. De heer Ham, Antwerpen, heeft ongeveer hetzelfde idee reeds vroeger door ons laten publiceeren, doch dan zijn beide dammen „schijven” en de witte stukken dan juist zwart en omgekeerd. Een groot verschil dus, zoodat er wel degelijk sprake is van twee verschillende motieven, die ook geheel andere methoden van bewerking eischen. Ook op den origineelen slotstand van den heer De Graag zien we met belangstelling constructies tegemoet, no. 2355 tracht daar reeds een voorloopig idee aan te geven.

De overige problemen bevelen we voorts ten zeerste ter bestudeering aan, o.a. de bewerking van het slagwending-motief 25 : 1, van ons, bestaande uit het op oorspronkelijke wijze laten verdwijnen van schijf 14 en doen ontstaan van de richting van den slag, n.l. via 29, 19, 18, 7. Dus niét via 20, 9 enz. Van de heeren Kerkhof en Kleen zijn we beter werk gewend, maar we hadden momenteel niets anders van hen in portefeuille. Toch mag no. 2352 er nog wel zijn.

ONZE MAANDELIJSCHES LOKZET OF STUDIE.

A. de Graag, Heusden.

Opgedragen aan Geo van Dam.

Het is ons voornemen voortaan in elk nummer een speciale lokzet of studie op te nemen. Als de eerste daarvan plaatsen wij de in ons vorig nummer reeds aangekondigde lokzet van den heer A. de Graag (Zie nevenstaand diagram.

De vraag is deze: Wat moet wit spelen, om zwart in den waan te brengen de winst te kunnen forceeren, terwijl dan in den eindstand wit nog kan winnen.

De oplossing geeft 2 punten in den oplosserswedstrijd.

Oplossingen der problemen uit het Jan.-no. 1929.

No. 2301 (Hendriks). Neen. Wegens 36—31, 40—34, 20 : 29, 45 : 27!!, 33 : 11, 48 : 37!!, 49—44 enz. No. 2302 (A. A. Polman). Neen, wegens 50—45, 45—40, 35—30!!, 33 : 24!!, 49 : 9, 15 : 2. No. 2303 (v. Aart). Neen, wegens 34—30! 27—21, 23 : 3!! (Motief v. Aart).	No. 2304 (Pelle). Neen, wegens 27—22, 44 : 13!! 28 : 10, 25 : 3!! No. 2305 (Kleen). 39—34!! (Zwart denkt nu te winnen door 26—31? 18—22, 8—12, 23 : 12, 19 : 46?) 25—20, 35—30, 44—40, 47—41, 48 : 6!! No. 2306 (Bosma). Neen, wegens 47—41 (ad. lib.) 38—32!! 34 : 45, 48 : 39!!, 25 : 1!!

No. 2307 (Kuipers). Neen, wegens 38—32, 22—17, 35—30, 32—28!! 23 : 34!! 36 : 9, 14 : 4.

No. 2308 (Luif). Auteursopl.: 32—28 (11—17?) 28—23! 38—32!! 40—34!! 45 : 3, 3 : 20. Echter kan op 32—28 zw. spelen: 18—23!! 23 : 43. Aangezien dit overzien werd, hebben wij dit en de auteursopl. goed gerekend.

No. 2309 (Vrijlandt). Neen, wegens 26—21, 33—29, 36—31, 37—32, 29—23, 48—42, 47—41, 49—44!! 39 : 10!! 25 : 3, 3 : 6!! Ook is mogelijk 49—44, 26—21, 36—31, 47—41, 33—29, 44—40, 39 : 6, doch dit achten wij niet gewonnen.

No. 2310 (de Graag). Neen, wegens 43—39!! 23—19! 19 : 6 (28 : 37 of?) 34 : 1!!

No. 2311 (Mantel). Neen, wegens 44—40, 19—14, 38—33!! 30—24!!! 35 : 4!

No. 2312 (Gosman). Neen, wegens 40—34! 34 : 21!! 27 : 38.

No. 2313 (Lamarre). (Schijf 41 op 45). Neen, wegens 34—29! 37—32, 39 : 28!! 27 : 38!! 42 : 11.

No. 2314 (Dentrux). Neen, wegens 34—30, 21—17, 32—28, 48—42, 16—11, 40—34!! 34—3, 3 : 15!!

No. 2315 (v. Daalen). Neen, wegens 16—11, 23—18, 29—24, 20—14, 18—12, 28—22!! 37—31! 33 : 4!!

No. 2316 (v. Dam). Neen, wegens 23—19, 42—37, 33—28!! 28 : 30!! 39 : 37!! 44 : 11.

Duals, nevenoplossingen en meerdere oplossingen der problemen uit de nummers: Juli, Aug., Sept., Oct. en December.

No. 2179a (Zie Sept. 1928 blz. 150). 1) 28—23 (18 : 29 gedw.) 17—12, 40—34!! 34 : 24, 45 : 41.

2) 31—27, 35 : 24 (13 : 30 a) 11—7, 27—22, 38—32, 32—27, 6—1, 1 : 33.

a) (13 : 35) 40—34, 45 : 43.

3) 19—13, 33—29, 35 : 4 (15—20 a) 4 : 7, 44 : 33 (26—37 of 42) 17 : 8, 6—1.

a) (18—23) 44 : 33, 4—36 wint door overmacht.

4) 19—14 (9 : 20 a) 28—23, 40—34!! 34 : 3.

a) (10 : 19) 33—29, 35 : 4 of 2.

5) 21—16, 35 : 24, 17—12, 11 : 4.

Den Heer J. W. de Vos, R'dam, ons compliment!!

No. 2195 (Juni 1928). 41—37, 33—29, 21—17, 35 : 13, 17 : 10, 25 : 3 (Door verplaatsing van schijf 41 naar 37 vervalt deze bij-opl., alsmede de 2e zet der auteursopl.)

No. 2197. Aangegeven werd 23—19, 48—43, 47—42, 22—17, 44—39, 29 : 7, 15 : 24 doch dit is fout, daar zwart nu remise maakt door: 9—14, 8—12, 3 : 5.

No. 2198 (Juni 1928). Dual: 33—29 (indien 35 : 42) 48 : 8, 8—2. Op zw. 22—28

volgt nu 43—38, op andere zetten 2—19.

No. 2200 (Juni 1928). Bij-opl.: 44—40, 38—32, 42 : 2.

Duals: 34—29, 38—32, 37—31, 44—39, 35 : 3 (43—48) 3—25, 47—42, 49—43, 25 : 21, 21—8.

34—29, 38—32, 44—39, 25 : 3 (36—41 a) 37 : 46 (43—48) 3—26, 26 : 48, 48—30.

a) (43—48) 47—41, 3—26, 26 : 24.

34—29, 38—32, 47—41, 44—39, 25 : 3.

No. 2203 (Juni 1928). 47—42, 39—34, 25 : 45.

No. 2205 (Juni 1928). 29—23, 50—45, 38 : 49, 45 : 1.

No. 2211 (Juli 1928). Aangegeven werd 34—30, 38—32, 47—42, 37—42, 42 : 31 : 13 : 2 : 16 : 38 : 24 : 15 : 4 : 13 : 35 : 49 of 42 : 24 : 15 : 4 : 13 : 35 : 49 : 16 : 7a : 18 : 31 : 42.

a) Wit mag hier niet slaan: 2 : 13 : 31 : 42, want dan vervolgt zw. met 23—29, 3 : 14. Wij achten echter geen der beide eindstanden gewonnen.

No. 2212 (Juli 1928). 48—42, 37—31 43 : 32, 25 : 20 ((14 : 31 a) 26 : 37 (28 : 46 ged.) 47—41 (46 : 37 of 32 b) 40—34, 45 : 12.

g) (14 : 37) 26—21, 40—34, 45 : 31, 44—50, 50 : 4.

b) (46 : 28) 44—39 (35 : 44 c) 60 : 6, 49 : 40 wint.

c) (35 : 44) 49 : 35, 50 : 6 wint.

No. 2215 (Juli 1928). 35—30 (24 : 44 a) 15 : 22, 18 : 40, 38—33, 22 : 33, 42 : 33.

a) (13 : 31) 37 : 26, 15 : 22, 49 : 29, 38 : 29, 12 : 23.

No. 2216 (Juli 1928). 13—9, 19—14, 30—25, 25 : 3.

13—9, 19—14, 28—23 (37 : 28 a b) 48 : 3, 3 : 25.

a) (17 : 28) 23 : 3, 48 : 9, 24 : 13, 9 : 20, 20 : 26.

b) (19 : 28) 32 : 3, 3 : 20 enz.

No. 2217 (Juli 1928). Duals: 12—8, 40—35, 39—33, 45 : 49 a, 35 : 13, 48 : 37, 49—38.

a) Ook 45 : 16 enz. wint.

No. 2218 (Juli 1928). 29—23 (6 : 42 a) 32 : 26.

a) (6 : 48) 32 : 43!! 23 : 32!!

No. 2219 (Juli 1928). Auteursopl.: 42—38 (33 : 42 gedw.) 34—29, 40—34, 26—21! 44 : 24!! 49 : 27, 48 : 5!

Bij-opl.: 49—43, 42—38, 34—29, 31—27, 26—21 a, 50—45, 43—38, 48 : 27.

a) Ook is winnend: 22—17, 23—18, 26—21, 43—38, 48 : 42.

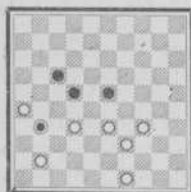
22—18, 31—27, 42 : 31, 40—35, 34—29, 35 : 4.

No. 2221 (Juli 1928). 32—27, 27 : 38, 33 : 49.

No. 2231 (Aug. 1928). (11—16) 29—24, 19—13, 13 : 11.

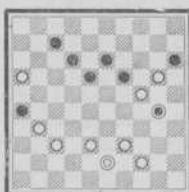
No. 2232 (Aug. 1928). Zwart kan logischer spelen 12—17, 17 : 28, 21—27, 26 : 48. (Wordt vervolgd.)

No. 2341.
Ir. W. Vrijlandt,
Dordrecht.

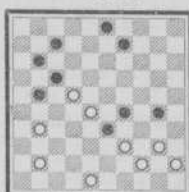
Zwart 31—37?

No. 2342.
P. H. Idzerda,
Rotterdam.

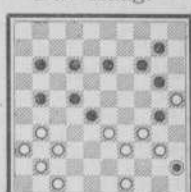
Zwart 30—35?

No. 2343.
Wim Haanstra,
Goor.

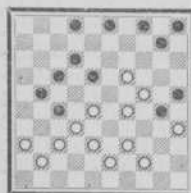
Zwart 21—26?

No. 2344.
R. v. Glinstra
Bleeker,
Den Haag.

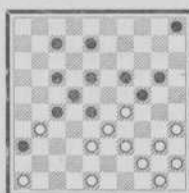
Zwart 50—35?

No. 2345.
A. de Graag,
Heusden.

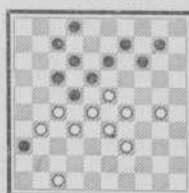
Zwart 18—22?

No. 2346.
B. Joosten,
Deventer.

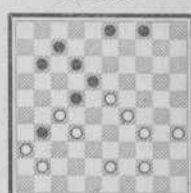
Zwart 28—32?

No. 2347.
S. Pelle,
Leerdam.

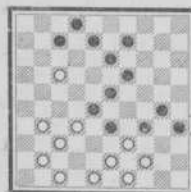
Zwart 10—15?

No. 2348.
A. Polman,
Aimelo.

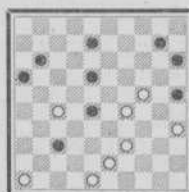
Zwart 4—9?

No. 2348.
H. T. Luif,
Haarlem.

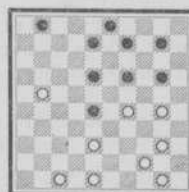
Zwart 33—38?

No. 2350.
A. C. van Aart,
Roozendaal.

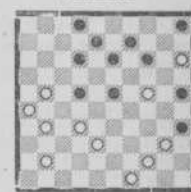
Zwart 25—30?

No. 2351.
D. Bosma,
Amsterdam.

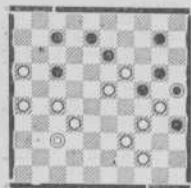
Zwart 28—33?

No. 2352.
D. Kleen,
Winkel.

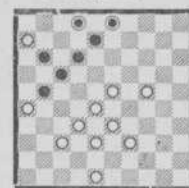
Zwart 22—28?

No. 2353.
Geo van Dam,
Wassenaar.

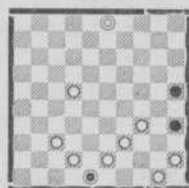
Zwart 24—29?

No. 2354.
Gerh. Mantel,
Hengelo.

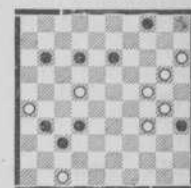
Zwart 8—13?

No. 2355.
A. de Graag,
Heusden.

Zwart 3—9?

No. 2356.
C. Kerkhof,
Amsterdam.

Zwart 12—17?

CORRESPONDENTIE.

Men neme er nota van dat ons adres thans weer is: Deylerweg 3, Wassenaar.

„HET DAMSPSEL”

Maandblad ter bevordering van het Damspel.

Officiëel orgaan en uitgave van den Nederlandschen Dambond.

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: Binnenland f 3.—. Buitenland f 3.50 per jaar.
Abonnementen kunnen met elk nummer ingaan, doch slechts eindigen 31 December. Losse nummers 30 cent per stuk. Proefnummers steeds op aanvraag gratis verkrijgbaar

Verschijnt omstreeks den 15den van elke maand.

Hoofdredacteur: J. FABRICIUS, Amsterdam, Gijsbrecht van Aemstelstraat 23.

Hoofdadministratie: J. W. VAN DARTELEN, Heemstede.

Postrekening Nr. 64007.

Raadhuisstraat 1.

NADruk ZONDER VERMELDING VAN BRON IS VERBODEN.

OFFICIEEL GEDEELTE.

HERKAMP MEESTERTITEL.

De heeren G. W. Spittuler te Amsterdam en B. Ris te Wormerveer, die beiden gelijk aankwamen op de eerste plaats, hebben een herkamp van 3 partijen gespeeld. De uitslag was als volgt:

	gesp.	gew.	rem.	verl.	pnt.
G. W. Spittuler	3	1	2	0	4
B. Ris	3	0	2	1	2

De heer G. W. Spittuler kwam hiermede dus in het bezit van den Meestertitel, waarmede wij hem van harte gelukwenschen.

WIJZIGING BESTUREN, CLUBLOKALEN, SPEELAVONDEN.

W. D. S., Amsterdam. Secretaris is thans B. v. Thijn, Kerkstr. 400 II.

D. O. S., Amsterdam. Het clublokaal is voorloopig ondergebracht in „de Nieuwe Karseboom”, Amstelstraat.

Het Bestuur dezer vereeniging bestaat thans uit: J. Groenteman, Voorzitter; W. A. Wolf, 2e Voorzitter; Ph. de Schaap, Secretaris, Zandstraat 36 II; G. P. Luske, 2e Secretaris en A. v. Lochem, Nieuwe Achtergracht 6 II, Penningmeester.

Beverwijk. Het clublokaal is gevestigd in café „Suisse”, Breestr. 78, terwijl Donderdags speelavond wordt gehouden.

Leiden. Het Bestuur werd in de laatste vergadering als volgt gekozen: Voorzitter C. Klinkenberg; Secretaris W. Kleyn, Zuidsingel 20; Penningmeester M. Sweris; Alg. Adj. J. Kleer; Comm. J. Huisman.

Dordrecht. De clubavond is verzet op Dinsdag.

Zwolle. Secretaris van de Zwolsche damclub is: J. J. v. Buren, Assendorperstraat 128.

District Noord-Brabant. Het adres van den Secretaris is thans H. G. Homs, Wouwsche weg te Bergen op Zoom.

V. OVEN, HAAG - BEKERS - MEDAILLES
AANDELS - VLAGGEN - INSIGNES

's-Bosch. Het bestuur der Bossche Damclub is thans als volgt samengesteld: Voorzitter G. Burgerhof; Secretaris A. v. d. Sluis, Sint Joristraat 7; Penningmeester Chr. Kuipers, Maaslandstraat 31.

Amsterdam. D. O. S. heeft thans haar spellokaal in A. O. F., Sarphatistraat 8.

Eindhoven. Het bestuur der Eerste Eindhovensche Damclub bestaat thans uit de volgende heeren: R. H. Jansen, Voorzitter; H. L. Wilbrink, Secretaris; A. Tielemans, Penningmeester; A. Bogerd en N. C. A. Bastian, Commissarissen.

Speelavond op Donderdag.

Zoetermeer. Secretaris der damclub is thans A. van Well.

District „Noord-Brabant“. Tot voorzitter van den districtsbond „Noord-Brabant“ is gekozen de heer A. Donders, Lindeplein 10 te Tilburg.

DE DAMCOMPETITIE 1928/29.

Hoewel de deelneming aan de 1e klasse competitie vrij groot was, had deze nog beter kunnen zijn. Het geschil tusschen den N. D. B. en den nieuwen Amsterdamschen Dambond, die zich daarbij ook medewerking van verenigingen buiten Amsterdam verzekerde, was aanleiding dat een aantal clubs niet uitkwam in de bondscompetitie. Maar ook dit zal, hopen we, bij de volgende competitie zijn opgelost.

Voor de afd. Amsteram namen 9 clubs in één groep deel. Het heeft mijne bijzondere aandacht getrokken, dat in deze afdeelingen een buitengewoon groot aantal afgebroken partijen voorkwam, niet minder dan 91. Nu zou dit het gevolg kunnen zijn van onvoldoenden speeltijd, maar dit is niet geheel en al het geval. Plaatselijke ontmoetingen te Amsterdam b.v. leverden eveneens hangpartijen op. Zoo de wedstrijd D. O. S.—v. Embden niet minder dan 5. Slechts 12 ontmoetingen werden geheel beëindigd; voor 24 ontmoetingen kwam de arbitrage-commissie aan den uitslag te pas, d.w.z. dat gemiddeld pl.m. 4 partijen per wedstrijd werden afgebroken. Wijziging moet hierin komen. Voor een groot deel lijkt mij dit mogelijk indien de wedstrijd klokken op den tijd van aanvang worden aanzet. Van alle borden, ook wanneer geen der beide spelers aanwezig is! Immers zoodra een der spelers tegenwoordig is, kunnen de klokken gelijk gezet worden, en blijft de klok van den niet aanwezigen tegenstander doorloopen. Men moet dien tijd inhalen, anders profiteert men dubbel door het te laat aanwezig zijn. Dit zal zeer zeker een aantal afgebroken partijen voorkomen.

Overigens had de competitie een regelmatig verloop, zij het dan ook dat enkele malen uitstel werd verleend. Dit is te verklaren doordat de roosters niet vooraf waren besproken, hetgeen voor deze competitie met het oog op de verlating van aanvang, achterwege is gebleven. Voor de medewerking, die ik mocht ondervonden, zoowel van de verenigingen als wedstrijdleiders, zeg ik beleefd dank en ik beveel mij bij voortduring voor deze medewerking aan. Aan de arbitrage-commissie een woord van lof voor de bijzondere wijze, waarop zij zich van haar moeilijke taak heeft gekweten. Het was doorgaans niet gemakkelijk.

We laten nu de eindstanden volgen.

De eindstand in de hoofdklasse afd. Amsterdam is:

Deeln. Clubs	gesp.	gew.	gelijk	verl.	pnt.	bordp.
Haarl. Damclub	8	5	2	1	12	92—68
D. O. S., A'dam	8	5	1	2	11	88—72
v. Embden, A'dam	8	5	1	2	11	79—81
A. de Heer, Beemster ...	8	4	2	2	10	89—71
Zaandam	8	4	0	4	8	85—75
U. D. G., Utrecht	8	3	1	4	7	83—77
Excelsior, A'dam	8	2	1	5	5	66—94
Blijdenstein, A'dam	8	2	0	6	4	71—39
Damcl. Haarlem	8	2	0	6	4	65—95

De Haarlemsche damvereniging heeft dus het kampioenschap behaald, terwijl de damclub „Haarlem” is aangewezen degradatiewedstrijden te spelen.

De eindstand in de hoofdklasse afd. Rotterdam:

Deeln. Clubs	gesp.	gew.	gelijk	verl.	pnt.	bordp.
Damcl. Rotterdam	5	4	0	1	8	67—33
Dordr. Damver.	5	3	3	0	8	59—41
Het Westen	5	3	0	2	6	50—50
Constant	5	2	1	2	5	53—47
Vlaardingen	5	0	2	3	2	35—65
Zuider Damcl.	5	0	1	4	1	36—64

In deze afdeeling kwamen slechts 5 afgebroken partijen voor. Een protest wegens verkeerde bordzetting werd door de Dordr. Damv., die bij toewijzing daardoor reglementair de 1e plaats zou bezet hebben ingetrokken.

De eindstand in de hoofdklasse afd. Den Haag:

Deeln. Clubs	gesp.	gew.	gelijk	verl.	pnt.	bordp.
Mutua D.	7	7	0	0	14	91—49
D. I. O.	7	5	1	1	11	94—46
K. D. O.	7	3	3	1	9	79—61
H. D. S.	7	3	1	3	7	71—69
R. D. G.	7	2	1	4	5	62—78
W. Z. D. V.	7	1	1	5	3	52—88
Leiden	7	—	—	7	0	48—92

Te constateeren valt hier voor mij slechts, dat Mutua D. ditmaal D.I.O. achter zich heeft gelaten en dus kampioen in de afdeeling werd. Verder is het bondsbestuur van deze competitie niet veel bekend. De leiding werd overgelaten aan het districtsbestuur, dat bovendien allerlei afwijkingen van het wedstrijdreglement kreeg toegestaan.

Uit een oogpunt van organisatie is de bond hier zeker op den verkeerden weg. Het moest niet kunnen voorkomen, dat in een bond als de onze in de districten of afdeelingen onderling verschil van wedstrijd-bepalingen bestond. Dat leidt ongetwijfeld tot verzwakking der organisatie. Straks komt een ander district wij willen het liever zoo en zoo! Waar moet dat heen. Mijn standpunt is bekend genoeg, steeds heb en zal ik mij tegen een dergelijke willekeur verzetten.

En dan valt te constateeren, dat men ook in den Haag niet ten volle met den gang van zaken tevreden is en was. Al die vrijgevigheid heeft dus ook nog niet geholpen. Is het niet teekenend, dat de Voorzitter van het din-

trict „den Haag” op de bestuursvergadering van den bond, die 18 Maart 1929 te den Haag werd gehouden, moest verklaren, dat hij toen zelf nog niet eens alle uitslagen wist, hoewel de wedstrijden reeds lang waren gespeeld? Zóó is het toch niet bij de leiding van de bondscompetitie!

Eindstand hoofdklasse 1928/29 Oost!

Deeln. Clubs	gesp.	gew.	gelijk	verl.	pnt.	bordp.
Twente's Eerste	4	2	1	1	5	38—42
Zwart Wit	4	2	0	2	4	43—37
Deventer	4	1	1	2	3	39—41

Een kleine competitie, waarbij echter de clubs aan elkaar gewaagd zijn. Twente's Eerste wist zich echter het kampioenschap toe te eigenen. Met de successen, die de verschillende vereenigingen behaald hebben, bied ik mede namens het Bondsbestuur, de beste gelukwensen aan.

Aan het clubkampioenschap van Nederland nemen deel: de Haarlemse damclub, de damclub „Rotterdam”, Mutua Delectatio, den Haag en de kampioensclub van Gelderland W. Z. D. V. te Arnhem. Met het oog op de finantiën neemt Twente's Eerste niet deel.

De Competitie-leider,

Sophiastraat 18.

W. H. LIEVE.

Wij kochten in twee complete jaargangen „Het Damspel” 1922 en 1925.

Gaarne zullen wij zoo spoedig mogelijk een bod ontvangen voor één of beide jaargangen.

De Hoofdadministrateur „Het Damspel”,
J. W. VAN DARTELEN.

Ondergeteekende verklaart hiermede namens de Commissie, welke de boeken en bescheiden over het jaar 1928 van den Penningmeester van den Nederlandschen Dambond en den Administrateur van het Damspel heeft gecontroleerd, dat bij beide functionarissen alles in orde bevonden is.

Hij kan niet nalaten een woord van lof uit te spreken over de wijze waarop genoemde personen hun taak opvatten.

H. E. E. DEHNERT.

BINNENLAND.

Redacteur: W. H. LIEVE, Sophiastraat 18, Dordrecht.

CASTRICUM. De omschrijving van alle wedstrijden en prijswinnaars zou te veel plaats innemen. We volstaan dan ook met het aangeven van den 1en en 2en prijswinnaar.

- Hoofdklasse: Groep A: 1. B. May te Zaandam, 2. S. Troost te Zaandam.
B. 1. G. Beets te Wormer, 2. P. Beunder te Zaandam.
- 1e klasse: Groep A. 1. P. Ofman te Wormerveer, 2. P. Waal te Wormer.
B. 1. B. J. de Boer te Krommenie, 2. C. Brakenhof te Castricum.
C. 1. A. de Zeeuw te Castricum, 2. C. Peperkam te Castricum.
D. 1. P. Beers te N. Scharwoude, 2. W. Verkroost te Z. Scharwoude.
- 2e Klasse: Groep A. 1. A. Scheerman, Castricum, 2. H. Leunenburger, Haarlem.
B. 1. J. Filmer te Assendelft, 2. J. B. de Boer, Krommenie.
- 3e Klasse: Groep A. 1. C. Karsten, Krommenie, 2. J. v. d. Meulen, Krommenie.
B. 1. C. Postma te Edam, 2. N. L. Somers te Haarlem.

C. 1. K. G. Elsing te Haarlem, 2. K. de Boer te Krommenie.
 D. 1. J. v. Berkum te Haarlem, 2. W. Spanjaard te Beverwijk.
 E. 1. W. Polmer te Haarlem, 2. J. Kuipers te Westzaan.

Laten we direct hier aan toevoegen, dat ook den 3en en 4en aankomende in elke groep nog een prijs werd uitgereikt.

In het geheel werden niet minder dan 52 prijzen uitgereikt, welke bestonden uit medailles, lauwertakken en luxe artikelen.

CONSTANT TE ROTTERDAM.

Op 18 April j.l. hield Constant een buitengewone vergadering voornamelijk ter bespreking van de viering van het 30-jarig bestaan op 7 October e.k. Er zullen verschillende wedstrijden worden georganiseerd, waartoe een commissie bestaande uit de heeren A. M. Olsen, H. J. Verdier, C. Wassenaar, A. Korstanje en J. J. de Boer werd benoemd.

De heer W. Kooyman Dzn. stelde als penningmeester van het „Vervloetfonds” een belangrijk bedrag ter beschikking, terwijl een collecte onder de aanwezige leden voor de organisatie van feestwedstrijden enz. niet minder dan f 65.— en 5 prijzen opbracht.

Constant kan, waar een dergelijke geest in de vereeniging heerscht, met een gerust hart de toekomst tegemoet zien.

DISTRICT ROTTERDAM.

In de laatste algemeene vergadering van het district werd het volgend bestuur gekozen: A. v. Broek, Voorzitter; M. Klein, 2e Voorzitter; W. H. Lieve, Secretaris; L. R. Vermaat, Penningmeester; B. C. Klijn, 2e Secretaris.

TILBURG. De kampioen van Tilburg, B. Grossoo, gaf in de damclub te Oosterwijk een simultaan-seance. Resultaat + 13, = 2, — 1. Wanneer dat der propaganda daaraan evenredig is, dan begroeten we Oosterwijk weldra als lid van onzen bond.

SLUISKIL. Voor de derde maal is in Zeeuwsch Vlaanderen een tournooi gehouden voor het persoonlijk kampioenschap. In 1927 werd eerste de 70-jarige heer J. Luteyn te Groede, een oude bekende in de damwereld. Problemen en partijen van hem komen voor in „De Damspeler” door C. H. Broekkamp. In 1928 werd de titel gewonnen door den heer J. A. Risseeuw te Zuidzande. Thans in 1929 is beslag gelegd op den titel door den heer J. J. Kaan te Sluiskil. De uitslag van dit tournooi volgt hier:

Deelnemers:	gesp.	gew.	rem.	verl.	pnt.
J. J. Kaan, Sluiskil	14	8	5	1	21
S. J. Boogaart, Zuidzande	14	4	9	1	17
I. Verhage, Nieuwvliet	14	6	5	3	17
J. P. Geensen, Terneuzen	14	5	6	3	16
J. A. Risseeuw, Zuidzande	14	4	8	2	16
A. Kotvis, Zuidzande	14	3	8	3	14
J. v. d. Heuvel, Terneuzen	14	2	5	7	9
P. Luteyn, Zuidzande	14	0	2	12	2

Ook hier gaat het damspel zich meer verbreiden en wellicht zal er binnenkort ook voor den bond wat zijn te bereiken.

DE WEDSTRIJD OM HET KAMPIOENSCHAP VAN HAARLEM EN OMSTREKEN.

De eindstand van den Haarlemschen kampioenswedstrijlduidt:

Nr.	Deelnemers:	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10	11.	Pnt.
1.	J. B. SLUITER Jr.	J.	1	1	2	2	2	2	1	2	2	2	17
2.	J. W. van Dartelen	1	B.	2	1	2	1	2	2	1	1	2	15
3.	J. P. van Eijk	1	0	S	1	1	1	2	1	2	2	2	13
4.	Aebe de Jong	0	1	1	L	1	2	0	1	2	2	1	11
5.	H. Greeuw	0	0	1	1	U	2	1	1	2	0	2	10
6.	J. Poppen	0	1	1	0	0	I	2	0	2	2	2	10
7.	Chr. F. Visse	0	0	0	2	1	0	T	2	1	2	2	10
8.	F. A. Berkemeier	1	0	1	1	1	2	0	E	1	2	0	9
9.	J. van Looij	0	1	0	0	0	0	1	1	R	1	2	6
10.	R. Hartgerink	0	1	0	0	2	0	0	0	1	Jr.	1	5
11.	W. van Daalen	0	0	0	1	0	0	0	2	0	1	—	4

De eerste prijs en kampioens­titel werd behaald door J. B. Sluiter Jr. te Aerdenhout; de tweede prijs door J. W. van Dartelen te Heemstede en de derde prijs door J. P. van Eijk te Haarlem (allen leden der „Haarlemsche Damclub“).

TIEL. De wedstrijd om het kampioenschap van Tiel en omgeving is beëindigd. De uitslag is als volgt:

	gesp.	gew.	rem.	verl.	pnt.
W. Bemer Jr.	6	4	2	0	10
E. Maasbach	6	3	2	1	8
J. van Keulen	6	1	3	2	5
R. de Widt	6	0	1	5	1

MIDDEN-BEEMSTER. Aris de Heer heeft 2 vriendschappelijke wedstrijden gespeeld tegen „Ons Genoegen” te Edam. De eerste ontmoeting won Aris de Heer met 24—18, de tweede met 24—10 punten.

Het kampioenschap van den O. D. B. is geëindigd en de eindstand is als volgt:

F. Tusveld, Almelo	13	punten
M. Gorel, Almelo	11	„
M. v. Oostrom, Deventer	10	„
A. Mantel, Hengelo	9	„
G. Mantel, Hengelo	8	„
W. Kliphuis, Zwolle	8	„
C. Brouwer, Zwolle	6	„
Th. Jacobs, Deventer	5	„
G. Smit, Deventer	2	„

De heer Tusveld, die in den laatsten meesterwedstrijd van den bond ook uitkwam, heeft zich den titel „kampioen van den O. D. B.” toegeëigend.

DORDRECHT. De wedstrijd om het persoonlijk kampioenschap van Dordrecht is geëindigd en de eindstand is aldus:

	gesp.	gew.	rem.	verl.	pnt
Dr. M. van Rees	9	7	1	1	15
G. Pors	9	7	0	2	14
M. Kleyn	9	6	1	2	13
A. Bax	9	4	2	3	10
G. Huisman	9	4	2	3	10
A. C. de Wit	9	3	3	3	9
W. H. Lieve	9	2	3	4	7
Ph. Sebes	9	1	4	4	6
A. H. de Haay	9	0	4	5	4
H. v. d. Enden	9	0	2	7	2

Aan spanning heeft het in dezen wedstrijd niet ontbroken. Ten slotte wist Dr. van Rees door zijn partij tegen G. Pors te winnen de titel te bemachtigen. Ook in 1925 en 1926 was hij titelhouder.

NIJMEGEN. Ter gelegenheid van haar 5-jarig bestaan heeft de Nijmeegsche damvereniging „Vriendenkring” nederlaagwedstrijden uitgeschreven. De volgende clubs hebben ingeschreven: Excelsior, 's Bosch; Excelsior, Oosterbeek; de damver. „Arnhem”; H. D. S., den Haag; D. S. V. te Breda; W. Z. D. V., Arnhem; „K. en K.” te Culemborg; Ons Genoegen te Tiel; de Bossche damclub; U. D. G. te Utrecht; D. O. S., Delft.

Vriendenkring mag zich dus wel verheugen in een groote deelname. Eerste prijs is een Zilveren Beker; 2e prijs een Verguld Zilveren Medaille, beschikbaar gesteld door het Gemeentebestuur. Verder nog vier fraaie prijzen.

Tot slot van deze herdenking geeft de wereldkampioen Springer een simultaan­seance, ongeveer Augustus e.k.

Bereids hebben 2 ontmoetingen plaats gehad. Vriendenkring verloor van Excelsior te Oosterbeek met 18—12 en won van Excelsior den Bosch met 12—10.

DISTRICT „ROTTERDAM”.

Ter gelegenheid van het 5-jarig bestaan van het district „Rotterdam” werden groepwedstrijden voor alle klassen uitgeschreven. De deelname was zeer groot.

De eindstanden der hoofdklassen volgen hieronder. In het volgend nummer worden ook de overige standen geplaatst.

De eindstanden hoofdklasse zijn:

GROEP I.	gesp.	gew.	rem.	verl.	pnt.	gem.
Jan van Mill (Dordt)	4	2	2	0	6	1.50
M. B. Braber	4	1	2	1	4	1.00
M. J. Jansen	4	1	2	1	4	1.00
D. H. Möllenkamp	4	1	2	1	4	1.00
K. F. de Haan Jr.	4	1	0	3	2	0.50

GROEP II.

G. Pors (Dordt)	4	4	0	0	8	2.—
H. F. van Driel	4	2	1	1	5	1.25
J. Voorburgh	4	1	1	2	3	0.75
C. Roos	4	1	0	3	2	0.50
G. v. d. Waals	4	1	0	3	2	0.50

GROEP III.

A. M. Olsen	6	3	2	1	8	1.33
J. Hillebrand	6	3	1	2	7	1.17
N. Cohen	6	1	4	1	6	1.00
G. de Jongh	4	1	2	1	4	1.00
J. Bal (teruggetr.)	4	0	1	3	1	0.25

GROEP IV.

Ph. Kets de Vries	4	3	1	0	7	1.75
R. C. van Dijk	4	2	1	1	5	1.25
M. Kleyn (Dordt)	4	1	2	1	4	1.00
A. Koopmeiners	4	1	1	2	3	0.75
V. F. Tromer	4	0	1	3	1	0.25

GROEP V.

H. G. van Mill (Dordt) ...	6	3	2	1	8	1.33
K. Boosten	6	1	4	1	6	1.00
J. de Bruijn Jr.	3	1	1	1	3	1.00
J. H. G. Möllenkamp	3	0	1	2	1	0.33

Prijswinnaars zijn dus: Jan van Mill, G. Pors, H. G. van Mill, allen te Dordrecht; Ph. Kets de Vries van de damclub „Rotterdam” en A. M. Olsen van „Constant”.

Tusschen de prijswinnaars is een eindstrijd gespeeld, waaraan de uitslag tevens de volgorde van prijskeuze aangaf. Het resultaat was:

	gesp.	gew.	rem.	ver.	pnt.
Ph. Kets de Vries	3	1	2	0	4
Jan v. Mill	3	2	0	1	4
A. M. Olsen	3	1	1	1	3
G. Pors	3	0	1	2	1

De heer H. G. v. Mill moest wegens ongesteldheid van den eindstrijd afzien, terwijl G. Pors de partij tegen A. M. Olsen gewonnen gaf. Er zal nu nog een herkamp van 3 partijen gespeeld worden tusschen Kets de Vries en Jan v. Mill.

De herkamp Spittuler—Ris.

Zooals onder het officieele gedeelte in dit nummer wordt vermeld, wist Spittuler door een 4—2 zege zich in het bezit van den begeerden titel te stellen.

Het gehalte der gespeelde partijen was niet bijzonder; het gewicht van een enkelen misstap, welke in een dergelijke ontmoeting de beslissing kan brengen, was aan de voorzichtigheid der beide spelers natuurlijk niet vreemd.

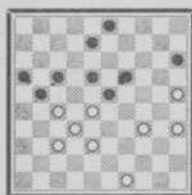
De eerste partij had na een 32—28, 17—21 opening (Ris wit, Sp. zwart) een zeer kalm verloop. In het vergevorderd middenspel ging de partij over in het klassieke centrumgenre, waardoor enkele eenvoudige dreigingen in den stand gevlochten werden. Geen der spelers wist overwicht te behalen en remise was het slot.

De tweede partij volgt hieronder met enkele annotaties:

Spittuler, wit—Ris, zwart

1. 34—29, 19—24; 2. 40—34, 14—19; 3. 45—40, 19—23; 4. 32—28, 23 : 32; 5. 37 : 28, 17—22; 6. 28 : 17, 11 : 22; 7. 50—45, 10—14; 8. 41—37, 6—11; 9. 37—32, 22—27; (Deze zet is niet sterk, daar wit nu het initiatief krijgt. De schijf op 27 doet daar niets, terwijl wit haar op elk gewenscht oogenblik kan afruilen.) 10. 31 : 22, 18 : 27; 11. 32 : 21, 16 : 27; 12. 46—41, (De beste voortzetting voor wit is hier 34—30, 5—10, 30 : 19, 14 : 34, 40 : 29 en bij den volgenden zet 33—28 enz.; wit heeft dan een uitmuntende stelling, terwijl schijf 27 geïsoleerd dreigt te worden.) 12—18; 13. 42—37, 5—10; 14. 37—31, 7—12; 15. 31 : 22, 18 : 27; 16. 42—37, 1—7; 17. 48—42, 13—18; 18. 34—30,

11—16; 19. 30 : 19, 14 : 34; 20. 39 : 30, (Eindelijk heeft wit tot de voortzetting 34—30 besloten; ook thans nog kwam het slaan door 40 : 29 in aanmerking.) 10—14; 21. 30—25, 20—24; 22. 44—39, 7—11; 23. 33—28, 12—17; 24. 39—34, 40—34 lijkt hier sterker; als zwart daarna de 3 m 3 neemt heeft wit een zeer gunstige stelling, terwijl er tusschen zwart's stukken weinig verband is) 17—21; 25. 38—32, 27 : 38; 26. 43 : 32, 8—13; 27. 34—30, 13—19; 28. 36—31, 9—13; 29. 31—27, 4—9; 30. 42—38, 11—17; 31. 38—33, 18—23; (In aanmerking komt hier 18—22 enz. waardoor verwickelingen ontstaan die voor zwart niet ongunstig schijnen), 32. 47—42, 2—8; 33. 42—38, 24—29; 34. 33 : 24 14—20; 35. 25 : 14, 9 : 29; (Wit houdt nu niet voldoende rekening met de mogelijkheid voor zwart om na het verwijderen van schijf 28 17—22 te spelen. Zooals bij den 38sten zet zal blijken zijn wit's volgende zetten niet sterk) 36. 30—25, 13—18; 37. 40—34, 29 : 40; 38. 45 : 34, (Zie diagram) 15—20?? (Een groote fout.

Het mogelijke offer buiten beschouwing gelaten is zwart's stelling minder gunstig. 8—12 schijnt de eenige zet om aan wit's verschillende dreigingen te ontkomen. Zwart kan echter in de diagramstelling spelen 19—24!! en 17—22! en de bordjes zijn plotseling verhangen, zwart krijgt zeer groote winstkansen. Uit den tekstzet blijkt, dat zwart zijn combinatie niet voldoende doorrekend heeft. 39. 25 : 14, 19 : 10; 40. 28 : 19, 8—13; (om „plakkerijtjes” door 19—13 of 14 uit te schakelen) 41. 19 : 8, 3 : 12; 42. 38—33, (de weerlegging!) 17—22; 43. 37—31, 21—26; 44. 32—28, 26 : 37; 45. 28 : 8, 37—41; 46. 8—3, 41—47?; (bespoedigt het einde) 47. 33—29, 47 : 15; 48. 34—29. Zwart geeft op.

De derde partij werd in een zeer vlug tempo gespeeld en was in een uur met remise geëindigd. Ris gebruikte slechts een kwartier bedenktijd. Blijkbaar berustte hij dus in den uitslag en was zijn zelfvertrouwen niet voldoende om te „vechten” en te trachten zich in de laatste partij te herstellen.

R. C. K.

„AMSTERDAMSCH E DAMBOND”.

Den 22sten April j.l. hield de „Amsterdamsche Dambond” onder leiding van den heer J. Groenteman, haar 18de Jaarvergadering, welke zeer druk bezocht was.

In zijn openingswoord kon de voorzitter met voldoening constatareeren dat 1928 een voor den Bond actief jaar is geweest, waarin het medeleven der leden met het werk van den Bond ten volle tot uiting kwam.

Met bijzondere voldoening mocht de Secretaris in zijn verslag memoreeren, dat, dank zij de sympathieke geste van de Directies van „Het Algem. Handelsblad” en „Het Volk-de Voorwaarts”, die beiden een wisselbeker beschikbaar stelden, de gelegenheid bestond eenige mooie wedstrijden te organiseeren.

De „Handelsblad”-beker werd verspeeld in een massakamp tegen „Haarlemschen Districtsbond en Omstreken” waarbij de beker in Amsterdam bleef, terwijl voor den „Het Volk-Voorwaarts”-beker een wedstrijd tegen een vertegenwoordigend tiental van den Rotterdamschen Districtsbond georganiseerd werd. Na een uiterst faire, doch scherpe strijd wisten de Rotterdammers het kleinood mede te nemen.

Ook de Handicap-wedstrijd gaf veel voldoening, waarbij D. O. S. I het clubkampioenschap wist te winnen, terwijl D. O. S. II de uitgeloofde medaille voor het beste resultaat der lagere tientallen, won.

Het Bestuur werd bij acclamatie herkozen.

De deelname aan den wedstrijd om het kampioenschap van Amsterdam was zeer bevredigend. Op den titel werd beslag gelegd door den heer P. N. Faure, lid van „Blijdenstein”, die op het laatste oogenblik, na het terugtrekken van twee inschrijvers, bereid was gevonden alsnog mede te dingen, terwijl de heer T. Raman door ziekte genoodzaakt was zich na de 4de ronde terug te trekken. Na een spannende race met den heer J. Groenteman wist Faure met 1 punt voorsprong (17 uit 22) het Kampioenschap te bemachtigen.

Tweede werd de heer J. Groenteman (D. O. S.) met 16, derde de heer M. Markus (van Embden) met 13 punten. Onder hartelijke gelukwensen werden door den leider aan genoemde heeren de prijzen uitgereikt.

Met leedwezen werd melding gemaakt van het verlies dat de „Amsterdamsche Dambond” zoowel als het „V. A. D.” moest lijden door het vertrek naar Zuid-Afrika van den heer M. A. Haye.

Onder hartelijk applaus werd de heer Haye bij acclamatie tot eereid van den „Amsterdamsche Dambond” benoemd.

De gedetailleerde uitslag van den wedstrijd om het Kampioenschap van Amsterdam is als volgt:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Pnt.
1. P. N. Faure	—	2	0	1	2	1	1	2	2	2	2	2	17
2. J. Groentemar	0	—	1	2	2	1	2	2	1	2	1	2	16
3. M. Markus	2	1	—	1	0	2	1	1	2	1	0	2	13
4. H. Koperberg	1	0	1	—	1	1	0	1	2	1	2	2	12
5. A. M. ter Wal	0	0	2	1	—	1	2	1	0	1	2	2	12
6. I. Presburg	1	1	0	1	1	—	1	1	0	1	2	1	10
7. J. Kwieser	1	0	1	2	0	1	—	1	0	2	1	1	10
8. P. M. Scherpenisse ...	0	0	1	1	1	1	—	1	1	2	1	1	10
9. I. J. Groen	0	1	0	0	2	2	2	1	—	0	0	1	9
10. W. Lisser	0	0	1	1	1	1	0	1	2	—	1	0	8
11. J. Ereira	0	1	2	0	0	0	1	0	2	1	—	1	8
12. P. H. Pot	0	0	0	0	0	1	1	1	1	2	1	—	7

BUTTENLAND.

Redacteur: G. L. GORTMANS, Gr oote Krocht 11, Zandvoor

De Buitenland-motor heeft een paar slagen gemist, doch draait weer lustig, zooals men merkt.

Een Indische rubriek van den heer H. T. Luif werd reeds vermeld. Het blad in kwestie is het Europeesch Export Extract, maandblad op Europeesch Export Gebied, uitgegeven door de bekende Export-firma's Merrem & La Porte en N.V. v.h. P. C. André de la Porte & Co. te Haarlem. De heer Luif, een conscientieus problemist, beschrijft de problematiek wel en met beschaafde bezadigdheid.

Van een rubriekredacteur kregen we inzage van een schrijven van den heer H. N. J. Winter te Makassar. Aangehaald zij: „Onder de Europeanen schijnt er niet veel serieus spel plaats te hebben; een vereeniging van damlustigen bestaat hier te Makassar niet. Opmerkelijk is het echter, dat onder de Inlanders vrij veel wordt gedamd. Meermalen kan men een tweetal voor een kamponghuisje dammende aantreffen. Schijven gebruiken ze niet! Daarvoor nemen ze schelpjes, donkere en witte. 't Dambord is een gewoon Poolsch spel. Of de spelregels, die zij volgen evenals de bekende en door ons gebruikte zijn, heb ik tot heden nog niet met eenige juistheid kunnen uitvisschen.” De heer Winter verwierf enkele jaren geleden te Den Haag bekendheid met zijn problemen, en men kan steeds waarnemen, dat een problemist, geplaatst in een dam-isolement, zijn belangstelling voor het spel blijft behouden.

Zoowel in Frankrijk als in Holland wordt veel geschreven over de rechten tot uitdaging van den wereldkampioen, waarbij de moeilijkheid vergroot wordt door het gelijk aankomen van Molimard en de Jongh op de tweede plaats en het feit, dat laatstgenoemde geen kampioen van Nederland is. Het mededingen (helaas door ziekte onderbroken) van de Jongh in den wedstrijd om het kampioenschap van Nederland, gaf de pers weder verlerlei stof tot speculatie. Wij kunnen echter onzen lezers verzekeren, dat de Jongh slechts naar Nederland kwam, omdat hij het prettig vindt in de zoo uitnemend georganiseerde Nederlandsche tournooien te spelen.

Het kampioenschap van Parijs is c.a. een maand geleden begonnen. Volgens Le Journal, die voor dezen wedstrijd een beker heeft uitgelooft, waren er ± 150 inschrijvers. Van deze komen er 8 in den eindstrijd, welke zal bestaan uit een rondtoernooi tusschen deze acht en Fabre, Bizot, Bélard, Dumont en Sigal (de Jongh en Weiss nemen niet deel, de eerste met het ook op het kampioenschap van Nederland, de laatste wegens te hooge eischen). De 7 hoogst aankomenden spelen nog een rondtoernooi met behoud der reeds behaalde punten.

Nadat de Jongh uitgeroepen was als eerste speler der Damier Parisien, vonden als onderdeel van het „classement mobile” dezer vereeniging eenige belangrijke matches van 4 partijen plaats. Fabre—de Jongh: 5—3. Bizot—Fabre: 5—3. De Jongh—Bizot: 5—3, waardoor de Jongh de eerste plaats behoudt.

In dezelfde rangschikkingswedstrijden eindigde een match Bélard—Sigal met 5—1, terwijl een beraamde match Dumont—Bélard door drie- of viermaal wegblijven van eerstgenoemde zonder spelen werd verloren. Beide spelers wedijveren sinds jaren om de eerste plaats na de grootmeesters, maar schijnen bevreemd te zijn elkaar in een match te ontmoeten.

Springer won na harden strijd den Prix Camoin, een spannenden afval-probleemoplossingswedstrijd van Le Jeu de Dames.

In België bestaat meeningsverschil of de Belgische Dambond al dan niet bestaat. Hoewel de heer W. Franke thans een veel drukkeren werkkring heeft, blijft zijn blad ongerept verschijnen. Het Januarinummer van Damspel-Studio bevatte het laatste gedeelte van een critiek van den heer P. Vogelste Sneek op de problematiek in ons maandblad.

Ons spel begint thans ook ernstig ingang te vinden in Katholieke kringen en damrubrieken werden geopend in de periodieken „Hooger Leven” en „Lenteweelde”.

Een match Van Mill—Damoiseau te Luik eindigde in het voordeel van eerstgenoemde met 2 rem. en 1 gew.

In Zwitserland een gunstig teeken van opleving in de verschijning van een driemaandijksch damtijdschrift: Le Damier de Genève, officieel orgaan van de club van dien naam, Redacteur Aloys G. Zingg, 18 avenue du Mail, Genève, prijs Zw. f 2.— per jaar.

Dikwijls hebben we getracht damredacteuren te bewegen in hunne diagrammen de schijven op de witte ruiten te doen plaatsen. Soms vonden we zelfs het hart gewillig, doch het doorzettungsvermogen scheen te ontbreken. Tot onze verrassing bemerkten we echter, dat zulke diagrammen in gebruik zijn in de damrubriek van het Rotterdamsch Nieuwsblad.

Over het Engelsche en Canadeesche damleven worden in het volgende nummer belangrijke mededeelingen geplaatst.

Zandvoort, 26 Mei 1929.

PARTIJ-ANALYSES.

Redacteur: W. C. J. POLMAN, Rijswijksheweg 498, den Haag.

Partij No. 428, gespeeld te Amsterdam 1928 tusschen S. Bizot (wit) en W. Rustenburg (zwart).

1.	32—28	18—23
2.	34—29	23 : 34
3.	40 : 29	12—18
4.	44—40	7—12
5.	37—32	1—7
6.	41—37	19—23
7.	28 : 19	14 : 34
8.	40 : 29	10—14
9.	50—44	14—19
10.	29—24	————

Om zwart te verhinderen door 19—24 de halve hekstelling te nemen.

Deze speelwijze is den laatsten tijd in Frankrijk bijzonder in trek. Ze heeft het voordeel de opgesloten partij in de verdediging terug te dringen, doch het nadeel, indien men de opsluiting moet verbreken, dat de tegenpartij door een beteren centrumstand in het eindspel kans op voordeel krijgt.

10.	————	19 : 30
11.	35 : 24	20 : 29
12.	33 : 24	5—10
13.	45—40	10—14
14.	46—41	18—22
15.	38—33	————

Op 40—35 of 31—26 kan zwart een schijf winnen door 22—28! (32 : 23) en 14—20!

15.	————	12—18
16.	33—29	13—19
17.	24 : 13	8 : 19
18.	42—38	14—20
19.	39—34	7—12
20.	38—33	9—13
21.	43—39	22—27

22.	31 : 22	18 : 38
23.	33 : 42	19—24

De afruil door 20—24 lijkt nu te prefereren.

24.	37—32	24 : 33
25.	39 : 28	2—8
26.	41—37	4—9
27.	44—39	17—21
28.	36—31	21—26
29.	49—44	————

Op 31—27 volgt 16—21.

29.	————	11—17
30.	31—27	17—21
31.	42—38	12—18
32.	28—23	————

Geen riskante afruil, daar wit het stuk op 23 voldoende kan verdedigen.

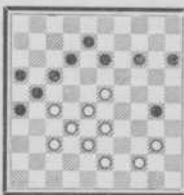
32.	————	18 : 29
33.	34 : 23	8—12

De afruil door 13—18 zou zwak zijn.

34.	38—33	9—14
35.	33—28	20—25
36.	47—42	6—11
37.	42—38	11—17
38.	39—33	25—30
39.	48—43	3—8

I.

Zwarts 39ste zet schijnt verwonderlijk, daar de korte vleugel wordt vastgezet, doch is wel verklaarbaar; zwart wil het blijkbaar op de tempi aan laten komen. Toch is zwart's positie moeilijk, zooals ten duidelijkste uit de volgende varianten

blijkt: (zie diagram I)

Eerste speelwijze.

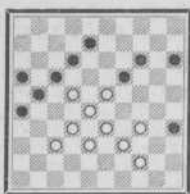
43—39, 30—35, 40—34, 13—19, 27—22, 8—13 A B, 22 : 11, 16 : 7, 34—30, 35 : 24, 28—22, 19 : 17, 37—31, 26 : 28, 33 : 22 met winstkans.

A. (zie diagram II) Op 15—20, 20 : 11, 16 : 7, 34—29, 20—25 a) 29—24, 19 : 30, 23—18, 12 : 23, 28 : 10 wint.

a) Op 21—27, 32 : 21, 16 : 27 volgt 29—24 en 28—23.

Op 12—17 volgt eveneens 29—24 en 28—23.

II.

Op 8—13 doet wit een damzet door 28—22 en 37—31. Er rest dus niet anders dan 19—24 of 7—11 met de volgende varianten:

1e. 19—24, 39—34 gevolgd op 12—17 door 34—30 met mooi spel en op 21—27, 32 : 21, 26 : 17 door 38—32 en wit forceert de winst.

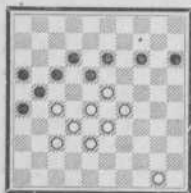
2e. 7—11, 29—24, 20 : 18, 28—23, 18 : 29, 33 : 2, 35—40 (of?) 2 : 27, 40 : 49, 37—31, 26 : 28, 27—16, 49 : 32, 16 : 38 en wit wint na een klein eindspel. Een mooie variant!

B. (zie diagram II) 19—24, 22 : 11, 16 : 7, 23—18, 12 : 23, 28 : 10, 15 : 4, 34—30 met schijfwinst.

Tweede speelwijze (zie diagram I):

43—39, 30—35, 40—34, 13—18, 34—29, 8—13 (op 14 of 15—20 volgt damzet door 27—22, 29—24, 28—22 enz.) 44—40, 35 : 44, 39 : 50, 13—19 (op 15—20 speelt wit 29—24, 20 : 29 (of?) 23 : 34 met winststand. Voor 14—20 zie variant C) 50—45, 15—20 (op 17—22, 28 : 8, 19 : 39, 45—40 met winst) 45—40, 20—25 (op 19—24, 40—35!) 27—22, 18 : 27, 29—24, 19 : 30, 23—18, 12 : 23, 28 : 10, 30—35, 40—34, 27—31, 10—4, 31 : 42, 38 : 47, 25—30, 34 : 25, 35—40, 4—36 wint gemakkeijk.

III.

C (zie diagram III)

14—20, 50—44, 20—24, 29 : 20, 15 : 24, 23—19, 24—30, 19 : 8, 12 : 3, 28—23, 18 : 29, 33 : 35, 3—9, 35—30, 9—13, 27—22 enz. wint.

Derde speelwijze (zie diagram I):

43—39, 13—19, 23—18,

12 : 23, 40—35, 19—24 (of?) 28 : 10, 15 : 4, 33—28, 8—13, 44—40, 13—19, 40—34, 19—23, 28 : 19 (gedwongen, anders volgt 26—31) 24 : 13, 35 : 24, 13—18, 27—22, 18 : 27, 24—19, 4—9, 39—33, 27—31, 34—29, 32 : 42, 38 : 47, 17—22, 32—28 en wint.

Vierde speelwijze (zie diagram I):

43—29, 15—20, 40—35, 20—24, 44—40 14—19 (de beste) 23 : 14, 24—29, 35 : 24, 29 : 9, 40—35, 9—14 (gedw.) 33—29, 14—20 (op 14—19 volgt 29—24, op 13—19 of 13—18 volgt 38—33 en op 12—18, 28—22 in alle gevallen met winststand) 39—33, 20—25, 29—23, 13—18, 33—29, 8—13, 38—33 wint.

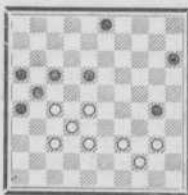
Vijfde speelwijze (zie diagram I):

43—39, 14—20, 40—35, 20—24 (op 13—18, 35 : 24, 18 : 29, 24—19 en wint) 23—19! 15—20 (op 13—18, 44—40 en op 12—18, 28—23 en 27—22) 44—40, 20—25 (op 12—18 volgt weer 28—23 en 27—22) 40—34, 24—29 (op 12 of 13—18, 19—14 enz.) 34 : 23, 13 : 24, 23—19 wint.

Zesde speelwijze (zie diagram I):

43—39, 13—18, 23—19, 14 : 23, 28 : 19, 8—13 (op 30—35 volgt 19—14 en op 15—20, 30—35, 20—24 (of?) 33—28 gew.) 19 : 8, 12 : 3, 33—28, 17—22 (Er dreigt 28—28 en 27—22. Voor 30—35 zie variant D) 28 : 17, 21 : 12, 32—28, 15—20 (of?) 58—32 met winststand.

IV.

D (zie diagram IV)

30—35, 40—34, 15—20 (op 3—8 volgt 34—30 en 28—22 gew.; op 17—22 volgt 28 : 17, 21 : 12, 32—28 gew.; op 3—9 volgt 34—29 en wint) 34—29, 3—9 (op 3—8 speelt wit 39—33 en op 20—25, 39—34) 39—33 20—25, 29—24, 9—13 (op 17—22, 28 : 17, 21 : 12 volgt 24—19 en op 25—30, 44—39 enz.) 33—29, 17—22, 28 : 17, 21 : 12, 32—28, 12—17, 38—32, 16—21, 27 : 16, 18—22, 28—23, 22—28, 23—19, 26—31, 37 : 26, 28 : 37, 19 : 8 met winstkans.

Uit bovenstaande uitvoerige analyse blijkt zwart's zwakke positie. Als volgt kan zwart zich waarschijnlijk remisekansen scheppen (zie diagram I)

43—39, 13—18, 23—19, 14 : 23, 28 : 19,

(Zie vervolg op pag. 104.)

DE OPENINGEN IN THEORIE EN PRACTIJK.

(Vervolg van het Mei-nummer.)

In ons voorgaande artikel hebben wij aangetoond, dat zwart na 1. 32—28 door 20—24 een poging kan doen om wit's flankspelopzet te breken. Afgezien van het slagen geeft deze variant zwart immer een bevredigende spelontwikkeling.

Een ander, doch gelijksoortig, systeem is de speelwijze door Damme toegepast in zijn eerste matchpartij met Keller. Na 1. 32—28, 18—23; 2. 33—29, 23 : 32; 3. 37 : 28 beproefde Damme de noviteit 3. —, 20—24; 4. 29 : 20, 15 : 24.

Keller boekte in dien tijd met het flankspel élatante successen en moet Damme's variant daarom gezien worden als een streven om tegenover Keller's speelwijze een nieuw verdedigingssysteem te stellen. Tengevolge van twee minder sterke voortzettingen n.l. bij den 7en en den 24sten zet kwam zwart in het nadeel en diens sterke verdediging geholpen door een o.i. niet sterken 27sten zet van Keller vermocht de partij nog juist tot remise te leiden.

Het verloop van een enkele partij bewijst echter geenszins de al of niet speelbaarheid eener variant en waar wij ze overigens vrijwel nimmer zagen toegepast is de waarde moeilijk vast te stellen. Wij laten de partij thans in zijn geheel volgen.

W. C. J. P.

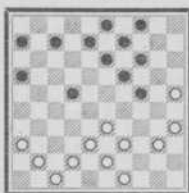
(Wordt vervolgd).

Partij No. 429 gespeeld in een match tusschen R. C. Keller (wit) en A. K. W. Damme (zwart).

1. 32—28, 18—23; 2. 33—29, 23 : 32; 3. 37 : 28, 20—24; 4. 29 : 20, 15 : 24; 5. 41—37. (Op 39—33 kan 24—29 volgen. Waarschijnlijk is eerst 34—30 en daarna 39—33 sterker. Door het open vak op 33 krijgt zwart gelegenheid tot een gunstige spelontwikkeling. 5. —, 12—18; 6. 46—41, 17—21; 7. 31—26. (Op 37—32 heeft zwart dam door 18—22 en 24—29). 7. —, 11—17 (Inplaats van dezen zet had zwart heel goed 10—15 kunnen spelen. De tekstzet geeft iets minder gemakkelijk spel) 8. 39—33, 17—22; 9. 26 : 17, 22 : 11; 10. 44—39, 7—12; 11. 50—44, 12—17; 12. 34—30, 1—7; 13. 30—25, 7—12; 14. 40—34, 18—23; 15. 44—40, 23 : 32; 16. 37 : 28, 12—18; 17. 34—29. (Op 34—30 kan zwart 18—23 spelen, waarna wit niet door 38—32 mag sluiten wegens damzet. Na 42—37 23 : 32, 37 : 28, 13—18 kan wit op den duur niet verhinderen dat zwart zich loswerkt). 17. —, 10—15; 18. 29 : 20, 15 : 24; 19. 40—34, 5—10; 20. 34—29, 10—15; 21. 29 : 20, 15 : 24; 22. 45—40, 18—23; 23. 42—37, 23 : 32; 24. 37 : 28, 17—22. (Wit heeft eenig voordeel behaald. Zwart's laatste zet is uit positieoogpunt zwak). 25. 28 : 17, 11 : 22; 26. 48—42. (Op 38—32 volgt een damzet door 14—20, 22—28 enz.) 26. —, 2—7; 27 41—37. (Op listige wijze verhinderde zwart wederom 38—32. Er volgt dan damzet door 14—20, 22—28,

24—30, 13—19 enz. 38—32 komt echter in deze positie niet in aanmerking.

Stand na
26 zetten.

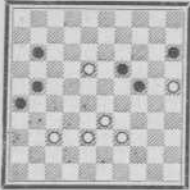

De tekstzet is echter evenmin sterk. Logisch ware geweest van de aanwezigheid van de stukken op 22 en 24 te profiteeren door 49—44 te spelen, waarna zwart moeilijk spel heeft.) 27. —, 4—10, 28. 37—32, 10—15; 29. 42—37.

(De damzet door 14—20, 22—28, 24—30 en 13—19 dreigde weer.) 29. —, 19—23. (Het voordeel van wit is nu nog slechts gering.) 30. 37—31, 24—29; 31. 33 : 24, 23—28; 32. 32 : 23, 22—27; 33. 31 : 22, 14—20; 34. 25 : 14, 9 : 27; 35. 40—34, 7—12; 36. 47—41, 6—11; 37. 41—37, 12—18; 38. 34—29, 16—21; 39. 39—33, 3—9; 40. 35—30, 21—26 (iets sterker is o.i. 11—16.) 41. 38—32, 27 : 38; 42. 43 : 32, 11—17; 43. 49—43, 17—21; 44. 43—38, 21—27; 45. 32 : 21, 26 : 17; 46. 37—32, 18—23; 47. 29 : 18, 13 : 22; 48. 30—24, 17—21; 49. 33—29, 9—14; 50. 38—33, 22—27; 51. 32—28, 21—26; 52. 29—23, 8—12; 53. 33—29, 12—17; 54. 23—18, 17—22 (Een overbodig schijffoffer. Zwart kon 26—31 spelen.) 55. 28 : 17, 27—32; 56. 17—12, 32—38; 57. 12—8, 38—43; 58. 8—2, 43—49; 59. 29—23, 49—16 remise.

W. C. J. P.

Uit den lezerskring.

In nevenstaande positie uit de studie-Keller (H. D. Februari 1929) kan wit na 11—17 als volgt winnen:

25—20, 24—30, 20—14, 19 : 10, 18—13, 30—35, 39—34, 10—14, 13—8, 15—20, 34—30, 35 : 24, 8—2, 14—19, 38—32 a), 20—25. (Op 17—22 volgt 32—28) 33—29, 24 : 33, 2 : 38, 25—30 (Op 17—22, 38—43) 38—43, 30—35, 43—49, 17—22, 49—44 gewonnen.

(Opmerking van S. Bizot.)

a) Wit kan hier eenvoudiger winnen door 2—16.

(Opmerking van R. C. Keller.)

Volgens Keller geeft in bovenstaande variant in plaats van 10—14 het volgende remisekans: 15—20, 13—9, 20—25, 9—4, 25—30, 34 : 25, 35—40 enz.

Wellicht vindt de heer Schaaf aanleiding in zijn rubriek nader op deze positie in te gaan.

Oplossing partijstand XXXVI.

Stand: zwart 9, 13—16, 18, 19, 21.

Wit 25, 28, 30, 32, 35, 37, 38, 43.

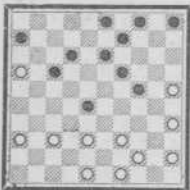
Wit speelde 30—24 (19 : 30) 25 : 34? Met 35 : 24 is de stand gewonnen, want op 14—19 volgt 28—23 met dam, op 21—26 volgt 32—27 en zwart heeft alleen 14—19 waarop 28—23 met dam en tenslotte op 21—27, 32 : 21, 16 : 27 volgt 43—39, zwart 14—19 (of?) 28—23!

Oplossing partijstand XXXVII.

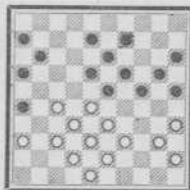
Stand: Zwart 9, 11, 12, 14, 17, 18, 20, 22, 24. Wit 26, 27, 29, 31, 33—35, 38, 49.

Er volgde: 34—30, 14—19, 26—21, 17 : 37, 38—32, 37 : 39, 30—25, 22 : 31, 25 : 3, 24 : 33, 3 : 6 gew.

Partijstand XXXVIII.

Partijstand XXXIX.

Wij geven nu twee standen voor de sterkere spelers. De eerste is voorgekomen in de partij Springer—Kuyer (Amsterdam 1928). Wit speelde 16—11, (17—22) 39—34, (6 : 17) 34—29 enz., hetgeen echter niet

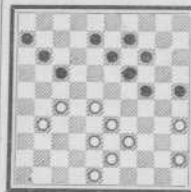
meer dan remise gaf. In de N.R.C. heeft Springer aangetoond, dat hij in den diagramstand op fraaie wijze schijfwinst had kunnen forceeren. Hoe?

No. XXXIX is een studie van Fabre voor eerste publicatie aan ons afgestaan. Het vraagstuk luidt: Wit speelt en wint een schijf of de partij.

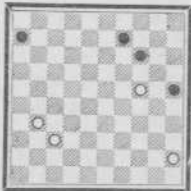
Oplossingen in een volgend nummer.

Studie van Bizot en B elard.

Door bemiddeling van den heer Herm. de Jongh ontvingen wij onderstaande analyse, die door Bizot en B elard op de Parijsche club is vervaardigd.

Nevenstaandt stelling ontstond in de eerste partij Springer (wit)—Vos (zwart). Na wit's 34sten zet (36—31). Springer heeft hier den volgenden slag toegelaten: 34. —, 24—29; 35. 33 : 24, 19 : 30; 36. 35 : 24, 17—21; 37. 27 : 7, 8—12; 38. 7 : 18, 13 : 44; 39. 43—39, 44 : 42; 40. 48 : 37 wat onderstaande stelling oplevert:

Schijnbaar staat wit hier gewonnen, daar 9—13 steeds door 24—20 gevolgd wordt, om deze reden nam Vos vermoedelijk het zetje niet.

In werkelijkheid is deze stelling echter als volgt remise:

40. —, 6—11; 41. 31—27, 11—17; 42. 27—32, 25—30; 43. 24 : 35, 9—13; 44. 32—28 of? 13—18; 45. 35—30, 14—19 en bij den volgenden zet 18—23 met remise.

Voor de Franschen echter deze remise-variant vonden, waren ze afgedwaald in den volgenden speling:

40. —, 6—11; 41. 31—27, 9—13; (11—17 is sterker, zie boven). 42. 24—20, 25—30; (11—17—22 verliest) 43. 20 : 18, 30—34; 44. 18—13, 34—39; 45. 13—9, 39—43; 46. 9—3, 43—49; 47. 27—22 (37—32 wint vermoedelijk), 49—38; 48. 22—18 en nu is een interessante stelling ontstaan. Bij een diepgaande studie bleek, dat zwart hier op fraaie wijze remise kan forceeren.

Wij verwijzen hiervoor naar de eindspelrubriek in dit nummer.

R. C. K.

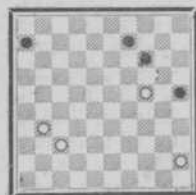

EINDSPELEN.

Redacteur: P. SCHAAF, Ruysdaelstraat 23, den Haag.

Op verzoek van den heer Schaaf stelden wij ditmaal deze rubriek samen. Onvoorbereid als wij waren, rekenen wij op eenige toegevendheid der lezers. Speciaal vragen wij Uw aandacht voor de eindspelstudie uit de partij B. Springer—J. H. Vos (1e partij wereldkamp. 1928) samengesteld door de Heeren Bizot en B elard, welke wij door tusschenkomst der heeren Herm. de Jongh en Keller mochten ontvangen. Een dergelijke medewerking kan ons niet anders dan aangenaam zijn. Wij zeggen genoemde heeren daarvoor dank, en wij bevelen ons in de toekomst, voor verdere medewerking aan.

A. JACOBS.

Nevenstaande stand komt voor in de studie Bizot-B elard (zie ook pag. 101). Hoewel ook o.i. deze stelling steeds remise is willen wij den lezer de volgende mogelijkheden niet onthouden.

B.v. zw. aan zet speelt

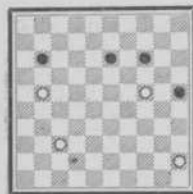
6—11; 37—32, 11—17; 31—26, 17—22; 45—40, 9—13; 32—27, 22 : 31; 26 : 37, nu geeft 25—30, of 14—19, onmiddellijk remise, echter indien zw. 13—18 w. 24—20, 14—19; 20—15, 25—30; A, B. 15—10; 18—23; 10—4 (op wit 10—5 maakt zw. aardig remise door 30—35, 40—34 gedw. want 37—32 en 32—28 baat niet, 23—29; 34 : 14, 35—40 met remise) 19—24; (c) 4—10, 23—29; 4—28 en wint.

A. 18—23; 15—10 (op 40—34 maakt zw. door 23—29 en 25—30 remise) 19—24; 10—5, 23—29; 5—28, 24—30; 28—50, 30—34; 40—35 en wint.

B. 19—24; 15—10, 24—30; 10—4, 18—23; 4—10, 23—29; 10—15; 29—34; 40 : 29, 30—35; 29—23, 35—40; 15—33 en wint.

C. 23—29; 4—22. Op zw. 19—24 volgt nu 22—39 en op 19—23 40—35 en wint.

Het zal den lezer duidelijk zijn dat uit dergelijke standen veel leerzaams te halen is.

In deze studie komt de volgende spelgang voor: 6—11; 31—27, 9—13, en nu geven Bizot en B elard aan 24—20 voor wit. Veel sterker achten wij 27—21! (zie diagr.) hetgeen wij nader hopen

aan te toonen, b.v. 14—19 kan nu niet door 21—16; 19 : 30; 16 : 7 en wit wint. 13—18

opent ook al geen gunstig perspectief, b.v. 13—18? 24—20, 14—19; 20—15; en zwart heeft groote verlieskans. Alzoo schijnt het schijfoffer door 25—30 noodzakelijk, dus zw. 25—30; 24 : 35 en nu is remise voor zw. nog niet gemakkelijk te bereiken. Zw. 13—18; A. B. 37—32, 18—23; 45—40, 14—19; 40—34, 19—24; 32—27, 23—28; 21—16, 11—17; (wanneer zwart naar dam gaat door 28—33 enz. dan wit dam op 2 en wint) 27—22; 28—32 of 33; 22 : 11 en wit wint door dam op 2.

A. 14—19; 45—40, 19—23; 40—34, 13—18; 35—30, 23—28; 34—29, 18—23; 29 : 18, 38—33; 21—16, 11—17; 18—13, 33—29; 13—9 en wit heeft groote winstkans.

B. 14—20; 45—40, 13—19; 37—32, 20—25; 37—32, 19—24; 32—28 en wint.

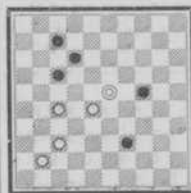
Aardig is nog het volgende na het schijfoffer 25—30; b.v. 13—18; 37—32, 18—22?; 21—16, 11—17; 35—30!, 14—19; 30—24, 19 : 30; 45—40!! en wint.

Hoewel niet volledig, meenen wij te hebben aangetoond, dat niet 24—20 gespeeld moet worden, doch 27—21, zijnde kansrijker.

De verrassingen van het eindspel.

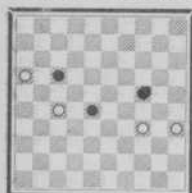

Bij het naspelen van het eindspel No. 181 uit de partij Vos—Kuijer kwamen wij tot nevenstaanden stand: Wit aan zet speelt 48—26; zw. 28—32; 26 : 12, 32—38; 12—34, 16—21; 47—41; 21—27 of 26; (op zw. 38—42 volgt natuurlijk 41—37 en 34—23), 34—39, 27—31; gedw. 39—48, 31—36; 41—37, en wint want op 38—42 volgt natuurlijk 37—31. Met weinig materiaal een fraaie afwikkeling.

Dat men in een eindspel, zonder in een doolhof van varianten te geraken, op soms geestige wijze de partij kan beslissen, is in dezen stand te zien, welke eenige jaren geleden in een vrije partij door ons gespeeld had kunnen voorkomen. Wit speelde 23—40, en zwart zou door 39—43 te spelen te vroeg naar dam gaan, want dan zou volgen: 40—49, 43—49; 27—21!, 48 : 26; (Op 48 : 31 volgt 49—35) 28—22, 17 : 28; en 49—35, 26 : 17; 35 : — en wint.

Een zelden voorkomend partijtlot!

In de eindspelstudie van Bizot en Bèlard uit de partij Springer—Vos, kan de volgende stand voorkomen (zie diagram) Wit aanzet speelt 27—22 en zwart mag niet spelen 17—21, want dan verliest hij als volgt. 17—21?; 16:27, 28:17, 34—30 (een bekende stand!) 24—29; 30—24; 29:20; en 35—30 wint; hoewel eenvoudig is de winst toch verrassend.

Voor Beginners.

Als toeschouwer bij verschillende wedstrijden heeft het ons dikwijls verbaasd, dat zoo weinig dammers eenig begrip hebben van het eindspel, en wat erger is, er zelfs geen betekenis aan toekennen. Nevenstaande stukjes zijn bedoeld om te laten zien, dat men zelfs in de eenvoudigste standen en met weinig materiaal, dikwijls juist moet spelen om te winnen, of verlies te voorkomen.

Indien wit in den stand van diagram I naar dam gaat door 19—14—10 wordt de partij remise. Op de volgende wijze kan Wit echter winnen: 19—13, 22—28 of 22—27; 13—9; 4:13; 15—10. Speelt zwart nu 13—19 dan wit 10—5 en 5—10 wint, speelt zwart 13—18 dan wit 10—4, zwart 18—23, wit 10—4 en wint.

De stand volgens diagram II is remise, indien zwart goed speelt. Dat het echter voor sommige dammers moeilijk is in een dergelijken stand de remise te bereiken toont de afwikkeling. Wit speelt 13—9; zwart heeft nu één zet n.l. 30—34, op 30—35 zou hij eenvoudig verliezen door wit 9—4 en 4—22) dus zwart 30—34, wit 9—4. Zwart moet nu offeren door 15—20, anders verliest hij als volgt: 34—39?; 14—10!; dreigt met 4—22 of 4—27. Zw. is dus verplicht tot 15—20; 10—5, zw. gedw. tot 20—25, want wit dreigt met 5—14, doch nu zw. 20—25 verliest hij ook door wit 4—15 en steeds wordt de witte dam op 15 geofferd en wit wint. Heel eenvoudig, maar...! Wanneer na wit 9—4 zw. de schijf op 15 offert is de stand remise. Plaatst men dan echter een witte

schijf op 16, dan is de stand voor wit gewonnen als volgt (w. schijven op 16 en 25 en dam op 4; zw. een schijf op 34. Zwart aan zet.

Zwart aan zet moet spelen 34—39, dan wit 4—22, zw. 39—43, wit 22—18! en waar zwart ook dam haalt steeds wordt de witte dam geofferd. Zoo ziet men dat één schijf voordeel in het eindspel veel kan beteekenen.

In den stand van diagram III is wit aan zet en speelt 18—13 om nog een klein kansje te wagen. Zw. heeft nu één zet, n.l. 33—39 en het is remise. De zwarte schijf op 3 kan niet geofferd worden, en op zw. 33—38 zou zwart nog verliezen door wit 12—9 dreigt met 14—5. Zwart is dan gedwongen tot 3—8; wit 14—32, 38:27; 9—3, 8—13; 3—14 en wint.

Thans de vraagstukken voor den oploserswedstrijd.

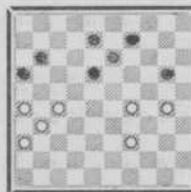
KLASSE A.

No. 199. Zie studie Bizot—Bèlard in dit nummer.

Mag wit om te kunnen winnen 22—18 spelen?

No. 200. Uit de partij Jacobs—Damme in den wedstrijd Kamp. v. Nederland 1929.

Was in dezen stand winst voor wit mogelijk?

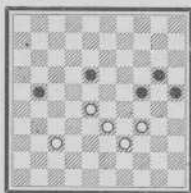
KLASSE B.

No. 201. Uit een door A. Jacobs toevalig opgezette stand.

Mag wit om te kunnen winnen 24—20 spelen?

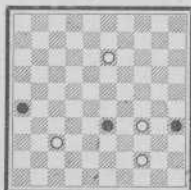
No. 202. Uit een partij tusschen de Haagsche spelers Jac. Jacobs (wit) en P. Schaaf (zwart).

Mag zwart om remise te maken 21—27 spelen?

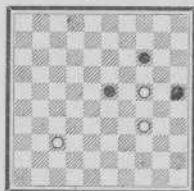
KLASSE C.

No. 203. P. Schaaf, Den Haag.
Eerste publicatie.

Is winst voor wit mogelijk?

No. 204. A. Jacobs, den Haag.
Eerste publicatie.

Is winst voor wit mogelijk?

(Vervolg partij op pag. 99.)

17—22, 40—35, 22 : 42, 38 : 47, 21—27, 32 : 21, 16 : 27, 35 : 24, 18—23, 19 : 28, 27—31 (op 26—31 volgt 28—22, 33—29, 39—33, 24—20 enz.) 28—23, 31—37, 23—19, 26—31, 19—14, 31—36 (8—13 verliest) 14—9, 37—41, 9—3, 41—46 met remise-kans.

Wij vervolgen thans de partij (zie diagram I).

40. 27—22

Een zwakke voortzetting. De zet was 43—39, hetgeen bovenstaande analyse aantoonst.

40. ————— 13—19

41. 22 : 11 16 : 7

42. 40—35

Wederom zwak. Aangewezen is 23—18 en 37—31.

42. ————— 30—34!

43. 43—39

Gedwongen.

43. ————— 34 : 43

44. 38 : 49 21—27

45. 32 : 21 26 : 17

46. 44—39 17—21

47. 37—32 7—11

48. 32—27 21 : 32

49. 28 : 37 19 : 28

50. 33 : 22 8—13

51. 37—32 12—17

52. 32—28 17—21

53. 39—33 13—19

54. 49—43 21—26

55. 22—18 26—31

56. 18—12 31—37

57. 12—8 37—41

58. 8—2 Remise.

S. BIZOT.

Mededeelingen van de Hoofredactie.

De probleem-rubriek moest wegens gebrek aan plaatsruimte ditmaal blijven overstaan.

Ook „Kijkjes in de Damclubs” komen weer in het volgende nummer.

HET KAMPIOENSCHAP VAN NEDERLAND.

(Ongecorrigeerd.)

Bij het ter perse gaan van dit nummer was de eind-uitslag nog niet bekend. Na de eerste ronde was de volgorde Damme en Ris 10 punten, Vos 8, Rustenburg en Jacobs 7. Zooals bekend spelen deze vijf spelers onderling nog een ronde, waarbij de reeds behaalde punten meetellen.

Zooals in den vorigen kampioenswedstrijd bewezen is, kan dit systeem nog groote verrassingen bezorgen.

K.

„HET DAMSPEL“

Maandblad ter bevordering van het Damspel

Officiëel orgaan en uitgave van den Nederlandschen Dambond

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: Binnenland f 3.—. Buitenland f 3.50 per jaar

Abonnementen kunnen met elk nummer ingaan, doch slechts eindigen 31 Dec.

Losse nummers 30 ct. Proefnummers steeds op aanvraag gratis verkrijgbaar

Verschijnt omstreeks den 15den van elke maand

Hoofdredacteur: J. FABRICIUS, Amsterdam, Gijsbrecht van Aemstelstraat 23

Hoofdadministratie: J. W. VAN DARTELEN, Heemstede

Postrekening No. 64007

Raadhuisstraat 1

— Nadruk zonder vermelding van bron is verboden —

Aan onze lezers.

Zeer bijzondere omstandigheden, die wij hier bezwaarlijk nader kunnen uiteenzetten, hebben een belangrijke vertraging in de verschijning van ons Juni-nummer veroorzaakt. Wij achten ons gelukkig hieraan te kunnen toevoegen, dat wij goede redenen hebben voor de verwachting, dat de achterstand, die thans bestaat, spoedig zal zijn ingehaald en dat voor het vervolg op een meer geregelde verschijning van ons tijdschrift zal kunnen worden gerekend.

Omtrent de diagrammen in dit nummer deelen wij mede, dat deze slechts tijdelijk dienst doen en weldra door de gebruikelijke, die duidelijker en fraaier zijn, zullen worden vervangen.

HOOFDREDACTIE.

OFFICIËEL GEDEELTE.

Notulen der Jaarvergadering gehouden te 's-Hertogenbosch op 9 Mei 1929 in Hotel „Oranje“

Vertegenwoordigd waren: Blijdenstein, v. Emden, D. O. S., G. S., V. A. D., alle te Amsterdam, W. Z. D. V. Arnhem, D. O. S. en D. S. V. te Breda, de Dordrechtsche Damvereniging, E. E. D. Eindhoven, Damclub Goor, Mutua Delectatio, O. D. B., Pol. Damclub, W. Z. D. V. en het Zuiden, alle te Den Haag, de Haarlemsche Damclub, de Bossche Damclub, de Leerdamsche Damvereniging, Constant, Damclub Rotterdam, R. D. G., het Westen, Zuider Damclub, alle te Rotterdam, de Tilburgsche Damvereniging, U. D. G. te Utrecht en de Damclub Zaan- dam, totaal uitbrengende 629 stemmen, alsmede het voltallig Bonds-

**V. OVEN, HAAG - BEKERS - MEDAILLES
VAANDELS - VLAGGEN - INSIGNES**

bestuur met uitzondering van den heer W. C. J. Polman met bericht van verhindering.

Ongeveer 11½ uur opent de voorzitter, Mr. Simon de Jong, de vergadering en memoreert na zijn welkomstwoord de in het oog loopende gebeurtenissen in het afgelopen verenigingsjaar. Vooreerst staat hij even stil bij den wedstrijd om het wereldkampioenschap, die niet zal nalaten zijn vruchten af te werpen, omdat enorme propaganda hiervan is uitgegaan. Met blijdschap deelt hij dan mede, dat de vereniging G. S. te Amsterdam haar oude plaats weer in den bond heeft ingenomen, hetgeen naar hij hoopt tevens het voorteken zal zijn, dat ook de overige Amsterdamsche clubs zich weder zullen aansluiten. De damclub „Haarlem" vierde in den loop van dit jaar haar 25-jarig bestaan en het zal wel de instemming van de vergadering wegdragen, dat het Bondsbestuur bij die gelegenheid een stoffelijk blijk van belangstelling aanbood.

Verder constateert hij de geleidelijke uitbreiding van den bond. Het district „Arnhem" sloot zich geheel aan en eveneens de damclub „Zwolle", wat een aanwinst van beteekenis is; verder werden verschillende districtsbonden opgericht. Voor een groot deel mag deze toetreding worden toegeschreven aan de propaganda, die het wereldkampioenschap heeft gemaakt. Nog is de bond met een aantal clubs in correspondentie en zoo zullen van lieverlede overal in den lande afdelingen ontstaan en dit zal er toe leiden, dat de plannen tot reorganisatie uitgewerkt kunnen worden.

Hij hoopt dat de afwerking der agenda in groote harmonie zal geschieden.

De heer v. d. Sluis, afgevaardigde van de Bossche Damclub, roept het Bondsbestuur en de vergadering een hartelijk welkom toe.

Hij brengt hulde aan het bestuur voor de wijze, waarop de wedstrijd om het wereldkampioenschap werd tot stand gebracht en werd georganiseerd. Verder hoopt hij, dat de debatten zoo beknopt mogelijk zullen zijn, opdat hij straks gelegenheid krijgt, den afgevaardigden de bezienswaardigheden van den Bosch te laten zien.

De notulen der jaarvergadering 1928 worden goedgekeurd. Naar aanleiding hiervan vraagt de afgevaardigde van het R. D. G. waarom de voorstellen het vorig jaar door zijne vereniging ingediend, thans niet op de agenda voorkomen.

De secretaris antwoordt spreker, dat deze voorstellen het vorig jaar van de agenda zijn afgevoerd, daar géén afgevaardigde van de voorstellende club op de vergadering aanwezig was en het voorstel verder door niet een der overige afgevaardigden werd ondersteund, zoodat het als afgedaan gerekend wordt.

Er waren voor deze vergadering geen ingekomèn stukken.

Bij punt 4 jaarverslag verzoekt de heer Groenteman een onduidelijkheid in dit verslag wel te willen aanvullen. In het verslag staat vermeld, dat de commissie van Abs in hare poging om de beide Amsterdamsche districtsbonden tot fusie te brengen, geen succes heeft bereikt.

De heer Groenteman wil hierbij aangeteekend zien, dat van de zijde van den Amsterdamschen Dambond alle mogelijke medewerking is verleend. Tegen deze aanvulling verzet de vergadering zich niet, en het jaarverslag werd verder goedgekeurd.

Naar aanleiding van het jaarverslag brengt de afgevaardigde van „Blijdenstein" hulde aan het bestuur voor wat het in het afgelopen

jaar tot stand heeft gebracht, vooral ten opzichte van den wedstrijd om het wereldkampioenschap. Wat de Amsterdamsche kwestie betreft, zou hij gaarne gezien hebben dat het Bondsbestuur krachtiger maatregelen had getroffen. Omtrent de competitie had hij dit bezwaar, dat enkele malen uitstel van wedstrijden was verleend.

De heer Koperberg wijdt over de Amsterdamsche bondenkwestie uit. Hij werpt de schuld van de verdeeldheid geheel en al op rekening van den nieuwen A'damschen bond. Deze bleek tot samenwerking niet bereid. Verder vraagt hij of G. S. weer lid van den bond is geworden, opdat enkele harer leden aan den wedstrijd om het kampioenschap van Nederland konden deelnemen.

De heer v. d. Zwaan, D. S. V. Breda, informeert of de commissie Van Abs tot stand is gekomen en met welke resultaten.

De Voorzitter beantwoordt de sprekers. Hij zegt den heer Reiss, (Blijdenstein) dat deze niet moet vergeten, dat dit jaar het competitie-rooster zonder voorafgaande vergadering met de clubs onderling is samengesteld. Immers door den wedstrijd om het kampioenschap van de wereld, was een aanzienlijke vertraging in den gang van zaken betreffende de competitie ontstaan. Dit gaf natuurlijk aanleiding, dat nu en dan uitstel van wedstrijden verleend moest worden, omdat de clubs eerst de datums niet wisten.

Wat de Amsterdamsche kwestie betreft, het bestuur is in deze diligent geweest. Er bestaan feitelijk 2 conflicten, die men wel dient te scheiden. Betreffende het conflict tusschen 2 Amsterdamsche districts bonden, deelt hij mede, dat geen van beide gelijk hebben gekregen. Het bondsbestuur heeft zich geheel neutraal gehouden. Ook de commissie Van Abs, die inderdaad werd ingesteld, heeft niets kunnen bereiken. Na 31 Dec. 1928 waren de clubs van den nieuwen bond niet meer aangesloten; van zelf sprekend kon toen geen enkele maatregel meer getroffen worden. Wel heeft het bondsbestuur zijn standpunt bepaald, dat verbodsbepalingen omtrent spelen met- en tegen deze clubs zullen worden toegepast, maar de datum van ingang werd om tactische redenen nog niet vastgesteld. Er zijn teekenen, die doen vermoeden, dat het conflict Amsterdamsche Dambond 1928 binnenkort zal zijn opgelost.

Het toetreden van G. S. is een gevolg van een conferentie, die het Bondsbestuur met het Bestuur van G. S. had. De wedstrijd om het kampioenschap van Nederland staat hier dus geheel buiten.

De heer Reiss (Blijdenstein) kan zich vereenigen met het antwoord van den Voorzitter. Hij keurt het goed, dat het tijdstip van ingang der verbodsbepalingen is opgeschort, tot het bestuur den tijd gekomen acht.

De heer Koperberg had liever gezien, dat de Voorzitter zich positief had uitgesproken. De feiten die zich hebben voorgedaan, spreken toch voor zich.

De heer V. d. Sluis wil als neutraal persoon, die in de gelegenheid was, de vergadering van het Bondsbestuur bij te wonen, verklaren, dat bovengenoemde kwestie voortdurend de aandacht van het Bondsbestuur had en naar hij meent buitengewoon tactisch door het Bondsbestuur is behandeld. Hij stelt dan ook voor van dit punt af te stappen.

De heer Koopmeiners zegt het conflict wel te hebben zien aankomen. Gaarne zou hij hebben gehad, dat het Bondsbestuur hier ineens krachtadig was opgetreden, door het niet mogelijk te maken, dat in een stad of streek 2 districtsbonden werden toegelaten. Wellicht was van een

scheuring dan geen sprake geweest. Ook gelooft hij, wanneer de persoonlijke belangen niet op den voorgrond waren getreden, een scheiding was voorkomen. Het doet hem echter genoeg te mogen vernemen, dat een kentering is ingetreden.

De heer Keller (G. S.) wil niet zooals enkele voorgaande sprekers verder op deze zaak ingaan; dat zou den toestand maar weer verscherpen. Hetgeen de voorzitter omtrent het toetreden van zijn vereeniging heeft gezegd, was het juiste feit.

De heer De Nie gaat volkomen met het standpunt van het Bondsbestuur accoord. Hij legt er echter den nadruk op, dat het bondsbestuur zonder consideratie de verbodsbepalingen zal dienen door te voeren, zoodra mocht blijken, dat een oplossing niet gewild wordt.

De Voorzitter antwoordt nogmaals, dat de vergadering verzekerd kan zijn, dat wanneer het noodig zal blijken, het Bondsbestuur niet voor strenge maatregelen zal terugdeinzen.

De heer Groenteman spreekt nog even over de persoonlijke feiten, die in de Amsterdamsche kwesties zijn opgeworpen.

(Wordt vervolgd).

KAMPIOENSCHAP VAN NEDERLAND.

Selectie-wedstrijd.

Deelnemers:	1	2	3	4	5	6	7	8	Pnt.	Volgn.
1. A. K. W. Damme	S	1	2	1	1	2	2	1	10	1-2
2. A. Jacobs	1	e	1	0	1	2	1	1	7	4
3. W. C. J. Polman	0	1	l	1	0	1	1	0	4	8
4. B. Ris	1	2	1	e	2	1	2	1	10	1-2
5. W. Rustenburg	1	1	2	0	c	1	1	1	7	5
6. G. W. Spittuler	0	0	1	1	1	t	1	1	5	6-7
7. W. F. Verburg	0	1	1	0	1	1	i	1	5	6-7
8. J. H. Vos	1	1	2	1	1	1	1	e	8	3

De 5 hoogstaankomenden uit den Selectie-wedstrijd hebben daarna den eindstrijd gestreden met behoud der reeds behaalde punten.

EINDSTAND EINDSTRIJD.

Deelnemers:	Pnt.	1	2	3	4	5	Pnt.	Volgn.
1. A. K. W. Damme	10	D	1	1	2	1	15	1
2. B. Ris	10	1	a	0	1	2	14	2-3
3. J. H. Vos	8	1	2	m	2	1	14	2-3
4. A. Jacobs	7	0	1	0	m	0	8	5
5. W. Rustenburg	7	1	0	1	2	e	11	4

Zoals uit bovenstaande tabellen blijkt, is het den heer Damme gelukt na harden strijd, in het bijzonder met de heeren Ris en Vos, opnieuw beslag op den Kampioens-titel te leggen.

Den heer Damme bieden wij onze gelukwenschen aan.

Op den wedstrijd hopen wij in een volgend nummer terug te komen.

VOOR-WEDSTRIJD MEESTERTITEL.

De districtsbesturen worden verzocht de voor-wedstrijden om den meestertitel 1929 zoodanig te regelen, dat uiterlijk 1 October e.k. het eindresultaat van elke afdeling aan het Bondssecretariaat bekend is.

Dordrecht, Sophiastraat 18.

De 1e Secretaris,
W. H. LIEVE.

De vereenigingen, die wenschen deel te nemen aan de 1e klasse competitie 1929-1930, worden verzocht daarvan binnen 3 weken na ontvangst van dit maandblad mededeeling te willen doen aan ondergeteekende.

Dordrecht, Sophiastreet 18.

De 1e Secretaris,
W. H. LIEVE.

BINNENLAND.

Redacteur: W. H. LIEVE, Sophiastreet 18, Dordrecht.

De oplossing van het probleem van den heer Gortmans, voorkomende op de plaat van „Philidor”, die was opgenomen in ons Mei-nummer — de oplossing was ontleend aan „The Draughts Review” waarin het probleem reeds was gepubliceerd werd door ons gezonden aan den auteur, met verzoek tot controle.

Naar aanleiding daarvan ontvingen wij van den heer Gortmans een beschouwing, waarin o.m. het ontstaan der studie wordt verklaard. Wij laten deze beschouwing, waarvoor wij den heer Gortmans vriendelijk dank zeggen, hier volgen.

Het kruisvuurprobleem.

De studie in de plaat is geïnspireerd op de partijstand Kuijer-Schaaf (partij No. 360 H.D. 8/1926). Critiek van den heer P. Vogel te Sneek en verdere tegencritiek deden indertijd nogal wat stof opwaaien.

Voor het eerst vind ik den slag in een probleem van W. Stroo (H.D. 10/1926 No. 827), doch ongetwijfeld moeten er vroegere toepassingen zijn.

Stand: Zw. 11 sch.: 1, 6, 9, 13/4, 17/9, 22/3, 28. Wit 11 sch.: 16, 20, 24, 26, 30/1, 34, 37/9, 49. Opl. 16-11, 39-33, 34 × 43, 37-32, 43-39, 31-27, thans vuur in zes kruisschoten: 22 × 31, 11 × 22, 18 × 27, 32 × 21, 43 × 32, 26 × 8.

In het V.A.D.-blaadje van Januari 1918 staat een probleem van S. E. van der Meer Jr.: Zw. 12 sch.: 6, 8/9, 13/5, 18/22, 28. Wit 12 sch.: 16, 25, 27, 29/31, 35, 37, 39, 41, 43, 48. waarin het salvo vergroot wordt. Opl. 30-24, 21 × 32; 16-11, 6 × 17; 39-33, waarna acht kruisschoten: 28 × 39, 37 × 28, 22 × 33, 29 × 38, 19 × 30, 35 × 24, 20 × 29, 43 × 3.

De stand van mijzelf heeft de volgende oplossing 24-20, 10-15 (Op 14-19; 20-14, 9 × 20; 34-30 met dam. Op 13-19; 38-33 en wint want op 9-13 dan wit 20 × 9, 13 × 4; 33 × 24. Op 2-8; 29-24 en daarna 20-15, want op 29-24 mag niet gespeeld worden 10-15 wegens kruisvuurslag door 34-29, noch 14-19 wegens 20-15, 19 × 30; 15 × 4, 28-33; 39 × 19, 30 × 48; 32-27, 48 × 22; 4-15. Op elken anderen zet komt 10-15); 29-24 (dreigt kruisvuurslag door 34-29), 14-19 (thans is de eigenlijke probleemstand ontstaan); 34-30 (de aardige zet in dit probleem). Zwart mag nu niet slaan 25 × 14 wegens dam door 24-20, terwijl met 25 × 34 een kruisvuursalvo volgt in tien schoten; 25 × 34, 40 × 29, 19 × 30, 35 × 24, 23 × 34, 37 × 28, 18 × 29, 24 × 33, 15 × 24, 39 × 6.

De eerste twee zetten van deze studie zijn aangebracht door Springer. Ze liggen door het daarin vervatte kruisvuur in zes geheel in den aard van het probleem.

Hoewel zeer dankbaar voor de verrassing, die de tekenaar mij heeft bereid met de opname van mijn stand in de plaat, moet ik er even de aandacht op vestigen, dat de plaat veel meer de aandacht

waard is dan het probleem. Hier heeft men het zeldzame geval van een artist, die tevens een groot damspeler is. Zijn platen weerkaatsen daardoor den overvalschten dammersgeest en er valt geen enkele storende factor in te onderkennen, zooals dit zoo dikwijls het geval is als niet-dammers ons spel in beeld brengen. Gedurende den internationalen wedstrijd te Amsterdam werd een groot aantal platen van „Philidor” tentoongesteld, waarvan enkele van meer dan anecdotischen aard waren en een bijzonder artistieke indruk maakten. Laten we hopen, dat de middelen gevonden zullen worden om dezen bijzonderen arbeid in ons maandblad te publiceren.

G. L. GORTMANS.

BRAND PALEIS VOOR VOLKSVLIJT.

De Amsterdamsche Damvereeninging „D.O.S.” betuigt hiermede haren dank aan den heer J. W. van Dartelen voor de coulante schaderegeling en vlugge uitbetaling der door haar bij den brand in het Paleis voor Volksvlijt te Amsterdam geleden brandschade.

Het bestuur van „D.O.S.”,

A. VAN LOCHEM, Penningmeester.

(Advertentie)

PARTIJ-ANALYSES.

Redacteur: W. C. J. POLMAN, Rijswijkseweg 498, Den Haag

De openingen in theorie en practijk

(Vervolg van het Juni-nummer).

De variant 1. 32—28, 17—21; 2. 31—26, 20—24; 3. 26—17, 12 : 21.

Deze zettenreeks, o.a. door den Zaauschen speler Stolp dikwijls met succes gespeeld, kan de inleiding zijn tot een zeer interessant spelgenre en biedt daarnevens velerlei gelegenheid de partij buiten de banen van het flankspel te leiden.

Een partij met deze variant aangevangen en waarin het bijzondere en systematische vervolg op treffende wijze tot uiting komt, werd door ons reeds vroeger in deze rubriek gepubliceerd (zie H. D. Maart 1927).

De variant van Visser.

De opening 1. 32—28, 19—24 beteekent op zichzelf niet zooveel bijzonders, daar ze veelal overgaat in een variant van de Hollandsche partij.

Als tweede zet wordt voor wit meestal 37—32 gespeeld, doch o. i. verdient 31—27 de voorkeur.

De zet 1. —, 19—24 kan tot eenige interessante varianten leiden die men dient te kennen.

Van uit de aanvangspositie spelen wij daartoe als volgt:

1. 32—28, 19—24; 2. 37—32, 14—19; 3. 41—37, 10—14; 4. 31—27, 5—10; 5. 34—30.

In een partij Vos—Damme geschiedde 37—31, waarop Damme liet volgen 24—29 (niet 17—21, want dan speelt wit 34—30 met opsluiting

van zwart's langen vleugel, want op 20-25 volgt 27-22 met schijf-winst) 33 : 24, 20 : 29, 34 : 23, 18 : 29 en wit mag niet 39-34 spelen wegens 17-22 enz. Vos vervolgde nu met 46-41, 17-21, 41-37 (op 31-26 volgt 29-33) 19-24, 39-33 (weer kon 31-26 niet, nu wegens 14-20, 29-34) 21-26 en wit besloot nu tot verwijdering van het hinderlijke stuk door 40-34.

In den diagramstand is 34-29 minder goed, daar wit na 17-22, 18 : 17, 11 : 31, 36 : 27, 18-23 enz. een randschijf krijgt.

Ook 46-41 verdient geen aanbeveling, want zwart laat nu 20-25 volgen en heeft nu steeds uitmuntend spel; op 34-29 volgt 19-23 en op 37-31, 17-21, 41-37 (31-26 kan niet wegens damzet!) 21-26 en wit wordt gedwongen tot de moeilijke ontwikkeling over veld 22, of 34-29 waarop wederom met goed spel 19-23 volgt.

5. —, 20-25; 6. 37-31, 25 : 34; 7. 40 : 20, 15 : 24; met ongeveer gelijk spel.

Wij plaats en nu alle stukken weder op het bord en spelen:

1. 32-28, 19-24; 2. 37-32, 14-19; 3. 41-37, 10-14; 4. 34-29, 5-10; 5. 40-34, —;

Aanbeveling verdiende hier de uitruil door 29-23 en 28-22. De tekstzet scheidt echter de gelegenheid tot het volgende interessante spel:

5. —, 16-21! 6. 34-30, —.

En niet 31-26, waarop zwart met voordeel 21-27, 18-23 enz. zou spelen.

6. —, 20-25; 7. 29 : 20, 25 : 34; 8. 39 : 30, 14 : 34; (Zie diagram).

Nu is een belangwekkende positie ontstaan.

Wit kan als volgt dam nemen:

45-40, 34 : 45, 44-40, 45 : 34, 28-22, 17 : 39, 38-33, 39 : 28, 32 : 5.

Na 12-17 wordt de dam echter steeds met schijf-winst voor zwart afgenomen. Ook kan wit den damzet doen na eerst 31-27 gespeeld te hebben, doch is in dit geval eveneens te duur.

Deze varianten zijn, naar wij meenen, voor het eerst door Damme aangegeven.

In den diagramstand is wit's beste voortzetting 31-26 en vervolgens 44-39. Zwart mag hierop niet met 15-20 en 20-25 trachten het zwarte stuk op 34 te verdedigen, daar dan de damzet wel met voordeel voor wit mogelijk is.

In het volgende nummer behandelen wij een geheel ander systeem van tegenspel voor zwart.

W. C. J. P.

Partij No. 430 gespeeld per correspondentie door R. C. Keller, wit en G. W. Spittuler, zwart. Nov. '28/Jan. '29.

1. 35-30, 20-25; 2. 40-35, 15-20; 3. 33-29, 10-15.

Wit's plan is rechts een minimaal aantal stukken te laten opsluiten (dus veld 40 open te laten) om daarna te trachten links tot actie te komen.

4. 39-33, 17-21; 5. 31-26, —.

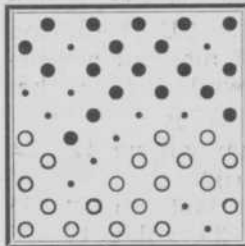
In overeenstemming met wit's oorspronkelijk plan ware bijv. 32-27 en 38 : 27. De tekstzet leidt echter tot zeer interessante verwickelingen. Maar daar deze alle in het voordeel van zwart zijn is de tekstzet zwak.

5. —, 21-27; 6. 32 : 21, 16 : 27; 7. 44-39, 11-17; 8. 50-44, 7-11; 9. 37-31, 17-22; 10. 44-40, —.

In aanmerking kwam hier ook 38-32, 43 : 32 en vervolgens 31-27, 26 : 37 waarna

de partij kan overgaan in het moderne positie-spel. Wit heeft echter de bedoeling door den volgenden zet nog meer verwickelingen te zoeken.

Tevens is de tekstzet een valstrik, want als zwart in de diagramstelling den sterken positiezet 19-23 speelt

volgt er:

33-28 31 : 22 29 : 16 41-37
19-23 22 : 44a) 18 : 27 44-50 50-22b)
26-21 21 : 32

wit speelt nu na het slaan 32-27 en neemt altijd den dam voor twee stukken af, dus met schijfwinst.

Een merkwaardige combinatie!

a) 30 : 10 31 : 22 34-30 en wit
22 : 24 5 : 14 18 : 27 wint.

b) Wit dreigde den dam af te nemen en vervolgens schijf 27 te winnen.

c) 21 : 32 32-27 enz. neemt altijd den dam af.
5-10 22-17
10. ———, 1-7

Merkwaardig is, dat als wit nu 30-24 speelt de volgende combinatie faalt:

30-24 35 : 24 33 : 22! 29 : 18 34 : 23
19 : 30 22-28 18-23 20 : 29 13-19a)
38-32 32 : 21 21 : 1

19 : 17b) 12 : 23

a) 18-12 39-34 en wint.
12-17 7 : 29 of?

b) 41 : 21 blijft een schijf voor.
19 : 37

Na 11 30-24 zou zwart echter positievoordeel krijgen, doordat het tempo dan aan zwart is. Een enkele variant als voorbeeld waarvoor wit op moet passen.

30-24 35 : 24 41-37? 47-41 49-44a)
19 : 30 12-17 8-12 5-10 14-19
37-32 of? 32 : 21
19 : 30 22-28

a) Speelt wit hier 37-32 dan zwart 3-8, 22-28, 18 : 16 enz. met winnend voordeel.

De nu volgende uitruil lijkt zwakker dan hij inderdaad is. Niet alleen wit, maar ook zwart wordt er in z'n bewegingsvrijheid sterk door belemmerd. Natuurlijk zal men in een gewone partij niet licht een dergelijke voortzetting kiezen, daar de gevolgen vrijwel onberekenbaar zijn.

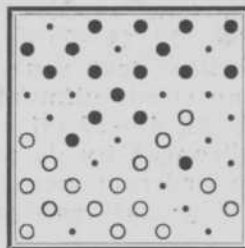
11. 29-24, 20 : 29; 12. 33 : 24, 18-23; 13. 41-37, 12-18.

Interessante verwickelingen ontstaan na:

39-33? 34-29 47-41 35 : 24

8-12 25 : 34 19 : 30

Wat de volgende stelling geeft:

Schijnbaar heeft wit hier groote kans om de geofferde schijf terug te winnen. Er dreigt 43-39 en er volgt: op 14-19 wit 49-44, 43-39 enz.; op 23-28 wit 43-39, 49-43 enz.

Echter op bijv.

24-19? 29 : 20 40 : 20 33-28

3-8 13 : 24 15 : 24 beste 14 : 25 23 : 32 37 : 17

11 : 22 is zwart een schijf voor, die te houden lijkt.

Het beste is in de diagramstelling voor zwart:

33 : 44a 40 : 29 24 : 13

34-39!! 23 : 34 13-19 22-28 12-17

17 : 50!

a) 43 : 34 33 : 22 22 : 33 31 : 22

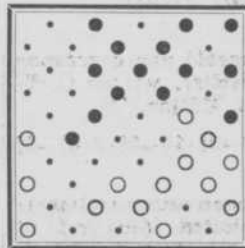
22-28 23-28 12-17 17 : 19

14. 47-41, 8-12; 15. 37-32, 11-16; 16. 32 : 21, 16 : 27; 17. 42-37, 6-11; 18. 37-32, 11-16; 19. 32 : 21, 16 : 27; 20. 48-42, 3-8.

Zoals de zwartspeler opmerkt handelt hij hier wat dogmatisch; Evenals in de „Partie-Bonnard” steunt hij ruit 13 met de schijven 8, 9, 2 en 4. Het gevaar voor 24 : 2 of 24 : 4 als einds slag van een combinatie is in deze stelling echter wel denkbeeldig te noemen, zoodat de tekstzet deze betekenis geheel mist.

21. 42-37, 7-11; 22. 37-32, 11-16; 23. 32 : 21, 16 : 27; 24. 41-37, 23-28; 25. 37-32, 28 : 37; 26. 31 : 42.

De laatste 10 zetten waren van beide zijden vrijwel gedwongen! Alleen had zwart als voor naamste afwijking i p v. 3-8 een ander tempo kunnen maken. Had zwart i.p.v. 3-8 2-7 gespeeld dan ware zijn voordeel m.i. thans

beslissend geweest. Na het partij-verloop krijgt wit een mooie kans, zij het met eenig positie-nadeel, om den dans te ontspringen.

Hieronder enkele varianten (dus vanuit de diagramstelling met 2 op 7 en 8 op 3):

- 46-41 41-37B 37-31C 42-37
 18-23A 12-18 3-8 8-12 23-28
 37-32 31:42 49-44D 42-37 37-31E
 28:37 18-23 5-10 23-28 12-17
 38-33 33-29
 7-11 14-20 met winst.

A. Het belangrijke verschil met de partijvoortzetting 42-37 is nu belet door 13-18, 27-31 enz.; 39-33 kan niet door 23-29 enz.; 38-33 wordt gevolgd door een damzet (13-18, 14-29, 23-29 enz.); 49-44 vervalt na eenige zetten in hetzelfde spel als de hoofdvariant.

B. 38-33 of 39-33 geven hier al een zeer weinig hoopvolle positie, want zwart beschikt over sterke antwoorden als 7-12 en 23-28. Zoolks echter uit de andere varianten blijkt zijn dit nog wit's „beste” voortzettingen: al het andere verliest direct.

C. 37-32 kan niet door zwart 8-12, 22-27, 15-20, 23-29 en 19:48.

D. Gedwongen; anders verliest wit door dezelfde slagzetten als aangegeven in variant A.

E. Gedwongen 38-33 kan nu niet door 13-18, 27-31 enz.

26. — 22-28.

Nu zou 18-23 niet sterk zijn. Wit antwoordt 42-37 dreigend 37-32 en op 23-28 bevrijdt wit zich door de 4 om 4 door 38-32 en 24-19. Terwijl op 22-28 wit zelfs in het voordeel komt bijv (vanuit den diagramstand):

- 18-23 22-28 27:38 12-17A 2-7B
 42-37 38-32 43:32 36-31 31-27
 8-12C

27-21 en nu volgt op 7-11 of 17-22 39-33 enz. terwijl 14-20 nog steeds niet kan.

A. op

- 14-20 25:43 19:30 2:11
 34-29 29:7 49:38 35:24
 20:29
 32:34 en wint en op 2-7 volgt 26-21! enz.

B. Hier en bij de volgende zetten wordt 14-20 belet door 49-43 (20:29); 30-24 gevolgd op 29:20 door 34-29 enz.

C. Op 7-11 volgt 46-41 (11-16) 41-36 en zwart heeft weer geen goede zet.

27. 42-37 5-10.

De beste; op 18-22 neemt wit weer de 4 om 4 en op 18-23 volgt weer 38-32. De tekstzet bereidt dus 18-22 voor.

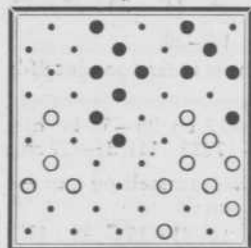
28. 46-41 18-22

De sterkste zet. Zwart dreigt thans zeer sterk 13-18 te spelen. Daarom is wit's

volgende zet gedwongen en mag hij niet op de volgende combinatie gaan spelen: 38-33? 43-38 49-43 24-20 36-31

- 2-7? 12-17 8-12? 15:24 27:47
 38-32 34:23 40:20 23:5!

- 47:29 25:34 14:25
 29. 38-32, 27:38; 30. 43:23 19:28
 31. 26-21, 13-18; 32. 36-31, 9-13;
 33. 41-36, 2-7.

Inplaats van 2-7 kan zwart hier ook als volgt spelen:

- 39-33A 34:43 40:29 35:24
 14-19 28:39 25:34 19:30 10-14
 43-39B 45-40 40-35 35-30 29:18
 22-28 2-7 4-9 18-23 12:23
 30-25

en het dreigende schijfverlies door 14-20 is voorkomen, maar zwart heeft door zijn opgedrongen stelling voordeel.

A. Op 49-43?? volgt 19-23 dreigend 22-27 en 23-29 met dam; terwijl op 31-26 eveneens dam volgt (22-27 en 23-29). En 43-38 is niet mogelijk door 22-27, 23-29, 25:41 enz.

B. 14-19 is niet mogelijk door 21-16-11.

34. 39-33, 28:39; 35. 24:43, 25:34;
 36. 40:29, 14-20; 37. 29-23; —

gedwongen er dreigt 20-25-30. En 35-30 faalt door 22-27! en daarna 20-25.

37. —, 20:29; 38. 23-34, 10-14;
 39. 34-30, 15-20.

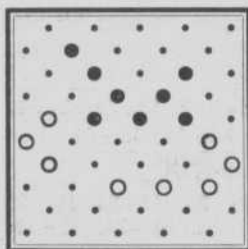
Zwart heeft nu een ideaal ontwikkelde stelling: alles op het midden. Wit heeft verschillende randschijven en zal dus in het verdere spel z'n heil moeten zoeken in omsingelingspogingen.

40. 31-26, 18-23; 41. 37-32, 13-18;
 42. 32-27, 22:31; 43. 26:37, 4-9, 44. 43-38, 9-13; 45. 36-31, 18-22; 46. 31-26, 13-18; 47. 37-31, 8-13; 48. 49-43, 13-19;

Zwart mocht hier niet spelen: 38-32 21-17 32-28 31-27

- 20-25? 25:34 22:11 23:32 32:21
 26:10!

49. 45-40, 20-24; 50. 43-39, —

Zwart mag nu niet 23-28 spelen daar hij als volgt verliest:

38-33 40-34 30-25 en 23-28? 18-23A 14-20

zw. heeft geen goeden zet meer door dezelfde dreigingen als bij A.

A. Er dreigde 31-27 en 28-32 is niet speelbaar wegens 21-17 (22 : 11); 31-27 enz.

Op 14-20 in de diagramstelling kan het spel als volgt verlopen:

30-25 25 : 14 21-17C 26 : 17

14-20 22-28B 19 : 10 12 : 21 23-29D 31-26F 26-21 21-16 40-34E 35 : 44

18-23 10-14 14-20 29 : 40 23-29 17-11 11 : 2 2 : 35

24-30 29-34 34 : 32 en remise is niet te verhinderen.

25 : 14 39-33 40 : 29

B. Niet 24-29? 19 : 10 29 : 34x 23 : 34

38-32 en wint, er dreigt 32-28, en op 18-23 volgt 21-17 (22 : 11) 32-28, 31-27 enz.

x. Op (7-11) volgt 33 : 24 (11-16), 24-19 (16 : 36), 19 : 8!

C. Op eerst 38-33 antwoordt zwart 28-32 en na 21-17 en 26 : 17 is de dreiging 17-12 ongevaarlijk door de ressource 23-28.

D. Niet 24-29? wegens wit 39-33, 40-34 en vervolgens 17-12.

E. 17-11 geeft ook geen winstkans; zwart antwoordt 20-25 (11 : 2), 28-32 (38 : 27) 23-28 enz.

F. 39-34 34-30 30 : 19 40-34 35 : 44

18-23 10-15 23 : 14 29 : 40 14-20

31-26 26-21 44-39 21-16 17-11

20-24 24-29 15-20 20-24 24-30

11 : 2 2 : 35

29-34 34 : 32 remise.

In de partij volgde er:

50. — 22-28

en de partij werd op voorstel van zwart remise verklaard. Inderdaad na 38-33 (28-32 gedw.); 21-17 (12:21); 26:17 (32-37); 31:42 (18-22); 17:28 (23:32) is verder doorspelen overbodig.

Deze moeilijke, variantenrijke partij is als het ware een opwekking tot het spelen van correspondentie-partijen. Want op dit punt zijn wij dammers erg achterlijk. In het Engelsche spel bestaan geheele clubs en toernooien voor het correspondentie-spel; de schakers hebben zelfs kortgeleden een Wereldbond voor correspondentiespelers (met een eigen tijdschrift!) opgericht. Het weinige voorkomen van correspondentie-matches in ons spel lijkt mij daarom meer een kwestie van onbekendheid; want wie er eenmaal mee begonnen is zal ongetwijfeld het leerrijke en interessante hiervan inzien.

R. C. K.

Oplossing partijstand XXXVIII.

Stand: zwart 3-6, 9, 12, 13, 17, 19, 24, 28. Wit 16, 25, 35-39, 44, 45, 48, 49.

Wit kan als volgt schijfwinst forceeren: 38-33! 17-22 (gedwongen) 49-43! (dreigt 33-29, 43-38 enz.) 13-18 (of?) 37-31 (dreigt 16-11 en 31-27) 9-13 (of?) 31-27, 22 : 31, 36 : 27 enz. Een leerzame schijfwinst!

Oplossing partijstand XXXIX.

Stand: zwart 6, 8, 9, 11, 13, 15, 16, 18-20, 23-26.

Wit 27, 28, 32, 33, 35-40, 42, 43, 45, 48. Wit speelt 39-34! en zwart moet minstens een stuk verliezen.

De voornaamste varianten zijn:

1e. (39-34) 24-30, 35 : 24, 19 : 39, 43 : 34! 13-19 (of?) 34-30, 25 : 34, 40 : 29, 23 : 34, 28-23, 19 : 39, 38-33, 39 : 28, 32 : 25 met schijfwinst.

2e. (39-34) 24-29, 33 : 24, 19 : 39, 43 : 34, 13-19 (of?) 28-22! en zwart moet sluiten met 8 of 9-13, waarna wit dam maakt door 27-21 enz.

3e. (39-34) 8-12, 34-29, 23 : 34, 40 : 29, 9-14 (De eenige! Men ga dit na!) 37-31, 26 : 37, 42 : 31, 11-17 (of?) 31-26 en zwart's stand is hopeloos.

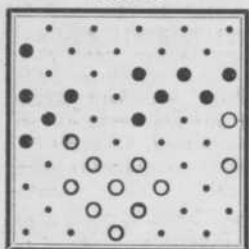
4e. (39-34) 9-14, 34-29 enz. als onder 3e.

Een fraaie studie in natuurlijken stand.

KIJKJES IN DE DAMCLUBS.

De „noodkreet“ in het Mei-nummer was niet geheel tevergeefs. Een zestal (!!) lezers zonden kijkjes ter plaatsing in. Maar de red. rekent er op dat vele andere dit goede voorbeeld spoedig zullen volgen.

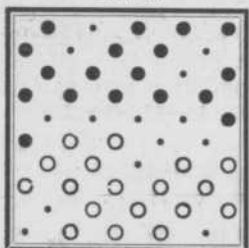
No. 38

Deze stelling, ingezonden door den J. W. van Dartelen, kwam voor in de Apeldoornsche damclub „De Dam“ Wit speelde 27—22 (17:28) 33—22, zwart antwoordde 6—11, denkende een schijf te winnen; wit speelde echter 35-30 en toen zwart te

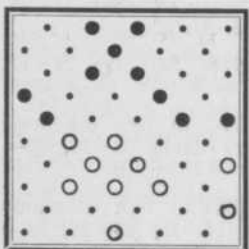
haastig 20—24? antwoordde redde wit (de heer J. Kooiman) zich op fraaie wijze. Hoe?

No. 39

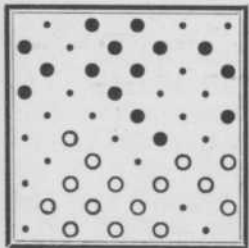
Zwart speelde hier 20—24? Welken slagzet voerde de heer N. Cohen te Rotterdam hierna uit?

No. 40

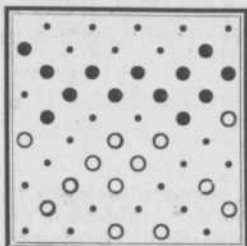
Een mooi voorbeeld, dat in schijnbaar zoo eenvoudige standen dikwijls nog bijzonder aardige combinatie-mogelijkheden schuilen. Zwart, Dr. M. v. Rees te Dordrecht, speelde hier 21—26. Mag wit nu 27—21 enz. spelen?

No. 41

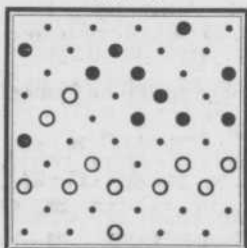
Dit fraaie partijstukje is van den heer M. B. Braber Sr. te Rotterdam. Wit hoopte op 9-14 waarna hij op verrassende wijze de winststelling zou hebben verkregen. Hoe?

No. 42

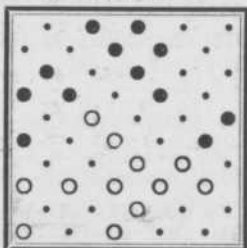
Deze stelling ontstond in een vluggertje. Wit, de heer B. Coster te Rotterdam, besliste de partij met een slagzet.

No. 43

Ook deze stand is uit een vluggertje. Zwart, de heer Naujoks te Rotterdam, speelde hier 13—18. Wit dacht nu dam te kunnen maken maar liep daarmee zelf in de val. Hoe was het verloop?

No. 44

Tot slot nog een stukje van den heer G. W. Spittuler te Amsterdam. Wit speelt en maakt dam.

Oplösungen.

No. 38. 27—22? (17:28) 33:22 (6—11) 35—30 (20—24?) nu wit 39—34, 34—30, 32—27, 22—17, 42—37, 38:13!!

No. 39. (20—24?) nu wit 28—22, 32:14, 34—30, 39:19, 37—32, 27—21, 38—32, 42:2.

No. 40. (21—26) 27—21? (16:27) 32:21 (26:17) 28—23 (19:28) 33:11 maar nu is het zwart's beurt (2—7) 11:2 (13—18) 2:22 of? (12—18) 22:30 (25:41) wint.

No. 41. (9—14) 27—22 (18:27) 32:21 (16:27) 38—32 (27:38) 42:24!! En schijfverlies is door de dreigingen 24—20 en 34—30 niet te voorkomen want op (14—20) volgt 35 of 34—30 (20:29) 30—24 (29:20) 34—30 (25:34) 40:16.

No. 42. Wit speelt 29—23; 28—23, 48—43, 41—36, 36:9, 25:5.

No. 43. (13—18) 17—11 (6:17) 37—31 (26:28) 38—33 (12:21) 33:2 nu zwart 23—29, 15—20, 25:45 enz. wint.

No. 44. Wit speelt 37—31, 46—41, 33—29, 29:18, 40—35, 35:4.

PROBLEMATIEK.

Redacteur: GEO VAN DAM, Huize „Zonnestrallen“, Deylerweg 3, Wassenaar.

Zij, die antwoord per brief wenschen gelieven daartoe postzegel bij te voegen.

* * *

Vervolg van duals, nevenoplossingen en meerdere oplossingen der problemen uit de nummers Juli, Aug., Sept., October en December.

No. 2237 (Aug. 1928). Auteursopl.: (26-37?) 44-40, 27-21, 28-22, 39-33, 35-30!! 15: 2, 2: 5!!!

No. 2238 (Aug. 1928). Bij-opl.: (50-45?) 33-28, 28: 19 (20: 29) 27-21 a (17: 26) 37-31, 48-42, 38-33, 42: 11.

a) Ook wint direct 27-22 of 19-13, 27-22, 32: 1 of 25-20, 27-22, 32: 1 of 3.

No. 2240 (Aug. 1928). Dual: 42-47, 49-23, 47: 27!!! 16: 7, 26: 1, 36: 27.

No. 2227 (Sept. 1928). (31-36) 32-29, 21-17, 37-31, 40-35, 35: 11, 48: 39.

No. 2231 (Sept. 1928). 2a Opl.: (9-14) 37-31, 16-11, 11: 2, 24-19, 2: 27. (9-14) 39-34, 29: 9, 9-3.

No. 2232 (Sept. 1928). Auteursopl.: 50-45, 34-29, 45: 27!! 23: 3, 3: 47.

No. 2233 (Sept. 1928). (24-29) 32-28 (23 43) 34: 12, 12-8.

No. 2224 (Sept. 1928). 2e Opl.: (45-29?) 44-50, 47-42, 50: 16.

2e Opl.: (45-18?) 32-27, 44-50, 47-42 a, 50-45!!!

a) 33-28, 47-42, 50: 29 wint ook.

No. 2239 (Sept. 1928). Hier is overzien, dat 21-27 wel mag, want na 43-38, 49-44, 15-10, 10: 30, 48: 39 volgt remise door 41-37!! Een echt April-mop-idee!

No. 2240 (Sept. 1928). 2e Opl.: (3-8?) 37-32 (26: 46a) 39-33, 33: 2, 2: 20.

a) 26: 48) 40-35!! 35: 22, 22: 2.

Auteursopl. zonder schijf op 41: (29-

33?) 37-32, 40-35!! 35: 24!! 32: 43!! 36: 7.

No. 2241 (Sept. 1928). Met een witten dam op 1: (39-44?) 25-20, 1-6, 32-27, 42-38, 27-21, 17-12. 6: 49, 49: 40.

Of: (39-44?) 24-20, 1-7, 17-11, 32-28, 42-37, 7-2!! 2: 1.

No. 2244 (Oct. 1928). Hier werd aangegeven (12-17) 47-41, 19-14, 14: 1 en (12-17) 47-41, 15-10, 19-14, 14: 1, doch géén der beide eindstanden is gewonnen.

No. 2248 (Oct. 1928). 2e Opl.: (23-29?) 30-25, 28-33, 39-33, 25: 12.

No. 2252 (Oct. 1928). Opgegeven werd (21-26) 47-42, 20-14, 14: 5, 5: 16 doch dit is niet gewonnen.

No. 2253 (Oct. 1928). (15-20?) 26-21, 47-41, 33-28, 38-33, 43-45, 49: 7.

No. 2256 (Oct. 1928). (4-10) Wit kan nu ook remise maken door 25-20, 34-29, 37-32, 32: 3, 44-40, 16-11, 3: 25.

No. 2259 (Dec. 1938). (27-31), 13-9, (4: 13) 43-39 (34: 43) 28-22, 26: 10, 49: 20.

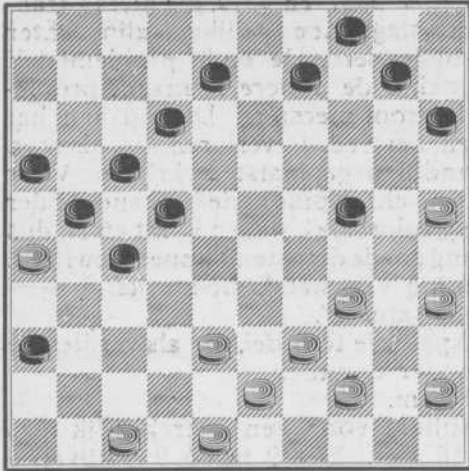
No. 2268 (Dec. 1928). (30-35) 34-29, 16-11, 37-32, 32: 3, 3: 48.

No. 2271 (Dec. 1928) (20-25) 21-17, 17: 10.

No. 2273 (Dec. 1928). In den diagramstand is mogelijk: (19-23?) 16-11, 33-28, 35-30, 30: 8, 11-7.

No. 2313 (Jan. 1929). In den diagramstand was mogelijk: (10-15) 43-38, 34-29, 27: 38, 37-32, 42: 31, doch dit vervalt daar schijf 41 op 45 behoort.

Onze Maandelijksche Lokzet of Studie.

Ditmaal een niet al te moeilijke lok-lokzet van den hr. A. *Plantinga*, N. Niedorp (N.-H.). Wit speelt en verlost zwart tot een lokzet, waarop wit ingaat en waarna zwart door een foutieve voortzetting verliest! Hoe?

Geeft in den wedstrijd voor oplossers twee punten.

Onze Problemen

Nos. 2359–2361 vormen een nieuwe serie bewerkingen op mijn „Waterval-motief”. In no. 2359 is een geheel nieuwe bewerking gegeven en 't is wonderlijk te zien op welke wijze zich de schijven-kluwen ontknoopt, die tijdens de ontleding op de linkerzijde van het bord ontstaat. De nos. 2360 en 2361 geven, evenals no. 2335 in het April-no. van denzelfden componist een aanzienlijke verbetering te zien van vroeger geplaatste constructies. (Zie jaargang 1922, nos. 1391 en 1426, het artikel „Een praatje over motieven” V, in jaarg. 1925, Juni-no. en no. 2335 in het April no. van dit jaar). De heer Ritsema heeft weten te bereiken, met behoud van een normale probleemstelling, dat de kritische velden 24 in no. 2360 en 17 in no. 2361 niet door een dam maar door een schijf gesloten worden, waardoor meer vrijheid van beweging ontstaat en de zwarte dam elders op het bord benut kan worden. No. 2362 van den heer Kleen, dat ik in de aandacht aanbeveel, bevat een zeer origineel slot.

No. 2363 vertoont het op geestige en oorspronkelijke wijze verwijderen van hindernissen in de slaglijn.

No. 2364 laat ons een keurige, rein-economische bewerking bewonderen van mijn eenige maanden geleden opgegeven motief.

No. 2365 van den heer Idzerda bevat natuurlijk weer iets vernuftigs en wel de curieuse manier, waarop zwart vastloopt. Dit nieuwe motief verdient zeer zeker meerdere bestudeering.

No. 2366 is gebouwd op een systeem door mij eenige maanden geleden ter bestudeering aangeboden.

No. 2367 laat ons weer eens een probleem zien, zooals vroeger in groot aantal werden gemaakt: een beetje meerslag, moeilijke ontleding, een afdoende slagzet en daarmee basta. Voor den oplosser een alleszins bevredigend geheel, voor den modernen problemist echter niet meer. Deze verlangt kunst, geuit in den vorm van iets bijzonders, zooals de heer Mantel die anders ook steeds geeft. Dit probleem dateert nog van vroeger jaren.

No. 2368 is een dito ouderwetsch probleempje, dat door elken doorsnee-dammer, geen probleem-kenner zijnde, een uitstekend vraagstukje

zal worden genoemd. Genres zoals nos. 2367 en 2372, die niets karakteristieks bezitten en meer op partij-slagzetten gelijken, zijn echter vroeger reeds tot hun hoogste peil opgevoerd. De oude problemisten zooals C. Meeuwe, Alliey en voornamelijk de andere Fransche problemisten zijn en waren daarin echte groot-meesters. De tijd aan het construeeren van dit soort problemen besteed, is verloren tijd, als men denkt die vraagstukken in het Maandblad geplaatst te krijgen. Voor dagblad-rubrieken zijn ze uitstekend geschikt, omdat de leek snel onder den indruk van de daarin verwerkte „kolossale” slagen komt en zij dus voor populariseering en propagandeering goede diensten kunnen bewijzen.

No. 2368 bevat een fraaie belichaming van het Linie-motief.

No. 2369 is een zeer goede „meerslag-studie”.

No. 2370 brengt een heel oud stokpaardje ter tafel, dat als verdienste bezit een economische bewerking zonder dammen.

No. 2371 is een aardig variantprobleem.

No. 2373 is een zeer bijzonder resultaat voor een betrekkelijk pas beginnend problemist van slechts 16 jaar. Met 9 tegen 9 schijven 3 motieven!

No. 2374 wordt geplaatst ter aanmoediging van een ander jeugdig problemist. De bewerking, qua ontleding, op het motief „De Bij in de Cel” van Ir. Vrijlandt is niet slecht. Jammer is dat wit door 23—18 en 32—27 groot voordeel kan behalen en deze neven-opl. moeilijk weg te werken zal zijn. Het motief is niet zuiver, want dan zou de zwarte schijf op 39 een dam moeten zijn, die echter in de ontleding als zoodanig geen dienst doet en er dus in den aanvangsstand ook niet mag staan.

v. D.

Enkele opmerkingen over problematiek.

De probleemredacteur van „Het Damspel” richtte eenigen tijd geleden tot mij het verzoek een artikel te schrijven over damproblematiek en daarin de eischen te formuleeren, waaraan een mooi probleem moet voldoen.

Het is met eenige aarzeling, dat ik aan zijn verzoek voldoe, want ik zie ten volle in, dat een volledige formuleering van de schoonheidseischen feitelijk niet mogelijk is. Immers problematiek is kunst en elke interpretatie van kunst lijdt aan het euvel van onvolledigheid en is steeds persoonlijk gekleurd. Kunst laat zich niet aan banden leggen en wanneer ik dus in het navolgende enkele kenmerkende eigenschappen noem, die de schoonheid van een probleem bepalen, dan doe ik dit in het klare bewustzijn, dat mijn maatstaf slechts „relatief” meet en dus geen absolute waarde heeft. Toch zijn er voor de problematiek, evenals voor alle andere kunstvormen, enkele onaanvechtbare fundamenteele schoonheidseischen aan te wijzen, die het stramien vormen, waarop de kunstenaar zijn schepping borduurt.

Wat is eigenlijk een damprobleem? Een gedachtencomplex, belichaamd in een bepaalde groepeerings van schijven op het dambord. Dit samenstel van gedachten, dat de *ziel* van het probleem is, welt uit het oer-instinct van elk levend wezen: *de drang tot overwinnen van een vijand*. Strikt genomen is dus de problematiek, naar den *geest* anti-Christelijk. Het Christendom leert immers, dat men een tegenstander niet mag bestrijden met het doel, een persoonlijke overwinning te behalen. Deze barbaarsche geest wordt echter heiligend getemperd door de psyche; de *ziel* van de problematiek. De op het bord belichaamde grondgedachte van een probleem moet n.l. zijn; *het behalen van de overwinning op een faire, elegante wijze*.

Een faire overwinning is slechts dan mogelijk, indien de tegenstander over gelijkwaardige wapens beschikt. Een zeer voorname eisch, die men aan een goed probleem moet stellen, is dus, dat de winnende partij (die der witte stukken) geen materiëel overwicht heeft. Tevens zal een overmacht van de zwarte partij (die toch verliezen moet) op den toeschouwer van den strijd (incasu den oplosser van het probleem) een onaangename indruk maken. Een gevecht tusschen David en Goliath is niet aesthetisch. Men zorgte er dus voor, dat in de aanvangspositie het materiaal van beide partijen in kwantiteit overeenstemt.

Bij de bepaling hiervan kan men in het algemeen een dam gelijkwaardig rekenen met twee, hoogstens drie schijven.

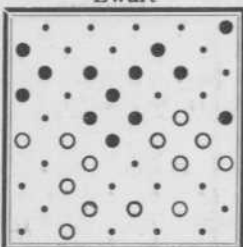
Een elegante overwinning wordt slechts dan behaald, wanneer dit met zoo weinig mogelijk materiaal gebeurt op een eenvoudige doch verrassende wijze.

Een „vuurwerk” probleem met de onvermijdelijke „zevenklappers” doet mij altijd denken aan een grotbewoner uit de grijze oudheid, die zijn knots zwaait, om zijn tegenstander de hersens in te slaan. Een dergelijk gebaar mist beschaving. Zoo'n „lawaai” probleem is bedoeld, om effect te maken en heeft juist daarom voor den leek een groote bekoring. Boeren, burgers en buitenlui worden door de groote trom in de kermistint gelokt, maar de naar schoonheid zoekende mensch wordt niet door „klatergoud” betooverd.

Fig. 1 is een vraagstuk uit mijn beginperiode als problemist. Het werd indertijd mooi gevonden, maar van mijn tegenwoordig standpunt bezien, is het grof en zonder karakter. De oplossing luidt:

Fig. 1.

Zwart

Wit speelt en wint.

Wit 24—19, 30—24, 34—30, 43—39, 24—20, 35—30, 44—39, 26—21, 42×4, 47×16.

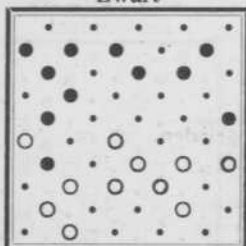
Bovendien heeft dit probleem een groote fout, nl. *verwisselbaarheid van zetten*. Wit kan nl. als 4de zet eerst 24—20 en daarna 44—39 spelen. Dit is uit den booze.

Een, om nader te noemen redenen, beter geslaagd vraagstuk uit dezelfde periode is afgebeeld in fig. 2. De oplossing luidt:

Wit 44—40, 28—22, 26×17, 34—30, 47—20, 20—14, 40—34, 35×11, 41—37.

Fig. 2.

Zwart

Wit speelt en wint.

Merk op, dat hier de zetten niet verwisseld kunnen worden. Beide problemen zijn echter nog op grove effecten berekend.

Ik ken echter miniatuurprobleempjes, die bij mij steeds het beeld oproepen van den ervaren floretschermer, die het eeresaluut heeft gebracht en zich „avec élégance” in postuur stelt.

Een probleem is slechts dan elegant, wanneer het gebouwd is op een *motief*. De materialistisch aangelegde beoefenaars van de probleemkunst zullen gewoonlijk hun aandacht vestigen op de „lichamelijke” kant en zich hoofdzakelijk toeleggen op den *vorm*, dus het constructieve element naar voren schuiven. Aan hen danken wij de dikwijls voortreffelijke bewerkingen van gegeven motieven en zij hebben de kunst van bewerken in de laatste jaren tot een groote hoogte gebracht.

De meer psychische (of moet ik zeggen zielige) problemisten zoeken naar nieuwe motieven. Voor hen is het motief hoofdzakelijk, de bewerking helaas maar al te vaak bijzaak.

Een ideaal problemist is hij, die ziel en lichaam van een probleem in harmonie weet te brengen en dus een oorspronkelijk motief in een waardigen vorm weet te gieten.

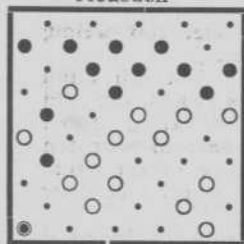
Uit den aard der zaak is elk motief gebonden door de regels van het praktische spel, doch overigens geheel vrij. Het speelbord met zijn ruitindeeling echter is een diagram met zeer speciale wiskundige eigenschappen.

Ik voor mij vind een motief mooier, naarmate in de belichaming daarvan de wiskundige bordeigenschappen meer tot uiting komen. Er zijn b.v. motiefstanden, die op twee of meer plaatsen van het bord zijn op te stellen. Deze missen de schoonheid van een motief, dat (op grond van de wiskundige bordeigenschappen) slechts op één speciale plaats te verwezenlijken is.

In een volgend artikel hoop ik dit door enkele voorbeelden toe te lichten.

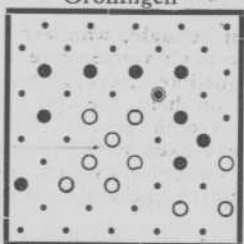
Ir. W. VRIJLANDT.

No. 2359
A de Graag
Heusden

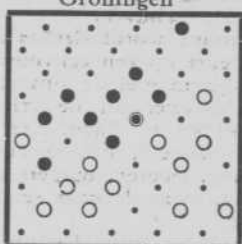
Zwart 18—22?

No. 2360
N. Ritsema
Groningen

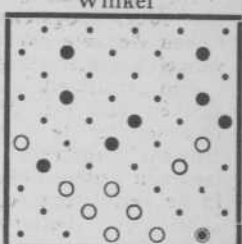
Zwart 34—39?

No. 2361
N. Ritsema
Groningen

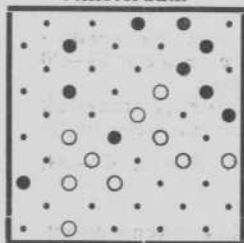
Zwart 28—23?

No. 2362
D. Kleen
Winkel

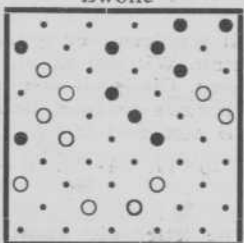
Zwart 50—45?

No. 2363
D. Bosma
Amsterdam

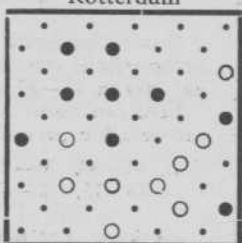
Zwart 3—8?

No. 2364
P. W. Kliphuis
Zwolle

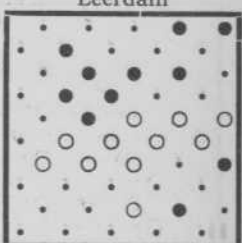
Zwart 26—31?

No. 2365
P. H. Idzerda
Rotterdam

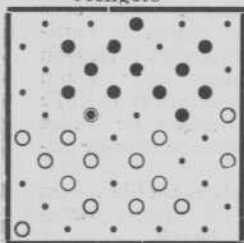
Zwart 45—50?

No. 2366
S. Pelle
Leerdam

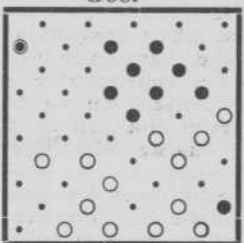
Zwart 44—49D?

No. 2367
G. Mantel Jr.
Hengelo

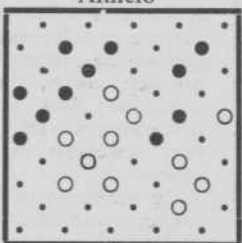
Zwart 19—23?

No. 2368
Wim Haanstra
Goor

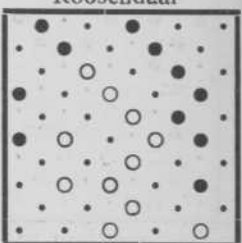
Zwart 6—22?

No. 2369
A. Polman
Almelo

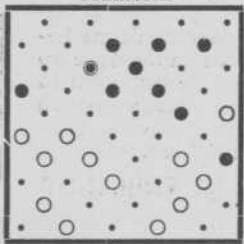
Zwart 24—30—35?

No. 2370
A. C. v. Aart
Roosendaal

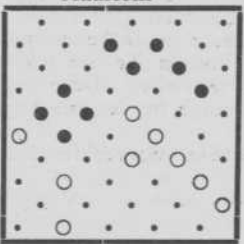
Zwart 30—34?

No. 2371
H. T. Luif
Haarlem

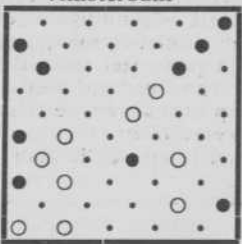
Zwart 12—17?

No. 2372
W. van Daalen
Haarlem

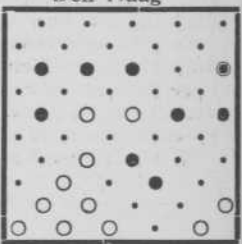
Zwart 13—19?

No. 2373
Jan Metz (16 j.)
Amsterdam

Zwart 45—50?

No. 2374
Cor. Th. Huizer
Den Haag

Zwart 15—10?

Errata. De in ons Mei-nummer voorkomende lokzet is niet van den heer De Graag, doch van den heer P. W. Kliphuis, Zwolle. — In hetzelfde nummer moet No. 2353 vervallen, omdat het foutief is; zal nog worden herzien.

Correspondentie. Door plaatsgebrek kon in dit nummer geen rubriek Eindspelen worden opgenomen.

„HET DAMSPEL“

Maandblad ter bevordering van het Damspel

Officiëel orgaan en uitgave van den Nederlandschen Dambond

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: Binnenland f 3.—. Buitenland f 3.50 per jaar

Abonnementen kunnen met elk nummer ingaan, doch slechts eindigen 31 Dec.

Losse nummers 30 ct. Proefnummers steeds op aanvraag gratis verkrijgbaar

Verschijnt omstreeks den 15den van elke maand

Hoofdredacteur: J. FABRICIUS, Amsterdam, Gijsbrecht van Aemstelstraat 23

Hoofdadministratie: J. W. VAN DARTELEN, Heemstede

Postrekening No. 64007

Raadhuisstraat 1

— Nadruk zonder vermelding van bron is verboden —

OFFICIËEL GEDEELTE.

Notulen der Jaarvergadering gehouden te 's-Hertogenbosch
op 9 Mei 1929 in Hotel „Oranje“

(Vervolg van het Juli-nummer).

Bij de rekening en verantwoording van den Penningmeester en Administrateur van „Het Damspel“ vraagt de heer V. d. Zwaan of de rekening van den wedstrijd om het wereldkampioenschap onder deze verslagen is begrepen.

De Voorzitter antwoordt, dat het verslag van het wereldkampioenschap en loterij geheel apart is gehouden. De heer V. Dartelen geeft daarop een overzicht — zoover dit thans mogelijk is — van de inkomsten en uitgaven loterij en wereldkampioenschap. Er zal nog 10 % van de ontvangsten moeten worden betaald aan de T.B.C. vereeniging. De wedstrijdgeden van de Olympische groepenwedstrijden zijn onder deze bedragen nog niet verwerkt.

De kascontrôle-commissie bestaande uit de heeren H. E. E. Dehnert en J. J. de Bruyn Jr. te Rotterdam brengt een loffelijk rapport uit. Zij stelt voor den penningmeester een vergoeding voor zijn werkzaamheden toe te kennen van f 100.— per jaar en wel met terugwerkende kracht van 1 Jan. 1928 af.

De Voorzitter heeft met genoegen gehoord, dat beide functionarissen zoo'n voortreffelijk werk hebben geleverd. Hij is daar dankbaar voor.

Verrast is het Bestuur echter door het voorstel van de kascommissie om den penningmeester een vergoeding toe te kennen. Dit is van zelf sprekend nog niet in het Bestuur behandeld, want het wordt hier

V. OVEN, HAAG - BEKERS - MEDAILLES
VAANDELS - VLAGGEN - INSIGNES

eerst ingediend. Het Bestuur zal dit eerst dan ook onder het oog hebben te zien.

De heer Dehnert verwijst naar het geval van den heer V. Dartelen indertijd op de vergadering eveneens gedaan, om hem f 100.— per jaar toe te kennen. Spontaan werd dit voorstel toen aangenomen. Hij had verwacht, dat dit ook met het thans ingediend voorstel zoo zou zijn gegaan.

Verschillende afgevaardigden verklaren iets scheefs in dit voorstel te zien; wanneer de Penningmeester in aanmerking komt voor een vergoeding, dan zal toch zeer zeker de Secretaris daarop eveneens recht hebben. Ook de Voorzitter spreekt zich in dien geest uit. Het ingediend voorstel zal eerst nog eens door het Bestuur worden behandeld, waarmede de vergadering zich vereenigt.

De rekeningen en verantwoordingen van beide functionarissen worden onder dank goedgekeurd en der commissie dank gezegd voor den verrichten arbeid.

Bij het punt bestuursverkiezing spreekt de heer De Bruyn Jr. als zijn meening uit, dat het bekleeden van 2 functies door den secretaris, die ook secretaris van het district „Rotterdam” is hem onvereinigbaar, schijnt en daarom zal hij de herkiezing van den secretaris niet steunen. De heer Kets de Vries (R'dam) heeft groote waardeering voor het werk, dat de bondssecretaris verzet. Echter meent hij ook, dat het vervullen van 2 functies te zwaar is. Hij zou dan ook uit den mond van den Secretaris willen vernemen, of hij zelf meent beide functies te kunnen vervullen. De heer Koopmeiners begrijpt niet, dat de vorige sprekers iets dergelijks op deze vergadering brengen. Dat behoort hier niet thuis en moet het district voor zich oplossen. De heer M. Kleijn, D. D. V., wil uiteenzetten, waarom de 2 Rotterdamsche sprekers zich tegen herkiezing van den secretaris verzetten. Dit zou echter weder een heelen tijd in beslag nemen en daarom verzoekt de Voorzitter hierop niet verder in te gaan. De Secretaris wil slechts opmerken, dat het voorgaande niet om de *dambelangen* wordt naar voren gebracht, maar uitsluitend om de persoonlijke belangen, die voortspruiten uit het verstrekken van berichten aan de pers en waarvoor de heer De Bruyn zich bijzonder interesseert. Dát is de kwestie. Hij durft dit wel naar voren te brengen, al hooren zijn tegenstanders dit niet graag. Volmondig zegt hij voorts, dat hij beide functies zonder het minste bezwaar samen kan waarnemen.

De heer Matla en de heer V. Blerk deelen volkomen de meening van den heer Koopmeiners en den Voorzitter en wenschen, dat van dit punt wordt afgestapt.

Den Voorzitter doet het genoegen, dat de heer Lieve zijn functie gelukkig weer heeft willen aannemen. De belangen van den Bond zijn daarmede zeer gemoeid. De heer V. Baalen werd bij acclamatie herkozen, terwijl in de vacature Polman werd gekozen den heer A. Jacobs te den Haag.

De heer Schaaf deelt mede, dat het hem bekend is, dat de heer Jacobs zijn functie zal aannemen.

De Voorzitter verzoekt den heer Schaaf om den dank van de vergadering te willen overbrengen aan den heer Polman.

Tot leden van de kas-contrôlecommissie worden benoemd de heeren: A. Hagenaars en H. H. W. Borghardt te Rotterdam. Tot plaatsverv. leden de heeren P. Beunder te Zaanden en J. Wielinga te Haarlem.

Deze commissie wordt tevens opgedragen de rekening en verantwoording na te zien van de loterij, wedstrijd om het wereldkampioenschap en de daarbij betrokken punten.

Punt 10 der agenda — verlaging der bondscontributie — wordt bij acclamatie aangenomen. Verlaging dezer contributie bleek mogelijk door vermindering der drukkosten van het „Maandblad.” De Voorzitter verzoekt den districtsafgevaardigde van Den Haag om aan den heer V. Nieuwkerk wel den dank te willen overbrengen, daar door diens toedoen de vermindering van de drukkosten was bereikt.

Een voorstel om de agenda achter elkaar af te werken — nu de vorige punten zoo vlot waren verlopen — mocht geen meerderheid verwerven. Slechts 5 stemmen méér verzetten zich er tegen. Er werd dus gepauzeerd.

Na de pauze reikt de Voorzitter aan verschillende personen en vereenigingen diploma's uit, die aangeven de in den loop van het bondsjaar behaalde successen. Hij wenscht allen — mede namens het Bondsbestuur — van harte geluk met deze successen.

In behandeling komt thans punt 11 der agenda: voorstel van de damvereeniging Constant te Rotterdam om het mogelijk te maken, dat meer dan één tiental van dezelfde vereeniging in eenzelfde klasse speelt.

De heer Vermaat, afgevaardigde van Constant, geeft nog eenige toelichting. Ook de heer Koopmeiners dringt aan op aanneming van dit voorstel. Geen enkele geldige reden verzet zich er tegen. Het is een uitkomst voor groote clubs.

De heeren Matla, Keller, Beunder, v. Dartelen ondersteunen het voorstel volkomen.

De heer Duitz verklaart zich er voor, maar wenscht toch wel eenige redactiewijziging.

De heer Reiss verzet zich tegen het voorstel. Het is een groot nadeel voor de kleine vereenigingen.

De heer Groenteman zet uiteen, dat het hier slechts een belang betreft van enkele groote vereenigingen. Het staat voor hem vast, dat bij aanneming — ook zonder dat men het wil — beide tientallen elkander zullen bevoordeelen.

De heer Fabricius gelooft niet dat twee tientallen van eenzelfde Vereeniging zullen trachten elkander te bevoordeelen. Hij is er van overtuigd, dat ieder speler zal trachten de winst te behalen en hij meent, dat het voorstel wel kan worden aangenomen.

(Wordt vervolgd).

* * *

De Chr. D. V. „Almelo” te Almelo en de Chr. D. V. „Rotterdam” te Rotterdam zijn wegens gebrek aan leden uit den bond getreden.

* * *

Dobbelmann's Damvereeniging te Rotterdam is met 14 leden toegetreden. Ons gebruikelijk welkom.

Bestuurswijzigingen, clublokalen, enz.

W. D. S. te Amsterdam: In de laatste alg. verg. werd het volgend bestuur gekozen:

1e Voorz. L. C. J. v. d. Brun; 2e Voorz. A. J. Schaft; 1e Penningmeester J. Swart, Hazenstraat 56 II; 2de Penningmeester J. v. d. Heuvel, Hoofdweg 471 II, 1e Secretaris B. v. Thijn, Kerkstraat 400 II (C).

G. S. te Amsterdam: Het bestuur is thans als volgt samengesteld: 1e Voorz. W. J. Theunisse; 2e Voorz. J. H. Vos; 1e Secr. J. H. van Delden, v. Speykstraat 39 II; 2e Secr. G. N. Vossevelde; 1e Penningmeester W. N. Keller; 2e Penningmeester J. van Kralingen; Comm. W. J. Kok.

Clubavond op Maandag in „Lunchroom Beko”, Nieuwedijk 120

U. D. G. te Utrecht: Tot 2en Secr. van het U. D. G. is gekozen de heer C. H. Ruitenbeek, Willem v. Noortstraat 30 bis te Utrecht.

Clubkampioenschap van Nederland.

Tusschen de districtskampioenen Mutua Delectatio, dcl. „Rotterdam”, de Haarlemsche Damclub en W. Z. D. V. te Arnhem is gespeeld om het clubkampioenschap 1e klasse van Nederland 1928/29.

Het eindresultaat is als volgt.

Deeln. clubs	gesp.	gew.	gelijk	verl.	pnt.	bordpnt.
Mutua D., Haag	3	3	0	0	6	40-20
Dcl. „Rotterdam”	3	1	1	1	3	32-28
Haarl. damclub	3	1	1	1	3	31-29
W. Z. D. V., Arnhem	3	0	0	3	0	17-43

Mutua Delectatio heeft dus op fraaie wijze het landelijk kampioenschap behaald, Voor zoover wij weten, is dit de eerste maal, dat het kampioenschap in den Haag komt en de 2e maal, dat een club uit het Zuidelijk deel van ons land den titel won. De ontmoeting Haarl. damclub — dcl. „Rotterdam” is door beide clubs 10-10 gehouden, daar de uitslag niet meer van invloed was op de bezetting van de eerste plaats.

Wij bieden Mutua onze gelukwensen aan en verwijzen verder naar de rubriek „Binnenland”.

De competitie 1928/29.

Hieronder volgen de officieele eindstanden van de competitie van de res. 1e klasse en 2e klasse.

Afd. Amsterdam.

Eindstand reserve 1e klasse Competitie 1928/29.

Deeln. Vereen.	gesp.	gew.	gelijk	verl.	pnt.	bordpnt.
Haarl. Damclub II	3	3	0	0	6	48-12
Dcl. Zaandam II	3	2	0	1	4	30-30
D.O.S. II, A'dam.	3	1	0	2	2	32-28
Blijdenstijn II „	3	0	0	3	0	10-50

Het 2e tiental der Haarlemsche damclub deed niet onder voor het eerste en behaalde ongeslagen den kampioenstitel res. 1e klasse.

Eindstand 2e klasse.

Deeln. vereen.	gesp.	gew.	gelijk	verl.	pnt.	bordpnt.
Dcl. Bussum	2	1	1	0	3	23-17
Dcl. Wormerveer	2	0	2	0	2	20-20
Tavenu, A'dam	2	0	1	1	1	17-23

De damclub „Bussum” behaalde in deze afdeeling het kampioenschap en zal nu promotie spelen tegen de damclub „Haarlem”.

Afd. Rotterdam.

Eindstand reserve 1e klasse Competitie 1928/29.

Deeln. vereen.	gesp.	gew.	gelijk	verl.	pnt.	bordpnt.
Constant II	2	2	0	0	4	27-13
Dordt II	2	0	1	1	1	17-23
Vlaardingens II	2	0	1	1	1	18-24

Ongeslagen behaalde Constant dus het kampioenschap.

Eindstand 2e klasse.

Deeln. vereen.	gesp.	gew.	gelijk	verl.	pnt.	bordpnt.
Dcl. Maassluis	2	2	0	0	4	29-11
Chr. D. V. „Rotterdam“	2	1	0	1	2	28-12
Dcl. s'Gravendeel	2	0	0	2	0	3-37

De damclub „Maassluis“ wist derhalve ongeslagen het kampioenschap te behalen en komt dus in aanmerking tot het spelen van promotiewedstrijden tegen de Zuider Damclub te Rotterdam.

Eindstand 2e klasse Competitie 1928/29.

Afd. 's-Gravenhage.

Deeln. clubs	gesp.	gew.	gelijk	verl.	pnt.	bordpnt.
Scheveningen	7	6	1	—	13	86-54
Naaldwijk	7	6	1	—	13	80-60
D.O.S II, Delft	7	4	—	3	8	79-61
O.D.B. Haag	7	4	—	3	8	74-66
D.I.O. II „	7	2	1	4	5	64-76
R.D.G. II „	7	1	2	4	4	64-76
V.H.D. „	7	2	—	5	4	61-79
het Zuiden „	7	—	1	6	1	52-88

De damclub „Scheveningen“ behaalde dus op fraaie wijze het afdelingskampioenschap en zal tegen W.Z.D.V. te den Haag promotiewedstrijden spelen om eventueel een plaats in de eerste klasse te bemachtigen.

Afd. Oost.

Deeln. clubs	gesp.	gew.	gelijk	verl.	pnt.	bordpnt.
Dcl. Nijverdal	4	3	1	0	7	57-23
Dcl. Goor	4	2	1	1	5	47-33
Deventer II	4	1	1	2	3	36-44
Chr. D.V. Almelo.	4	1	1	2	3	33-47
Zwart Wit II	4	1	0	3	2	27-53

Het kampioenschap werd dus ongeslagen behaald door de damclub Nijverdal.

Afd. Gelderland.

Deeln. clubs	gesp.	gew.	gelijk	verl.	pnt.	bordpnt.
Vriendenkr., Nijmegen	8	6	1	1	13	101-59
Exelsior, Oosterbeek	8	6	0	2	12	90-70
W.Z.D.V. II, Arnhem	8	2	3	3	7	82-78
Damv. „Arnhem“	8	2	1	5	5	68-92
Dindua, Arnhem	8	1	1	6	3	59-101

Op fraaie wijze behaalde „Vriendenkring“ dus het kampioenschap.

Met vorenstaande successen bieden we den betrokken clubs onze hartelijke gelukwensen aan.

BINNENLAND.

Redacteur: W. H. LIEVE, Sophiastraat 18, Dordrecht.

Om het Kampioenschap van Nederland.

EEN NABETRACHTING door W. C. J. POLMAN.

Wederom is de strijd gestreden en voor de 2e maal in successie wist *Damme* op den titel beslag te leggen.

Naar mijne meening ten volle verdiend.

Ik moge hier allereerst citeeren hetgeen ik na den vorigen kampioenswedstrijd elders over onzen kampioen schreef:

„De nieuwe kampioen van Nederland, A. K. W. Damme, beschikt over een veelzijdig talent: bekwaam damjournalist, uitmuntend analysator en practisch een speler van den allereersten rang. Er zijn er slechts zeer weinigen die zooveel van ons spel afweten als hij. Damme's spel is vóór alles wetenschappelijk en in het bijzonder zijn kennis van de openingen geweldig, hetgeen in dezen wedstrijd Keller op onaangename wijze moest ervaren. Zijn spel getuigt van zoeken naar nieuwe wegen en m. i. zouden zijn wedstrijdresultaten nog beter zijn, indien hij dit z.g.n. „practische experimenteren” achterwege liet, ofschoon het natuurlijk voor den opbouw van onze speltheorie groote waarde heeft.”

Aldus schreef ik ruim een jaar geleden en mijn oordeel over Damme moet nu eenige wijziging ondergaan. Was Damme een jaar geleden nog zoekende, nadien is het inzicht gekomen met als gevolg meer bezonkenheid in zijn spel. Het flankspel wordt door Damme verfoeid, althans in zijn primitieven vorm. Het accentueert te weinig het krachtsverschil tusschen de spelers en geeft te veel gelegenheid de partij aan te sturen op de breede wateren van de remise. Toen iemand eens Damme's oordeel over het flankspel vroeg luidde het kernachtige antwoord: „Ik *dam* liever!”

Gedurende den wedstrijd om het wereldkampioenschap te Amsterdam heeft Damme uiteraard het daar vertoonde spel met meer dan gewone aandacht gevolgd en dit drong hem tot de conclusie: Zooals het spel momenteel, met de flankspel-manie, gespeeld wordt, dreigt het onverbiddelijk dood te loopen. Damme was niet de eenige die dat inzag, ofschoon hij het ongetwijfeld het scherpst opmerkte en het meest juist wist te definieeren. En zoo is nadien een kentering ingetreden, die niet anders dan goede vruchten kan dragen.

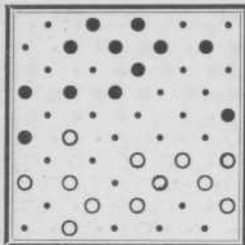
Het flankspel wordt ook nu nog veelvuldig gespeeld, doch met meerdere variaties, terwijl daarnaast de Hollandsche partij en andere speelwijzen weder in toenemende mate toepassing vinden. Kortom het spel is interessanter geworden, heeft gewonnen aan levendigheid van karakter, de partijen krijgen weer meer inhoud en het primitieve flankspel heeft voorloopig als een te weinig kansrijke tactiek afgedaan.

Dit is de les die uit het laatste kampioenschapstournooi is te trekken en Damme vormde in de beweging die tot deze evolutie den stoot gaf een van de voornaamste stuwende krachten.

Ik heb steeds met belangstelling de door Damme in belangrijke tournooien gespeelde partijen gevolgd en dit heeft mij gebracht tot de conclusie dat de Nationale Kampioen thans in een conditie verkeert als nimmer te voren. Eenige staaltjes, waaruit moge blijken op welke wijze Damme zijn titel wist te verdedigen, volgen nu.

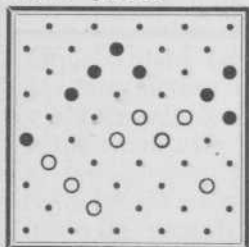
No. 1. Damme

Spittuler

band in de witte stelling geheel verdwijnt. Zeer bekwaam weet Damme nu met een serie krachtzetten zijn voordeel tot winst om te zetten. Er volgde 7-12, 37-32, 17-21, 42-37, 12-17, 47-42, 17-22, 35-30, (of?) 22:31, 36:27, 8-12, 33-28, (of?) 2-8 11 En wit gaf op wegens de dubbele dreiging 18-23 en 18-22, 8-12 enz., waardoor wit gedwongen is 28-22 te spelen, waarna 18-23, 12-18 enz. volgt. Een positiecombinatie van buitengewone schoonheid.

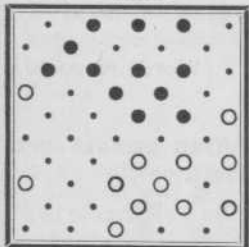
No. 2. Jacobs

Damme

Door een uitmuntend behandeld middenspel heeft Damme nevenstaande gunstige positie weten te verkrijgen. Dat oppassen echter immer de boodschap is blijkt indien wit nu zou vervolgen met 31-27. Zwart speelt dan 13-18, wit 37-32 en nu zwart 26-31 en 22-27! In den diagramstand verliet het spel echter als volgt: 40-34, 13-18, 24-19, 18-22, 19-13, 22:24, 13:2, 24-29 en zwart meende nu de beste kansen te krijgen. Damme liet nu echter het verrassende 37-32 volgen en zwart kon na 26:19, 2:6 opgeven.

No. 3. Damme

Verburg

Het volgende partijfragment is 'n sprekend staaltje van Damme's krachtige speeltrant. Het spel had het volgende verloop: 23-29, 34:23, 19:28, 33:22, 18:27, 45-40, 12-18, 40-34, 7-12, 16:7, 2:11, 34-30, 13-19, 48-42, 4-9, 42-37, 12-18, 31:22, 18:27, 39-34, 13-18, 34-29, 23:34, 30:39, 18-23, 44-40, (of?) 3-8, 40-34, 8-13, 34-30, 13-18, 39-34, 16-21,

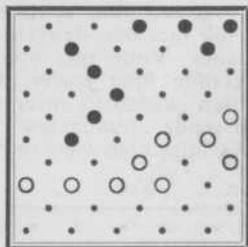
34-29, 23:34, 30:39, 18-23, 35-30, (of?) 24:35, 39-34, 19-24, 34-30, 14-19 gewonnen.

Zeer fraai was de wijze waarop Damme tegen Ris in een nadeelige positie remise wist te bereiken. In den diagramstand speelde Damme 18-23, 29:18, 12:23. Hieruit blijkt dat zelfs de allersterksten zwakke momenten hebben, terwijl ook de klok dikwijls een woordje meespreekt. Zwart kwam nu als volgt in het nadeel: 37-32, 7-11, 32:21, 11-16, 21-17, 22:11, 38-32, 11-17, 39-34, 17-22, 36-31. Het ziet er nu voor zwart donker uit. Damme deed nu echter het sterke offer 23-28, 32:23, waarna de partij remise werd door 16-21, 33-28, 22:33, 34-29, 33:24, 30:19, 4-9, 35-30, 9-14, 30-24, 10-15, 19:10, 5:14, 24-19, 21-26, 19:10, 26:37, 10-4, 15-20. (Er dreigt 25-20 en 23-19). Remise.

Damme deed het zetje door 24-30, 25:34, 17-21, 26:17, 18-22, 17:28, 23:43, 47-42, 27-32. (Ook na 27-31 wordt de dam weer afgenomen). 37:28, 43-49, 42-38, 49:23, 40-35, 29:40, 45:34, 13-18, 39-33, 19-23, 35-30 en de partij werd m.i. wel wat voorbarig remise gegeven. Waarschijnlijk zal dit in de eindspelrubriek nader worden aangetoond. Zwart heeft belangrijk voordeel.

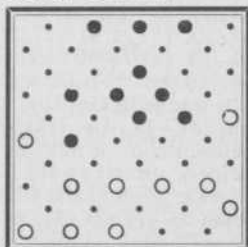
In dezen stand overzag Damme in tijdnood dat hij op eenvoudige wijze een schijf kon winnen: 12-17, 32-28 (of?) 7-12, 46-41, 12-18, 41-37, 18:27, 37-31, 8-12, 31:22, 12-18 enz. In de partij geschiedde in den diagramstand 21-26, 32-27 en de kans op schijfwinst is verkeken, want indien zwart nu 26-31 speelt om vervolgens door 11-17 een stuk te ver-

No. 4. Damme

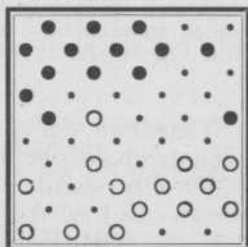
Ris

No. 5. Damme

Rustenbergh

No. 6. Damme

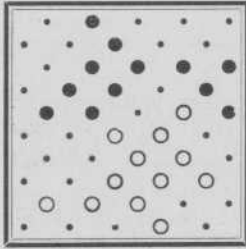

Spittuler

overen, dan heeft wit een weerlegging in 22-18. Speelt zwart om deze mogelijkheid te ontgaan eerst 12-17, dan volgt 47-41 en 36-31 en wit ontsnapt eveneens.

Met één punt achterstand eindigde Vos, gelijk met den debutant Ris, op de tweede plaats. Voor mij blijft Vos nog altijd dezelfde fijne speler, al heeft hij ook in dezen wedstrijd meer dan vroeger op beslissende momenten gefaald, waardoor enkele punten werden verspeeld.

No. 7. Vos

Rustenberg

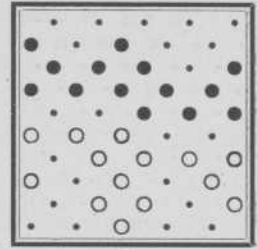
Na een interessante opening waarin wit reeds spoedig een voorpost op 24 plaatste werd bovenstaande positie bereikt, waarin verder werd gespeeld: 14-19, 40-35, 19:30, 35:24, 13-19, 24:13, 8:19, 49-44, 20-24, 29:20, 15:24, 41-37, 21-27, 37-32, 27-31, 42-37 (wit kan hier 32-27 en op 31-36, 44-40 en 28-23 spelen, hetgeen echter een nadeelig eindspel geeft. Het beste lijkt mij 34-29. De tekstzet is, doordat zwart gelegenheid krijgt de kettinstelling te nemen, uiterst zwak). 37:42, 38:47, 18-23, 47-42, 2-8? en wit kan remise maken door 33-29, 24:33, 44-40, 33:35, 43-38, 22:33, 38:7. Indien zwart, in plaats van 2-8, 2-7 speelt is wit reddeloos verloren. b.v. (2-7) 44-40, 12-18, 40-35, 7-11 en wit heeft geen goeden zet meer. Op 42-37, 42-38, 43-38, of 34-30 volgt steeds 24-29 enz. met winst.

Het volgende partijgedeelte toont ons Vos op zijn volle kracht: Wit aan zet bevindt zich tengevolge van zwart's uitmuntende standopbouw in een moeilijke positie. Op 34-29, 23:34, 40-29 speelt zwart

17-22 en vervolgens 19-23 met schijfwinst. Op 43-39 bereikt zwart door 24-29, 33:24, 20:29 een gewonnen positie.

In den diagramstand speelde Ris dan ook den besten zet n.l. 36-31. Het spel verliep nu verder: 17-22, 28:17, 11:22, 32-28, 23:21, 26:28, 6-11 (En niet 18-23 wegens 33-29 en 34-30) 42-37, 11-17, 37-32. (Niet sterk. Veel beter is 43-39) 17-22, 28:17, 12:21, 34-29. (Een tweede en nu beslissende fout. 33-28 geeft groote remisekans, hetgeen ik later zal aantonen). 21-27, 31:22, 18:27, 32:21, 16:27, 48-42, 8-12, 42-37, 12-17, 43-39, 17-22, 37-32, 27-31, 32-27, 22-28, 27:36, 25-30, 33:22, 24:42, 35:24, 20:29, 22-17, 42-48, 40-34, 29:40, 45:34, 19-24, 39-33 en wit gaf op.

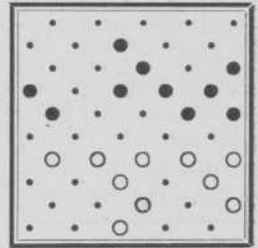
No. 8. Vos

Ris

In dezen stand speelde Ris 34-29. Het volgende is veel beter: 33-28, 21-27, 31:22, 18:27, 32:21, 16:27, 43-39. (De eenig!) 8-12, 48-42, 12-17 a), 42-37, 17-21, 39-33, 21-26, 37-32, 13-18, 32:21, 26:17, 34-29 b), 17-21, 38-32 en remise is niet te verhinderen, want op 25-30 volgt 28-22.

No. 9. Vos

Ris

a) Hier is nog de volgende aardige variant mogelijk: 27-31, 28-22? (Aangezien is 39-33) 19-23! 38-32 (of?) 23-28! wint.

b) Niet 34-30, 25:34, 40:29, want dan volgt 20-25, 29:20, 15:24, 38-32, 17-21, gewonnen.

(Wordt vervolgd).

Kampioenschap van de „Betuwe”

Tusschen de kampioenen van Tiel, Zalt-Bommel, Buren enz. is een wedstrijd gespeeld om het Kampioenschap van de „Betuwe”.

De eindstand is als volgt:

	gesp.	gew.	rem.	verl.	pnt.
J. v. d. Flier, Zalt-B.	6	3	2	1	= 8
W. Bemer Jr., Tiel	6	1	4	1	= 6
C. v. d. Flier	6	1	3	2	= 5
H. v. Keulen	6	1	3	2	= 5

De heer J. v. d. Flier te Zalt-Bommel is dus de eerste kampioen van „de Betuwe”

Voor de 2e klasse werd eveneens een dergelijke wedstrijd gespeeld. Hiervan is de eindstand als volgt:

	gesp.	gew.	rem.	verl.	pnt.
P. v. Bruchem, Zalt-B.	5	3	1	1	= 7
J. Premer, Tiel	5	2	3	0	= 7
J. Broekman, Buren	5	2	2	1	= 6
J. v. Veenendaal, Tiel	5	2	1	2	= 5
H. Joosten, Zalt-B.	5	2	0	3	= 4
G. v. Steenis, Buren	5	0	1	4	= 1

Een herkamp tusschen de heeren v. Bruchem en Premer zal dus nog nader moeten beslissen.

Clubkampioenschap van Nederland.

MUTUA DELECTATIO WINT DEN TITEL.

Voor de eerste maal in de geschiedenis van het damspel is een Haagsche vereeniging er in geslaagd beslag te leggen op den titel „Kampioen van Nederland” en dit feit is te luisterrijker, daar de zege op zoo overtuigende wijze is behaald.

Zowel in de competitie van het district den Haag als in den eindstrijd tegen Haarlem, Rotterdam en Arnhem werd geen enkele wedstrijd verloren of zelfs gelijk gespeeld, zoodat de ontmoeting Haarlem tegen Rotterdam overbodig werd.

In de ontmoeting tegen Rotterdam werd zelfs geen partij verloren! Ongetwijfeld een zeer bijzondere prestatie. Verklaarbaar is dit buitengewone succes intusschen wel.

„Mutua Delectatio” is zoo gelukkig spelers te bezitten die alleszins competent zijn, jonge spelers met aanleg tot sterke krachten op te kweken. Wij noemen slechts Schaaf en Polman, beiden rubriekredacteur van ons officieel orgaan, alsmede A. Jacobs, die met succes deelnam aan den jongsten wedstrijd om het persoonlijk kampioenschap van Nederland.

Een vereeniging met dergelijke krachten is er een met ruggegraat.

Een tweede factor van wellicht niet minder beteekenis is de groote clubliefde der leden, die wel gedemonstreerd wordt door het feit dat in competitie en eindstrijd gezamenlijk slechts éénmaal met een invaller behoefde te worden uitgekomen, ofschoon verschillende leden van het eerste tiental door den aard hunner werkzaamheden zeer gebonden zijn en zich dikwijls moeilijk kunnen vrijmaken. Het spreekt vanzelf, dat het voor de Haagsche dambeweging in het algemeen en voor „Mutua Delectatio” in het bijzonder zoo belangrijke feit in intiem kring op feestelijke wijze zal worden herdacht.

P.

Residentie-Dam-Genootschap

1e LUSTRUM.

Woensdag, 15 Mei j.l. vierde het Residentie-Dam-Genootschap haar 5-jarig bestaan in de feestzaal van Restaurant, „de Galerij” op waarlijk grootsche wijze.

De zaal was geheel gevuld, toen Jos. Heijdens, de bekende tenor van de Co-Opera-tie, het programma opende en er direct de stemming inbracht.

Jopie Adolf danste op verdienstelijke wijze „La Cinquantaine” en had daarmede veel succes, evenals de opera-bariton Constant van Mierlo, die Invocation uit Faust en de Toréador's coupletten uit Carmen zong. Een niet gering gedeelte van het succes was voor „Edwin”, den modernen troubadour, die met zijn American-songs, met gitaar-begeleiding, het publiek spoedig op zijn hand had.

De begeleiding was bij de leerares aan het Haagsch Conservatorium, Mevr. Do Canals, in uitstekende handen.

De afgevaardigde van den Districts-Dambond, de Heer C. de Nie complimenteerde het Bestuur van R. D. G.

De afgevaardigden van diverse zusterverenigingen lieten zich ook niet onbetuigd, o.a. de Heer Bordewijk, voorzitter van D. I. O. die een medaille namens het Bestuur aanbod.

Een geanimeerd bal, waarbij „The Hague Dancing Band” o.l.v. den Heer W. Nelch Jr. voor uitstekende dansmuziek zorgde, besloot den avond.

Damclub „Ijmuiden”

In den wedstrijd om het clubkampioenschap van bovengenoemde vereniging kwamen H. de Boer en B. Dukel met gelijk aantal punten op de bovenste plaats aan. Na een herkamp van drie partijen behaalde B. Dukel den titel waarmee wij dezen speler van harte gelukwenschen.

Persoonlijk kampioenschap District „Rotterdam”

Voor den wedstrijd om het persoonlijk kampioenschap van het district hebben ingeschreven de heeren:

N. Cohen, A. M. Olsen, R. C. van Dijk, P. J. Hillebrand, K. J. W. A. Boosten, G. v. d. Waals, A. Koopmeiners, J. v. d. Doe, allen van „Constant” te Rotterdam, D. H. Möllenkamp, Ph. Kets de Vries, J. H. G. Möllenkamp, G. de Jongh van de damclub „Rotterdam”, Jan. v. Mill. M. Kleyn G. Pors en waarschijnlijk Dr. M. v. Rees van de Dordrechtse Damvereniging, J. Bal van de damvereniging „Het Westen” te Rotterdam, Zwartwit van de Chr. Damvereniging te Rotterdam en H. Korstanje van de Zuider Damclub. Een bezetting van dezen wedstrijd zoo sterk als wellicht nog niet voorkwam. Er zal dan ook wel voldoende spanning zijn.

Er wordt eerst in groepen gespeeld en daarna tusschen de hoogstaankomenden, 3 uit elke groep, een eindstrijd.

* * *

Tusschen een combinatie van „Constant” te Rotterdam en de Goudsche Damclub is een massakamp gespeeld. De eerste ontmoeting won Constant met 16—14; de tweede ontmoeting wist de Goudsche damclub te winnen met 19—13, zoodat de Goudsche club ten slotte in het geheel won met 33—29 punten.

* * *

De Penningmeester van het District Rotterdam, de heer L. R. Vermaat, Goudsche Rijweg 57 te Rotterdam, verzoekt ons te vermelden, dat hij onder No. 149367 is aangesloten bij den Postcheque- en Girodienst.

* * *

Door het Utrechtsch Damgenootschap is een wedstrijd uitgeschreven om een wisselbeker, die eigendom wordt van hem, die den beker gedurende drie achtereenvolgende jaren of viermaal in totaal weet te bemachtigen.

Den wedstrijd, die zal aanvangen op 26 Augustus a.s. en waarvoor door iederen dammer kan worden ingeschreven, bevelen wij in de aandacht van alle dammers aan.

De heer C. H. Ruitenbeek, W. van Noortstraat 30bis te Utrecht zal ongetwijfeld bereid zijn belangstellenden, die van de bijzonderheden omtrent den wedstrijd geen kennis kregen, alle gewenschte inlichtingen te verstrekken.

* * *

De hiernaast links afgedrukte foto is die van den wereldkampioen, den heer B. Springer Jr. De loopbaan van den heer Springer als dammer is zóó bekend, dat het overbodig mag worden geacht daarover uit te weiden. Het doet ons genoegen, dat wij door de medewerking van den heer Groenteman in de gelegenheid zijn gesteld deze foto te publiceren.

De daarnaast afgedrukte foto is die van den heer G. W. Spittuler, die in den laatst gehouden wedstrijd om den meestertitel als eerste aankwam. Omtrent den heer Spittuler kunnen wij het volgende mededeelen

Evenals zoo velen is de heer Spittuler tot het dammen gekomen door een rubriek in een dagblad. Het oplossen van problemen is vooral voor beginnende dammers een aantrekkelijkheid. De gebruikelijke aansluiting bij een damclub volgde in 1923, toen de heer Spittuler, die Amsterdamer van geboorte is, lid werd van de Vereniging „Gezellig Samen zijn” te Amsterdam.

Zijn eerste successen behaalde hij in die Vereniging. Reeds in het eerste jaar van zijn lidmaatschap kwam hij in de derde klasse van den onderlingen wedstrijd als tweede

aan. En in het volgende jaar deelnemende in de tweede klasse van den onderlingen wedstrijd, plaatste hij zich als no. 3.

In het voorjaar van 1925 nam de heer Spittuler deel aan den wedstrijd om het eerste-klasse kampioenschap van Amsterdam, in welken wedstrijd hij den derden prijs behaalde.

Zijn successen in de Vereeniging, waarvan hij deel uitmaakte, bereikten hun hoogtepunt in 1925, toen hij in den onderlingen wedstrijd der hoofdklasse op den titel van kampioen beslag wist te leggen. In een daarna gespeelden vijfkamp kwam hij als eerste aan vóór Vos, Damme, van Hout en Swart.

Daarna vertoonde zich eenige teruggang. In den wedstrijd om het kampioenschap van Amsterdam in 1926 kwamen als nummers 5, 6 en 7 met een gelijk aantal punten aan de heeren Herm. de Jongh, M. Markus en Spittuler en in den in hetzelfde jaar gehouden onderlingen wedstrijd van „Gezellig Samenzijn” moest de heer Spittuler zich met de vierde plaats tevreden stellen. Wederom in 1926 nam de heer Spittuler

deel aan den voorwedstrijd om den meestertitel. Met den heer Ruitenburg bezette hij de tweede en derde plaats. Een herkamp bracht in dit gelijk resultaat geen wijziging. Door gebrek aan verderen wedstrijd lust trok de heer Spittuler zich vervolgens terug.

Dit gebrek aan wedstrijd lust werd gevolgd door een gebrek aan damlust in zoo sterke mate, dat de heer Spittuler zich uit „Gezellig Samenzijn” terugtrok en in bijna anderhalf jaar geen serieuze partij speelde. Het dammen werd voor het schaakspel terzijde gesteld. De oude liefde keerde echter in 1928 terug, toen de heer Spittuler aan den Olympia-wedstrijd hoofdklasse deelnam, waarin hij met den heer Kuyer de 2e en 3e plaats bezette. In hetzelfde jaar sloot de heer Spittuler zich aan bij de damclub D.S.T.O.

Eindelijk nam nog de heer Spittuler deel aan den wedstrijd 1928 om het kampioenschap van Amsterdam; hij was de zesde aankomende.

Om volledig te zijn teekenen wij nog aan, dat de heer Spittuler in de jaren 1923—1925 een ijverig problemist was en dat hij in 1924 den eersten prijs behaalde in een motievenwedstrijd uitgeschreven door de „Nieuwe Courant”.

Een staat van dienst als de door ons geschetste mag zeker hoogst eervol worden genoemd. Blijft de heer Spittuler, die thans nog slechts 22 jaar oud is, zich aan het damspel wijden, dan zal ongetwijfeld zijn naam nog meermalen eervol worden vermeld.

BUITENLAND.

Redacteur: G. L. GORTMANS, Haltestraat 28, Zandvoort.

De jeugdige Dordtsche speler, Jan van Mill, heeft enkele weken in Luik vertoefd. Van deze gelegenheid heeft de damclub „L'Avenir" aldaar gebruik gemaakt om een match te organiseeren tusschen Mons. F. Damoiseau, kampioen van Luik en J. v. Mill. De 2 eerste partijen werden remise, terwijl de derde door den Dordtenaar gewonnen werd.

Tevens gaf de winnaar 2 simultaan-seances, waarbij alle sterke spelers uit den omtrek gemobiliseerd werden.

Het resultaat van de eerste seance werd: 18 partijen, 14 gewonnen, 2 remise en 2 verloren.

De tweede seance had tot uitslag: 21 partijen, 16 gewonnen, 5 verloren tegen de heeren Lorent, Willemaerts, Noël, Vaessen en Damoiseau.

De heer M. A. van den Berghe, president van „L'Avenir", feliciteerde den simultaan-speler met dit fraaie succes, nog meer omdat inderdaad uitsluitend de sterkste spelers uit Luik en omgeving hadden deelgenomen. Bovendien noemde hij den tijd van gemiddeld nog geen 5 minuten per partij buitengewoon.

De Dordtenaar sprak er zijn voldoening over uit, dat hij inderdaad ondervonden had, dat in België en speciaal in Luik, het damspel reeds een ver gevorderd stadium van ontwikkeling had bereikt. Zoo groot had hij het nog niet verwacht. Het tegendeel te constateeren deed hem genoegen.

Zouden de bonden ook reeds bij het eerstvolgend toernooi rekening moeten houden met Belgische deelnemers? Het ware te wenschen. L.

* * *

De heeren Van Looy en De Jong van de Haarlemsche Damclub brachten hunne vacantie te Parijs door, en sloegen in de Parijsche damclubs lang geen slecht figuur.

De hoofd-redactie van Damspel-Studio is overgegaan in handen van den heer Max Booleman (een voormalig lid van het V. A. D. meenen wij)

Kampioenschap van Brussel: 1. J. de Haas (met 1 schijf voorgift en buiten mededinging); 2. G. Havaert (kampioen 1929); 3. Sauvage en Casteels; 5. Kats en Hautrive.

Een correspondentie-match van 6 partijen tusschen de clubs „L'Avenir" te Luik en „Le Pion Savant" te Brussel (April '28—Mei '29) was voor Luik met 3 gew. en 2 rem.

De heeren Damoiseau en Havaert spelen een vriendschappelijke match.

In het Kampioenschap van Parijs was de stand na de eerste ronde op 13 Juni: Bizot 18 (op 20 punten), Fabre en Sigal 16, Bèlard 13, Courland 10, Aubier 9, Jacob 8. Deze 7 spelers kwamen in de 2 ronde met behoud der reeds behaalde punten. Uitslag: Bizot 30 (uit 32), kampioen van Parijs, Fabre 25, Sigal 22, Bèlard 19, Courland 14, Aubier 12, Jacob 10.

De „Damier Lyonnais" bereidt de organisatie voor van een match om het wereldkampioenschap tusschen Springer en Fabre, te spelen te Lyon van 1 tot 7 November, 10 partijen, 25 zetten per uur. De eerste lijst bevat inschrijvingen tot een bedrag van frs. 1730.—. Gelden worden ontvangen door den heer M. Bonnard, 62 Rue Pierre-Corneille, Lyon. Inschrijvers voor minstens frs. 20.— bekomen gratis het boekje dezer partijen, dat dadelijk na de match zal verschijnen. Het uitblijven van een uitdaging van den heer Damme, kampioen van Nederland, vat men in Frankrijk zoo op, dat deze de meerderheid van Springer erkent.

Gedurende de maanden Mei en Juni vond te Marseille een belangrijke match plaats tusschen Bonnard, Ricou, L. Bayès en Revertégat. De uitslag was in dezelfde volgorde. Het goede spel van Bayès was een verrassing.

Het abonnement van „Le Jeu de Dames" kost thans voor Holland frs. 26.— De redactie merkt op, dat men het blad niet steunt door toezending van kopie — zij kan er U mee doodgooien — doch door toezending van abonnementen. Met 300 abonné's, het huidige aantal, kan het eigenlijk slechts met 8 blz. per maand verschijnen. 400 abonné's brengen dit op 12, 500 op 16 en 600 op 20 blz. per maand. Het zou belangwekkend zijn te zien wat een oude damrot als Bonnard uit zijn mouw zou schudden als hij slechts ruimte genoeg had om zijn arm te bewegen.

* * *

De heer M. v. Oostrom te Deventer deelt ons mede, dat het „Rotterdamsch Nieuwsblad" het diagram met stukken op de witte ruiten (elke week een probleem) reeds een 15 tot 20 jaren bevat. Auteurs werden zeldzaam vermeld en de problemen waren in het algemeen van slechte kwaliteit. De heer v. O. vindt de idee om een andere opstelling op de gedrukte diagrammen te krijgen wat excentriek: als het regel werd zou er wel weer iemand komen, die ijverde voor gebruik van de zwarte ruiten.

PARTIJ-ANALYSES.

Redacteur: W. C. J. POLMAN, Rijswijkscheweg 498, Den Haag

De openingen in theorie en practijk.

(Vervolg van het Juli-Nummer.)

Een randschijf niet altijd nadeelig.

Jaren geleden, toen het damspel op een veel lager peil stond dan nu, zag men er geen kwaad in één of meer stukken naar den rand te spelen, ja men gevoelde zich bij dit soort spel zelfs veiliger.

Het randspel leek zoo solide en het scheen den combineerenden tegenstander minder gelegenheid te geven tot slagzetten.

Later is men hiervan teruggekomen. Het was o.a. de Haas die in zijn met Battefeld geschreven standaardwerk aantoonde, dat een randschijf juist dikwijls aan de tegenpartij de gelegenheid tot een slagzet geeft, terwijl een stuk aan den rand in het algemeen reeds zwak is omdat ze nadien slechts in één richting verder gespeeld kan worden. Tenslotte toonde de Haas zeer verdienstelijk de kracht aan die uitgaat van een sterken centrumstand en vandaar zijn advies: speel zoo veel mogelijk naar het midden in tegenstelling met het voordien gehuldigde: speel Uw stukken naar den rand.

Hoe nadeelig in het algemeen het z.g.n. randspel is en welke moeilijkheden men zich hiermede bezorgt tegenover een theoretisch en practisch onderleëgd tegenstander, heeft niemand meer ervaren dan Lochtenberg.

De laatste jaren zijn de meeningen ten aanzien van een randschijf echter weer belangrijk gewijzigd.

Springer toonde in de naar hem genoemde variant 1. 33—28, 20—25 aan, dat zwart absoluut geen nadeel behoeft te krijgen mits hij op de juiste wijze voortzet! Een gelijktijdige bezetting van de velden 23 en 25 voor zwart (26 en 28 voor wit) geeft dezen echter nog immer in de meeste gevallen groote moeilijkheden.

In het algemeen late men dus bij bezetting van één der genoemde velden het bespelen van het andere achterwege*).

Op de belangrijke Springer-variant hopen wij later nog eens terug te komen.

Een variatie van de Springer-variant.

Wij zullen thans een in de laatste jaren naar voren gekomen speelwijze behandelen die ten onrechte Springer-variant genoemd wordt, al heeft ze hiermede ook zeer groote gelijkenis.

Wij hebben op het oog de beantwoording van 1. 32—28 met 20—25. De gebleken speelbaarheid van dezen zet heeft een steentje bijgedragen tot het bewijs dat na den openingszet 32—28 voor zwart vrijwel alles, mits systematisch voortgezet, mogelijk is.

Wij spelen nu vanuit den aanvangsstand:

1. 32—28, 20—25; 2. 37—32, —.

Dit is wel het meest gespeelde vervolg voor wit, doch het is nog de vraag of deze zet de sterkste is. Wit kan natuurlijk ook eenvoudig 2. 34—30, 25:34; 3. 39:30 spelen, waarmede de partij overgaat in een variant van de Fransche partij.

*) Geschiedt zulks wel dan heeft dit meestal een tijdelijk karakter. Wij zullen dit later aantonen.

Bijzondere aandacht verdient o.i. 2. 34-29. Antwoordt zwart hierop met 2. -, 14-20, dan kan zeer goed 3. 29-24 volgen, zooals in een partij Kuyer-Keller geschiedde.

Springer beveelt naast 37-32, als tweeden zet voor wit 33-29 aan.

De afruil door 18 of 19-23 verschaft wit uitstekend spel; op 14 of 15-20 volgt 28-23 en 29-24, terwijl naar zijne meening op iederen anderen zet wit met 29-24 kan voortzetten.

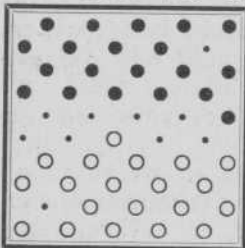
Wij merken hierbij nog op dat de strategische velden 27 en 24 zich den laatsten tijd in een groote belangstelling verheugen.

De verschillende spelsystemen welke hieruit voortvloeien, verdienen een afzonderlijke behandeling.

2. -, 15-20; 3. 41-37, 10-15; 4. 46-41, -.

Een zet die wit in moeilijkheden kan brengen indien niet goed wordt voortgezet.

Stand na 3. -, 10-15

Naast den tekstzet wordt 4. 34-29 het meest gespeeld; wit dreigt dan door den afruil 29-23 enz. een voordeeltje te behalen. Zwart's beste antwoord is nu 17-22, 28:17, 11:22 en op 32-28, 12-17! In de partij Damme-Keller (zie H.D. Mei 1927) volgde nu 37-32, 5-10, 46-41, 7-12, 41-37, 1-7, 40-34, waarop Keller aan zijn tegenstander door 19-23, 28:19, 14:23 gelegenheid gaf zich door den afruil 33-28 enz. op gunstige wijze te herstellen.

Na 7-11 (in plaats van 19-23) behoudt zwart uitstekend spel.

4. -, 5-10; 5. 34-29, -.

Jacobs speelde hier tegen Rustenburg 34-30, 25:34, 39:30 om op 20-25 met 30-24 te vervolgen.

5. -, 19-23; 6. 28:19, 14:34; 7. 40:29, 20-24.

Springer speelde tegen Rustenburg 10-14, waarop wit heel sterk 33-28 liet volgen (dreigt 35-50! alsmede de sterke uitruil door 29-23 en 28-22) zwart 17-22, 28:17, 11:22, 39-33, 14-19, 32-28, 19-24, 28:17, 12:21, 31-26 en wit kwam in het nadeel. In plaats van 31-26 had wit 35-30 en 31-27 moeten spelen met gelijk spel.

8. 29:20, 25:14; met ongeveer gelijk spel.

Wij zetten thans de stukken weder in de aanvangs-positie en spelen:

1. 32-28, 20-25; 2. 37-32, 15-20; 3. 41-37, 10-15; 4. 46-41, 5-10; 5. 31-27, -.

Wit dreigt thans, nu 46-41 is gespeeld, gebrek aan tempi te krijgen.

5. -, 20-24; 6. 37-31, -.

Na 34-30 heeft zwart een prachtig ontwikkelde linkervleugel en op 34-29 speelt zwart 19-23, eveneens met goed spel.

6. -, 15-20.

Zwart kan ook 17-21 spelen, waarop 31-26 niet mag volgen wegens damzet; wit krijgt o.i. echter gelijk spel door eerst den uitruil met 34-30 te doen en daarna 31-26 te spelen.

7. 41-37, 10-15; 8. 47-41, -.

Na 31-26 is een door Springer aangegeven prachtig gambiet *) mogelijk, dat wij hierna afzonderlijk behandelen.

*) Onder gambiet, dat bij het schaken veelvuldiger voorkomt dan bij het damspel, is te verstaan een partij, bij welker openingszetten een stuk wordt prijsgegeven.

De tekstzet beoogt het op de tempi te laten aankomen, waarbij wit aan het nadeel niet ontkomt.

Daarom is als 8e zet b.v. 34—30 (of onmiddellijk 34—29) veel beter, waarna het spel kan overgaan in een variant van de Hollandsche partij.

8. —, 4—10; 9. 34—29, 17—21; 10. 27—22, —.

Op 31—26 wint zwart door 24—30 een stuk!

10. —, 18:27; 11. 31:22, 12—17; 12. 40—34, —.

Thans blijkt duidelijk de zwakte van 46—41. Op 36—31 volgt 21—27 en op 37—31, 19—23, in beide gevallen met dam.

12. —, 8—12; 13. 45—40, 2—8; 14. 50—45, 12—18; en wit moet een stuk verliezen.

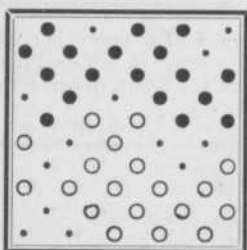
Thans Springer's gambiet!

Wij zetten alle stukken op het bord en spelen:

1. 32—28, 20—25; 2. 37—32, 15—20; 3. 41—37, 10—15; 4. 46—41 5—10; 5. 31—27, 20—24; 6. 37—31, 15—20.

Wij wijzen hier nog op de volgende variatie, voorgekomen in een partij Jacobs—Polman: 17—21 (dus in plaats van 15—20) 41—37, 21—26, 28—22! Men onderzoeke de verschillende mogelijkheden na dezen verrassenden zet!

7. 41—37, 10—15; 8. 31—26!, 18—23!!; 9. 37—31, 12—18; 10. 42—37, 7—12; 11. 47—42, 2—7; 12. 27—22, 18:27; 13. 31—22, 23—29!!; 14. 34:23, 16—21!!. Zie diagram.

Wit is nu gedwongen het stuk terug te geven of tot erger te vervallen. Gaan wij de verschillende mogelijkheden voor wit eens na:

Op 36—31 volgt 24—30! Op 33—29, 24:33, 38:29 speelt zwart 12—18 met dam, Op 37—31 volgt 21—27, 32:21, 24—30 enz. Op 39—34 of 40—34 wint zwart een stuk door 24—29.

Veel goeds heeft wit blijkbaar niet! Het beste is dus het stuk b.v. daar 35—30 terug te geven, waarbij een voor beide partijen moeilijk te behandelen

positie overblijft.

Inplaats van 14. —, 16—21 heeft zwart natuurlijk ook het tot vereenvoudiging leidende 24—30 tot zijn beschikking.

Met bovenaangegeven verwickelingen meenen wij de belangrijkste momenten van deze opening voldoende te hebben belicht.

Wij eindigen voor ditmaal met de volgende conclusies:

Na 1. 32—28 is het antwoord 20—25 goed speelbaar. Deze zet heeft de bedoeling wit's ontwikkeling rechts te belemmeren.

In de meeste gevallen komt wit voor de keus te staan of temporeel (meestal gepaard gaande met een opsluiting links) te accepteren, óf voor een behoorlijke ontwikkeling van beide vleugels het zwarte stuk op 25 te verwijderen.

In het laatste geval heeft zwart echter een overtollig stuk van zijn linkervleugel op gunstige wijze opgelost.

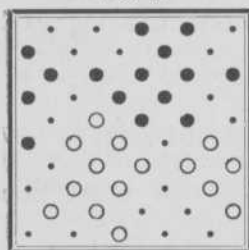
Nu eenige fraaie partijen welke met deze opening zijn aangevangen.

W. C. J. P.

(Wordt vervolgd).

KIJKJES IN DE DAMCLUBS.

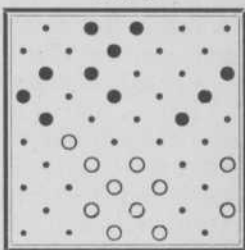
No. 45

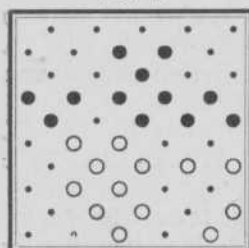
In deze stelling, voorgekomen in een wedstrijd van de Haarl. Damcl. won de heer J. Poppen op eenvoudige wijze een schijf, nadat wit in de diagramstelling 30—25? speelde.

Deze stelling (met een kleine wijziging) ontstond in een partij van den heer M. van Oostrom, Deventer. Wit speelde 39—34 waarop zwart met het voor de hand liggende 8—13? antwoordde. Wit won nu fraai. Hoe?

No. 48

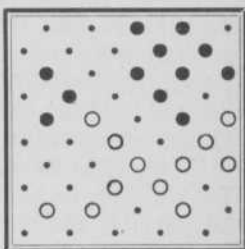
No. 46

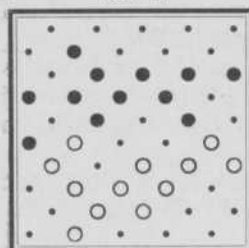
De heer Rijnsbergen, Delft, gaf aan dat wit in deze stelling een slagzet uit kon voeren. (Deze slagzet komt reeds voor in „De Damspeeler” van Broekkamp, uitgevoerd door Noome).

Mijn voorraad „kijkjes” is op. De lezers weten zoo langzamerhand wel wat dat wil zeggen! Om deze rubriek te completeren hierbij nog een tweetal slagzetten, die ik overzette van het Engelsche bord. (Beide komen voor in „Draughts Review”). De vraag is: wit speelt en wint. Voor zoo ver ik mij herinner zag ik deze combinatie nog nooit in ons spel.

No. 49

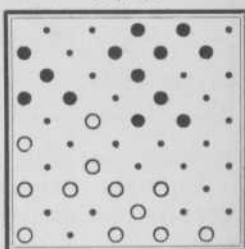
No. 47

In dezen stand, voorgekomen in een vluggertje van den heer N. Cohen, Rotterdam, voerde wit een slagzet uit.

Het motief van dezen slag is ook reeds op ons bord bekend. Wit speelt en maakt dam.

No. 50

Oplossingen.

- No. 45. 30—25? (26—31); 37:26 [27:36 verliest een schijf] (24—30) 35:24 (19:39) 28:17 (39:46) enz. wint.
 No. 46. 34—29, 28—22, 38—33, 32:23, 42—37, 43—38, 48:8.
 No. 47. 33—28, 43—39, 38:9, 27—21, 37—31, 30—25, 35:2.
 No. 48. 39—34 (8—13) nu wit: 27—22, 33—29, 38:29, 34—30, 30:6!
 No. 49. Wit speelt: 27—22, 28—23, 30:19, 25—20, 33—29, 38:7 en wint.
 No. 50. 32—28, 46:37, 26—21, 38—32, 43:5.

Inzendingen voor deze rubriek aan: R. C. KELLER, Sanatorium „Hoog-Laren”, Laren (N.-H.); na 11 Sept. tijdelijk Sloetstr. 183, Arnhem, of aan de Hoofdredactie.

CORRESPONDENTIE. — Door gebrek aan ruimte moest blijven overstaan: een gedeelte van Partij-Analyses (twee partijen, aansluitende op de theorie), de rubriek Eindspelen en de rubriek Problematiek.

HET DAMSPDEL

MAANDBLAD TER BEVORDERING VAN HET DAMSPDEL

OFFICIEEL ORGAAN EN UITGAVE VAN
DEN NEDERLANDSCHEN DAMBOND

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: Binnenland f 3.—. Buitenland f 3.50 per jaar

Abonnementen kunnen met elk nummer ingaan, doch slechts eindigen 31 Dec.
Losse nummers 30 ct. Proefnummers steeds op aanvraag gratis verkrijgbaar

Verschijnt omstreeks den 15den van elke maand

Hoofdredacteur: J. FABRICIUS, Amsterdam, Gijsbrecht van Aemstelstraat 23

Hoofdadministratie: J. W. VAN DARTELEN, Heemstede
Postrekening No. 64007 Raadhuisstraat 1

— Nadruk zonder vermelding van bron is verboden —

OFFICIËEL GEDEELTE.

De eerste resultaten der contributie-verlaging.

De vereenigingen: Nijverdal, Waalwijk en Zalt-Bommel hebben zich met ingang van 1 Juli j.l. aangesloten bij onzen bond.

Een versterking van alweer ruim 60 leden.

Wij heeten deze vereenigingen hartelijk welkom!

Wijziging Besturen, Clublokalen, Speelavond.

WAALWIJK. Het bestuur der Waalwijksche damclub is als volgt samengesteld: Th. Festen, Voorzitter; H. Greeven, Secr., Mr. van Coothstraat 26a; W. J. Sikkers, Penningm., Markt.

HAARLEM. Het secretariaat van de Haarlemsche damclub wordt thans gevoerd door den heer J. B. Sluiter Jr., Eikenlaan 1, Aerdenhout (Haarlem).

WORMERVEER. Het bestuur der damclub „Wormerveer” is thans als volgt samengesteld: C. van Hattum, Voorzitter; B. Ris, 2e Voorz.; J. N. Vredenburg, Secretaris, Heiligeweg 11, Krommenie; B. J. de Boer, Penningmeester.

ROTTERDAM. Het bestuur der Dobbelman's Damvereeniging is als volgt samengesteld: S. v. Dongen, Voorzitter; H. Oranje, Secretaris, Zomerhofstraat 96a, A. M. Jansen, Penningmeester, Rusthoflaan 108.
Speellokaal: Huize „Engels”, Hoofdsteeg. Clubavond: Donderdag.

V. OVEN, HAAG - BEKERS - MEDAILLES
AANDELS - VLAGGEN - INSIGNES

Hoofdklasse-Competitie.

De damclub „Haarlem" heeft haar 1e classeschap moeten verdedigen tegen de damclub „Bussum", kampioene der 2e klasse.

De eerste ontmoeting was zeer spannend en de einduitslag werd 11—9 voor de damclub „Haarlem".

Bij de 2e ontmoeting liep „Haarlem" bijzonder hard van stapel en won met niet minder dan 17—3, waardoor zij zich in de 1e klasse handhaafde.

* *

In den eindstand der hoofdklasse-competitie den Haag zijn de resultaten van de vereeniging D.O.S., Delft, weggevallen. (Zie Juni-nummer). Deze zijn:

D.O.S., Delft   7   3   1   3   7   71—69

terwijl de bordpunten van H.D.S. moeten zijn: 63—77.

BINNENLAND.

Redacteur: W. H. LIEVE, Sophiastreet 18, Dordrecht.

Kampioenschap van Haarlem en Omstreken 2de Klasse.

Nr.	Spelers	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Totaal
1.	J. van Berkum	—	2	2	2	1	1	2	2	2	2	16
2.	Joh. Fabel Jr.	0	—	2	2	0	0	2	2	1	2	11
3.	G. A. Ottolini Jr.	0	0	—	1	2	2	2	1	1	2	11
4.	W. J. Bosman	0	0	1	—	2	2	0	2	2	1	10
5.	P. Mollema	1	2	0	0	—	0	1	2	2	2	10
6.	J. Willemse	1	2	0	0	2	—	2	0	2	0	9
7.	H. van Lunenburg Jr.	0	0	0	2	1	0	—	2	1	2	8
8.	J. Balk	0	0	1	0	0	2	0	—	1	2	6
9.	G. Elsing	0	1	1	0	0	0	1	1	—	2	6
10.	F. W. de Pater	0	0	0	1	0	2	0	0	0	—	3

Het kampioenschap werd behaald door J. van Berkum (Damclub „Haarlem"); de 2de en 3de prijs werd gedeeld door Joh. Fabel Jr. en G. A. Ottolini Jr. (beiden „Haarlemsche Damclub").

* *

De Vlaardingsche Damvereeniging vierde haar 12¹/₂-jarig bestaan met het houden van groepenwedstrijden, voorafgegaan door een simultaanseance door de Heeren W. H. Niestadt en W. F. Verburg. Resultaat +21=4—4. Aan de groepenwedstrijden namen 32 personen deel. Prijswinners werden in hun groepen de Heeren W. H. Niestadt, A. Starre, J. Prinsen, A. v.d. Berg, J. de Kok, K de Graaf en A. Korpershoek.

De wedstrijden waren een goede propaganda voor het damspel in Vlaardingen.

Nieuws uit Zeeland.

Te Groede, de woonplaats van den veteraan J. Luteyn, heeft de vierde ontmoeting plaats gehad tusschen de vertegenwoordigende damploegen van Zeeuwsch-Vlaanderen en Walcheren.

Aan ieder bord werden twee partijen gespeeld.

Zeeuwsch-Vlaanderen won in totaal met 20—12.

Hiermede hebben beide ploegen thans ieder twee wedstrijden gewonnen en twee verloren.

In geïsoleerd Zeeland heerscht vooral de laatste jaren een opgewekt damleven. Aan de competitie van den Zeeuwschen Dambond nemen deel de damclubs te Middelburg, Vlissingen, Goes en Souburg.

Buiten verband van den Zeeuwschen bond staat de damclub Ierseke, alsook de groep Zeeuwsch-Vlaanderen, welke over een 20-tal goede spelers beschikt. Er wordt thans gewerkt om deze groep zich te doen aansluiten bij den Nederlandschen Dambond.

Jammer genoeg neemt de Zeeuwsche dambond nog steeds een afwachtende houding aan omtrent aansluiting bij den Nederlandschen Dambond en blijft zijn kracht in isolement zoeken. Een krachtige actie van het bestuur zou stellig resultaten tot aansluiting bij den Nederlandschen Dambond geven, vooral nu de contributie met inbegrip van het mooie maandblad „Het Damspel” verlaagd is tot f 1.50 per lid per jaar, een prijs, zoo gering, dat langer uitstel tot aansluiting weinig getuigen zou van propagandistische tendenzen.

We zouden alle dammers in Zeeland, wien deze regelen onder de oogen komen, willen verzoeken, de aansluitingskwestie in hun clubs aanhangig te maken.

J. J. K.

* * *

Zaterdag 3 Augustus 1929 is te Dordrecht onder voorzitterschap van den heer Lieve, 1e Secretaris van den Nederlandschen Dambond, een vergadering gehouden met afgevaardigden van diverse clubs uit de omgeving om te komen tot oprichting van een districtsambond „Dordrecht en Omstreken”. De voorzitter gaf een uiteenzetting van de feiten, die er toe geleid hadden om een Dordtsch district te vormen. Ook de Voorzitter van het district „Rotterdam”, die op deze vergadering aanwezig was, voerde het woord en bracht nog eens de omstandigheden naarvoren, speciaal de kosten der competities.

Er waren afgevaardigden aanwezig van de volgende vereenigingen: Dordr. Damvereeniging, Damclub „Leerdam”, Jozeph Blankenaar te Zwijndrecht, de 's Gravendeelsche damclub, de damclub Bolnes. De vereeniging te Gorichem had bericht van verhindering gezonden, maar betuigde volledig adhaesie met de oprichting.

Na ampele bespreking werd in principe aangenomen, dat een district „Dordrecht” reden van bestaan had en verder pogingen zullen worden aangewend om tot de definitieve oprichting te komen. Een commissie, bestaande uit de heeren W. Huigen te Leerdam, J. Adams te Zwijndrecht, A. de Zeeuw te 's Gravendeel, M. Kleyn Jr. 2e Reedwarsstraat 10 Dordrecht als Secretaris, werd met de verdere uitwerking van het plan belast. Men zal trachten reeds voor den aanvang der wintercompetitie zoover te zijn, dat ook in de afdeeling van den districtsambond „Dordrecht” de gewone bondscompetitie zal kunnen plaats hebben. Tevens zal aan het hoofdbestuur van den bond machtiging worden verzocht om ook voor deze afdeeling reeds thans een voor-wedstrijd voor den meestertitel te houden.

De bond telt reeds 150 leden.

De vereenigingen te Dordrecht, 's Gravendeel en Leerdam zullen uit den Rotterdamschen districtsambond treden, hetgeen voor dezen bond een verlies van 100 leden beteekent.

In Memoriam

Na een lang, doch geduldig gedragen lijden is heengegaan ons lid

H. T. VAN DRIEL.

In hem verliest de vereeniging „Het Westen" wederom een goed lid en sterk speler.

Zijn combinatierijk spel was voor menigeen een verrassing.

Hij ruste in vrede.

Namens de damv. „Het Westen",
J. J. DE BRUYN Jr, *Secretaris.*

Rutten-Beker.

De beker beschikbaar gesteld door Mevr. A. Rutten-van Hoesel, is ten slotte gewonnen door den jeugdigen speler J. Winkelman. De eindstrijd ging tusschen laatstgenoemde en J. van Eik. Een match van 3 partijen waarin Van Eik een schijf voorgift kreeg, werd gedeceideerd gewonnen door Winkelman met 5-1. Het bestuur van het Residentie Dam Genootschap, dankte de geefster voor het fraaie geschenk en mocht van den heer Th. Rutten de toezegging ontvangen dat door hem het komende seizoen wederom een prijs zal worden uitgelooft.

Residentie Dam-Genootschap—D.O.S. (Delft).

Het bestuur van D.O.S. te Delft heeft een wisselbeker geschonken voor een halfjaarlijkschen massa-kamp D.O.S.—R.D.G.

De clubs zijn verplicht ieder met ten minste 25 spelers uit te komen. Dit geschenk werd aangeboden naar aanleiding van een reeds gespeelde match, welke door D.O.S. werd gewonnen. Dergelijke ontmoetingen versterken de saamhoorigheid en vriendschapsbanden der clubs onderling zéér!

Het spel bij dieren, kinderen en volwassen menschen.

H. Zondervan.

Uitgave: Wereldbibliotheek.

Bovenstaand werk ontvingen wij ter bespreking. Wij kunnen niet anders dan de verschijning van elk werk, dat blijk geeft van belangstelling voor het spel toejuichen. De bestudeering der spelen in het algemeen, zal voor elk spel *in het bijzonder* een betere appreciatie ten gevolge hebben door juiste verhoudingen waarin het verschijnt.

De schrijver van dit boek heeft een grondige studie van zijn onderwerp gemaakt en heeft een zeer methodischen, en daardoor overzichtelijken inhoud van zijn werk gemaakt.

Hoewel m.i. de denk-spelen te vluchtig behandeld worden kan toch de grondslag van dit werk en de opzet, een basis vormen voor een speciaal onderwerp als boven genoemd.

Het hoofdstuk: „De spelende oefening der hoogere psychologische aandriften" geeft blijk dat de schrijver zijn onderwerp meester is. Misschien dat bij een 2den druk de denkspelen uitvoeriger worden behandeld.

Op blz. 195 komt een interessante afbeelding voor van „Bordspel aan het Nyassameer” (Oost-Afrika).

Wij zijn niet bij machte dit wetenschappelijk werk te analyseeren, doch vestigen de aandacht er gaarne op. Ten slotte raden wij onderzoekers op het gebied der dam-historie, eens den litteratuur-staat achter in het werk te raadplegen; er komen veel werken op voor betreffende de historie der spelen.

W. HOEKSTRA.

* * *

In ons nummer van Maart 1929 — blz. 39 — deelden wij, naar aanleiding van de ontvangst van een nieuw periodiek onder den naam *Sportleven* mede, dat voor een beoordeeling van den inhoud van het blad voor ons geen aanleiding bestond. Wij voegden hieraan toe dat, zouden wij een wensch mogen uiten, het deze zouden zijn, dat *Sportleven* spoedig een damrubriek onder bekwame leiding zal bevatten.

Thans ontvingen wij opnieuw twee nummers van het blad ter resencie.

Aangenaam was het ons te kunnen constateeren dat *Sportleven* aan den door ons geuiten wensch heeft voldaan. Niemand minder dan Herm. de Jongh heeft zich met de verzorging der rubriek belast. Wij zijn er van overtuigd dat de heer De Jongh de rubriek met zorg zal behandelen en den inhoud interessant zal maken. De eerste nummers doen het beste verwachten en wij bevelen het blad dan ook gaarne in de aandacht der dammers aan.

Overijsselsche Districtsbond.

Door den Secretaris van den bond, den heer M. van Oostrom te Deventer werd ons verzocht eenige mededeelingen van dien Bond in „Het Damspel” op te nemen.

Wij voldoen aan dat verzoek, zij het dan ook in eenigszins verkorten vorm.

De bewuste mededeelingen zijn:

1e. de agenda voor de jaarvergadering, te houden op Zondag 20 October a.s., is vastgesteld;

2e. de heer Van Oostrom verzoekt vóór dien te mogen ontvangen een ledenlijst (in dubbel) en opgaaf tientallen;

3e. op de jaarvergadering zal de voorloopig vastgestelde rooster worden behandeld. Vertrouwd wordt dat met eenigen goeden wil de moeilijkheden, waarvan reeds bleek op de bestuursvergadering, met betrekking tot de data, zullen worden overwonnen;

4e. ten behoeve van de propaganda-commissie verzoekt de heer Van Oostrom toezending van losse nummers van „Het Damspel”, op welker bezit geen prijs meer wordt gesteld. De nummers van Januari, April en October 1924 worden in het bijzonder begeerd;

5e. met betrekking tot den wedstrijd om het Kampioenschap van Overijssel zal op de jaarvergadering het oordeel der leden worden gevraagd over het denkbeeld om de deelnemers in te deelen in twee groepen, naar gelang zij al of niet bezwaar hebben tegen het spelen op Zondag. De nummers één van die groep zullen dan een beslissingswedstrijd spelen.

Om het Kampioenschap van Nederland.

EEN NABETRACHTING door W. C. J. POLMAN.

(Vervolg van het Augustus-Nummer.)

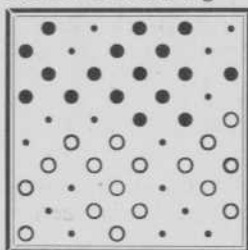
Vos is ontegenzeggelijk een veelzijdig speler, hetgeen heel wat zeggen wil! Hoevelen zijn er niet die buiten het flankspel vrijwel niets presteeren.

Vos speelt niet alleen het flankspel tot in de perfectie, doch kent bovendien de oude Hollandsche partij, die gelukkig den laatsten tijd wederom meer op den voorgrond treedt, als slechts weinigen.

Ik vestig ook nog de aandacht op Vos' origineele en belangwekkende tegenspel met zwart in de variant 1. 32—28, 18—23; 2. 33—29, 23 : 32; 3. 37 : 28, 20—25

Het is hier evenwel niet de plaats om het karakter van deze speelwijze nader te ontleden. Ik geef nu nog een tweetal standen uit de door Vos gespeelde partijen. In het volgende partijfragment verloopt wit's fraaie manoeuvre minder gelukkig. Zwart speelde 14—20, 25 : 14, 9 : 20, waarop wit liet volgen 27—22, 18 : 27, 31 : 22 met de dreiging 33—29.

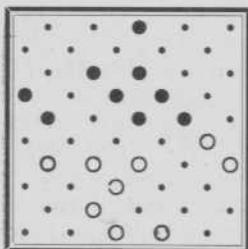
No. 10. Rustenburg

Vos

21—27, 5 : 21, 16 : 27 met voordeel voor zwart.

No. 11. Vos

Polman

Op 12—18 volgt 30—25, dus zwart is gedwongen tot 24—29, 33 : 24, 20 : 29, 32—27, 23 : 21, 34 : 14, 17 : 28, 14—10, 15—20, 10—5,

Er volgde: 21—27, 31 : 22, 18 : 27, 32 : 21, 16 : 27, 42—37, 12—17, 48—42, 13—18, 49—43, 23—29, 37—32, 17—21, 30—25, 29 34, 32—28, 21—26, 42—37, 27—31 gewonnen.

De Zaausche speler Ris nog zonder Meester-titel,

doch met meestersterkte, heeft op schitterende wijze gedebuteerd en kan, al mocht het hem niet gelukken den titel te bemachtigen, met groote voldoening op dezen wedstrijd terug zien. Fraai gespeeld zijn de beide partijen tegen Damme en de tweede partij tegen Rustenberg. Zijn partijen zijn klaar, logisch en krachtig. Plaatst de tegenstander hem door een onverwachten zet voor moeilijkheden, hij zal ze niet uit den weg gaan, doch moedig de toegeworpen handschoen opnemen. Zijn persoon lijkt onverstoortbaar en zijn spel heeft iets on-

verzettelijks. Een wedstrijdspeler bij uitnemendheid, waarvan bij voortgezette studie nog veel is verwachten.

Ris heeft blijkbaar een groote voorliefde voor Fabre's opening aanvangende met 34—29. In het middenspel ligt zijn groote kracht, in het eindspel faalt hij nog al eens.

Eenige standen ter illustratie.

Door het innemen van de halve hekstelling heeft zwart nevenstaande gunstige positie weten te bereiken. Wit is aan zet en speelt om de dreigende kettingstelling te ontgaan 34—30, waarna geschiedde 20—25, 29 : 20, 15 : 24 49—44, 25 : 34, 44—40, 34—39, 33 : 44, 18—22, 44

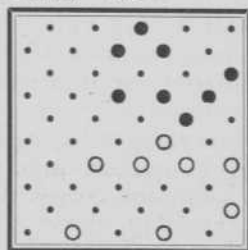
—39, 19—23, 40—34, 9—13, 39—33, 3—9, 47—41, 8—12, 41—36, 13—18, 32—28, 23 : 32, 34—29. De nu ontstane positie zetten wij even op diagram.

Zwart, aan zet zijnde, heeft de winststelling bereikt. In het vervolg vertoont hij echter een onverklaarbare inzinking. Men zie maar hoe Ris niet minder dan driemaal achtereen de winstvoortzetting verzuimt. In nevenstaanden stand speelde Ris 32—37.

Als volgt had zwart kunnen winnen: 24—30, 35 : 24, 9—14, 45—40 (op 36—31 volgt 12—17 en 17—21) 32—37 en wint gemakkelijk, want op 33—28, 22 : 33, 29 : 38 volgt 12—17, 40—34 (of?) 17—22 enz.

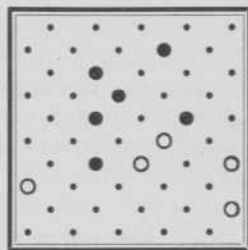
In de partij geschiedde echter 32—37 en vervolgens: 29 : 20, 37—42, 35—30 42—48, 30—25. (Zie diagram). Het tweede kritieke moment. Zwart had nu wederom de winst in handen door 48—42 te spelen, op 33—28 gevolgd door 42 : 15! 28 : 8,

No. 12. Ris

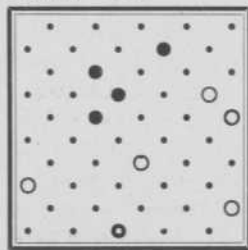
Damme

No. 13. Ris

Damme

No. 14. Ris

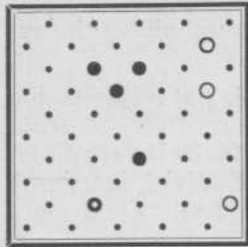

Damme

9-13, 8 : 19, 15-10 gew. of op 20-15 door 42:29 en vervolgens 29-23!

In de partij speelde Ris evenwel in vorenstaande positie 9-13, 20-15, 48-37, 36-31, 37:26, 15-10, 26-42, 33-28, 22:33, 25-20.

No. 15. Ris

Damme

-5, 48-25, 5-14, 25-39, 20-15, 39-50, en de spelers besloten tot remise.

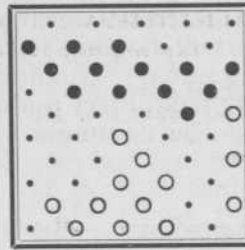
In deze positie koos Rustenburg de zwakke voortzetting: 45-40, waarvan Ris op de volgende wijze fraai wist te profiteren:

Zie diagram.

Hier verzuimde Ris de derde kans door 42-48 te spelen. Veel beter is: 33-39, 20-15, 42-37, 10-5, 37-46, 15-10, 39-43, 10-4, 43-48, 4-10, 48-26 enz.

Wel een frappant voorbeeld van verzuimde kansen. In de partij volgde: 42-48, 10

No. 16. Ris

Rustenburg

42-37, 8-12, 49-44, 23-29, 35-30, 24:35, 33:24, 20:29, 39-33, 19-24, 43-39. (Op 33-28 volgt 15-20). 18-22, 38-32, 29:38, 32:43, 12-18, 40-34, 24-30. (Niet 27-31 wegens 25-20 en 34-30). 37-31, 18-23, 43-38, 11-17, 38-33, 13-18, 33-28, 23:32, 34-29, 30-34, 29:40, 32-38, 40-34, 18-23 en wit kan opgeven.

Een partijfragment dat ten duidelijkste Ris' kracht demonstreert!

(Wordt vervolgd).

BUITENLAND.

Redacteur: G. L. GORTMANS, Haltestraat 28, Zandvoort.

Canada. — De Canadeesche bladen kondigen een match aan tusschen Deslauriers en Beurégard om het wereldkampioenschap Canadeesch dammen.

Marseille. — Voor hen, die de damrubriek, van Le Bavard met de vurige uitingen van Fernando met of zonder zijn „Comité" volgen, bevat het damleven te Marseille vele geheimenissen. Een insider verschaft ons eenige bijzonderheden.

De clubs zijn onmachtig en veranderen voortdurend van samenstelling. De dammers spelen waar, hoe en wanneer het hun past. Sommigen, de onafhankelijken, behooren tot geen enkele club. De contributie van frs. 12 per jaar, onbeteekenend als zij is, wordt in het algemeen slecht betaald. Een enkele club, de Damier Phocéén, weert zich sinds meer dan 30 jaar. Twee jaar geleden kwam er een splitsing door kwestie over de vestiging. Het eene gedeelte, de Damier Phocéén, zetelt thans in Café Français, 32 Cours Belzunce, het andere, de Damier Provençal, in de Brasserie Lyonnaise, 38 Cours Belzunce. Damier Phocéén heeft 40 leden, waarvan 30 betalers, frs. 12 per jaar. Eerevoorzitter Altroff, Voorzitter Garoute, leden Ricou, Collet, Pané, Robert, Boselli, Bayés, Morla, Giordano, Agnés, Astier, etc.

Damier Provençal heeft 30 leden, frs. 18 per jaar. Voorzitter Beudin, leden Dumaine, Richard, Vivès, etc.

Onafhankelijken: Daccone, Révertigat, Féraud.

Bovengenoemde spelers krijgen $\frac{2}{3}$ schijf voorgift van de grootmeesters, Ricou $\frac{1}{3}$ schijf.

Andere clubs en spelers vermeld in Le Bavard betreffen buurt-café's en onbeteekende krachten.

Les Etoiles (de sterren): bijeenkomst op Zaterdagavond van alle

spelers. Bouillon geeft zich de eer van de stichting hiervan, maar een gedeelte van het materiaal werd verschaft door L. Bayès.

De Damier Maiseillais bestaat reeds vijf jaar niet meer.

Bouillon, pseudoniem Fernando, redacteur van Le Bavard, is een verwoed polemist, publiceert oude problemen, dikwijls foutief. Speelt nooit. Beschouwt vele dammers als zijn persoonlijke vijanden. Heeft geen prestige meer in Frankrijk. Zijn Comité bestaat uit zijn schoonzoons en Collemine.

Wereldkampioenschap. — In Sportleven lezen wij, dat volgens De Telegraaf het Bestuur van den Ned. Dambond een match à trois tusschen Springer, Fabre en Damme voorstaat. Officiëel vernamen wij daaromtrent nog niets. Sportleven is een nieuw periodiek, dat thans ook een nieuwe damrubriek geeft onder leiding van Herm. De Jongh.

Wij verwijzen hieromtrent naar Binnenland.

* * *

Prof. Dr. van der Sleen schrijft in een van zijn reisbeschrijvingen omtrent het dammen in Engelsch-Indië:

„Waarzeggers, goochelaars, kaartspelers, van alles verspert rustig de halve straat, trouwens in het winkelkwartier waar de Burghers, de afstammelingen der vroegere Hollandsche kolonisten wonen, midden in de Wolvendaalschestraat, heeft een stel langharige Tamillen een dambord op een blauwen stoepsteen geteekend en zitten met stukjes glas contra stukjes potscherf volgens de regelen der kunst te dammen. Waar komt dat spel toch vandaan, dat de negers in Abessinië het net zoo druk spelen als de Boeddhisten van Ceylon.”

Onder professoren is dammen alles wat schuift, hetgeen altijd tot veel misverstand heeft aanleiding gegeven. Prof. van der Sleen zou er toe hebben bijgedragen tot een oplossing te komen van de door hem gestelde vraag, indien hij mededeeling had gedaan van de regels, die hij zag toegepast, alsmede van de in zwang zijnde technische benamingen.

PARTIJ-ANALYSES.

Redacteur: W. C. J. POLMAN, Rijswijkscheweg 498, Den Haag

Partij No. 431 gespeeld te Parijs in 1926 tusschen A. Dumont (wit) en B. Springer (zwart).

1. 32—28, 20—25; 2. 37—32, 15—20;
2. 41—37, 10—15; 4. 34—29, 5—10.

(De zet was 17—22; wit krijgt nu voordeel.)

5. 29—23, 18 : 29; 6. 33 : 24, 19 : 30

(Onmiddellijk 20 : 29 verdient de voorkeur, daar thans een randschijf tegen een stuk uit het centrum wordt afgeruild.)

7. 35 : 24, 20 : 29; 8. 28—22, 17 : 28; 9. 32 : 34
14—19; 10. 37—32, 10—14; 11. 39—33,
12—18; 12. 46—41, 7—12; 13. 41—37, 1—7;
14. 44—39, 11—17; 15. 50—44, 14—20;
16. 40—35.

(O.i. moet wit, door 33—28 te spelen, naar de Hollandsche partij streven met de mogelijkheid van zwart's randschijf te profiteeren.)

144

16. —, 20—24; 17. 44—40, 7—11; 18.
32—28, 17—21; 19. 37—32.

(38—32 lijkt ons sterker.)

19. —, 21—26; 20. 42—37, 4—10; 21.
47—42, 10—14; 22. 28—22.

(O.i. is deze voortzetting inconsequent. Natuurlijk mocht wit niet 34—29 spelen wegens 18—23, 24—29 enz.)

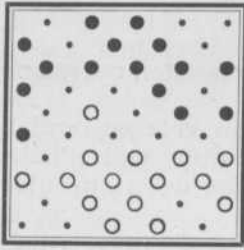
Een soortgelijke slagzet volgt na 31—27 door 24—29 enz. In beide gevallen krijgt wit nadeel.

Wit had als 22ste zet echter 49—44 en daarna eventueel 31—27 kunnen spelen. De tekstzet leidt een moeilijk spelgenre in.)

22. —, 18 : 27; 23. 31 : 22, 16—21.

(Op 12—17 kan wit een damzet doen, die echter tot verlies leidt. Het is een nuttige oefening dezen damzet zelf op te zoeken.)

Stand na 23. 31 : 22

29. 28—23, 18 : 29.

(Wederom gedwongen; op 21 : 12 volgt 23—19 en 37—31 met dam.)

30. 33 : 35, 21 : 12.

(O.i. staat wit nu beter. Straks volgt echter een inzinking.)

31. 36—31, 12—18; 32. 32—28, 16—21; 33. 37—32, 26 : 37; 34. 42 : 31, 6—11; 35. 31—27, 11—16; 36. 49—43, 8—12; 37. 39—33, 12—17; 38. 48—42, 2—8; 39. 42—37, 20—24!

(Een zeer sterke zet, waardoor wit plotseling slecht komt te staan. Een fraaie weerlegging van wit's zwakken 39sten zet!

40. 28—23.

(Op 37—31 of 43—39 volgt 25—30, 24—29 en 18—22.

De afruil door 34—30 geeft slechts uitstel van executie, daar wit na dezen uitruil wegens dezelfde dreiging geen goeden zet meer heeft. Het beste lijkt nog 34—29.)

40. —, 18 : 29; 41. 34 : 23, 9—14; 42. 43—39, 14—20; 43. 23—19, 13—18; 44. 19 : 30, 25 : 43; 45. 38 : 49, 17—22; 46. 37—31, 21—26. (Gewonnen).

Partij No. 432 gespeeld te Amsterdam in 1928 tusschen B. Springer (wit) en H. de Jongh (zwart).

1. 32—28, 20—25; 2. 37—32, 14—20; 3. 41—37, 10—14; 4. 34—29, 5—10.

(Dezelfde minder sterke zet als in de voorgaande partij).

5. 29—23, 18 : 29; 6. 33 : 24, 20 : 29; 7. 28—22, 17 : 28; 8. 32 : 34, 12—18; 9. 39—33, 7—12; 10. 44—39, 1—7; 11. 50—44, 11—17; 12. 46—41, 7—11; 13. 37—32, 15—20; 14. 41—37, 10—15; 15. 33—28, 20—24; 16. 38—33, 17—21.

(Op 31—26 zou nu volgen 24—29, wit is dan gedwongen tot 33 : 24, zwart 19 : 30 en hoe wit nu ook slaat steeds volgt 14—19 met dam! Een listige combinatie).

17. 43—38, 21—26; 18. 31—27, 4—10.

(Op 11—17 volgde het bekende slagzetje door 27—22, 18 : 27, 32 : 21, 16 : 27, 28—23,

24. 32—28, 11—16; 25. 38—32, 14—20; 26. 43—38, 24—30; 27. 35 : 24, 19 : 30; 28. 22—17, 12—18.

(Gedwongen want wit dreigde een stuk te winnen door 37—31 en 17 : 26, terwijl op 21—27, 32 : 21, 16 : 27, 17—11 en 37—31 volgt.)

19 : 28, 33 : 11, 6 : 17, 37—31 enz. De tekstzet kan ons niet bekoren).

19. 49—43, 2—7; 20. 37—31, 26 : 37; 21. 42 : 31, 18—23.

(Wij treffen nu de ongunstige positie aan dat zwart gelijktijdig de velden 23 en 25 bezet; echter met een tijdelijk karakter).

22. 47—42, 24—30; 23. 35 : 24, 19 : 30; 24. 28 : 19, 14 : 23; 25. 34—29.

(Het gewone verloop. Wit wordt nu meester van het centrum).

25. —, 23 : 34; 26. 40 : 29, 10—14.

(In aanmerking kwam 11—17).

27. 33—28, 14—20; 28. 39—33, 20—24; 29. 29 : 20, 15 : 24; 30. 43—39, 12—18; 31. 42—37, 7—12; 32. 27—22.

(Zooals Springer later zelf aangaf geschiedt deze zet iets te vlug. Eerst 48—43 is sterker.

32. —, 18 : 27; 33. 31 : 22; 9—14; 34. 44—40, 14—19; 35. 40—34.

(En niet 40—35, waarop zeer sterk 30—34 zou volgen.)

35. —, 30—35; 36. 45—40, 35 : 44; 37. 39 : 50, 12—17; 38. 48—42.

(Sterk gespeeld! Wit dreigt met 33—29 en 28 : 39.)

38. —, 19—23.

(Op 24—30 speelt wit 33—29 en 28—23.)

39. 28 : 30, 17 : 39; 40. 34 : 43, 25 : 34; 41. 50—45, 13—19; 42. 43—39, 34 : 43; 43. 38 : 49.

(En Springer gaat, zooals bijna altijd, het eindspel in met de betere stelling.)

43. —, 19—23; 44. 45—40, 8—13; 45. 42—38, 11—17; 46. 38—33, 17—21; 47. 36—31, 6—11; 48. 40—34, 3—9; 49. 31—27, 13—19.

(Zwart zoekt de remise. Na andere zetten dreigen moeilijkheden, bv. 11—17, 37—31 en op 21—26 volgt 33—28. Zwt. moet dus het nadeelige 31—26 toelaten).

50. 33—29, 23—28; 51. 32 : 31, 41; 52. 29—23, 41—46.

(Wit beoogt blijkbaar het halen van een tweede dam, hetgeen niet gelukt. O.i. geeft 29—24 meer winstkans.)

53. 23—18, 46—19; 54. 34—29, 19—2; 55. 29—23, 2—35; 56. 3—12, 35—24; 57. 12—26, 24—30; 58. 26—48, 30—24; 59. 49—43, 11—17.

(Natuurlijk, zwart profiteert van de gelegenheid nu wit de lijn 26 tot 3 verlaten heeft.

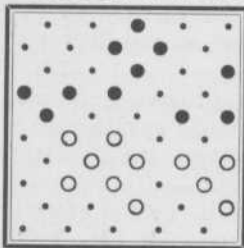
Ook bij het bezetten van die lijn lijkt ons de winst uiterst moeilijk, zoo niet onmogelijk.)

60. 43—39, 24—47; 61. 23—19, 47—41; 62. 19—13, 41—36.

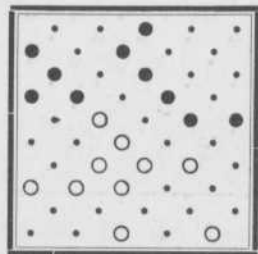
(Remise.)

W. C. J. P.

Stand na 39 zetten

Stand na 37 zetten.

De openingen in theorie en praktijk.

Een tegenwoordig weinig gespeelde variant.

Na 1. 32-28, 18-23 kan wit door 2. 38-32 de partij laten overgaan in een variant van de Hollandsche opening.

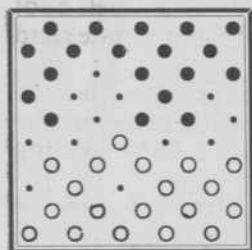
Deze voortrekking vindt veel minder toepassing dan vroeger omdat het thans meer gebruikelijke 33-29 of 34-29 grooter spelvrijheid geeft, een gemakkelijke ontwikkeling waarborgt en aan de partij niet reeds zoo vroeg een uitgesproken karakter geeft.

Weiss, als speler van de oude garde, heeft ook nu nog groote voorliefde voor deze speelwijze.

Eenige interessante mogelijkheden in de opening laten wij de revue passeeren.

Wij zetten alle stukken op het bord en spelen:

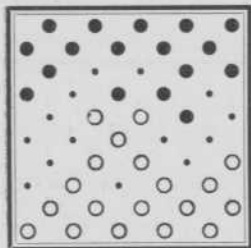
1. 32-28, 18-23; 2. 38-32, 17-21; 3. 31-26, 20-24; 4. 26:17, 12:21; 5. 36-31. Zie diagram. Thans is een belangwekkende positie ontstaan

die zelfs vele sterke spelers nog onvoldoende kennen. Zwart kan een combinatie uitvoeren die tot schijfwinst leidt. . . . indien wit foutief slaat! Men zie maar:

5. -, 21-27; 6. 31:22, 23-29; 7. 34:23, 13-18; 8. 23:12, 7:29; 9. 39-34, 8-13; 10. 34:23, 15-20; 11. 40-34, 24-29; 12. 23-18, 13:33; 13. 34:23, 19:28; 14. 43-38, 14-19; 15. 38:29, 19-24; 16. 49-43, 24:33; 17. 43-38, 9-13; 18. 38:29, 10-14 en zwart heeft een stuk meer dat moeilijk terug te winnen is.

In deze zettenreeks heeft wit echter verschillende fouten gemaakt, welke men na theoretische studie kan voorkomen! In de eerste plaats bij den 8sten zet. Wij geven duidelijkshalve den stand na 7 zetten nog even op diagram.

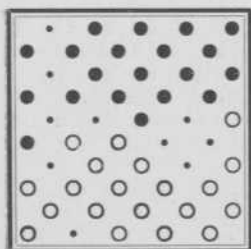
Wit sloeg nu met 23:12, doch veel beter is 22:13 met het volgende verloop: 22:13, 9:27, 43-38, 7-12, 41-36, 8-13 (Op 12-17 volgt 37-31, 17-22 (of?) 28:17, 11:22, 31-26 en vervolgens 26-21 enz.) 28-23! 19:28, 37-31, 27-32 (of?) 38:27, 11-17 (of?) 27-22, 28-32 (of?) 22:11, 16:7, 42-38, 32:34, 40:18, 12:23 met gelijk aantal stukken, doch beteren stand voor zwart.

De tweede fout maakte wit bij den negenden zet. Na 43-38 en vervolgens bezetten van veld 32 heeft wit nog een groot aantal kansen zijn stuk terug te winnen. Wij kunnen dit niet met varianten aantonen vanwege de vele mogelijkheden. Het loont echter de moeite dit zelf te onderzoeken.

De variant welke wij nu geven geniet eveneens vrij groote onbekendheid. Eenmaal gezien zal men ze echter niet licht vergeten. Ze demonstreert het gevaar dat zelfs in een eenvoudige positie verscholen kan zijn. Van uit den beginstand spelen wij:

1. 32-28, 18-23; 2. 38-32, 12-18; 3. 42-38, 17-21; 4. 47-42, 21-26; 5. 34-30, 7-12; 6. 30-25, 1-7; 7. 31-27, 11-17. Zie diagram.

Mag wit in dezen stand 27-22 spelen? Zie hier het antwoord: 27-22, 18:27, 32:21, 16:27, 37-31,

23:32, 31:11, 7:16, 38:27, 26-31! 27-21 (op 27-22 volgt dam door 20-24, 14-20, 13-18 enz.!) 16:27. Wit mag nu niet onmiddellijk 41-37 spelen wegens 20-24, 14-20, 24-30 en 13-19 met dam. Ook 33-28 is foutief. Zwart laat dan 13-18 volgen. Speelt wit nu 28-22 dan volgt 9-13, 42-38 (of?) 27-32, 38:27, 12-17, 22:11, 31:22 met definitieve schijfwinst. Op 42-38, in plaats van 28-22, laat zwart eenvoudig 18-23 volgen, en na 38-32, 27:38, 43:32, 31-37!!

De voortzettingen 41-37 en 33-28 zijn dus beide onjuist. Het beste is 33-29 en vervolgens 41-37 met gelijk aantal stukken. Zwart heeft hierna belangrijk positievoordeel.

De volgende zettenreeks laat wit's kans op voordeel zien:

1. 32-28, 18-23; 2. 38-32, 12-18; 3. 42-38, 7-12; 4. 47-42, 1-7; 5. 34-30, 20-25; 6. 30-24, 19:30; 7. 35:24 met goed spel. Op 23-29 speelt wit 24-20 en 28-22 en op 17-22, 28:17, 11:22 (op 12:21 wit 24-20 en 32-27!) 24-20 en 33-28 met schijfwinst. Speelt zwart dus b.v. 7. —, 14-19 dan 8. 40-35, 19:30; 9. 35:24, 9-14; 10. 28:19, 14:23; 11. 32-28 (op 33-28 kan zwart 17-22 spelen of ook 18-22, 22-28 en 13-18) 11. —, 23:32; 12. 37:28 met uitstekend spel voor wit.

Wij laten nu een partij volgen waarin de behandelde variant is toegepast. Uit het verloop blijkt dat wit bij bekwaam spel geen beslissend nadeel behoeft te verkrijgen, al verloopt zwart's ontwikkeling gemakkelijker.

Waarom zal men echter den tegenstander een, zij het dan ook in de meeste gevallen geringen, voorsprong geven?

Deze overweging zit ongetwijfeld bij de vele sterke spelers voor bij wie de laatste jaren deze spelopening is discrediet is geraakt.

Tegenover een zwakkeren tegenspeler wordt ze echter nog wel eens met succes toegepast gedachtig de uitspraak van den bekenden schaakmeester Dr. Tarrasch: „wie een slechte opening niet weerlegt, komt zelf in het nadeel.”

En de sterkste spelers weten het best hoe moeilijk een weerlegging practisch is.

(Wordt vervolgd).

W. C. J. P.

Partij No. 433 gespeeld in een match tusschen M. Fabre (wit) en H. de Jongh (zwart).

1. 32-28, 18-23; 2. 38-32, 12-18; 3. 42-38.

(Voor 43-38 zie men de volgende partijen. In het eene geval krijgt wit een open veld op 47 en in het andere op 49).

3. —, 7-12; 4. 34-30, 20-24.

(En niet 20-25 waarop wit 30-24 kan spelen met heel gunstige ontwikkeling. Toch is ook 20-24 niet sterk. Zwart kan voordeel behalen door 18-22 en vervolgens 12 of 13-18).

5. 47-42, 17-21; 6. 31-26, 1-7; 7. 26:17, 12:21; 8. 36-31, 21-26; 9. 31-27, 7-12; 10. 30-25, 14-20; 11. 25:14, 9:20; 12. 39-34, 4-9; 13. 44-39.

(Wit heeft fraai van enkele foutjes van de tegenpartij geprofiteerd. Speciaal 5. —

17-21 is o.i. minder sterk. In aanmerking kwam 18-22 en op 31-27, 22:31, 36:27, 17-21 en wit heeft een slecht geplaatst stuk op 46).

13. —, 10-14.

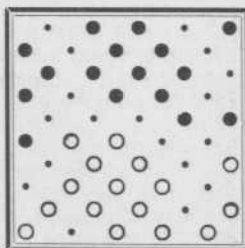
(Op 12-17 zou 27-22 kunnen volgen en 11-17 geeft wit gelegenheid sterk 27-21 enz. te spelen. Toch lijkt ons deze voortzetting voor zwart nog het meest kieselijk).

14. 34-29, 23:34; 15. 40:29, 20-25; 16. 29:20, 15:24.

(Zie diagram).

17. 39-34.

(Een onbegrijpelijk zwakke zet waarmede alle voordeel te niet

wordt gedaan. Waarom niet 45—40 waarmede wit den zwakken uitruil door 24—29, 18—22 enz. uitlokt, of, wat misschien nog sterker is eenvoudig 41—36, waarna 11—17 niet mag wegens 27—22, 28—23, 37—31 enz).

17. ———, 11—17.

Natuurlijk Zwart laat zich de kans niet ontgaan. Wit mag nu b.v. niet 27—21 spelen wegens 17—22 en 24—30. Tevens dreigt sterk 17—22).

18. 34—29, 14—20; 19. 27—21, 16: 27; 20. 32: 21, 19—23; 21. 28: 30, 25: 23.

(Nu zijn de bordjes verhangen en is het voordeel aan zwart's zijde).

22. 21—16.

(Het gewone verloop. Doet wit dit niet uit eigen beweging, dan wordt hij er toe gedwongen).

22. ———, 17—22; 23. 50—44, 9—14; 24. 43—39, 14—19.

(Wit's laatste twee zetten dienden ter voorbereiding van de straks volgende bezetting van veld 28 om de partij in klasieke banen te leiden. Dit is in de meeste gevallen ongetwijfeld de beste tactiek.)

25. 37—31, 26: 37; 26. 41: 32 6—11.

(Als 24ste zet kwam voor zwart naast 14—19, 13—19 in aanmerking. Zwart had dan nu de sterke uitruil door 23—28 tot zijn beschikking gehad).

27. 16: 7, 2: 11; 28. 33—28.

Zie onze aantekening bij den 24sten zet. Of ook in dit geval wit's tactiek de juiste is? Het is niet gemakkelijk uit te

maken, doch wij geven aan b.v. 49—43 de voorkeur).

28. ———, 22: 33; 29. 39: 28, 12—17; 30. 42—37, 3—9.

(Op 37—31 volgt nu heel sterk 23—29.)

31. 44—40.

(Deze zet verhindert 20—25 wegens 35—30 enz. en 5—10 wegens 28—22, 38—33 en 40—34; dient bovendien tot afweer van een eventuele opmarsch van schijf 20 naar 29. Wij hadden met dezen zet echter liever gewacht en eerst 46—41 of 49—43 gespeeld)

31. ———, 18—22; 32. 48—42, 22: 33; 33. 38: 18, 13: 22; 34. 46—41, 11—16.

(Op 37—31 wint zwart nu door 22—28, terwijl op 41—36, 17—21 volgt. Toch achten wij 20—24 en vervolgens 19—23 sterker).

35. 49—43, 9—14; 36. 43—39, 20—24; 37. 40—34, 8—13.

(Zwart speelt dit partijgedeelte vrij slap. De voortzetting 22—28 is heel wat krachtiger en kansrijker!)

38. 34—30, 14—20.

(Probeert het nu met een zetje. Op 30—25 wint zwart door 19—23, 5—10 enz. Toch lijkt 13—18 sterker).

39. 45—40, 20—25; 40. 32—27, 25: 45; 41. 27: 9, 45—50; 42. 9—4, 50: 36; 43. 37—31, 36: 27; 44. 4: 31, 19—23; 45. 31—37, 23—29; 46. 37—31, 17—21; 47. 31—22, 5—10; 48. 22—39, 10—15; 49. 39—30, 21—26.

(Remise)

W. C. J. P.

EINDSPEL-RUBRIEK.

Redacteur: P. SCHAAF, Ruijsdaelstraat 23, den Haag.

Tot mijn spijt is de rubriek eind-spelen een paar maal niet verschenen. Dit komt niet alleen door plaatsgebrek, doch in hoofdzaak door ziekte en sterfgeval in mijn naaste familie. Hierdoor is het mij onmogelijk geweest de rubriek naar behooren te behartigen. Een ieder zal begrijpen dat onder dergelijke omstandigheden de lust tot verzorging voor een rubriek niet groot kan zijn. Met dat al is in den wedstrijd, en vooral in het plaatsen van de oplossingen en het behandelen van de correspondentie een achterstand gekomen, welke naar ik hoop binnen een paar maanden zal zijn ingehaald.

Voor eenige eindspelen die ik ter publicatie ontving, zeg ik den inzenders dank. Ik zal ze alle publiceeren, te beginnen met het volgende nummer, daar dan de oplossers-wedstrijd afgelopen is.

Ik hoop nog veel meer te ontvangen, daar een achttal eindspelletjes spoedig geplaatst zijn. Voor eenige foutjes moet ik de aan-

dacht vragen. Het eerste betreft de in Dec. geplaatste 5 tegen 2 triktrak-eindstand. De witte dam op 47 moet staan op 48, daar wit anders in één zet kan winnen door 47—33. Verder is in eindspel No. 202 voor den wedstrijd klasse B. de zwarte schijf op 20 te veel geplaatst. De oplossing hiervan kan tegelijk met die van de laatste wedstrijdnummers ingezonden worden.

P. SCHAAF.

Oplossingen Februari-nummer.

No. 187. Zw. 9, 16, 17, 26, 32; Wit 18, 29, 36, 47, 48. Na wit 47—41 kan zwart als volgt remise maken:

47—41, 32—38; 29—24, 26—31; 36: 27, 17—22; 18—12 sterkste, 22: 31; 12—7, 31—36; 41—37, 16—21; 7—1 sterkste, 21—27; 1—29a, 38—43; 48: 39, 27—32; 37: 28 36—41; remise is niet meer te verhinderen. Zwart dreigt met damhalen op 47, waardoor

de witte dam werkeloos zou worden, waarna zwart met schijf 9 de remise forceert. Wit is dus verplicht tot 29-47, 41-46; 28-22, 9-14; 47-36 b. c. d., 46-37 dreigt met 37-42 of 48; 22-18, (de beste want op 36-47 volgt 37-31 en 14-19.) 14-19; 24: 13, 37-48 en 48-34 remise.

d. 22-18, 46-37; dreigt wederom met 37-31 en 14-19, zoodat wit om niet weder in de vorige variant te vervallen gedwongen is tot 39-33, 37-26; remise niet te verhinderen dreigt met 26-8.

c. 39-34, 46-23; 34-30 (a), 23-7; remise niet te verhinderen door 7-2.

(a). 47-29; 23-37; remise door 37-31 of 37-48.

b. 47-42; 46-41; 42-29 eenigste, 41-36; 29-18, 36-47; remise.

a. 24-19, 38-43; 48: 39, 27-32; 37: 28, 36-31, en remise is niet meer te verhinderen; de beste zet voor wit is nu nog 39-34 waarna volgt 41-46; 1-23, 46-37 en 37-48, remise. Uit bovenstaande analyse blijkt dat de tweede zet van zwart 26-31 gevolgd door 17-22 de eenig juiste is. Wanneer zwart als 2den zet 16-21 had gespeeld, dan had wit vervolgd met 24-20, waarna zwart op den duur door minderheid van stukken had verloren. Eveneens blijkt, dat in de partij de zet 47-41 veel sterker zou zijn geweest dan 29-24, want het valt zeer te betwijfelen of zwart in de partij 26-31 en 17-22 zou hebben gespeeld.

No. 188. F. Rost, Amsterdam.

Zw. 6, 8, 18, 19, 24; Wit 27, 28, 32, 34.

Wit heeft 2 beginzetten n.l. 27-21 en 28-22. Nu eerst 28-22. 28-22, 18-23; 22-17a, 24-29; 32-28. (schijnbaar goed) 23: 12; 34: 14, 8-13 gevolgd door 12-17; een verrassende winstgang.

a. 34-30, 29-33 wint door meerderheid van stukken. Deze winst was door den Heer Rost over het hoofd gezien. Het is ook zeer bedrieglijk.

De beste zet is dus 27-21.

27-21, 18-23; 21-17 beste, 28-22 gedw.; (op 17-12 volgt 6-11 en wint door meerderheid van stukken) 13-18; 22: 13, 19: 8; 32-27, 24-29; 34-30, 29-33; 30-24a, 33-39; 24-20, 39-44; 20-14, 44-49; 27-21, 49: 16; 14-9. (op 14-10 16-11), 8-13; 9: 29, 16-2 en wint.

a. 27-21, 33-38; 21-16. 38-42; 16-11, 42-47; 30-25, 47-15 en wint.

No. 189. Is na wit 22-17 remise voor zwart mogelijk? Ja

Zw. 15, 48 dam. Wit 22, 25, 29, 5 dam.

22-17. 15-20; 25: 14, 48-25; 14-10, 25-20; 29-23, 20-3; 17-11, 3-12 remise. Hoewel dit eindspel niet moeilijk was zijn enkele oplossters toch nog gestruikeld door het verraderlijke 48-42 en 42-46, doch dan volgt 23-18.

No. 190. Zw. 1, 5, 9, 26, 33; Wit 6, 15, 27, 37, 43.

De Heer Vogel geeft de volgende oplossing.

27-22, 9-13; 22-17, 13-18; 17-11, 18-23a; 11-7, 1: 12; 6-1, 33-39; 1: 34, 39: 48; 34-25, 48: 31; 15-10, 5: 14; 25: 36 en wint.

a. 18-22, 11-7; 1: 12, 6-1; 12-7, 1-23; 22-27, 23-14; 17-21, 15-10 en wint.

Deze oplossing is niet juist. De fout schuilt in hoofdzak bij de a variant. Zwart speelt nu niet 18-22 of 23 doch 26-31 gevolgd door 18-23, wit kan nu niet 16-11 en 1-6 spelen daar zwart dan direct remise maakt door 33-39. Het spel heeft alzoo het volgende verloop.

26-31; 37: 26, 18-23; 26-21, 23-28a; 21-16, 28-32 en remise is niet te verhinderen.

a. Enkele oplossters gaven hier aan 23-29, doch dan wint wit nog door 11-7, 1: 12; 21-17, 12: 21; 6-1, 21-27; 1: 40, 27-32; 40-44, 33-38 en 44-49.

Enkele oplossters gaven ook nog aan in de a variant:

18-22; 11-7, 1: 12; 6-1, 12-17; 1-23, 22-27. Dit is fout. Zwart maakt nu remise door 22-28; 23: 32, 26-31; 37: 26, 33-38.

De zet van wit 1-23 is fout.

Wit kon als volgt winnen:

1-40, 22-27 beste; 40-44, 27-32; 37: 39, 26-31; 39-34, 31-37; 40: 11, 37-41; 11-28, 41-47; 34-30 en wint met 4 tegen 1.

No. 191. Zw. 15, 48 dam; Wit 22, 25, 29, 5 dam.

Is na wit 22-18 remise voor zwart mogelijk?

Ja, en wel als volgt:

22-18, 15-20; 25: 14, 48-42; 29-23, 42-31; 18-12, 31-18 remise.

De oplossing is eenvoudig.

Het aardige is dat 189 en 191, hoewel beide in stand gelijk, door de eerste zetten een geheel tegengestelde oplossing geven. Wordt in 189 begonnen als in 191, dan geeft het winst; wordt daarentegen in 191 begonnen als in 189, dan geeft het ook winst. Hieruit blijkt duidelijk dat het altijd oppassen is al lijkt het, dat het wel op hetzelfde zal neerkomen.

No. 192. Zw. 2, 11, 18; Wit dam op 28.

Voor wit is als volgt winst mogelijk:

28-6, 2-8a; 6-28, 8-13b; 28-32l, 7-11; beste; 32-16, 11-17; 16-2, 13-19; 2: 24, 18-23; 24-8, 17-22; 8-13, 22-28; 13-24, 28-32; 24-15 en wint.

Ook na zwart 18-23 is nog de volgende winstgang mogelijk.

18-23; 24-38, 17-22; 38-16, 23-29; 16-7, 29-33; 7-26 en wint.

b. 8-12; 28-50, 18-23; 50-33, 12-18; 33-17, 23-29; 17-12 en wint.

Eenzelfde oplossing heb ik ook al eens gepubliceerd in de stelling zwart 9, 13, 18;

wit dam op 28; wit speelt en wint. Ik heb nu laten zien dat eenzelfde stand ook op de lange lijn kan voorkomen en ook gewonnen kan worden

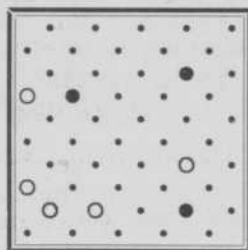
Beide winstgangen verdienen in het geheugen te blijven.

a. 7-12; 6-28, 2-8; 28-11, 8-13 gedw. (op 18-23 volgt 11-2); 11-28, 12-17; 28:11, 18-23; 11-2 en 2-7 wint.

Beginnende en meer gevorderde dammers bestudeert de analyses van deze oplossingen. Het heeft praktisch de grootste waarde. Vooral No. 188 moet nog eens grondig bestudeerd worden. Het komt me voor dat daar nog meer in zit, dan ik heb aangegeven.

Nu de laatste wedstrijd eindspelen. De lezer zal begrijpen dat deze niet gemakkelijk zijn. Ik heb dan ook besloten voor elke klas slechts een eindspel te geven. Ik wil er nog even aan herinneren, dat alleen het sterkste spel moet worden aangegeven. Alle kleine ondervariantjes laten men achterwege. Dammers doet Uw best voor de laatste ronde van dezen wedstrijd. Het kan niet meer dan wat tijd kosten, doch het verhoogt de kennis van het eindspel.

KLASSE A. No. 205.

Nevensstaande stand kwam voor in een partij tusschen de heeren Terwisga, wit en A. J. Jobsis, zwart, te Amsterdam. Het spel had het volgende verloop. 36-31, 17-21! 16: 27, 44-49 en wint want op 27-22

volgt 49-27. De vraag is nu: is voor wit in bovenstaande stelling remise mogelijk?

De juiste beantwoording dezer vraag geeft 2 punten in den wedstrijd.

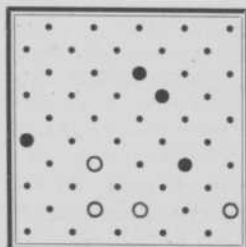
KLASSE B.

No. 206.

Uit een partij tusschen Jac. Jacobs, wit en J. L. Jacobs, zwart.

Zwart aan zet. De vraag is nu: Is voor zwart winst mogelijk?

De juiste beantwoording dezer vraag geeft 2 punten in den wedstrijd.

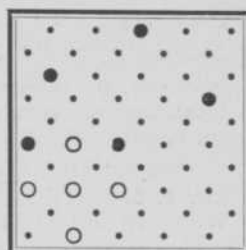
KLASSE C.

No. 207.

Uit een partij tusschen Fabre, wit en Springer, zwart.

Wit aan zet. De vraag is: Is voor wit remise mogelijk?

De juiste beantwoording dezer vraag geeft 2 pnt. in den wedstrijd.

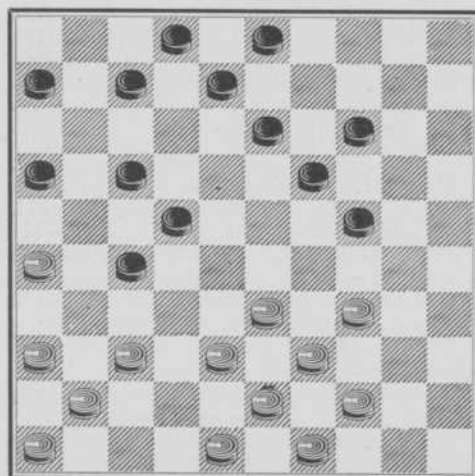

PROBLEMATIEK.

Redacteur: GEO VAN DAM, Huize „Zonnestrallen“, Deylerweg 3, Wassenaar.

Zij, die antwoord per brief wenschen gelieven daartoe postzegel bij te voegen.

No. 2375

* * *

Onze Maandelijksche Lokzet of Studie

van S. SWART, Amsterdam.

Wit speelt en forceert de winst van een schif of der partij.

Geeft 2 punten in den oplosserswedstrijd, mits alle varianten volledig uitgewerkt worden ingezonden.

* * *

Onze Problemen.

No. 2376 van Boissinot bevat een typisch slot gebaseerd op een motief van Méandre. Dat dit slot echter nog voor verdere uitwerking vatbaar is, blijkt uit het aardig naspel No. 2377, dat de heer Vrijlandt er aan heeft weten te verbinden.

De heeren Haanstra en Kliphuis hebben een nieuw motief gevonden n.l. zw. 30, 34 en wit 25, 35 (verplaatsbaar). Onafhankelijk van hen ontdekte de heer Huizer dit echter ook juist. Wij geven om te beginnen twee zeer goede bewerkingen daarvan. (No. 2378 en 2379).

De heer Polman is er in geslaagd het slag-systeem vervat in wit 25, zw. 19, 20, 29 en 30, uitsluitend met schijven te verkrijgen, doch met verlenging van den slag (No. 2380).

De motieven verwerkt in de problemen van de heeren Mantel, de Graag, Kleen en Cohen (het laatste op een motief van den heer Ham (No. 2381—2384) spreken voor zichzelf. De heer Bosma demonstreert ons in No. 2385 weer eens op fraaie wijze de methode—De Bree.

Het vraagstuk De Graag—Van Dam — No. 2386 — is minder mooi van stand, maar men zal na het vinden der ontleding, waarin niet minder dan 4 motieven zijn verwerkt, erkennen, dat zulks bij een dergelijke afwikkeling ook niet anders kon.

De heer Idzerda presenteert ons in No. 2387 een motief, dat wel reeds bekend, doch nog nimmer in een dergelijk geprononceerden vorm van „voor-zich-zelf sprekende-pittigheid” is aangeboden n.l. wit 38 en 39, zwart 32, 34 en 43. Zijn bewerking dient als studie en voorloopige methode om tot het doel te komen te worden opgevat en wordt den heeren componisten ter onderzoek en verbetering opgedragen.

De heeren Huizer en Metz zijn voor onze lezers geen onbekenden meer. De eerste komt in No. 2388 met de bewerking van een interessant motief, terwijl het vraagstuk van den laatste No. 2389 weliswaar ouderwetsch van opvatting is, maar als groote verdienste heeft, dat alle schijven dienst doen behalve één zwarte schijf, die uitsluitend voor décor (het geven van evenwicht) dient.

De heer Visser is een pas beginnend problemist, die we voorstellen met een eenvoudig doch niet onnaardig meerslag probleempje. (No. 2390).

CORRESPONDENTIE.

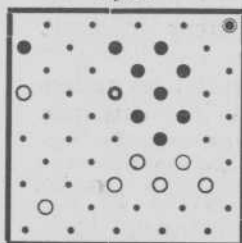
Gebrek aan plaatsruimte heeft geleid tot beperking van bijna alle rubrieken. Ingekort is het artikel over het Kampioenschap van Nederland, evenals de rubriek Partij-Analyses en de rubriek Problematiek. In de laatste is vervallen het vervolg van het artikel in het Juli-nummer van Ir. Vrijlandt.

(HOOFD-REDACTIE).

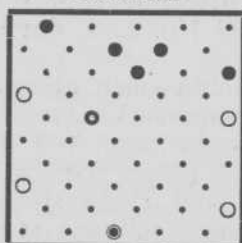

No. 2376
E. Boissinot
Lyon

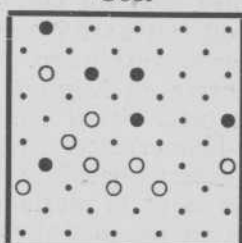
Zwart 18—22 ?

No. 2377
Ir. W. Vrijlandt
Dordrecht

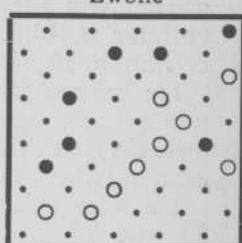
Zwart 1—6 ?

No. 2378
W. Haanstra
Goor

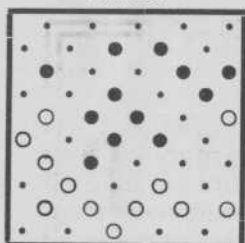
Zwart 1—6 ?

No. 2379
P. W. Kliphuis
Zwolle

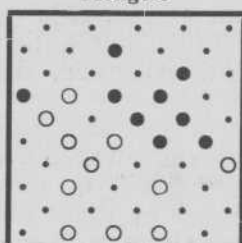
Zwart 31—36 ?

No. 2380
A. A. Polman
Almelo

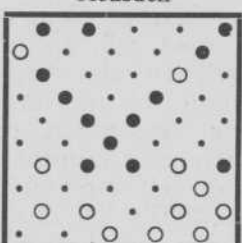
Zwart 11—16 ?

No. 2381
G. Mantel Jr.
Hengelo

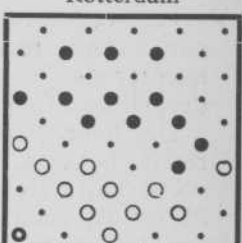
Zwart 29—33 ?

No. 2382
A. de Graag
Heusden

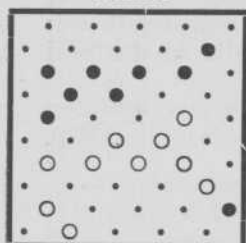
Zwart 32—38 ?

No. 2383
D. Kleen
Rotterdam

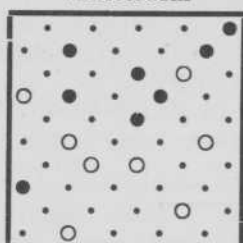
Zwart 34—40 ?

No. 2384
N. Cohen
Winkel

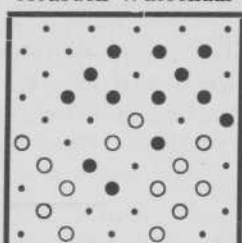
Zwart 14—19 ?

No. 2385
D. Bosma
Amsterdam

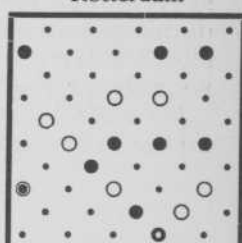
Zwart 17—21 ?

No. 2386
A. de Graag-Geo van Dam
Heusden-Wassenaar

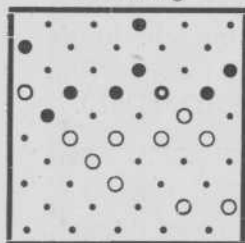
Zwart 29—33 ?

No. 2387
P. H. Idzerda
Rotterdam

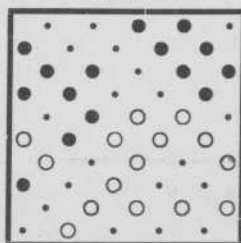
Zwart 30—34 ?

No. 2388
C. Th. Huizer
Den Haag

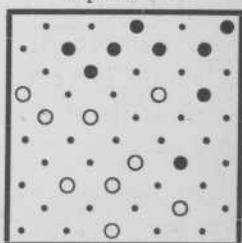
Zwart 20—25 ?

No. 2389
Jan Metz
Amsterdam

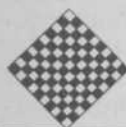

Zwart 3—8 ?

No. 2390
J. Visser Jr.
Apeldoorn

Zwart 34—39 ?

HET DAMSPEL

MAANDBLAD TER BEVORDERING VAN HET DAMSPEL

OFFICIEEL ORGAAN EN UITGAVE VAN
DEN NEDERLANDSCHEN DAMBOND

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: Binnenland f 3.—. Buitenland f 3.50 per jaar

Abonnementen kunnen met elk nummer ingaan, doch slechts eindigen 31 Dec.
Losse nummers 30 ct. Proefnummers steeds op aanvraag gratis verkrijgbaar

Verschijnt omstreeks den 15den van elke maand

Hoofdredacteur: J. FABRICIUS, Amsterdam, Gijsbrecht van Aemstelstraat 23

Hoofdadministratie: J. W. VAN DARTELEN, Heemstede
Postrekening No. 64007 Raadhuisstraat 1

— Nadruk zonder vermelding van bron is verboden —

OFFICIËEL GEDEELTE.

Notulen der Jaarvergadering gehouden te 's Hertogenbosch
op 9 Mei 1929 in Hotel „Oranje”

(Vervolg van het Augustus-nummer).

De heer De Nie heeft opgevangen uit de besprekingen, dat de reserveklassen niet overal hebben voldaan. In Amsterdam zou dit systeem wel goed zijn, wanneer alle clubs weder bij den Bond waren aangesloten. Hij stelt daarom voor, dat het Bestuur waar het noodig mocht zijn, dispensatie kan verlenen voor deelname van meer dan een tiental in dezelfde klasse.

De heer Lieve zegt, dat het niet noodzakelijk is, dat men speelt in reserveklassen, maar dat dit afhangt van de competitie, die men kán samenstellen.

De Voorzitter zegt, dat het afwijzend prae-advies is gegeven, omdat het Bondsbestuur van meening was, dat verschillende complicaties, die zich door aanneming van het voorstel kunnen voordoen, niet in de hand moesten worden gewerkt. Het bestuur maakt echter geen gewetenszaak van dit voorstel Mits redactiewijziging plaats heeft, zal het Bestuur zich tegen het voorstel niet verzetten.

De heer Koopmeiners is buitengewoon verrast over de goede ontvangst van dit voorstel. Hij had dit geenszins verwacht. Tegen eenige wijziging zal hij zich niet verzetten.

De heer Groenteman zegt, dat de gevoerde besprekingen zijn mee-

V. OVEN, HAAG - BEKERS - MEDAILLES
AANDELS - VLAGGEN - INSIGNES

ning niet hebben veranderd. Het blijft steeds een onbillijke verhouding. De heer de Vries (R'dam) voelt ook niets voor 2 tientallen van dezelfde vereeniging in dezelfde klasse. Met het opgeven van de tientallen kan dan immers ook gefraudeerd, althans stroomannen opgegeven worden.

De heer Duitz komt tot de ontdekking, dat de kwestie toch niet zoo eenvoudig is als zij wel lijkt, daarom is hij thans tegen het voorstel en hij voelt thans alles voor het idee De Nie.

De heer Koperberg is in alle opzichten voor het voorstel van Constant en hij adviseert het voorstel aan te nemen.

De heer Reiss kan zich ten slotte ook met een gewijzigd voorstel vereenigen, mits de bordpunten in die afdeelingen niet den doorslag geven.

De heer Koopmeiners dankt beide heeren voor hun steun.

Na verschillende sprekers nogmaals gehoord te hebben, ontstaat onderstaand voorstel:

Indien een vereeniging door promoveeren een tweede tental in éénzelfde klasse krijgt, moeten beide tientallen in iedere competitie het eerst tegen elkaar uitkomen.

Reserve-spelers, bedoeld in art. 6, kunnen slechts aan één der beide tientallen hun medewerking verleen.

In bovengenoemd geval zullen voor den einduitslag de in deze afdeeling behaalde bordpunten niet den doorslag geven voor het vaststellen van de eerste- en laatste plaats, doch zal bij gelijke aankomst één of zoo noodig meer beslissingswedstrijd(en) worden gespeeld.

Dit gewijzigd voorstel wordt met 504 tegen 110 aangenomen.

Bij stemming wordt bepaald, dat de volgende jaarvergadering te Utrecht — een meer centraal punt — zal worden gehouden.

Bij de rondvraag brengt de heer Koperberg naar voren, dat de arbitrage commissie een afgebroken partij remisie had verklaard, maar na zijne analyse toch moest erkennen, dat deze partij gewonnen was. Van den Secretaris had hij echter bericht ontvangen, dat de eerste uitspraak niet meer herroepen kon worden.

De Voorzitter zegt, dat de mededeeling van den Secretaris zeer juist is. Aangezien de vereeniging verder geen nadeel ervan heeft ondervonden, acht hij deze zaak opgelost. De heer Koopmeiners informeert hoe het staat met de reorganisatieplannen. De heer Beunder vraagt inlichtingen omtrent toekennen van diploma's en verwacht dat in het vervolg het competitieooster weer in overleg met de betrokken clubs zal worden opgemaakt. De heer Schaaf vraagt het Bestuur op te treden tegen den heer G. J. A. van Dam, die steeds maar zonder bronvermelding overneemt uit ons Maandblad in andere bladen, enz. De heer De Nie informeert naar de uitreiking der „Olympische medailles". De heer Reiss brengt naar voren de groote kosten, die de Noordelijke competitie meebrengt door medespelen van „Aris de Heer". Hij zoekt hierin tegemoetkoming van de bondskas.

De heer Wielinga deelt mede, dat de heer Broekmeijer te Haarlem 25 jaar lid is geweest van de damclub „Haarlem" en het zou hem aangenaam zijn, wanneer hem een gelukwensch van deze vergadering gewerd. De heer V. Blerk klaagt nog over den gang van zaken in den Haag betreffende wedstrijdleiders bij de competitie.

De heer V. Baalen antwoordt de vraagstellers betreffende de „Olympische medailles”. Deze zijn in den maak bij de Gebr. v. Oven in den Haag en zullen zoodra mogelijk worden uitgereikt. Omstandigheden buiten den wil van het Bondsbestuur waren aanleiding, dat deze thans niet aanwezig waren.

De Voorzitter zegt, dat reorganisatieplannen zullen worden doorgevoerd, zoodra in alle deelen van het land districten zijn opgericht. Dit zal het plan terdege in de hand werken. Zou men daartoe thans overgaan, dan zou binnenkort dit stelsel toch weer niet voldoen. Daarom is het beter daarmede nog even te wachten. De heer Beunder wordt ingelicht, dat de diploma's op verzoek worden uitgereikt. De competitie wordt in het vervolg weer op de gewone wijze samengesteld. De heer Schaaf krijgt ten antwoord, dat het Bondsbestuur in deze een onderzoek zal instellen en dan maatregelen zal treffen. Den heer Reiss wordt in overweging gegeven zich schriftelijk omtrent de competitiekosten tot het bestuur te wenden. Het zal dan besproken worden. Den Secretaris wordt namens bondsbestuur en vergadering opgedragen den heer Broekmeijer een felicitatie-schrijven te doen toekomen.

Den heer v. Blerk geeft de Voorzitter in overweging zich tot het districtsbestuur te wenden omtrent klachten betreffende wedstrijdleiders competitie. De heer v. d. Sluis brengt der vergadering dank voor het bezoek aan de Hertogstad en spreekt zijn voldoening uit over de leiding dezer vergadering. Hij hoopt, dat het tegenwoordig Bestuur nog lang de teugels in handen zal houden.

Met dank voor de aangename besprekingen enz. sluit daarna de Voorzitter deze jaarvergadering.

W. H. LIEVE, 1e Secretaris.

Na afloop dezer vergadering werd onder leiding van den heer v. d. Sluis en enkele andere Bossche damleden een rondgang gemaakt door de stad en werden verschillende bezienswaardigheden bezocht.

Namens Bondsbestuur en Vergadering breng ik hier hartelijk dank aan onze Bossche vrienden, die ons op zoo'n aangename wijze ontvingen.

Damclub Bussum.

Bij de opsomming der vereenigingen, die de jaarvergadering bijwoonden, is de damclub Bussum weggevallen. Gaarne wordt dit alsnog gerectificeerd.

Bestuurswijzigingen, Verandering clublokaal en speelavonden.

AMSTERDAM, „Blijdenstein”. Het adres van den secretaris is thans: B. Reiss, Tugelaweg 97, huis.

— „D.O.S.” De Secretares van „D.O.S.” Ph. de Schaap woont thans Joubertstraat 8¹. Het clublokaal is thans „Gebouw A.O.F.”, Sarphastraat 8. Ook de Damvereeniging „Van Embden” houdt in dat gebouw haar speelavond.

EINDHOVEN. Het Bestuur van „Philips Damclub” is thans als volgt samengesteld: P. Willems te Valkenswaard, Voorzitter; J. F. Hendriks, Nieuwendijk 29 te Geldrop, Secretaris; E. Ceelen, Roostenlaan 112 Eindhoven, Penningmeester. Clubavond Woensdag in de „Eetzaal” Gagelsteeg.

's-GRAVENHAGE. Het Bestuur van „K.D.O.” is thans als volgt samengesteld: L. W. Scholtes, Voorzitter; W. de Wit, Hazebroekstraat 16, Secretaris; J. C. A. Sens, Stortstraat 62, Penningmeester.

LEERDAM. Het Bestuur van de Leerdamsche vereeniging werd in de laatste vergadering als volgt gekozen:

Voorz. W. Huigen; Secr. S. Pelle, Siemensstraat 54; Penningm. B. v. Gent; Comm. H. v. d. Wetering; Alg. Adj. N. Goezinnen.

ROTTERDAM. Secretaris van de Zuider damclub is thans V. F. Tromer, Putsche laan 153, terwijl tot voorzitter werd gekozen de heer J. van Doorn en tot Penningm. H. Roedolf.

De speelavond werd gesteld op MAANDAG.

District Haarlem en omstreken.

Tot voorzitter werd in de laatste vergadering gekozen de heer W. van den Eynde, Bilderdijkstraat 17, en tot 2e Secretaris de heer J. van Berkum.

De vereenigingen „Excelsior” te Amsterdam, „B.O.Z.” damclub te Bergen op Zoom en de „Leidsche damvereeniging” hebben het lidmaatschap van den bond opgezegd. „Excelsior” te Amsterdam wordt grootendeels teruggevonden bij „D.S.T.O.”

MAASSLUIS. De secretaris J. Vogelenzang woont thans Groen van Prinstererstr. 24 te Maassluis.

MONSTER. Het adres van den secretaris is thans M. van Waveren, Molenstraat 82.

Olympische medailles.

Tot ons genoeg kan we mededeelen, dat binnenkort de medailles geslagen zullen zijn. Het model werd ter goedkeuring ingezonden. Wanneer de verwachtingen thans vervuld worden zal het uiterlijk eind October e.k. elke winnaar in het bezit van zijn „kleinood” zijn.

BINNENLAND.

Redacteur: W. H. LIEVE, Sophiastraat 18, Dordrecht.

Damclub „Bussum”

De damclub „Bussum” heeft op 8 Sept. j.l. haar 2e lustrum eenigszins feestelijk herdacht. Er was daartoe ook wel reden. Niet alleen om het feit op zich zelf, maar ook omdat daarmede samenviel, dat het 1e tiental in de competitie 2e klasse 1929/30 het kampioenschap behaalde.

Voor den heer Knecht, die deze 10 jaar de vereeniging leidde, moet het zeker wel een verheugende dag zijn geweest.

Gaarne hopen we, dat de damclub „Bussum” op den ingeslagen weg zal voortgaan, zich nog verder zal ontplooien en steeds zal zijn en blijven een trouw lid van den bond.

LEERDAM. De wedstrijd om het kampioenschap van Leerdam en omstreken over 1929 is geëindigd. De heer S. Pelle wist dezen titel te bemachtigen. De heer N. Goezinnen won den tweeden prijs.

Voor de 2de klasse behaalde C. de Jong het kampioenschap, terwijl W. de Weerd den tweeden prijs won.

In de 3de klasse behaalde C. v. d. Wetering het kampioenschap, de tweede prijs werd gewonnen door J. van Steyn en de derde door B. G. v. d. Toom.

Het 2e tiental dezer vereeniging nam deel aan de nederlaagwedstrijden uitgeschreven door de Zalt-Bommelsche damvereeniging. Dit tiental won met 13—7 en bereikte daarmede het beste resultaat, zoodat de fraaie zilveren lauwertak te Leerdam terecht kwam

„Constant” te Rotterdam.

„Constant” bestaat in October 30 jaren en jubileert opnieuw! En wij zouden ook nu deze gelegenheid weer kunnen aangrijpen om voor de zooveelste maal te verkondigen, dat zij in Oct. 1899 werd opgericht en door wie en waar en wat er al zoo met en in de Vereeniging voorviel enz. enz. maar wij zouden daarmede niet veel nieuws vertellen. Ik volsta dus met even te memorereen, dat „Constant” de eerste Vereeniging was, die organisatie bracht in het Nederlandsche Damwezen, vooral door haar, helaas overleden voorzitter, den heer Mr. C. G. Vervloet, die niet alleen zijn Vereeniging ruim twintig jaren geleid heeft tot grooten bloei, maar tevens in en buiten ons land zijn organiserend talent gebruikte op een wijze, die groote bewondering afdwong bij hen, die de resultaten van zijn werk kunnen beoordeelen, en aan wien de Internationale damwereld groote verplichtingen heeft. Doch ook dit is oud nieuws en wij willen liever thans de gelegenheid waarnemen om te zien hoe het thans met het clubleven van „Constant” gaat. Geen beter gelegenheid dan om haar eens op Donderdag op haar oefeningsavond bij Coomans te bezoeken. Wij zijn verbaasd er ongeveer 60 dammers

aan de tafels te vinden, die in volle aandacht over hun spel zitten. Aan den wand der zaal zien wij de groote portretten van de heeren Vervloet en Constant Stams, naar welken laatste de vereeniging is genoemd. Wij laten ons voorstellen aan den heer Van Broek, den tegenwoordigen voorzitter der Vereeniging en deze is zoo vriendelijk ons eenige gegevens te verschaffen omtrent „Constant” en zijn dertigjarig jubileum. Van hem vernemen wij hoeveel belangstelling de Vereeniging mocht ondervinden niet alleen van de zijde der leden maar ook, en dit vooral wordt op grooten prijs gesteld, van vele vrienden in en buiten de stad. En nu volgt een opsomming van prijzen voor de jubileumwedstrijden, die zoowel voor de personeele afdelingen als voor de vereenigingen bestemd zijn, die ons werkelijk verbaasd doet staan. Stel U voor: Van de Gemeente Rotterdam 3 groote zilveren medailles, Comm. van Proefneming Treinafd. Alexanderkazerne 's-Gravenhage 1 dito, Ned. Dambond 1 dito, Dutukt Rotterdam 1 dito, Dordtsche Damv. 1 dito, Grand Hotel Coomans 1 dito, Politie Damv. den Haag 1 dito, D.S.O. den Haag, 1 dito, D.O.S. Delft, 1 dito, terwijl een groot getal vrienden in en buiten de stad, werkelijk te veel om hier op te noemen, en groote firma's, van Internationale reputatie, zoowel van Rotterdam als ver daarbuiten, zelfs uit Groningen, van hun medeleven bewijs gaven, zoowel door financieele medewerking als door het schenken van kunstvoorwerpen. Nogmaals, het is ondoenlijk allen te noemen. Ook de leden kwamen schitterend uit den hoek terwijl de Vereeniging bovendien nog kan putten uit het Vervloetfonds, waarvan de renten steeds bij elk jubileum gebruikt kunnen worden voor het aanschaffen van een bijzonder kostbaren prijs. Voeg bij dit alles een bedrag van ruim 300 gld., dat voor dit doel is bijeengebracht en ook zal worden besteed, dan kunt ge nagaan, dat alles in orde is! Aardig is, dat Constant tegen vele Vereenigingen zal hebben te spelen, zelfs tegen twee uit België, maar zelve geen prijs kan winnen. Immers die Vereeniging ontvangt den prijs, die tegen Constant het beste resultaat zal hebben behaald. Het 1e, 2e en het 3e tental van de vereeniging komt hierbij in actie. Dit alles vernemende en zoo rondziende merken wij alras dat Constant zich mag verheugen in een zeer groote belangstelling niet alleen, maar ook dat de vereeniging hare positie van oudste vereeniging zoo opvat, dat al wat zij onderneemt ook in overeenstemming moet zijn met deze positie. En dat zij tot op dit tijdstip nog steeds is een groote, sterke bloeiende vereeniging.

Ook bij dit jubileum vormde zich een Commissie, die haar taak vervult op een wijze, die onze bewondering afdwingt. Hulde zij haar daarvoor gebracht.

Onze Nat. Kampioen Damme zal tot slot van de wedstrijden een simultaan seance geven en daarna zal nog wel een feestavond volgen.

Niet altijd ging het „Constant” naar den vleeze. Ook hier is de wereldstrijd niet voorbij gegaan zonder de vereeniging bijna uiteen te scheuren. Vooral tijdens de langdurige ziekte van den heer Vervloet kwam er tweedracht en deze liep zoo hoog, dat de vereeniging geheel uitéén dreigde te gaan. Gelukkig echter kwamen ook in dezen hachelijken tijd personen naar voren, die hun krachten hebben ingespannen om de mooie vereeniging voor deze ramp te bewaren en door dezen moeilijken tijd heen te helpen. In dit verband moeten genoemd worden de heeren Kooiman en Koopmeiners die, bijgestaan door een goed bestuur, de zaken weer geheel in het goede spoor brachten. De laatstgenoemde vooral heeft er veel toe bijgedragen om „Constant” er weer bovenop te brengen en legde het voorzitterschap slechts neer, toen de Vereeniging weer opnieuw tot grooten bloei was gebracht. Dit alles vernemen wij van den heer Van Broek, en nu wij ons licht hadden opgestoken, besteden wij wat meer aandacht aan wat er in de zaal voorvalt.

Zeer jeugdige dammers zagen wij en van enkelen is te verwachten, dat zij het in de dambeweging ver zullen brengen . . . indien zij het noodige geduld zullen bezitten en niet ineens op de bovenste plaats willen staan.

Juist valt ons oog op den blinden Olsen, hoe hij aandachtig zijn schijven op het bord betast en na veel wikken en wegen zijn zet doet. Hij neemt in Constant een bevoorrechte plaats in en niemand die hem die misgunt; trouwens hij heeft niet anders dan vrienden onder hen die hem kennen. Fijne positie-speler als hij is, blijft hij altijd nog gevaarlijk en menigeen heeft daar de ervaring van opgedaan. Hoe hoog hij staat aangeschreven bleek duidelijk bij zijn 25-jarig lidmaatschap, en ook bij deze gelegenheid bleek opnieuw hoe warm hij nog steeds voor zijn vereeniging voelt.

De jonge garde van Constant zal in de toekomst van zich doen spreken, en de kracht en bloei der vereeniging voor jaren verzekeren. En 't is een verblijvend verschijnsel, dat deze oude vereeniging in het overal opbloeiende damspel, zoowel ten onzent als in het buitenland nog steeds een positie inneemt waarbij niet alleen de gedachte uitgaat naar haar prachtig verleden maar ook naar haar mooie toekomst.

Nog lang en nog vele malen zal haar naam met eere worden genoemd. 't Spreekt vanzelf dat de oude garde, die reeds jaren de kern der vereeniging vormde tot heden nog haar grootste kracht uitmaakt en dat de strijd der jongeren om hen te verdringen

nog lang niet uitgestreden is. Te verwonderen is dit niet als wij weten, dat tot die oudere garde behooren spelers als Braber, oud kampioen van het District en van Zuid-Holland, Olsen oud kampioen van Constant, de Boer, oud kampioen van Constant en van Zuid-Holland, om niet te spreken van de anderen die stuk voor stuk, als ze er voor gaan zitten, hun partij waard zijn en door hun jarenlange wedstrijdroutine de tegenpartij de handen vol geven. Toch is het één dier jongeren gelukt in het vorig jaar het Clubkampioenschap te veroveren en de heer Cohen die dit klaar speelde, zal ongetwijfeld nog wel meer successen boeken. Zijn spurt was bijzonder, eerst kampioen 3e klasse, daarna 2e klasse en daarna 1e klasse! Wel moet hij zijn plaats weer afstaan, maar tot de sterksten behoort hij ongetwijfeld. En er zijn er zeker een half dozijn, die hem op den voet volgen. Zoo komt het dat er steeds een opgewekt clubleven heerscht en dat de geregelde kamp om de bovenste plaatsen het damspel ten goede komt, is te begrijpen.

Wij zijn hier getuige van het opgewekte innerlijk leven dezer vereeniging en verwonderen ons niet langer over haar bloei. Geen wangunst over de successen van andere vereenigingen, maar een eerlijk pogen om in het spel te winnen. Geen duistere politiek ter bereiking van een doel, dat geen daglicht kan velen, maar als vriend een goed vriend, die ons ook op verkeerde dingen opmerkzaam maakt en als tegenstander een strijder met open vizier. Op de algemeene vergaderingen van den Ned. Dambond is dit meermalen gebleken en ik twijfel er dan ook niet aan of allen, die het wel meenen met de Ned. Dambeweging, zullen de vereeniging „Constant” bij haar 30-jarig bestaan, zij het ook in gedachte, een langdurig en bloeiend bestaan toe wenschen. En zij verdient dit dan ook ten volle, daar zij steeds was en is een sterke steunpilaar van onze Ned. Damwereld!

Moge zij dit nog lang blijven.

Den uitslag van de wedstrijden hopen wij in ons volgend nummer mede te deelen.

Rondreis B. Springer.

De toer van Springer is een groot succes geworden. Er waren meer aanvragen dan in het korte verlov van den wereldkampioen konden worden afgedaan. De resultaten waren schitterend, vooral in simultaan-seances schitterde Springer's vernuft en damkunst. Het gemak waarmede hij simultaan speelt is verbluffend. In Leiden speelde hij, na een blindpartij, 33 partijen in 90 minuten!

De resultaten waren: *Simultaan-seances*

Luik	25 partijen	23 gew.	1 remise	1 verloren
Luik	18	16	2	—
Apeldoorn	41	36	2	3
den Haag (R.D.G.)	37	26	7	4
„ „ (D.I.O.)	33	24	6	3
„ „ (R.D.G.)	36	33	3	—
Leiden	33	31	1	1
Vlissingen	32	29	—	3
Hilversum	29	21	5	3
Waalwijk	23	21	2	—
Leerdam	43	36	3	4
Totaal	350 partijen	296 gew.	32 remise	22 verloren

Het aantal gewonnen partijen is dus ongeveer 85% van dat der gespeelde partijen.

*) Alle spelers hadden 1 schijf voorgift in deze simultaan.

Blindpartijen. Luik: 2 tegelijk, 1 gewonnen, 1 remise. De gewonnen partij was tegen den heer Tellings, kampioen van Luik. Apeldoorn: 1 blindpartij tegen J. Pels, gewonnen door Springer. Den Haag: 1 blindpartij tegen J. Verhoeve, remise. In deze partij stond Springer 1 schijf voor, doch in het eindspel maakte hij een fout waardoor de partij nog remise werd. Leiden: 1 blindpartij gewonnen tegen den heer J. Kleer, kampioen van Leiden. Vlissingen: 1 blindpartij gewonnen tegen den heer P. Meijers. In Waalwijk verloor Springer de blindpartij tegen den heer A. de Graag uit Heusden. Vermoedenissen van het vele reizen en spelen zullen hiervan de oorzaken zijn, want het is de eerste enkel-blindpartij welke S. verloor. Enfin, de toer is een groote propaganda voor het spel en de organiserende clubs geweest. Enkele clubs hadden op waarlijk grootsche wijze reclame gemaakt. Van Leerdam b v. ontvingen wij een monster-affiche van geweldige afmetingen dat daar ter plaatse indruk gemaakt zal hebben. Ook in Vlissingen was

veel reclame gemaakt. De meeste clubs verzochten Springer reeds voor zijn tournee in 1930, om zeker te zijn van zijn komst.

Vermelding verdient dat de blindpartijen aan de simultaan-seances vóórafgingen, zoodat de meeste van deze in korten tijd moesten worden gespeeld en het uiterste werd gevergd van den speler.

Den Haag, 24-8'29.

W. H.

Jubileumwedstrijden District „Rotterdam”

Ten vervolge op het medegedeelde in het Juninumner, volgt hier thans de totaal uitslag dezer wedstrijden.

De heeren Kets de Vries en Jan van Mill, die beide op de eerste plaats eindigden, hebben een herkamp gespeeld, die door den heer Kets de Vries is gewonnen.

De prijskeuze der hoofdklasse regelt zich dus als volgt:

- 1e. prijskeuze en medaille Gemeente Bestuur van Rotterdam:
Ph. Kets de Vries, lid van de damclub „Rotterdam”.
- 2e prijskeuze: Jan van Mill, Dordr. Damvereniging.
- 3e „ : A. M. Olsen, lid „Constant”.
- 4e „ : G. Pors, Dordr. Damvereniging.
- 5e „ : H. G. van Mill, Dordr. Damvereniging.

Voor de 1e klasse namen 23 spelers deel, ondergebracht in 4 groepen.

Als 1 in hun groep eindigden: G. W. Rijkhoek, J. van Langelaar, A. Korstanje, Zwartwit.

De eindstrijd, ter bepaling van prijskeuze, had als resultaat:

- 1e prijskeuze: G. W. Rijkhoek, Chr. D. V. „Rotterdam”.
- 2e „ : A. Korstanje, „Constant” na loting.
- 3e „ : J. van Langelaar, d.cl. „Rotterdam” na loting.
- 4e „ : Zwartwit, Chr. D. V. „Rotterdam”.

De 2e klasse telde 21 deelnemers in 4 groepen.

De resultaten van den eindstrijd waren:

- 1e prijskeuze: A. v. Dommelen, Chr. D. V. „Rotterdam”.
- 2e „ : G. v. Ginkel, Dobb. Damv. na loting.
- 3e „ : B. de Raadt, Zuider Dcl. na loting.
- 4e „ : A. M. Jansen, Dobb. Damv.
- 5e „ : J. v. Dommelen, Chr. D. V. „Rotterdam”.

In de 3e klasse speelden 12 deelnemers in 2 groepen, waarvan de 2 hoogstaankomenden in elke groep in den eindstrijd kwamen.

Resultaat van dezen eindstrijd was:

- 1e prijskeuze: D 't Lam, Constant.
- 2e „ : J. Olsen, Constant, na loting.
- 3e „ : C. de Gelder, „het Westen”, na loting.
- 4e „ : J. Krouwel, Constant.

De officieele prijsuitreiking zal plaats hebben op Woensdag 4 September 1929, nam. 8 uur, in hotel „Coomans”, Hoofdsteeg te Rotterdam.

De heer J. Bal, die deelnam aan de hoofdklasse, moest zich na 2 partijen wegens ziekte terugtrekken.

De organisatie en leiding dezer wedstrijden liet niets te wenschen over.

PARTIJ-ANALYSES.

Redacteur: W. C. J. POLMAN, Rijswijkscheweg 498, Den Haag

De openingen in theorie en practijk.

De heer A. de Graag te Heusden zendt ons de volgende variant van de Hollandsche opening

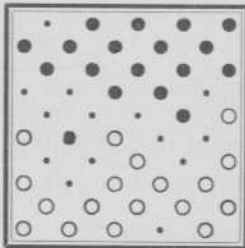
Van uit de aanvangspositie wordt gespeeld:

1. 33—28, 18—23; 2. 39—33, 12—18; 3. 44—39 7—12; 4. 49—44, 20—24; 5. 34—30, 1—7; 6. 30—25, 17—21; 7. 31—26, 21—27; 8. 32:21, 23:32; 9. 37:28.

(Op 38:27 volgt 14—20. Wit kan de dam wel met gelijk aantal stukken afnemen, doch behoudt een slechte positie).

9. —, 16:27.

(Zie diagram). Op 41—37, 42—37 of 28—22

volgt nu 27—32 en 14—20 met dam. Op 39—34 speelt zwart 27—32 en naar gelang wit slaat, 14—20 of 24—30. Op 40—34 volgt natuurlijk eenvoudig 14—20. De beste voortzetting voor wit in den diagramstand

is nog: 25—20, 14:25, 28—22 en nu zwart 27—32, 38:27 met gelijk aantal stukken, doch voordeel voor zwart.

De strategische velden 24 en 27. Nieuwe onderzoekingen.

Reeds eerder merkten wij op dat de bezetting van veld 24 voor wit van bijzondere betekenis is, bovenal wanneer zwart stukken op 15 en 20 heeft.

In dat geval worden n.l. twee stukken van de tegenpartij met één stuk vastgehouden. Deze situatie is voor zwart nog nadeeliger indien veld 2 onbezet is waardoor het hinderlijke stuk op 24 niet onmiddellijk door 13—19 kan worden verwijderd, terwijl tevens het gevaar van combinaties ontstaat. Eenzelfde redeneering geldt voor de bezetting van veld 27 door zwart.

Heel duidelijk komt dit tot uiting in bovenstaande studie van den heer de Graag, waar zwart op een juist moment veld 27 bezet.

De bezetting van ruit 24 met een wit stuk is na iedere opening en in afwijkende posities mogelijk, waardoor de waarde der bezetting van dat strategische punt niet steeds hetzelfde is.

Op de snelste wijze bezet wit veld 24 in de volgende variant:

1. 34—30, 20—25; 2. 30—24, 19:30; 3. 35:24.

Wij wijzen er met nadruk op dat de

waarde van deze speelwijze nog niet is vastgesteld.

Sommigen achten de bezetting van veld 24 in dit geval te vroeg, hetgeen zij o.a. motiveeren door te wijzen op de nog volkomen intacte linkervleugel van zwart, waardoor deze niet minder dan 6 stukken heeft om schijf 24 te bedreigen, waar, tegenover slechts 5 stukken ter verdediging staan. Ook kan zwart op ieder oogenblik den hinderpaal door 13—19 wegnemen.

Anderen daarentegen vestigen de aandacht op het onjuiste van bovenstaand rekensommetje (6 stukken voor aanval en 5 voor verdediging) omdat wit kan zorgdragen op het juiste moment veld 23 te bezetten en zodoende zwart's aanval te breken.

Voorts heeft wit, zoolang zich een zwart stuk op 18 bevindt na 14—19 de beschikking over den witruil door 28 of 29—23 en 33:35.

Hoe het ook zij, met zekerheid kunnen wij thans nog alleen vaststellen dat de absolute weerlegging van wit's vroegtijdige атааке nog niet gevonden is. Niettemin is de damtheorie den laatsten tijd verrijkt met een aantal vondsten die als een stap in de goede richting ter oplossing van het vraagstuk kunnen worden beschouwd.

Hierover de volgende maand. W. C. J. P.

Partij No. 434 gespeeld te Amsterdam in 1928 tusschen J. H. Vos (wit) en S. Bizot (zwart).

1. 32—28, 18—23; 2. 33—29, 23:32; 3. 37:28, 19—24; 4. 39—33, 14—19; 5. 41—37, 20—25; 6. 29:20, 25:14; 7. 46—41.

(Iets sterker is 37—32 of 44—39).

7. —, 16—21.

(Het juiste antwoord!)

8. 31—26.

37—32 gaat natuurlijk niet wegens 21—27 enz. Wit vreest blijkbaar 21—26).

8. —, 21—27.

(Wit is nu in eenzelfde nadeelige variant gekomen als mogelijk is in de Fransche opening na 1. 34—30, 20—25; 2. 32—28, 25:34; 3. 39:30, 16—21; 4. 31—26, 21—27.

9. 44—39, 19—24; 10. 50—44, 14—20; 11. 37—31.

En niet 34—30 wegens 27—32).

11. —, 12—18; 12. 31:22, 18:27; 13. 34—29, 20—25.

(Met het verbreken van dezen stand had zwart nog wel wat kunnen wachten).

14. 29:20, 25:14; 15. 41—37, 7—12; 16. 37—32, 11—16; 17. 32:21, 16:27, 18. 33—29, 1—7; 19. 38—32, 27:38; 20. 43:32.

(De opening is nu achter den rug en het

behoeft geen betoog dat zwart's stand beter is).

20. ———, 14-20; 21. 39-33, 10-14; 22. 42-38, 14-19; 23. 44-39, 19-24.

(Hiermede wordt het voordeel weder niet gedaan. De halve hekstelling biedt in deze positie niet de minste kans op succes. Wit staat daarvoor veel te sterk op het centrum en voor den bij die opsluiting behoorenden aanval met den korten vleugel leent de stand zich niet. Zwart had het in de opening verkregen voordeel kunnen behouden door 20-24 te spelen, om vervolgens te trachten met 12-18 en 18-23 op de klassieke partij aan te sturen).

24. 49-43, 13-18; 25. 47-42, 9-13, 26. 42-37, 17-21.

(Zwak gespeeld, eerstens wegens de verwijdering van wit's randschijf en in de tweede plaats omdat deze afruil een verdere verzwakking van zwart's centrum beteekent. In aanmerking kwam 20-25 en 25:14).

27. 26:17, 12:21; 28. 39-34, 4-9.

(Aangewezen is 7-12).

29. 28-23.

(Zie de voorgaande opmerking. Vanaf dezen zet speelt wit heel sterk).

29. ———, 7-11

(Anders volgt 23-19 met schijfwinst).

30. 23:12, 8:17; 31. 34-30, 3-8; 32. 30:19, 13:24; 33. 36-31, 21-26; 34. 31-27.

(Zie diagram. Wit heeft nu belangrijk voordeel.

34. ———, 8-12;
35. 43-39, 5-10;
36. 32-28, 2-8;
37. 38-32, 9-13;
38. 40-34, 20-25.

(Nog wel het beste. Na 48-43 en 34-30 is de

stelling toch niet langer

39. 29:20, 25:14.

(Zwart's positie is wel heel moeilijk. Na 15:24 volgt 48-43 en zwart staat slecht. De tekstzet geeft teveel terreinverlies).

40. 35-30, 11-16; 41. 30-25.

(Logischer en sterker is 30-24!).

41. ———, 17-21; 42. 48-43, 14-19;
43. 43-38, 19-24.

(12-18 geeft langere verdediging).

44. 45-40, 13-19.

(Ook 10-14 verliest snel, b.v. (10-14) 40-35, 14-19, 34-30, en zwart heeft tegen 25-20 geen verweer).

45. 40-35, 8-13; 46. 34-30, 13-18;
47. 25-20, 19-23; 48. 28:19; 24:13;
49. 33-28, 15:24; 50. 30:17, 21:12.

(Zwart gaf op).

W. C. J. P.

Partij No. 435 gespeeld te Amsterdam in 1928 tusschen M. Bonnard (wit) en W. C. J. Polman (zwart).

1 32-28, 18-23;

2. 33-29, 23:32;

3 37:28, 19-24;

4 39-33, 14-19;

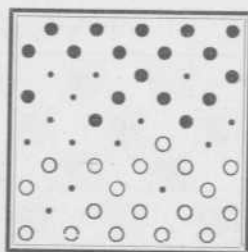
5. 41-37, 17-22;

6. 28:17, 11:22;

7. 37-32, 12-18;

8. 34-30.

Stand na 7 zetten.

(De beste. Op 32-28 zou zwart een stuk winnen door 20-25 gevolgd, hoe wit ook slaat, door 24-30!! Tevens moet wit rekening houden met de dreigende kettingstelling door 19-23).

8. ———, 20-25.

(Zwart kon hier voor de tweede maal een foutzet uitlokken door 7-12 te spelen, waarna 30-25 niet mag wegens 16-21 en 21-26 en zwart wint een schijf. Als positiezet is de tekstzet echter sterker. Men ziet uit deze varianten dat in de opening meer zit dan menigeen denkt!)

9. 29:20, 25:14; 10. 32-27.

(De halve hekstelling werd door de Franschen in dit tournooi veel en dikwijls met succes gespeeld).

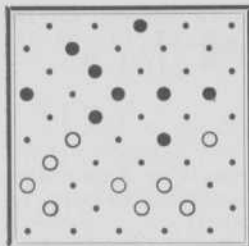
10. ———, 7-12; 11. 30-25, 1-7; 12. 44-39, 19-23; 13. 33-29, 23:34; 14. 39:30; 13-19; 15. 30-24, 19:30; 16. 25:34, 15-20; 17. 50-44, 20-24; 18. 34-30, 9-13; 19. 30:19, 14:23; 20. 44-39, 13-19; 21. 40-34, 8-13; 22. 34-30, 10-14; 23. 30-25, 19-24; 24. 39:34, 13-19; 25. 34-30, 2-8; 26. 45-40.

(Op 43-39 kan volgen 14-20 enz.).

26. ———, 8-13; 27. 40-34, 4-9; 28. 34-29, 24:33; 29. 38:29, 23:34; 30. 30:39, 19-24; 31. 42-38, 5-10; 32. 47-42, 10-15; 33. 38-33, 6-11; 34. 42-38, 11-17; 35. 48-42, 17-21; 36. 49-44, 21:32; 37. 38:27, 24-29; 38. 33:24, 14-20; 39. 25:14, 9:29; 40. 42-38, 13-19; 41. 35-30, 15-20; 42. 46-41.

(Zie diagram. Op 31-26, 22:31, 36:27 had zwart 19-24 en 18-22 laten volgen en op 31-26, 22:31, 26:37, 29-34, 30-25 (of?) 34-40 met dam).

42. —, 29—34?
 (Zwart dacht nu als volgt te winnen: 30—25, 34—40, 25:23, 40:49, 23—17, 49—40! In plaats van 29—34 had zwart 20—24 moeten spelen, waarna wit gedwongen is tot

39—33 (30—25 mag niet wegens damzet door 18—23, 27:18, 24—30 enz.!!) 24:35, 33:13, 18:9, 27:18, 12:23 met remisestand).

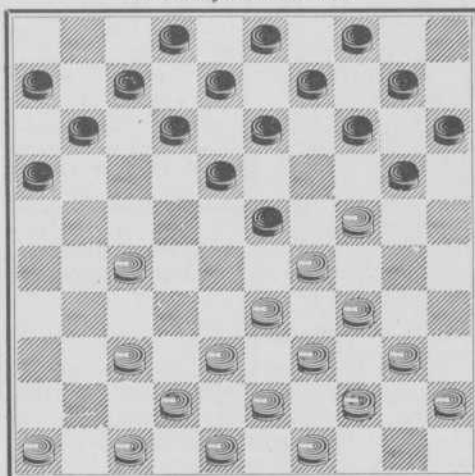
43. 38—33!, 34:25; 44. 27—21, 16:27;
 45. 33—28, 22:33; 46. 31:15.

(Gewonnen).

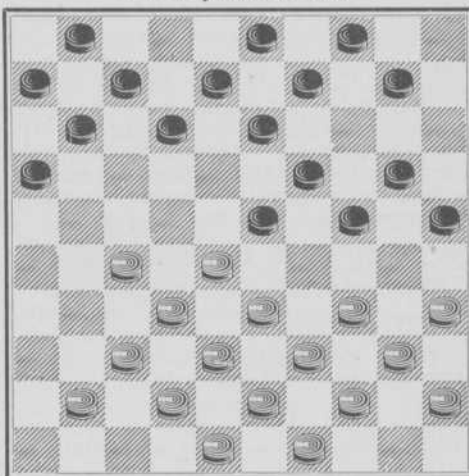
Wie een kuil graaft voor een ander....!

W. C. J. P.

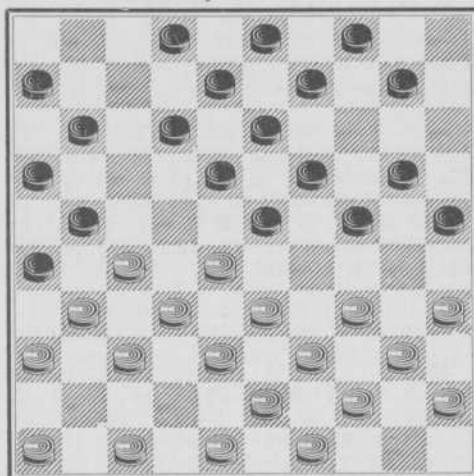
PARTIJSTAND XL

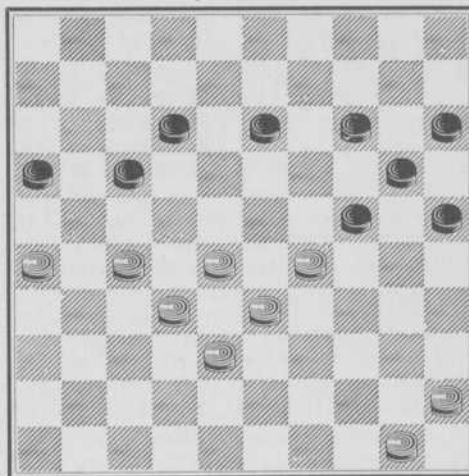
PARTIJSTAND XLII

PARTIJSTAND XLIII

PARTIJSTAND XLIV

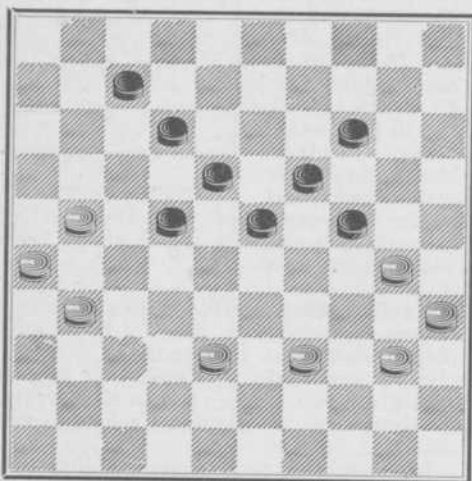
Een partij van Eeuwen met wit („W.Z.D.V.“)—van Schalkwijk („Mutua Delectatio“) met zwart werd als volgt geopend: 34—29, 17—22, 40—34, 11—17, 45—40, 6—11, 50—45, 1—6, 32—28, 19—23, 28:19, 14:23, 35—30, 10—14, 30—24, 5—10, 31—27, 22:31, 36:27, 17—22, 41—36, 22:31, 36:27. (Zie eerste diagram).

Hoe kan zwart nu een schijf winnen?

In den stand, weergegeven op het tweede diagram, kan wit schijfwinst forceeren. Hoe? Deze studie is van Fabre en door ons ontleend aan „Le Jeu de Dames.” Ook de derde stand is een studie van Fabre en eveneens ontleend aan „Le Jeu de Dames.”

Het systeem waarop wit een schijf kan winnen is vrijwel hetzelfde als bij Stand XLI. De laatste positie is ontleend aan de partij Vos—Verburg uit den wedstrijd om het kampioenschap van Nederland. Indien zwart 24—30 speelt kan wit in enkele zetten geforceerd winnen. Hoe?

Oplossingen in het volgende nummer.

Uit den Lezerskring.

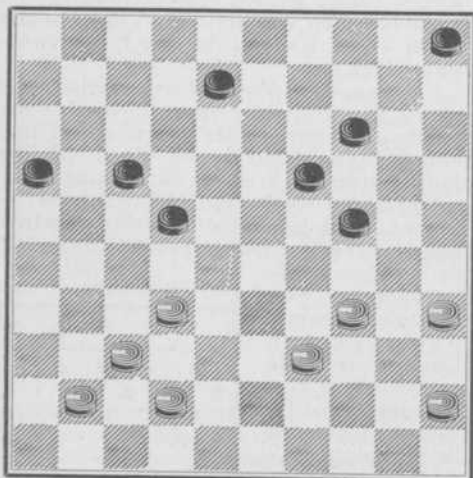
In deze positie (zie Juli-nummer blz. 114) geeft Keller de volgende variant :

23—28, 38—33, 18—23, 40—34, 14—20, 30—25 en volgens K. heeft zwart geen goeden zet meer.

Zwart kan echter op eenvoudige doch verrassende wijze winnen door 23—29! 25:32, 29:36.

(Opmerking van
J. NOOME Mz., Purmerend).

De heer *H. de Jongh* te Parijs merkt, naar aanleiding van de aantekeningen bij de partij Fabre—de Jongh in het Sept.-No. op, dat 17. 45—40 zwak is wegens 24—29, 33:24, 19:30, 35:24, 18—22, 27:7, 8—12, 7:18, 13:35, 24—20 (gedw.) 5—10! 20—15 (gedw.) 26—31! 15:13, 31—36!

Voorts geeft hij na 22—28 in nevenstaande positie de volgende remisevariant: (22—28) 32:23, 19:28, 42—38, 8—13, 34—30, 13—19a) 45—40, 16—21b) 38—33, 17—22, 40—34 enz.

a) 24—29, 45—40, 13—18, 39—33, 28:39, 40—34, 29:40, 35:33, 17—22, 38—32, 22—27, 32:21, 16:27, 33—28 enz.

b) Op 14—20 volgt 38—33 enz.

Correspondentie. — J. v. M. te Dordrecht. In den door U gezonden stand kan zwart door 18—23 onmiddellijk een stuk winnen.

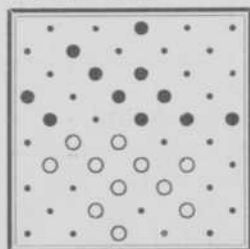
Om het Kampioenschap van Nederland.

EEN NABETRACHTING door W. C. J. POLMAN.

(Vervolg van het September-Nummer.)

Het volgende staaltje van damblindheid pleit tegen het spelen van twee partijen per dag, waardoor de kans op het maken van blunders wordt vergroot.

No. 17. Ris

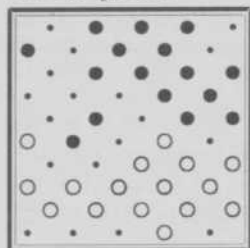

Jacobs

Rustenburg leek mij in dezen wedstrijd niet bijzonder in vorm en zonder Fortuna's welwillende gezindheid was zijn score waarschijnlijk eenige punten lager geweest. Damme en Jacobs gaven in de eerste partij wel wat vlug remise en in beide partijen tegen Vos kroop hij a.h.w. door het oog van de naald. In een volgend toernooi zal Rustenburg ongetwijfeld het bewijs leveren dat hij veel beter kan.

Aardig was de manier waarop hij de tweede partij tegen Jacobs wist te winnen. Zie diagram. Zwart's laatste, in dit geval

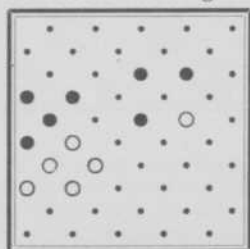
No. 18. Jacobs

Rustenburg

22, 24—29, 34: 23, 25—30, 35: 24, 20: 16 en wit heeft een stuk meer.

No. 19. Rustenburg

Polman

In deze positie besliste zwart de partij door: 23—28, 32: 23, 21: 41, 36: 47, 26: 37, 23—19, 14: 23, 24—20, 16—21, 20—15, 21—27, 15—10, 17—22, 10—5, 22—28 gewonnen.

In dezen stand had het spel het volgende verloop: 11—17,

43—39, 23—29, 30—25, 9—14, 48—42, 3—8, 36—31, 6—11, 42—37, 29—34, 39: 30, 18—23, 27—22, 12—18, 26—21, 16: 36, 37—31, 18: 27, 32: 3, 23: 43, 3: 29, 36: 27, 29—15, 11—17? 15—10 gewonnen!

Door, in plaats 11—17, 43—49 te spelen had zwart

remise kunnen maken, want 15—10 is dan niet mogelijk wegens 11—16 en op 15—4 volgt 19—24 en 49—44.

Jacobs heeft gespeeld beneden den schier ongenaakbaren vorm dien hij in de afge-loopen competitie vertoonde.

Hij is een speler met meer dan gewone aanleg die in staat is van den allersterkste te winnen en... van den zwakste te verliezen.

Jacobs behoort tot de wisselvallige spelers. Momenten van uiterst scherp en gevaarlijk spel worden dikwijls gevolgd door perioden van onverklaarbare inzinkingen en onnauwkeurigheden in de berekening.

Indien hij voordeel heeft staat hij het zwakst! Dan begeeft hij zich dikwerf in fantasieën en wordt de zoo moeizaam verkregen betere stelling vaak tot in den grond bedorven. Een voorbeeld hiervan levert zijn partij tegen Kwiezer in den Meesterwedstrijd 1927.

Kwiezer werd absoluut overspeeld en geraakte in een verloren positie. Toen betrad Jacobs het terrein der fantasie, gaf niet alleen K. kans op herstel, doch wist het zelfs zoover te brengen dat K. nog won!

Dit kostte Jacobs den Meestertitel!!

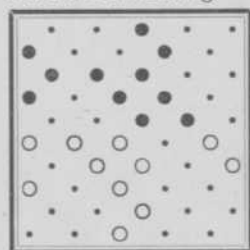
Toch heeft Jacobs ook in dezen wedstrijd enkele fraaie partijen gespeeld. Ik noem b.v. de gedediceerde overwinning op Spittuler, de eerste partij tegen

Damme en de tweede tegen Vos.

Eenige staaltjes van zijn spel laat ik nu volgen:

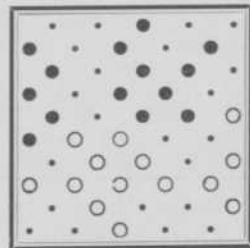
In deze positie werd gespeeld 27—22, 18: 27, 37—31, 26: 37, 42—22,

No. 20. Rustenburg

Ris

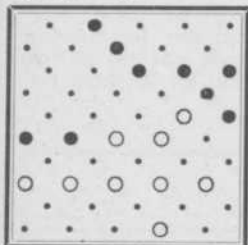
No. 21. Jacobs

Vos

11-17, 22-11, 6:17. Deze wijze van slaan is fout; aangewezen is 16:7. Vos liet nu volgen 32-27, 23:34, 40:18, 21:32, 18-13, 8-12, 13:24, 32-37, 24-20, 10-14 (of?) 20:9, 3:14, 45-40 (Zwak. Met 35-30, 30-24 enz. heeft wit waarschijnlijk gewonnen spel) 17-22, 48-42, 37:48, 40-34, 48:30, 35:24. Zwart forceert nu remise op een wijze die bewondering afdwingt. 12-18! 24-20. (Anders volgt 14-19) 14-19, 20-15, 18-23! (Op 15-10 volgt nu 19-24 en wit kan niet winnen, want op 10-5 speelt zwart 22-27, op 10-4, 23-28 en op 36-31 eveneens 23-28) 25-20, 23-28, 33-29, 19-24! 29-23, 28:19, 20:29, 22-28, 15-10, 19-24, 29:20, 28-33 remise. Een praktische demonstratie van eindspelkennis!

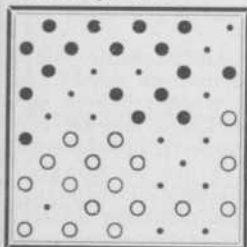
No. 22. Vos

Jacobs

Door fraai spel heeft Jacobs evenstandens voordeeligen stand weten te verkrijgen. Wit speelde nu 44-39 (49-44 of 37-32 lijkt mij sterker.) 14-19! 40-35, 19:30, 35:24, 13-19, 24:13, 8:19, 49-44. (Beter is 29-23.) 20-24, 29:20, 15:24, 37-32 (gedwongen) 25-30, 32:21, 26:17, 44-40, 30-35, 40-34, 24-30, 34:25, 19-24, 38-32, 35-40, 33-29, 24:22, 32-27, 22:31, 36:27, 40-44, 27-22. (Dit partijfragment typeert Jacobs' spel. Eerst verknoeit hij de betere positie en nu speelt hij tot overmaat van ramp den eenigen zet die verlies geeft). 17:28, 25-20, 2-8, 20-14, 8-13, 14-10, 44-49 gew.

No. 23. Jacobs

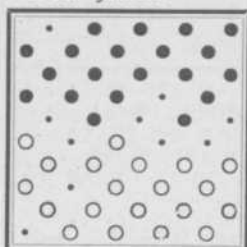

Ris

In dezen stand heeft zwart, als belooning voor een sterk en origineel gespeelde opening, beslist voordeel. Wit's linkervleugel is opgesloten en de rechter beduidend verzwakt. Zwart's verdere spel moet er nu op berekend zijn, nadat zijn stand voltuoid is, door aanvallen met den langen vleugel het voordeel te consolideeren en zoo mogelijk te vergrooten. In stede hiervan doet zwart, tengevolge van een foutieve berekening, de volgende combinatie: 24-30, 35:22, 11-17, 28:10, 17:50, 10-5, 9-14, 5:19, 8-13, 19:8, 2:13, 32-28, 50:11, 31-27, 11:41, 46:37 en wit heeft een schijf meer.

Wit's laatste zet was 46-41, waarvan Jacobs, die nu 22-27 liet volgen, niet profiteerde. In den diagramstand kan zwart als volgt voordeel behalen: 24-29, 33:24, 20-29, 34:23, 18:29. Wit bevindt zich nu in een moeilijke positie. Op 39-33 heeft zwart dam door 12-18 enz. Op 39-34 heeft zwart eveneens dam, n.l. door 13-19. Op 41-37 of 31-27 volgt 22:33 en vervolgens 29-34 en 17-21 met schijfwinst.

No. 24. Jacobs

Rustenburg

De eenige speelbare zetten voor wit zijn blijkbaar 35-30 en 40-34.

Op 40-34 volgt 22:33, 39:28 (gedw.) 29:40, 45:34 en zwart staat beter.

Op 35-30 volgt 22:33, 39:28, 14-19 eveneens met voordeel voor zwart.

De leerzame en voor analyse dankbare partij Jacobs Spittuler hoop ik binnenkort in zijn geheel te plaatsen.

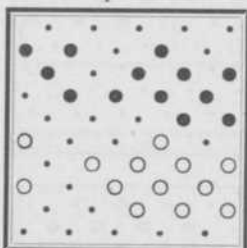
Spittuler was met mij dit jaar het slachtoffer van de bepaling dat minstens 40% van de te behalen punten moet worden verkregen om in een volgend jaar recht van deelname te hebben. Zeker men kan trachten alle rechten weder te verwerven door mede te spelen in den voorwedstrijd, doch dit is niet alleen een kwestie van moeite en tijd, doch ook van .. geld.

De toekomst zal moeten leeren of de nieuwe bepaling het doel niet voorbijstreeft.

Spittuler is ongetwijfeld een speler met kwaliteiten. Zijn speelwijze leek mij soms wat te gedurfd om niet te zeggen ongezon en zijn drang naar verwickelingen wel eens ongeremd. Mi. een talent dat nog niet voldoende is gerijpt. Bovendien was in dezen wedstrijd het geluk niet met hem.

Wit heeft moeilijk spel. Op 23-28 volgt 17-22 en op 32-27 volgt 18-22. Ook 36-31 heeft bezwaren. Wit koos daarom: 29-23, 19:37, 34-30, 25:34, 39:8, waarop zwart liet volgen 9-13, 8:10, 15:4. Zwart heeft nu een stuk minder, doch hiervoor ruimschoots compensatie in den stand. Er volgde: 44-39, 17-21! 26:17, 11:22, 38-32 (Anders volgt doorbraak.) 37:28, 43-38, 6-11? (Een zwakke voortzetting; aangewezen is 20-25!) 39-34 (Natuurlijk.) 28:30, 35:15 en wit kan nog juist remise maken.

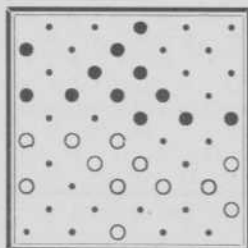
No. 25. Spittuler

Vos

Verburg voelde zich in de nieuwe omgeving nog niet thuis. In de meeste partijen kwam hij door

No. 26 Ris

Verburg

zwak openingsspel reeds spoedig in het nadeel en slechts door taai verdediging wist hij het enkele malen tot remise te brengen.

In dezen stand geschiedde 48—42, (Aangewezen is 36—31)17—21, 26:17,

12: 21, 42—37, 21—26, 28—22, 8—12, 40—34, 3—9, 45—40, 6—11 en wit verloor snel door een blunder.

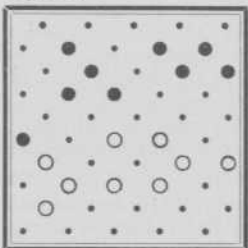
Wit's positie is echter uiterst precair.

De Jongh moest zich wegens ziekte na één partij gespeeld te hebben (een fraaie remise-partij tegen Jacobs) terugtrekken, hetgeen een attractie minder betekende.

De organisatie van het toernooi was, als steeds uitmuntend.

KIJKJES IN DE DAMCLUBS.

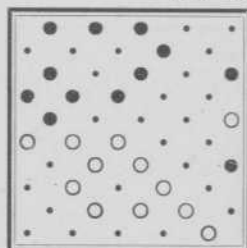
No. 51.

In deze stelling won de heer J. Visser Jr. te Apeldoorn op problematische wijze.

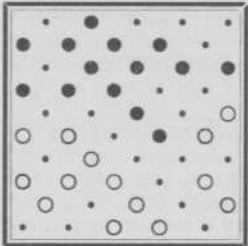
Wit speelde 28—23, waarbij zwart door 15—20? gelegenheid gaf de partij op ongewone wijze te beëindigen.

No. 55.

Deze positie is van denzelfden inzender. Ook hier past wit, aan zet zijnde, een interessante slagwending toe.

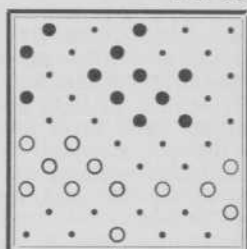
No. 52.

Nog zoo'n problematische wending in de partij.

In een vluggertje speelde zwart 17—22? Waarna wit, de heer N. Cohen te Rotterdam, een fraaien slagzet uitvoerde.

No. 56.

Deze positie, ontleend aan „Le Jeu de dames“, is uit een partij tusschen Lakhal (wit) — Bonnard (zwart).

Zwart speelde den zwakken uitruil 24—30 en 19: 30 waarop wit zeer sterk liet volgen: 27—22 en 31: 22.

Waarom zijn nu de zetten 6—11, 13—19 of 14—20, wat in de partij gebeurde, niet speelbaar?

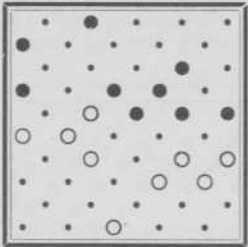
Dit eenvoudige stukje is van den heer W. Bemer Sr te Tiel.

Wit's laatste zet is 28—22? waarna zwart de partij besliste.

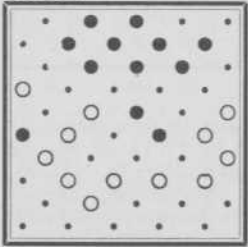
Het steeds hoogst interessante blad, waaraan ik dit stukje ontleen maakt een moeilijken tijd door, wegens gebrek aan abonné's. Het zou werkelijk jammer zijn als dit tijdschrift zou moeten ophouden te bestaan. Daarom wék ik hen die nog geen abonné zijn op, zich alsnog als zoodanig op te geven. De hoofdredacteur Marcel Bonnard (de naam zegt reeds genoeg) weet iedere maand een waardevol en interessant nummer samen te stellen. Zoo bevat het laatste nummer o.a.: 25 (!) partijstanden, 2 geanalyseerde partijen, 3 studies en 8 problemen. De abonnementsprijs bedraagt voor Holland frs. 26.— per jaar, maar de mogelijkheid bestaat, dat dit na 1 Januari verhoogd wordt tot frs. 32.—. Adres: Marcel Bonnard. 62 Rue Pierre Corneille, Lyon.

(Indien het koopen of overmaken van

No. 53.

No. 54.

Deze stand is uit een vluggertje van den heer J. Kalden, Den Haag.

Wit aan zet voerde een fraaien damzet uit.

Hoe?

Fransch geld moeilijkheden geeft, kan men Hollandsch geld aan den administrateur van „Het Damspel“ zenden. Deze staat met het Fransche blad in rekening-courant).

Oplossingen.

No. 51. 28—23 (15—20?), 23—19 (14 : 23), 34—30 (23 : 32), 37 : 28 (26 : 46), 30—24 (46 : 30), 35 : 21.

No. 52 (17—22?) 26—21, 21—17, 32—27, 43—38, 48 : 0, 30—24 en 25 : 11.

No. 53. 2—8, 23—29, 19 : 37, 25 : 45.

No. 54. 16—11, 22—18, 27 : 7, 30—24, 37—32 enz.

No. 55. 25—20, 28—22, 32 : 12, 42—37, 44—40, 12—7, 43—39 en 50 : 6!

No. 56. (6—11?) dan wit 22—17! 39—34, 48—43, 38—33 36 : 20 enz. met doorbraak. Op (13—19?) 40—34 en 22—18 met schijfwinst. Op (14—20?) 40—35! (20—24) wit 22—18, 39—34, 48—43, 38—33 of 45—40, en 36 : 20.

Inzendingen aan: R. C. KELLER, Ceintuurbaan 147 II, Amsterdam (Z.).

PROBLEMATIEK.

Redacteur: GEO VAN DAM, Huize „Zonnestraten“, Deylerweg 3, Wassenaar.

Enkele opmerkingen over Problematiek.

In mijn artikel, verschenen in het Juli-nummer, maakte ik de opmerking, dat motiefstanden, die op twee of meer plaatsen van het bord zijn op te stellen, de schoonheid missen van een motief, dat (op grond van de wiskundige bordeigenschappen) slechts op één speciale plaats te verwezenlijken is. De volgende voorbeelden dienen, om deze opvatting toe te lichten.

In fig. 3 is het bekende „schuiftrompet“ motief afgebeeld in twee van de vele mogelijke opstellingen. Weliswaar verdient de opstelling der stukken in fig: 3a de voorkeur boven die in fig: 3b, (immers in 3a heeft de zwarte dam vier graden van vrijheid, n.l. de velden 43, 39, 34 en 30, terwijl er in 3b maar twee graden van vrijheid zijn, n.l. de velden 44 en 40) maar dit neemt niet weg, dat er in dit motief een zwakke plek is aan te wijzen, te weten meerdere plaatsen van verwezenlijking. *)

In dit opzicht mooier zijn motieven, die slechts twee mogelijkheden van opstelling hebben op grond van symmetrie eigenschappen van het speelbord, dus motieven met „beeld en spiegelbeeld“. Als voorbeeld kan dienen de typische slotstand in fig. 5a, waarvan het spiegelbeeld in fig. 5b is weergegeven.

De mooiste motieven echter zijn volgens mijn opvatting die, welke slechts één belichaming hebben, hetgeen dan toe te schrijven is aan het feit, dat het speelbord in sommige opzichten asymmetrisch is. Tegenover één enkele „lange lijn“ b.v. staan twee „tric-tac“ lijnen, enz.

Het motief in fig. 6 b.v. is alleen op de lange lijn „rein“ te verwezenlijken. Een bewerking op de tric-trac lijnen b.v. eischt een witte of zwarte sluitschijf op 45 (zie fig: 7), terwijl in de opstelling van fig. 8 een wit stuk op 36 noodig is. Hierdoor wordt hetzelfde motief minder economisch, tenzij deze bijgeplaatste

Fig. 3a.

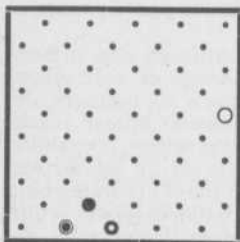

Fig. 3b.

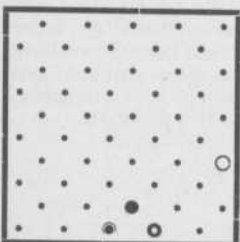

Fig 4.

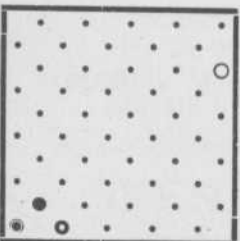

Fig. 5a.

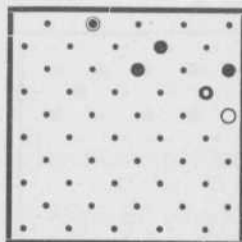

Fig. 5b.

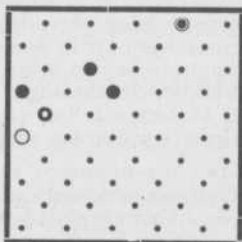
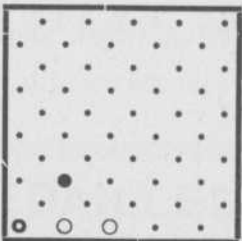

Fig. 6.

*) In de opstelling van fig. 4 heeft de zwarte dam het grootst aantal graden van vrijheid. Wie bewerkt dit motief in een probleem zonder dammen in de aanvangspositie?

Fig. 7.

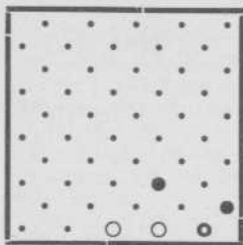

Fig. 8.

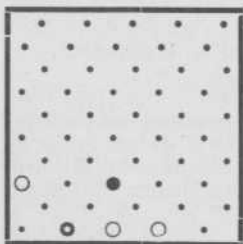
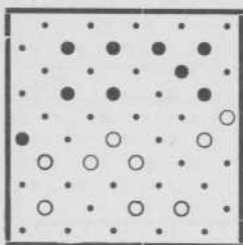

Fig. 9.

schijven, behalve als opsluit objecten, ook nog een rol vervullen in het voorspel (de afwikkeling van het probleem, dat tot den onderhevigen slotstand voert) Het zij mij vergund, een probleem met een tooneelstuk te vergelijken. In een tooneelstuk komen wel eens „figuranten” voor, dat zijn spelers, die niets te zeggen hebben, maar wier tegenwoordigheid vereischt wordt ter stoffeering. Dergelijke figuranten treft men helaas ook in een probleem aan. Maar al te vaak wordt, b.v. ter vermindering van een nevenoplossing, een schijf bijgeplaatst, die overigens niet aan de afwikkeling medewerkt en dus als figurant fungeert. De constructie wordt daardoor minder economisch.

Een figurant vermindert de waarde van het probleem, vooral als deze tot de leidende partij (die der witte schijven) behoort. Het plaatsen van een figurant bij de lijdende partij (die der zwarte stukken), om den tegenstander materieel evenwicht te geven, is vergeeflijker en kan desnoods als een edelmoedig gebaar van den overwinnaar worden opgevat. In fig. 9 is een probleem afgebeeld (oplossing wit 33—29, 29—23, 28—22 enz.) waarin de schijven 14 en 25 figuranten zijn, die de zet 30—25 moeten verhinderen.

In fig. 1 (zie de Juli-aflevering) is schijf 5 een figurant, die voor het materieel evenwicht zorgt.

Bij een ideale probleem bewerking mogen noch witte, noch zwarte figuranten voorkomen. Hoewel het probleem in fig. 2 (zie de Juli-aflevering) weinig karakter heeft, moet als een goede eigenschap worden genoemd, dat daarin geen figuranten voorkomen.

Behalve figuranten treft men op het tooneel nog spelers aan, die alleen een brief opbrengen of waarvan de rol bestaat in het uitspreken van de woorden: „Mevrouw de hertogin, de postkoets staat gereed.” Ook in een probleem komen vaak schijven voor, die slechts een kleine rol vervullen, b.v. sluitschijf 36 in fig. 8. Opzettelijk neem ik niet 25 uit fig. 3a als voorbeeld. Deze toch dient weliswaar uitsluitend als sluitschijf, maar is onafscheidelijk met het motief verbonden, terwijl schijf 36 in fig. 8, buiten het eigenlijke motief staat. Immers bij de bewerking op de lange lijn (fig. 6) is een dergelijke sluitschijf niet noodig.

Een zuinige tooneeldirectie zal, zoo mogelijk, twee of meer kleine rollen door één persoon laten vervullen. Een economisch problemist dient op overeenkomstige wijze te handelen en ik wensch hierop met nadruk te wijzen. In het algemeen is de bewerking economischer en wint daardoor aan aantrekkelijkheid, naarmate er meer stukken een *dubbele, drievoudige*, enz. rol te vervullen krijgen en ik heb den indruk, dat hiermede, bij de beoordeeling van een probleem, veel te weinig rekening wordt gehouden.

In het probleem van fig. 9 vervult schijf 28 een drievoudige rol. n.l.:

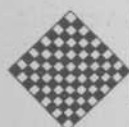
- 1e. het uitvoeren van den slag over de schijven 17, 7, 8, 9, 10, 20, enz.
- 2e. het afdekken van schijf 32
- 3e. het tegenhouden van schijf 14.

In het probleem van fig. 2 (zie de Juli-aflevering) vervult schijf 6 een dubbele rol n.l.

- 1e. het afdekken van de zwarte schijf 11
- 2e. het opvangen van de witte schijf op 11, die van 35 ter plaatse komt.

In een volgend artikel hoop ik hierop uitvoeriger terug te komen.

Ir. W. VRIJLANDT.

HET DAMSPEL

MAANDBLAD TER BEVORDERING VAN HET DAMSPEL

OFFICIEEL ORGAAN EN UITGAVE VAN
DEN NEDERLANDSCHEN DAMBOND

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: Binnenland f 3.—. Buitenland f 3.50 per jaar

Abonnementen kunnen met elk nummer ingaan, doch slechts eindigen 31 Dec.

Losse nummers 30 ct. Proefnummers steeds op aanvraag gratis verkrijgbaar

Verschijnt omstreeks den 15den van elke maand

Hoofdredacteur: J. FABRICIUS, Amsterdam, Gijsbrecht van Aemstelstraat 23

Hoofdadministratie: J. W. v. DARTELEN, Heemstede

Postrekening No. 64007

Raadhuisstraat 1

- Nadruk zonder vermelding van bron is verboden -

OFFICIEEL GEDEELTE.

132 Partijen Wereldkampioenschap.

Binnenkort zullen de 132 partijen uit het wereldkampioenschap 1928 in druk verschijnen.

De werkzaamheden zijn thans zoover gevorderd dat alles in „drukproef” gereed is. Alleen de correctie-werkzaamheden zullen natuurlijk nog den noodigen tijd vorderen. Het geheel zal echter een zeer fraai en uitvoerig werkje worden, vele partijen zijn volledig geanalyseerd door onze vooraanstaande meesters en verlucht met een groot aantal diagrammen, cliché's enz.

De prijs van dit fraaie boekwerk zal waarschijnlijk variëren tusschen f 1.— en f 1.50 per exemplaar.

Bestellingen kunnen thans reeds worden ingezonden en zullen naar volgorde van binnenkomst worden behandeld.

Beleefd wordt echter verzocht nog geen geld hiervoor over te maken.

J. W. VAN DARTELEN.

Nieuwe Speelwijze.

In den laatsten tijd bereiken mij vele verzoeken om levering van het werkje „De Nieuwe Speelwijze”.

Hieraan heb ik echter niet kunnen voldoen omdat dit werkje zowel bij mij als bij den uitgever is uitverkocht.

V. OVEN, HAAG - BEKERS - MEDAILLES
VAANDELS - VLAGGEN - INSIGNES

Zij die zich echter interesseeren voor de nieuwe speelwijze, kunnen in den jaargang 1923 van „Het Damspel” de complete artikelenreeks van Herm. Hoogland Jr. vinden.

Deze jaargangen zijn, zolang de voorraad strekt, bij mij verkrijgbaar tegen den prijs van f 2.—.

J. W. VAN DARTELEN.

Toegetreden vereenigingen.

De Chr. Leidsche damvereeniging te Leiden, de Amersfoortsche damvereeniging, de Damvereeniging te Wormer en de Damvereeniging „O.K.K.” te Voorburg (Z.H.) zijn lid geworden van den bond.

De heer Ph. Rost te Amsterdam werd persoonlijk lid van den Bond.

Om het Wereldkampioenschap.

Zooals bekend mag worden geacht, werden door de Fransche damfederatie reeds pogingen aangewend voor het organiseeren van een match om het wereldkampioenschap tusschen den wereldkampioen Springer en den Fransche kampioen M. Fabre.

De voorbereidende maatregelen waren reeds zoover gevorderd, dat er van gesproken werd, dat de match zou beginnen 1 Nov. e.k.

Vreemd was het, dat aangenomen scheen te worden, dat dit alles kon gebeuren alsof er geen Nederlandsche dambond bestond.

Het spreekt dan ook vanzelf, dat het bondsbestuur zich hiertegen ernstig heeft verzet.

Het heeft zich in de eerste plaats gewend tot den wereldkampioen met de mededeeling dat hij deze match zonder goedkeuring van den bond niet mocht spelen. Direct mogen we hieraan toevoegen, dat de heer Springer berichtte, dat hij in geen geval zou uitkomen, wanneer de match niet door alle bonden was goedgekeurd.

Voorts werd aan den Franschen bond voorgesteld een tournoi te organiseeren van 5 personen, bestaande uit de heeren Springer, Dr. Molimard, Herm. de Jongh, M. Fabre en A. K. W. Damme.

Ons bestuur meende hiermede de juiste oplossing te hebben gevonden. Immers het laatste tournoi bracht geen beslissing voor de 2e plaats. Holland en Frankrijk stonden in dit opzicht gelijk. Een uitdaging kon dus door geen der kampioenen met succes worden gedaan.

Nog meer tot aanbeveling van dit tournoi was de omstandigheid, dat 4 van de 5 spelers in Frankrijk vertoeven; het tournoi op zichzelf zou dus niet kostbaar zijn.

Mocht worden verwacht, dat na ons tournoi 1928, dat heel wat meer offers vroeg, deze oplossing met beide handen zou zijn aangenomen, van Fransche zijde werd ons helaas bericht, dat dit tournoi niet kon worden bekostigd.

Ter oplossing van de kwestie heeft het Bestuur zich nogmaals tot den Franschen bond gewend en dezen 3 conclusies onder het oog gebracht.

1e. Tot heden (half Oct. 1929) was geen enkele geldige regeling getroffen voor den wedstrijd om het wereldkampioenschap;

2e. Noch Fabre, noch Damme hadden het recht een uitdaging tot den titelhouder te richten;

3e. Springer had evenmin recht een uitdaging aan te nemen.

Deze conclusies zijn gegrond op het door beide bonden goedgekeurde reglement tournooi 1928 en op den uitslag van dat tournooi, dat geen beslissing voor de 2e plaats bracht.

Nu het niet mogelijk bleek een tournooi te organiseeren, berichtte ons bondsbestuur een andere bevredigde oplossing in de hand te willen werken, rekening houdend met de feiten, zooals ze thans zijn.

De wedstrijd Springer-Fabre zou met onze goedkeuring gespeeld kunnen worden, mits:

1e. de Fransche Dambond erkent, dat vorenstaande 3 conclusies volkomen juist zijn;

2e. Springer, Fabre en de Fransche dambond zich verbinden, dat de winnaar van de match Springer-Fabre in Holland uit zal komen tegen den Hollandschen kampioen 1929, A. K. W. Damme, om den titel van wereldkampioen, welke match vóór 1 Maart 1930 moet aangaan en evenveel partijen zal omvatten als gespeeld worden in de match Springer-Fabre.

3. de reis- en verblijfkosten van den titelhouder voor de match in Holland worden gedragen door den Franschen Dambond, indien de Nederlandsche Dambond het verlangen daartoe uitspreekt.

Van den Franschen bond werd bericht ontvangen, dat de match Springer-Fabre voorloopig niet zou plaats hebben en dat nader een beslissing op den brief van onzen bond zou worden genomen.

Onze leden weten nu hoe deze zaak ongeveer staat en het Bestuur twijfelt niet of zij zullen zich met hetgeen door het Bestuur is ver-
richt, kunnen vereenigen.

L.

2e Klasse Competitie.

De vereenigingen, die wenschen deel te nemen aan de 2e klasse competitie van den Nederlandschen Dambond, gelieven binnen 2 weken na het verschijnen van dit nummer zich aan te melden bij ondergeteekende,
Giro 155000.

W. H. LIEVE, 1e Secretaris,
Sophiastraat 18, Dordrecht.

Bestuurswijzigingen, Clublokalen, Speelavonden.

AMSTERDAM: Tavenu houdt thans clubavond op Dinsdag, Hoofdweg 132.

ALMELO: Secretaris der vereeniging is thans de heer W. Jurg, Pr. Hendrikstraat 17.

LEIDEN: Het bestuur der Chr. Leidsche damvereeniging is als volgt samengesteld: Voorz. G. v. Zwieten Sr.; Secr. T. D. v. d. Bosch, Jan van Goyenkade 21a; Penningm. A. de Graaf, Kooipark 13.

DEN HAAG: Clublokaal van het Residentie Dam Genootschap thans gevestigd in Café-Rest.: „De Galerij”. Laan v. Meerdervoort 419.

NIJVERDAL: Het Bestuur bestaat uit de heeren: Voorz. E. J. H. Hemmink; Secr.-Penningm. D. S. Samuel; Spelleider: G. Spijker. Clublokaal „Hotel Spijker” Stationsplein, Clubavond Dinsdag.

SCHEVENINGEN: Het Bestuur is thans als volgt samengesteld: Voorz. F. de Looze; Secr. H. W. Vaags, Zwolschestraat 19; Penningm. F. Lochmans, Kielstraat 28.

WORMER: Samenstelling Bestuur: Dr. W. M. Jongenburger Voorz.; W. v. d. Kappelle, Zandweg 200, Secr.; C. Termaat, Knollendammerstraat, Penningm. Clubavond Woensdag in café „de Viersprong“.

IJMUIDEN: Secretaris is thans K. de Jong, Kanaalstraat 83, Clublokaal „Spruyt“, Breesaapstraat.

Eindstand 3e Klasse Competitie 1928/'29 Noord.

	gesp.	gew.	gel.	verl.	pnt.	bordp.
Haarl. Damclub III	5	4	1	0	9	60-40
Ymuiden I	5	3	0	2	6	43-57
Castricum I	5	2	1	2	5	50-50
Westzaan I	5	2	0	3	4	52-48
Bussum II	5	1	1	3	3	41-59
W.D.S. I A'dam	5	1	1	3	3	54-46

De Haarlemsche damclub III deed dus niet onder voor de 1e en 2e tientallen en de Club behaalde daarmee de 3 kampioenschappen van het Noorden. Onze gelukwensen met deze fraaie prestaties.

BINNENLAND.

Redacteur: W. H. LIEVE, Sophiastraat 18, Dordrecht.

In ons vorig nummer deelden wij mede, dat de vereeniging „Constant“ te Rotterdam bij gelegenheid van haar dertig-jarig bestaan wedstrijden heeft uitgeschreven, waarin drie tientallen van „Constant“ (eerste, tweede en derde klasse) tegen de tientallen van verschillende vereenigingen zouden uitkomen. Een aardige gedachte was daarbij, dat „Constant“ afstand deed van de prijzen en deze overliet aan de vereenigingen, die tegen haar tientallen het beste resultaat zouden verkrijgen.

De uitslagen dezer wedstrijden waren als volgt:

Hoofdklasse:	Constant—Semper-Avanti (Rotterdam)	14-6
	„ —D.I.O. (Den Haag)	10-10
	„ —Franke de Winde (Antwerpen)	11-9
	„ —Vlaardingen I (Vlaardingen)	14-6
	„ —Het Westen I (Rotterdam)	13-7
	„ —Rotterdam (Rotterdam)	13-7
	„ —D.D.V. I (Dordrecht)	11-9
Tweede klasse:	„ —D.O.S. (Breda)	20-0
	„ —Het Zuiden (Den Haag)	10-10
	„ —Het Westen (Rotterdam)	14-6
	„ —Kielsche Damclub (Kiel bij Antw.)	12-8
	„ —Gouda (Gouda)	9-11
	„ —Vlaardingen II (Vlaardingen)	15-5
	„ —Chr. D.V. Rotterdam (Rotterdam)	11-9
Derde klasse:	„ —Dobbelman's D.V. „D.O.S.“ (R'dam)	20-0
	„ —Ons Genoegen (Bolnes)	13-7
	„ —'s-Gravendeel ('s-Gravendeel)	13-7
	„ —Dammen is Denken (Bergambacht)	12-8

Zooals uit deze opgaaf blijkt hebben de tientallen van „Constant“

ondanks de feeststemming, waarin zij hebben verkeerd, zich geducht geweed. Slechts één wedstrijd — in de tweede klasse tegen Damclub „Gouda” — hebben zij verloren en in slechts twee wedstrijden — tegen „D.I.O.” in de hoofdklasse en tegen „Het Zuiden” in de tweede klasse — hebben zij zich met remise moeten tevreden stellen.

In de hoofdklasse kwam als eerste aan „D.I.O.”, Den Haag” en als nos. 2 en 3 — gelijk aantal punten — „Franke de Winde” te Antwerpen en de Dordtsche Dam Vereeniging I; in de tweede klasse was de Damclub „Gouda” de eerstaankomende en „Het Zuiden” (Den Haag) tweede; in de derde klasse was „Dammen is Denken” (Bergambacht) de hoogst aankomende.

De uitslagen der groepenwedstrijden waren als volgt:

- Hoofdklasse: Groep A, 1e pr. D. H. Möllenkamp, 2e pr. H. Korstanje.
Groep B, 1e pr. K. F. de Haan Jr., 2e pr. K. J. W. A. Boosten.
Groep C, 1e pr. P. Mahn, 2e pr. M. J. Jansen.
- Eerste klasse: Groep A, 1e pr. J. B. M. Eekhoud, 2e pr. W. Verhoeven (Gouda).
Groep B, 1e pr. J. van der Doe, 2e pr. M. de Jong, (Den Haag).
Groep C, 1e pr. W. de Warle, 2e pr. I. Zurel.
Groep D, 1e pr. B. C. Klijn, 2e pr. J. Stibbe (A'dam).
- Tweede klasse: Groep A, 1e pr. P. Braber Jr., 2e pr. Herm. J. Verdier.
Groep B, 1e pr. W. Steensma, 2e pr. C. Wassenaar Sr.
Groep C, 1e pr. A. van Broek, 2e pr. A. Zurel.
Groep D, 1e pr. A. Langewisch, 2e pr. A. J. van der Tooren (Gouda).
- Derde klasse: Groep A, 1e pr. J. Bras, 2e pr. M. de Jong.
Groep B, 1e pr. C. W. van Dijk, 2e pr. H. Evers.
Groep C, 1e pr. P. Schouten (Gouda), 2e pr. H. de Jong (Gouda).

Kampioenschap van Noord-Brabant.

Het persoonlijk kampioenschap van Noord-Brabant 1929 werd behaald door den heer C. Kortlever te Eindhoven No. 2 was de heer A. de Graag te Heusden, terwijl de heeren G. Burgerhof en H. Wilbrink de 3e en 4e plaats deelden.

De 2 eerstgenoemden zullen uitkomen in den meesterwedstrijd.

Jaarvergadering Overijselsche Districtsbond.

Te Hengelo werd onder voorzitterschap van den heer G. Mantel, de jaarvergadering van den Overijselschen Districtsbond gehouden.

Het jaarverslag van den Secretaris, den heer M. van Oostrom te Deventer, getuigde van de goede ontwikkeling van den Bond; het werd goedgekeurd. Eveneens werd het verslag van den penningmeester, de heer B. Wijnreder te Almelo, onder dankzegging goedgekeurd. Het eindcijfer gaf een, zij 't gering batig slot aan. Behalve het rapport van de pers- en propagandacommissie, door den heer F. Tusveld, Almelo, uitgebracht, leverde het verslag van den penningmeester eenige stof tot discussie op, aangezien de pers- en prop. Comm. over financiële middelen wenschte te beschikken.

Tenslotte werd men het er over eens, een ander systeem van propaganda toe te passen en hiertoe geen speciale commissie te laten voortbestaan. In plaatsen, waar dit noodig voorkomt, zal de pers te hulp worden geroepen. Den secretaris, die het best met deze aangelegenheid vertrouwd is, werd verzocht een artikel te schrijven over de geschiedenis en het wezen van het damspel, en voorts, om dit artikel ten dienste te stellen van de propaganda in de te bewerken plaatsen.

De heer J. J. van Buren te Zwolle werd benoemd tot 2en Secretaris. De penningmeester werd herkozen.

De wedstrijdvooster werd na geringe wijziging goedgekeurd.

Als plaats voor de volgende jaarvergadering werd Zwolle aangewezen.

Met enthousiasme werd een voorstel van den heer v. Buren begroet om een sterke groep spelers uit dit district — 10, 15 of 20 — een wedstrijd te doen spelen tegen een vertegenwoordigende groep van den Gron. Prov. D.B. en dit jaarlijks om beurten te Zwolle en te Groningen. De heer van Buren verzekerde, dat men in Groningen voor dit plan zeer veel voelde. De Heer Tusveld stelde een belangrijk bedrag beschikbaar, als bijdrage voor een aan te koopen wisselprijs.

Tenslotte werd nog besloten, den datum van aanvang van den wedstrijd om het kampioenschap van Overijsel belangrijk vroeger te stellen dan in het afgelopen jaar. Een regeling werd getroffen om het mogelijk te maken, aan hen, die uit principe niet konden deelnemen, dit in het vervolg te vergemakkelijken.

Dordrechtsche Damvereeniging.

In de Dordrechtsche Damvereeniging heeft de uitreiking plaats gehad van de prijzen behaald in den kampioenswedstrijd en in de gehouden jubileumwedstrijden ter gelegenheid van het 15-jarig bestaan.

In verband met de ongesteldheid van den Voorzitter reikte de Secretaris Lieve met enkele toepasselijke woorden de prijzen uit, die hoofdzakelijk bestonden uit luxe voorwerpen.

Prijswinnaars waren:

Kampioenswedstrijd van Dordt: Dr. M. van Rees, kampioen, zilveren beker; 2e prijs G. Pors; 3e prijs M. Kleijn, die tevens een herinneringsmedaille in ontvangst had te nemen voor het behaalde kampioenschap 1928.

2e Klasse: L. Kleinjan, kampioen, zilveren beker; 1e prijs J. M. Minderhoud, tevens herinneringsmedaille kampioenschap 1928; de 2e, 3e en 4e plaatsen werden met een gelijk aantal punten ingenomen door de heeren C. van Altenburg, F. H. Dielhoff en R. van Slooten, die allen eenzelfde luxe voorwerp ontvingen; 2e prijs Groep B, E. A. Hombroek.

Voor de 3e klasse waren prijswinnaar:

Groep A: 1e prijs L. Snijder; 2e prijs G. Retel.

Groep B: 1e prijs W. Brand; 2e prijs L. Pronk; 3e prijs H. Jansen.

Tegenwedstrijd. Prijswinnaars: Groep 1 Ir. W. Vrijlandt; Groep 2 F. H. Dielhoff; Groep 3 J. M. A. Minderhoud; Groep 4 P. Leenheer; Groep 5 A. Lengton; Groep 6 L. Pronk; Groep 7 W. Spruit; Groep 8 H. Engels; Groep 9 H. Koopman.

Gongwedstrijd. Prijswinnaars: Groep 1 M. Kleijn; Groep 2 Ir. W. Vrijlandt; Groep 3 F. H. Dielhoff; Groep 4 J. M. A. Minderhoud; Groep 5 P. Leenheer; Groep 6 C. v. d. Berg; Groep 7 G. Retel; Groep 8 A. C. Adamse; Groep 9 H. Jansen; Groep 10 J. v. Bezouwen.

Zakschiffwedstrijd. Prijswinnaars: Groep 1 Ph. Sebes; Groep 2 F. H. Dielhoff; Groep 3 P. Leenheer; Groep 4 W. Brand; Groep 5 J. v. Bezouwen; Groep 6 H. Jansen; Groep 7 J. Timmer.

Triokamp. Van de 4 trio's in Groep 1: prijswinnaar het trio M. Klein, L. Kleinjan, P. C. van Dalen; van de 4 trio's in groep 2: prijswinnaar het trio Lieve, Brand, Versluis; van de 4 trio's in groep 3: prijswinnaars het trio R. van Slooten, J. Baert, W. Spruit.

HET ENGELSCH SPEL.

Wij „Poolsche“ dammers zien, geloof ik, in het algemeen op het Engelsche spel neer, redeneerende „op zoo'n klein bordje zal het wel erg gemakkelijk zijn“. Ook ik dacht er vroeger zoo over. Wel had ik de artikelenreeks van den heer Gortmans in dit blad enkele jaren geleden gevolgd, maar de inhoud was blijkbaar niet goed tot me doorgedrongen. Door een toeval, bij het bestudeeren van een partijtje uit het Engelsche maandblad „Draughts Review“ „ontdekte“ ik plotseling, „dat er toch wel meer achter zat“. M'n belangstelling voor het Engelsche spel was gewekt en door bemiddeling van den heer Gortmans, die mij wat litteratuur bezorgde en een tegenstander voor eenige correspon-

dentie-partijen aan de hand deed, kreeg ik gelegenheid het Engelsche spel eens wat nader te bestudeeren.

In eenige artikelen hoop ik de lezers van „Het Damspel” van mijn bevindingen op de hoogte te brengen en zoo mogelijk ook hun belangstelling te wekken.

Wanneer men wat aan den eersten indruk gewend is, doet het Engelsche spel zeer vaak aan het onze denken. De meeste wendingen zijn met kleine wijzigingen van het eene bord op het andere over te brengen. De voornaamste afwijkingen in de spelregels zijn:

1e. *Een schijf mag nooit achteruit slaan.*

In het begin is dit wat vreemd; hieraan moet men even wennen. Men zal dan echter tot de conclusie komen dat het bord van 64 velden, door dezen regel aanmerkelijk „verruimd” wordt en niet zoo beperkt is als wij Poolsche dammers geneigd zijn te veronderstellen.

2e. *Meerslag gaat niet voor.*

Keuze is geheel vrij.

3e. *De dam gaat maar één veld tegelijk in alle richtingen.*

Door deze bepaling is het voordeel noodig om te winnen zeer gering. In een stand van 1 dam om 1 dam kan het tempo reeds de beslissing brengen, indien de partij, die in het nadeel is, niet naar de tric-trac kan ontsnappen. Schijfwinst beteekent in het Engelsche spel normaalweg partijwinst.

Thans enkele combinaties in de opening die in gewijzigden vorm ook in ons spel voorkomen. Men zette alle schijven op het bord. (*Het Engelsche bord is genummerd van 1 tot 64. Zwart begint de partij*):

11—16, 24—19, 16—20, 23—18, 8—11? Wit wint nu een schijf en dus de partij.

Een andere opening: 10—14, 23—19, 9—13, 26—23, 11—16, 24—20? Zwart maakt nu dam. (Meerslag gaat niet voor).

Ook de volgende partij, waarin een zeer zwakke openingszet gedaan wordt, kan de groote overeenkomst met ons spel demonstreeren. (De Engelschen noteeren in kolommen zonder zetnummers. Wit's eerste zet staat dus onder zwarts's eerste, zwart's tweede zet daaronder enz.).

10—14	11—16	5—9	6 : 31f)	32—27
22—18	24—20 c)	25—22	23—18	22—18
11—16	3—7	2—7	31 : 24	27—23
24—19	20 : 11	29—25	18—15	18—14
7—10	7 : 16	13—17 e)	24—19	11—15 g)
26—22	32—27 d)	22 : 13	15—10	14—10
8—11	4—8	14—17	19—15	15 : 6
27—24 a)	28—24	21 : 5	10—7	2 : 9
16—20	16—20	12—16	15—11	23—18 h)
30—26 b)	18—15	19 : 3	7—2	
20 : 27	9—13	10 : 28	28—32	
31 : 24	22—18	3 : 10 f)	25—22	

a) Een zeer zwakke voortzetting.

b) Iets meer verdediging gaf nog 32—27. Na den tekstzet is wit verloren. De openingszetten tot hiertoe zal ik buiten beschouwing

laten. Men ga vanaf dit punt echter bij iedereen zet na, dat wit geen betere voortzetting heeft.

c) Er is niet beter: op 22-17, 9-13, op 18-15, 14-18, op 19-15 en 24:15, 16-19 (achteruitslaan mag niet!) op 32-27, 3-8.

d) 28-24, 16-20, 32-27 enz. zelfde als partij.

e) De sterkste is hier natuurlijk 7-11 en wit kan opgeven. Maar om te laten zien, dat ook groote slagen mogelijk zijn en iets van het Engelsche eindspel te toonen koos ik dit vervolg.

f) Men lette op de toepassing van de regels omtrent dam en slaan.

g) De winnende zet. Op 2-7 volgt nu 15-10, op 13-9, 23-18 en op 14-9, 15-11.

h) Wit moet nu altijd een schijf en daarmee de partij verliezen (achteruitslaan mag niet!)

R. C. K.

Voor vragen van de lezers houd ik mij aanbevolen. In een volgend artikel hoop ik te bespreken eenige typische dingen over de practijk en theorie van het Engelsche wedstrijdspel.

PARTIJ-ANALYSES.

Redacteur: W. O. J. POLMAN, Rijswijkseweg 498, Den Haag.

De openingen in theorie en practijk.

STUDIES IN DE FRANSCHEN OPENING.

Vele jaren geleden was na 1. 34-30 het antwoord 17-21 wel 't meest gebruikelijk en ongetwijfeld heeft dit symmetrische tegenspel, evenals in de Hollandsche partij, voordeelen.

Latere onderzoekingen wezen evenwel uit dat de eerst zwak geoordeelde zet 20-25 inderdaad heel goed was, omdat na 2. 32-28, 25:34; 3. 39:30 zwart de beschikking heeft over drie uitmuntende voortzettingen n.l. 16-21 (Fabre), 18-22 (de Haas) en 15-20 (Springer).

In het laatste geval, dus na 3. —, 15-20 meende men, om verdere verzwakking van den rechtervleugel door 20-25 te voorkomen, vrijwel gedwongen te zijn tot 4. 30-25, waarna zwart door 19-23 een zeer gunstige spelontwikkeling verkrijgt. Later zullen wij hierop terugkomen en aantoonen dat in deze redeneering een fout schuilt.

Door de drie bovenaangegeven antwoorden van zwart raakte de Fransche opening van lieverlede bij den witspeler in ongenade.

Nog niet zoo lang geleden is men er echter in geslaagd door het toepassen van een andere voortzetting nieuwe perspectieven voor den witspeler te openen.

Na 1. 32-28, 20-25 speelde men daartoe niet 32-28 doch 30-24! wel een zeer groot verschil!

En ofschoon een weerlegging van deze brutale en vroegtijdige attaque nog steeds niet gevonden is durven de meesten haar, vooral in belangrijke wedstrijden, niet toe te passen.

Een van de weinige uitzonderingen hierop vormt de kampioen van Nederland.

Damme heeft een bijzondere voorliefde voor het z.g.n. practische experimenteren en daarenboven voelt hij zich aangetrokken tot eenigszins gedurfd en onregelmatig spel, dat den zwakkeren tegenstander

minder gelegenheid biedt de partij van meet aan op remise te spelen.

Wij laten hierna een tweetal partijen volgen, waarin de witspeler met deze speelwijze succes heeft.

Hiermede willen wij natuurlijk niet zeggen dat zwart geen betere verdediging heeft.

Partij No. 436. A. K. W. Damme (wit) — W. Rustenburg (Zwart).

1. 34—30, 20—25; 2. 30—24, 19:30; 3. 35:24, 18—23.

(De zet volgens de huidige theorie, welke de bedoeling heeft den aanval op 24 mogelijk te maken. Zoolang zich een zwarte schijf op 18 bevindt heeft wit na 14—19 steeds de beschikking over den voordeeligen uitruil door 32—28 en 28—23. Het bezwaar van den tekstzet is echter dat wit nu in staat is een zwart stuk van zwart's langen vleugel „weg te halen”, waardoor het gevaar, dat zwart 24 zes maal kan aanvallen en wit slechts vijf stukken ter verdediging heeft, verdwijnt. Straks zullen wij andere systemen van tegenspel voor zwart toetsen).

4. 33—28.

(Ter bereiking van het bovenomschreven doel. Volgens Springer-de Jongh mag wit niet 32—28 spelen, omdat zwart dan met 14—19 enz. blijft achterloopen en tenslotte een stuk wint. Bonnard betwijfelt de juistheid hiervan, (zie Le Jeu de Dames, Sept. 1929) indien wit op het juiste moment 28—23 speelt.)

4. —, 12—18.

(Damme meent, blijkens een in de Telegraaf gepubliceerde studie, een belangrijke versterking voor zwart gevonden te hebben, door in plaats van 12—18, 14—19 te spelen. Wij komen hierop terug.)

5. 28:19, 14:23; 6. 32—28, 23:32; 7. 37:28.

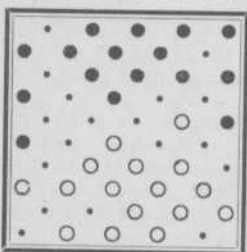
(Wit staat nu uitstekend.)

7. —, 10—14; 8. 38—33, 17—21; 9. 42—38, 7—12; 10. 39—34, 11—17; 11. 44—39, 21—26; 12. 50—44, 26:37; 13. 41:32, 17—21; 14. 46—41, 21—26; 15. 41—37, 1—7.

(Zie diagram. Duidelijk blijkt dat wit nu eenig voordeel heeft.)

16. 37—31.

(Om voldoende vrije zetten te behouden.)

16. —, 26:37; 17. 32:41, 7—11; 18. 41—37, 11—17; 19. 38—32, 14—20; 20. 34—29, 17—21; 21. 43—38, 9—14; 22. 36—31, 21—26; 23. 31—27, 6—11; 24. 47—42, 11—17; 25. 28—22.

(Deze voortzetting lijkt ons nog al fantastisch.)

25. —, 17:28; 26. 33:22, 16—21; 27. 27:16, 18:27; 28. 32:21, 26:17; 29. 37—32, 2—7.

(Duidelijk komt nu uit dat zwart's uitruil bij den 26sten zet minder sterk was. Ter verdediging van den korten vleugel moet hij nu wel 2—7 spelen, waardoor evenwel een eventueele afruil door 13—19 onmogelijk is geworden.)

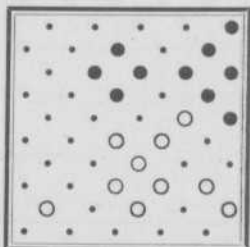
30. 32—28, 13—18; 31. 38—32, 4—10; 32. 48—43, 8—13; 33. 42—37, 3—8; 34. 37—31, 7—11; 35. 16:7, 12:1; 36. 43—38, 1—7; 37. 39—33, 17—21; 38. 44—39, 21—26; 39. 49—43, 26:37; 40. 32:41, 7—12.

Zie diagram. (Er dreigde damzet door 29—23, 28—23, 39—34).

41. 41—37, 18—22.

(Op 12—17 zou dezelfde damzet volgen.)

42. 28:17, 12:21; 43. 38—32, 8—12; 44. 37—31, 21—26; 45. 33—28, 26:37; 46. 32:41, 14—19; 47. 40—35, 19:30; 48. 35:24, 10—14; 49. 45—40, 14—19; 50. 40—35, 19:30; 51. 35:24, 5—10; 52. 28—23, 10—14; 53. 39—33.

(Zwart maakte nu een blunder, waardoor hij snel verloor. Hij moest 14—19 spelen, waarna wit echter belangrijk voordeel heeft.)

Partij No. 437. I. J. de Jong (wit) — W. H. Niestadt (zwart).

1. 34—30, 20—25; 2. 30—24, 19:30; 3. 35:24, 18—22.

(Een ander systeem van tegenspel. Zwart bereikt er eveneens mede, dat na 14—19, de afruil door 32—28, 28—23 en 33:35 verhinderd wordt. Bovendien heeft wit, in tegenstelling met de variant in de voorgaande partij, nu niet de gelegenheid een stuk van zwart's langen vleugel tegen een eigen centrumschijf uit te wisselen. Oppervlakkig bezien lijkt 18—22 dus te verkiezen boven 18—23.)

4. 33—28, 22:33; 5. 38:29, 14—19; 6. 40—35, 19:30; 7. 35:24, 10—14; 8. 45—40, 17—22; 9. 39—33, 14—20.

(Zwart kan met 22—28 en 13—19 den stand vereenvoudigen.)

10. 31—27.

(Het zwarte stuk op 22 vormt een belemmering voor wit's opmarsch naar het centrum.)

10. —, 22: 31; 11. 37: 26, 16—21.

(O.i. had dit nog wel even kunnen wachten.)

12. 26: 17, 12: 21.

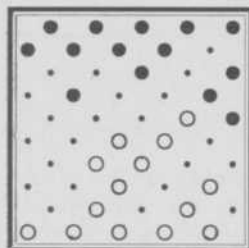
(11: 22 ware meer consequent geweest. De strijd gaat in deze positie in hoofdzaak om het bezit van het centrum.)

13. 43—38, 21—26.

(Zwart is wel vreedzaam gestemd en den tegenstander ter wille. Wit krijgt nu de gelegenheid tot een krachtigen opmarsch naar het centrum.)

14. 32—28, 11—17; 15. 36—31, 26: 37; 16. 41: 32.

(Zie diagram. Wit heeft nu, geholpen door eenige zwakke zetten van zwart een prachtig ontwikkelde positie.)

16. —, 17—21.

(O.i. verdient het de voorkeur dit stuk voorloopig te laten staan. De tekstzet beteekent alweder een verzwakking van het zwarte centrum. Meer dan remise heeft zwart o.i. van

zijn stand niet te verwachten. Door achterloopen op 19 met de stukken 3, 4, 5, en 9 en vervolgens 13—19 en 20—24 zou zwart hierop aan kunnen sturen. In het vervolg van de partij had zwart dus als richtlijnen dienen te kiezen: 1e behoud van een zoo sterk mogelijk centrum. 2e oplossing van de stukken aan den langen vleugel. 3e verwijdering van wit's voorpost op 24. De ervaring heeft geleerd dat een zoodanige en op het juiste moment ingezette actie dikwijls nog tot een voor zwart gunstige positie kan leiden, indien wit niet op het allersterkst tegenspeelt. Dit bleek nog in de partij Rustenburg—Vos in den laatsten kampioenswedstrijd. Zwart kiest echter een geheel ander verdedigingssysteem, dat blijkens het partijverloop niet zonder bedenking is.)

17. 46—41, 6—11; 18. 41—37, 11—16; 19. 47—41, 7—12; 20. 41—36, 21—26; 21. 37—31, 26: 37; 22. 42: 31, 16—21; 23. 48—42, 21—26; 24. 42—37, 1—6; 25. 32—27, 6—11; 26. 37—32, 26: 37; 27. 32: 41, 11—16; 28. 36—31, 5—10; 29. 41—37, 10—14; 30. 37—32, 14—19; 31. 40—35, 19: 30; 32. 35: 24, 12—17; 33. 31—26, 8—12; 34. 44—40, 9—14; 35. 27—21, 16: 27; 36. 32: 21, 13—18.

(Zwart's positie wordt nu héél slecht.

De tekstzet is echter de consequentie van den zwakken 32sten zet).

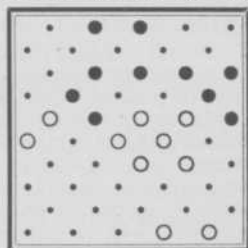
37. 40—34, 4—9; 38. 28—23, 9—13; 39. 33—28, 18—22.

(Aangewezen was 14—19.)

40. 38—33, 3—8.

(Dit verhaast het einde. Waarschijnlijk meende zwart na den nu volgende uitruil remisekans te hebben. Bovendien scheidt de tekstzet de mogelijkheid van een foutzet b.v. 50—44, waarna 22—27, 17—22 en 13—19 zou volgen. Een speculatie die echter niet opgaat, want wit beslist nu de partij op krachtige wijze.)

Stand na 40. 38—33.

41. 23—18, 12: 32; 42. 21: 3

(Dreigt op b.v. 32—37 met 34—30 en 3—9. Ook het offer met 22—28 baat niet.)

42. —, 13—19; 43. 24: 12, 32—37; 44. 13—9, 37—41; 45. 9—4, 42—47.

(Zwart gaf op.)

W. C. J. P.

Oplossing partijstand XL.

Stand: zwart 2—4, 6—16, 18, 20, 23.

Wit 24, 27, 29, 33, 34, 37—40, 42—49.

Zwart kon als volgt een schijf winnen: 23—28, 33: 22, 18—23, 29: 18, 20: 29, 34: 23, 13—19!!!

Oplossing partijstand XLI.

Stand: zwart 1, 3, 4, 6—13, 16, 19, 20, 23—25.

Wit 27, 28, 32—35, 37—45, 48, 49.

Wit speelt 27—22 en hoe zwart ook speelt, wit wint minstens een stuk.

Op 12—17 volgt een damzet door 32—27 en 38—32. Ook kan wit 22—18 spelen, op 13: 22 gevolgd door 34—30 en op 23: 12 gevolgd door 28—22. De zet 12—17 blijkt dus reeds in meer dan één opzicht foutiet te zijn.

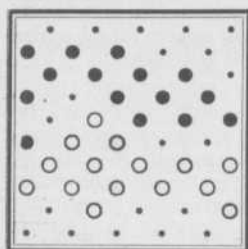
Het antwoord 12—18 deugt evenmin; er volgt dan 41—36! 18: 27, 32: 21, 23: 41, 36: 47, 16: 27, 38—32 met dam. Wel verrassend!

Er blijft dus alleen over 10—14 of 10—15. Op één dezer zetten volgt echter: 22—17, 11: 22. (Op 12: 21 speelt wit 34—30 met schijfwinst.) 28: 17, 12: 21, 34—30, 25: 34, 40: 18, 13: 22, 33—29, 24: 33, 39: 26 en wit heeft een stuk meer.

Een niet zoo moeilijke, doch bij uitstek practische studie!

KIJKJES IN DE DAMCLUBS.

No. 57.

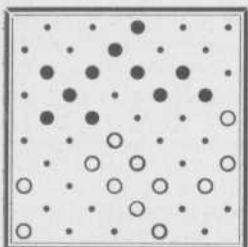
Deze „vastgelopen” stelling kwam voor in 'n partij van den heer D. Jurcka te Arnhem.

De vraag is, wat zijn de gevolgen van zwart 12-17?

De verrassende voortzetting voor het bord te berekenen eischt heel wat van het voorstellingsvermogen.

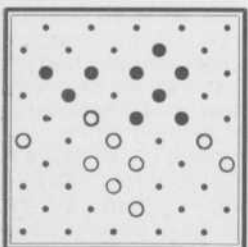
In de hoofdvariant verdwijnen er 22 stukken van het bord!

No. 58.

In dezen stand speelde de heer G. Brand met wit 35-30. Zwart liep in de val en speelde 20-24? waarna wit op verrassende wijze een schijf won.

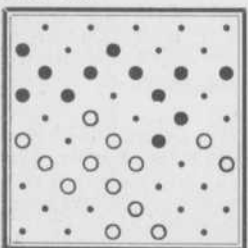
No. 59.

In deze stelling, ontleend aan een gespeelde partij speelde zwart 11-16.

Was dit de sterkste voortzetting?

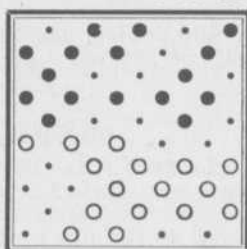
No. 60.

In deze positie, waarin wit reeds een schijf voor staat wist de heer J. Kaldden, Den Haag, de partij door een interessante combinatie snel te beslissen.

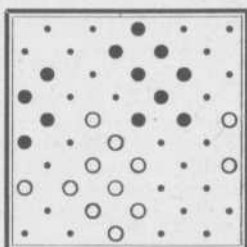
De heer W. J. Kipping te 's-Hertogenbosch, voerde hier met wit een eenvoudigen damzet uit.

No. 61.

Deze typezet werd den laatsten tijd door vier verschillende lezers ingezonden. Daar deze combinatie nog al eens in de regelmatige partij voorkomt wordt ze opgenomen voor hen die haar nog niet kennen.

No. 62.

Oplossingen.

No. 57. (12-17) 27-21 (16:27) 32:1 (23:41) 1:46 (26:18) 33-29 (24:42) 22-17 (11:22) 46-37 (42:31) 36:9 (14:3) 39-33 (48:30) 35:2 en wint!!

No. 58. 35-30 (20-24) 33-29!! (24:42 of 24) 46-41 (22:24 of 42) 41-37 (42:31) 36:29!

No. 59. De beste zet was 12-18! en wit heeft geen behoorlijk tempo, want op 30-25 volgt dam.

No. 60. 22-18! (13:22a) 32-27 en zwart verliest minstens nog een schijf door de dreigingen 28-23 of 22.

a) op 12:23 volgt dam met nagslag door 26-21, 37-31 enz.

No. 61. Wit 28-22, 26:17, 35-30, 38-32 en 33:4.

No. 62. Wit 37-31, 32:41, 38:27, 22-18, 33-29, 42-38 en 48:6.

PROBLEMATIEK.

Redacteur: GEO VAN DAM, Huize „Zonnestrallen”, Deylerweg 3, Wassenaar
bij Den Haag.

Alle brieven, deze rubriek betreffende, gelieve men te zenden aan bovenstaand adres. Zij, die antwoord per brief wenschen, gelieve daartoe postzegel bij te voegen.

Oplossingen.

December-nummer.

No. 2273. (Van Dam) Volgens rectificatie moet schijf 2 vervallen en op 8 een zwarte dam staan. De oplossing is dan: zwart 4-10?, dan wit 42-37, 20-15, 15:24 (niet 15:2 of 15:22), 29-23, 25-20, 35-30, 44-39, 47-41, 21-17, 16:36, (47-41 gedw.) en 36:47 wint in reïne slotopsluiting met twee witte schijven, inplaats van 1 dam en 1 schijf.

April-nummer.

No. 2317. (Kleute) Zwart 9-14? Dan wit 49-44, 38-33, 37-31, 20-14, 29-23!, 25×14, 23×32, 31-27, 36:9, 15:4!! De positie na wit's 29-23 verdient belangstelling om de origineele ontwikkeling, noodig om de slotcombinatie te kunnen uitvoeren.

No. 2318. (Bosma) Zwart 21-27? Dan wit 30-25, 34-30, 44-40!!, 25×32!, 30×19 enz. wint. Na 25×32 ontstaat weer een half-watervalletje, maar vóór dien tijd is er weer door wit met zijn schijven gegoocheld.

No. 2319. (Polman) Zwart 30-35? Dan wit 37-31, 16-11!!, 34×3, 11×13, 3×8 en wint; niet 3×3 want dan volgt 4-10, 10-14, 25×14 (43-48), 8-26 en 26×48!! Een aardig slot en een fraai begin.

No. 2320. (Boissinot) Zwart 3-8? Dan wit 36-31, 47-41, 37-31, 38-32, 32-27, 39-34, 25×34, 24×2, 2×1 en . . . 1-6 wint!! Het is ons bekend, dat vele onzer oplossters uren lang naar de oplossing van dit probleem hebben gezocht, zelfs deze oplossing hadden gevonden, maar dachten dat dit remise gaf. Zij keken n.l. te oppervlakkig en zagen den genialen zet 1-6!! over het hoofd. Echt iets van Boissinot.

No. 2321. (Kerkhof) Zwart 24-29, dan wit 23-18! (12×23 gedw.) 32-28! (32:28 gedw.), 27:38, 34:3 gewonnen. De twee eerste zetten zijn aardig, overigens doet 't vraagstukje een beetje „on-af” aan.

No. 2322. (Ir. Vrijlandt) Zwart 31-36, dan wit 49-43, 32-27, 27:9, 25-20, 35-30, 44-40!! Een bekend slot, dat echter op buitengewoon economische wijze verkregen is.

No. 2323. (De Graag) Zwart 31-36, dan wit 43-38, 18-12!, 12×43 en wint volgens het motief Vrijlandt. Tot dusver ontvingen wij op dit motief nog geen bevredigende bewerking.

No. 2324. (Haanstra) Zwart 29-34, dan wit 49-44, 50-44, 32-28, 28:26, 46-41

(zwart 27-31 gedw.) 37-32 (31-37 gedw.) 26-21!!, 41×43 gewonnen. Een beslist oorspronkelijk slot. Ons compliment aan den jeugdigen componist.

No. 2325. (Metz) Zwart 4-9, dan wit 47-41, 38-32, 31-27, 40-34, 45×23, 15-10, 30-24, 41-37, 36×9 wint. De ontleding is jammer genoeg te doodsch om het goed bedoelde slot waardevol te maken. Als motief is dit slot te vaag, aangezien wit na zwart's 3-8 op diverse manieren kan winnen.

No. 2326. (Duhne) Zwart 31-37, dan kan wit winnen door: 1e. 32-28, 19-13, 13×4 en 4×34 volgens motief Méandre of als laatste zet hier 4×43 (zwart 44-35), wit 50-44 enz., wat een dual is. 2e. door de nevenoplossing 41-36, 19-14, 49-44, 40-34, 44×4 en wint.

No. 2327. (Joosten) Zwart 4-9 dan wit 39-33, 27-22, 48-43, 29-24!! 19:17, 32:1 en 1:15. Een goed meerslag probleem, dat echter geen nieuwe finesse in zijn ontleding bevat.

No. 2328. (Pelle) Zwart 36-41, dan wit 34-29!, 35-30, 27×9, 30-25, 25×1 wint. Werkelijk iets bijzonders. Men zou in den aanvang niet vermoeden, dat wit's combinatie van het door zwart bezette hoekveld 25 zal uitgaan. De poging om volgens systeem van Dam schijf 14 te verwijderen is goed geslaagd.

No. 2329. (Luif) Zwart 17-21, dan wit 39-34, 45-40, 31-27, 47-42, 28:30, 29:38, 33:15 en wint. Een keurig ecomisch vraagstukje.

No. 2330. (v. Aart) Zwart 15-20, dan wit 38-32, 21-17, 31-27, (22×31 gedw.), 47-41, 49-43, 48-42, 26×10, 30-25, 35×24 en 25×1. Een paar ouderwetsche systemen, goed verborgen en keurig uitgewerkt.

No. 2331. (Dentroux) Zwart 11-16, dan wit 37-31, 46-41, 23-19, 19:28, 28-22, 26-21, 39-34 en 43:1 wint. De wijze, waarop de slag 43×1 wordt opgebouwd is wel de moeite waard nader te worden bekeken.

No. 2332. (Gortmans) Zwart 19-23, dan wit 41-36, 50-45!, 45×16 en wint. Een motief dat „omvangrijk” is en daardoor niet gemakkelijk zal zijn te bewerken. Daarvoor is het Canadeesche bord beter geschikt.

No. 2333. (Mantel) Zwart 10-14, dan wit 40-34, 34-30, 45:18!!, 32×3 en

3×47!! Het motief van den heer Mantel in een andere bewerking dan de vorige constructie van hem, die in een onzer vorige nummers gepubliceerd werd. Ook nu is 't weer iets bijzonders.

No. 2334 en 2344. (v. Glinstra Bleeker) Zwart 30-35 dan wit 31-27, 47×38, 33:22!, 49:38!, 41-37!!, 36:9 en 25:5. Een werkelijk bijzonder geslaagde randbewerking van het blokje van v. d. Meer. De manier, waarop de tot ontwikkeling komende schijven van dit motief na 49×38 nog verder aangewend worden voor de daarna nog volgende combinatie verhoogt daarenboven de technische waarde. De schijven doen nu a.h.w. *dubbele* dienst.

No. 2335. (Ritsema) Zwart 34-39, dan wit 28-22, 32-27, 27:9, 45:23 en 35:2 wint. De heer Ritsema is er in geslaagd het zwarte stuk op 24, dat anders nog steeds een dam was, nu als schijf te laten functioneeren, waardoor het watervalletje van Van Dam beter tot zijn recht komt.

Zoo ziet men, dat telkens bestaande bewerkingen verbeterd worden, totdat ten laatste van elk motief *de* volmaakte belichaming ontstaat.

No. 2336. (Kleen) Zwart 24-30, dan wit 47-42!, 32×43!, 27-22, 22×24, 28×10 en 25:3. Een geestig meerslag product.

No. 2337. (Kuipers) Zwart 35-40, dan wit 27-21, 38-33, 49-44, 15-10!, 10:8!, 26-21, 39-34 en 27:1. Een goed geconstrueerd probleem, niet nieuw van opvatting, maar wel zoo goed mogelijk van uitwerking.

No. 2338. (v. Daalen) Zwart 7-12, dan wit 29-23!!, 32-28, 23×3, 3×4 wint. Fraaie meerslag.

No. 2339. (Idzerda) Zwart 22-28, dan wit 34-30!, 43-16!!, en nu achtereenvolgens 16×39!, 49:40, 48:30 wint. Dit motief verdient bijzondere belangstelling. Deze bewerking is typisch, echter lang niet de beste. Haar grootste verdienste is, dat het motief nu rein op het bord overblijft, waar echter tegenover staat, dat niet alle stukken schijven zijn, zooals voor een zuivere slotstelling vereischt wordt. De dam op 44 is nu de spelbreker.

No. 2340. (Van Dam) Zwart 20-24, dan wit 11-7, 21-16, 16-11, 34-30, 47-41, 32-28, 39-34, 25×21!!, en 27:18 wint. Een zeer moeilijk probleem. Wie bewerkt deze nieuwe constructie-methode eens in een aanvangsstand met hoogstens één zwarte dam?

Mei-nummer.

No. 2341. (Ir. Vrijlandt) Zwart 31-37, dan wit 41-36!, 36-31!! (28-46 gedw.), 31-27!, 26×37, 34-29 enz. Zeer merkwaardig is, dat het grootste deel der kenmerkende zetten in dit systeem door slechts één schijf wordt verricht, n.l. schijf 41. Wel zoo ecomisch mogelijk. Weinig materiaal,

weinig verschillende zetten. De variant is tevens op denzelfden zet: 34-29, gebouwd.

No. 2342. (Idzerda) Zwart 30-35, dan wit 31-27!, 37-32!, 43-48!, 27-21, 39-34, 48×22, 32:21 en 21-17!! Een keurige bewerking van het systeem. Dit motief leent zich uitstekend om er moeilijke vraagstukken op te bouwen.

No. 2343. (Haanstra) Zwart 21-26, dan wit 48-43, 40-35 (zw. dwingende tot 46:14, 10 of 5), 39:28, 45:23 en 35:4. Een aardige finesse is hier in het watervalletje aangebracht. Wit's 2de en 3de zetten veroorzaken dit wonder.

No. 2344. (Zie 2324).

No. 2345. (De Graag) Zwart 18-22, dan wit 39-34, 24-20!!!, 36:16, 29×7, 35×33, 16:7. Ook hier is met het Swastika-motief van Van der Meer weer een fraai probleem ontstaan. Jammer is, dat er nogal veel figuranten in voorkomen.

No. 2346. (loosten) Zwart 28-32, dan wit 40-34, 35-30, 29-23, 33-28!! 31:15 wint. Een goede bewerking van het opsluutmotief Volmaakt is zij echter niet, aangezien de randschijven, hoewel in deze ontleding noodig, gemist kunnen worden.

No. 2347. (Pelle) Zwart 10-15, dan wit 47-71, 27-21, 28:10, 29-24, 30-25 en 25:1. De manier, waarop de slagrichting van 25 naar 1 gevormd wordt, is heel goed ontworpen en uitgevoerd terwijl het verwijderen van schijf 14 evenens de moeite van het bestudeeren waard is. Zie ook no. 2328.

No. 2348. (Polman) Zwart 4-9, dan wit 41-37, 43-38, 35-30!, 27:18! en 30:6. Het bekende wegje, waarin de heer Polman specialist is.

No. 2349. (Luif) Zwart 33-38?, dan wit 44-40 (zw. 35:33 gedw., want op 38:36 volgt 40:18, 47-42 en 43:1 Een prachtig variant-probleem annex „meerslag-fraais“.

No. 2350. (Van Aart) Zwart 25-30, dan wit 27-21!!!, 48-42!!!, (37:48 gedw.), 46-41, 39-33, 33:2 en 2:5. Een keurig dwang- en variantprobleempje.

No. 2351. (Bosma) Zwart 28-33 dan wit 30-24 (19×30 gedw.), 40 34! (30:29 gedw.), 29-33!! (33:42 gedw.), 47:38 en 44:2. De heer Bosma demonstreert hier op overtuigende wijze, wat men feitelijk onder een dwang-probleem heeft te verstaan.

No. 2352. (Kleen) Zwart 22-28, dan wit 31-27, 24-19, 38-32, 15-10, 10:30, 49:7, 27-22 en 21:14 wint! Een aardig probleempje; van den heer Kleen zijn we echter andere dingen gewoon.

No. 2353. (Van Dam) Zwart 24-29, dan wit 44-40, 37-31, 32-28! (eerste motief), 28:39, 31:22 (tweede motief). Dit probleem wordt verbeterd nogmaals geplaatst, aangezien het neven-oplosbaar is.

No. 2354. (Mantel) Zwart 8—13, dan wit 24—19, 23—19, 28—22, 26:19 en 6:17 wint. Voor de bespreking van dit motief zie men o.m. nummer 2333.

No. 2355. (De Graag) Zwart 3—9, dan wit 34—30!, 50—44!!, 45—40!! Van dit motief ontvingen we nog niet veel goede bewerkingen.

No. 2356. (Kerkhof) Zwart 12—17, dan wit 34—29, 29—23, 47—41, 26:28, 20—14, 24—20, 20:9 en 15:4. Het typische is hier de loop van schijf 17, die tenslotte eindigt als het middel om het doel van wit (den slag 15:4) te kunnen bereiken.

Juli-nummer.

No. 2359. (De Graag) Zwart 18—22, dan wit 23—18, 32—27!!, 26:28, 17:10 en 25:1.

No. 2360. (Ritsema) Zwart 34—39, dan wit 37—31, 32—27, 27:20, (24:15 gedw.), 45:23, 35:13.

No. 2361. (Ritsema) Zwart 28—33, dan wit 20—14, 32—27!!, 14:12, 37:17 en 26:6.

Dit drietal bewerkingen van het waterval-motief verdienen nauwkeurige bestudeering. In no. 2359 staat het waterval-motief zonder verdere steun-schijven op 't bord, dus rein.

In no. 2360 is 24 weer een schijf, welke nu gedwongen wordt eerst 24:15 te slaan, aangezien dit 't sterkste tegenspel is. Ook nu komt 't motief zuiver op 't bord. In 2361 staat 't motief niet alleen, d.w.z. niet zonder steun-schijven, terwijl daarenboven het tweetal figuranten op 4 en 13 ontsierend werkt. De eerste twee bewerkingen zijn dus verreweg beste. De heer De Graag heeft er zelfs nog een naslag aan weten toe te voegen.

No. 2362. (Kleen) Zwart 50—45, dan wit 43—39, 38—33, 26—21, 21:1 en 1:4!! Een zeer origineel slot. Hoe zwart nu ook speelt wit wint steeds. Bijv. 28—33 dan wit 49:29, 48:37, 4—15 en 15:29. Een fraaie compositie.

No. 2363. (Bosma) Zwart 3—8, dan wit 19—13 (8:19 gedw.) 47—41, 29—24!!, 32:23, 35:2 wint! Systeem Bosma. De schijven dwarrelen door elkaar als sneeuwvlokken en geven toch een gaaf en rein geheel.

No. 2364. (Kliphuis) Zwart 26—31, dan wit 20—15, 17:10, 36—31, 39—34! en 25:14. Een zeer goede bewerking.

No. 2365. (Idzerda) Zwart 45—50, dan wit 37—31, 27—21, 34—29, 29—24 en 15:42. Een grappige eindstand. Voor een probleem-slot wel origineel gevonden.

No. 2366. (Pelle) Zwart 44—49, dan wit 24—20, 29—24, 27—21, 28:10 en 25:1. Zie bespreking der nummers 2328 en 2347.

No. 2367. (Mantel) Zwart 19—23, dan wit 33—28, 39—34, 44—39, 43—39, 46—41, 26—21, 27—22, 35:4 en 4:2. Voor Mantel moet het samenstellen van een probleem als dit een peul-schilletje zijn geweest.

No. 2368. (Haanstra) Zwart 6—22, dan wit 44—40, 47—41, 29—24, 25—20, 32—28, 34:23, 49:40, 48:30 en 50—44. Als bewerking (van het Linie-motief) heeft dit vraagstuk méér waarde dan no. 2339.

No. 2369. (Polman) Zwart 24—30—35, dan wit 37—31!, 25—20!! 20:18, 34:5 en 5:48 Een schitterende meerslag-constructie.

No. 2370. (Van Aart) Zwart 30—34, dan wit 37—31, 27—91, 43—39, 50—44, 48—43, 33:92!!, 23—19, 18:27!!, 22:4. Een zeer goede uitwerking van het thema: „dubbele hielslag”.

No. 2371. (Luif) Zwart 12—17, dan wit 27—21 en 26—21!! (Zw. 17:50 A), 32—28, 47—42!!, 25×34 (36:47 B), 38—33!! 49:40 en 34:5. Op A zw. 17:26 volgt 47—42, 25:34, 38—33 en 34:5. Op B zw. 35:44 volgt 49:40, 38—33 en 34:5. Een zeer mooi varianten-probleem, goed afgewerkt, zooals we van den heer Luif gewend zijn.

No. 2372. (Van Daalen) Zwart 13—19, dan wit 37—31, 29—23, 23—19, 47—41, 40—34 45:12 en 21:19. Op 38 moest nog een witte schijf staan.

No. 2373. (Metz) Zwart 45—50, dan wit 34—29, 23—18, 18:20 en 27—21. Voor een pasbeginners en daarbij zeer jeugdig probleem is dit vraagstuk wel een bijzonder resultaat. Drie motieven te verwerken in een stand van 9 tegen 9 is zeker wel opmerkelijk.

No. 2374. (Huizer) Zwart 15—10, dan wit 22—17 (11×22 gedw.), 42—38, 32—28, 41—37, 46:30 en 47—42. Van den heer Huizer ontvingen wij inmiddels reeds verschillende problemen, die aantoonen dat wij in hem binnen eenigen tijd een goed problemist zullen kunnen begroeten.

September-nummer.

No. 2376. (Boissinot) Zwart 18—22, dan wit 34—30, 33:24, 41—36, 5:25; de beste zet is nu voor zwart 22—11 (25:12), 11—2 (12—7 en 16:7), 6—11 (7:16), 13—18 (16—11), 18—23 (11—7), 23—28 (7—2), 28—23 (2—16), 33—39 (16—49).

No. 2377. (Vrijlandt) Zwart 1—6, dan wit 25—20, 48—25 (22—50 de beste), 25:17, 50—11; 16:7 (6—11), 7:16 (24—29), 16—11 (29—33), 11—7 (13—18), 7—1 (18—22), 1—6 (22—28), 36—31 (28—32), 6—39 (32—38), 39—48 wint! Een zeer aardig naspel.

No. 2378. (Haanstra) Zwart 1—6, dan wit 35—30, 33—28!! en 28:36!!

No. 2379. (Kliphuis) Zwart 31—36, dan wit 15—10, 38—32!! en 32:25!!! Deze bewerking verdient alle lof, evenals no. 2378; beide zijn even waardevol.

No. 2380. (Polman) Zwart 11—16, dan wit 39—33, 45:34!!, 37:10 en 25:25. Doordat de slag langer is, blijft meer constructie-ruimte over en kan de rondslag dus wel zonder hulp van dammen tot stand worden gebracht; zulks is bij 25:25 via 20, 19, 29 en 30 natuurlijk niet mogelijk.

No. 2381. (Mantel) Zwart 29—33, dan wit 17—12, 12:3, 9:23 en 35:22 wint!, Een fraaie bewerking van het „Pyramide-motief“.

No. 2382. (De Graag) Zwart 32—38, dan wit 44—39, 34—29!, 14—12 en 16—39 Het „Pyramide-motief“ met een witte topschijf! Een zeer merkwaardige uitkomst in deze afwikkeling.

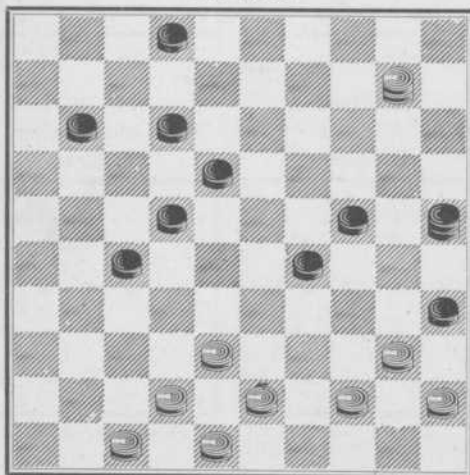
No. 2383 (Kleen) Zwart 34—40, dan wit 26—21, 32—28' 39—33, 33—28, 38:20 (zw. 49:15A), 35:4 en 4:15, A op zw. 49:47, dan wit 35:4, 48—42 en 4—15. Een goed verwerkte opsluiting.

No. 2384. (Cohen) Zwart 14:19, dan wit 31—27, 27:7, 28:8, 7:1 en 1:5. Het motief „Ham“ op fraai-economische wijze verwerkt.

No. 2385. (Bosma) Zwart 17—21, dan wit 47—41, 32—28, 27—22, 16:38 en 14:1. Aan Bosma is het wel toevertrouwd het systeem de Bree te behandelen.

No. 2386. (De Graag—Van Dam) Zwart 29—33, dan wit 40—35, waarna een onzuivere „Pyramide“ ontstaat, n.l. 28, 32, 33, en 37—39 Vervolgens wit 47—42 en 37—31, waarmede een onzuiver „Linie-motief“ ontstaat, n.l. 26—28 en 31—33, alsmede een der bekende „blokjes“ in de schijven-groep 27, 28, en 31, 32, Zwart slaat nu 25:43, wit daarna 31:11!!! Thans is een der bekende stellingen ontstaan, waarop vele problemen zijn gebaseerd, n.l. zwart

No. 2391.

32, 33, 43 en wit 28 en 49. Wit slaat nu (na zwart's 32:23 of 33:22) van 49 naar 7. Zwart 40:49. Wit nu 26—21 en 7—21! Hiermede ontstaat het vijfde motief, n.l. zwart dam 7 en schijf 8, wit dam 2. Wit eindigt met den rondslag 2:1. Een vraagstuk, waarin geen enkele schijf gemist kon worden. Schijf 35 is door den eersten zet daar beland, terwijl schijf 14 noodig is, om in den aanvangsstand doorslaan van de witte schijf op 28 te verhinderen.

No 2387. (Idzerda) Zwart 30—34?, dan wit 44—39, 36:11! (via 31, 9, 10, 39 en 28), Zwart 6:26 waarna het geestige V-motief ontstaat en zichzelf op origineele wijze „oplost“ door 38:49 en 49:27.

No. 2388. (Huizer) Zwart 20—25, dan wit 16—11, 11:22, 28:8, 27:16, 32:21 (49:32 de beste), 21—17 en 16:38. Een niet onaardige bewerking, waarvan de oplossing niet gemakkelijk te vinden is, Door de slagkeus raakt men hier gauw op een dwaalspoor, temeer daar de stand van het motief niets verraadt.

No. 2389. (Metz) Zwart 3—8, dan wit 23—19, 33—29, 31:22, 26—21, 35—30, 38:16, 16—11, 47—41 enz. wint. Een slagzet in optima forma! A la Bourquin!

No. 2390. (Visser) Zwart 34—39, dan wit 22—18, 16—11, 38—32 en 44:2. Een aardig meerslag-probleempje echter zonder bijzondere verdiensten. (Wordt vervolgd).

Opmerking.

De oplossingen van extra vraagstukken, n.l. de lokzetten van de heeren Plantinga, Kliphuis, alsmede de studie van den heer Swart, publiceerzen we in ons volgend nummer, aangezien ons daarvoor nu de ruimte ontbreekt. Om deze reden moet ditmaal ook een bespreking der vraagstukken van deze maand achterwege blijven. Een puntenlijst wordt ten spoedigste gepubliceerd.

* * *

Lokzet

van P. H. Idzerda, Rotterdam.

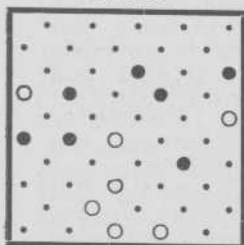
Zwart 2, 11, 18, 22, 24, 27, 29, 35, en een dam op 25. Wit 38, 40, 42—45, 47, 48 en een dam op 10.

Wit speelt en verlost zwart tot een foutieve voortzetting.

De oplossing van dit vraagstuk telt voor twee punten in onzen oplossers-wedstrijd.

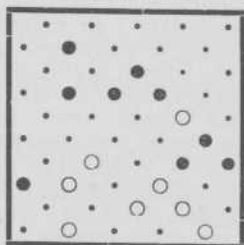
* * *

No. 2392
P. W. Kliphuis
Zwolle

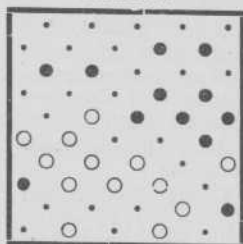
Zwart 13—18 ?

No. 2393
D. Bosma
Amsterdam

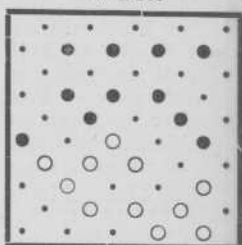
Zwart 34 40 ?

No. 2394
A. de Graag
Heusden

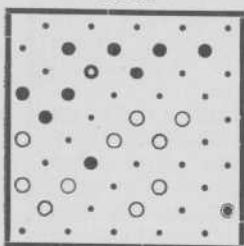
Zwart 12—17 ?

No. 2395
D. Kleen
Winkel

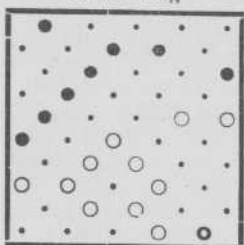
Zwart 18—23 ?

No. 2396
W. Haanstra
Goor

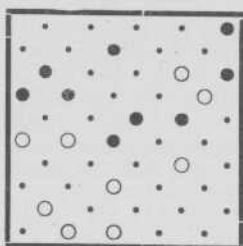
Zwart 21—27 ?

No. 2397
C. Th. Huizer
Den Haag

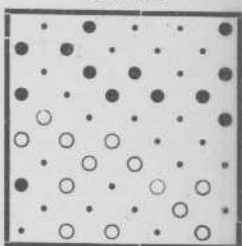
Zwart 12—18 ?

No. 2398
J. Metz
Amsterdam

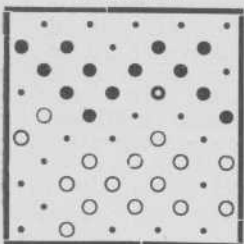
Zwart 24—29 ?

No. 2399
J. J. Kaan
Sluiskil

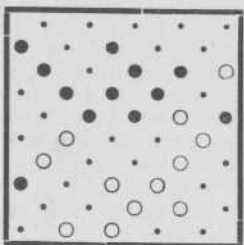
Zwart 19—24 ?

No. 2400
Geo van Dam
Wassenaar

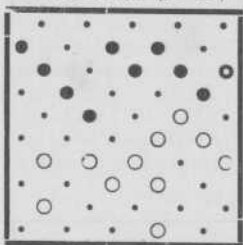
Zwart 11—16 ?

No. 2401
A. A. Polman
Almelo

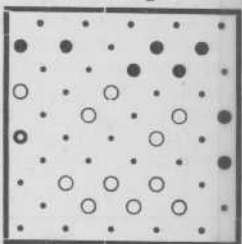
Zwart 23—28 ?

No. 2402
A. C. van Aart
Roosendaal (N.-B)

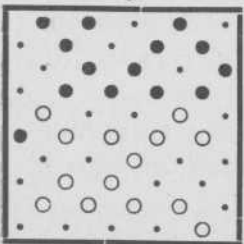
Zwart 20—25 ?

No. 2403
M. J. Kuipers
Groningen

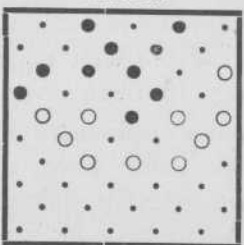
Zwart 14—19 ?

No. 2404
G. Mantel Jr.
Hengelo

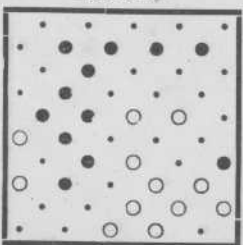
Zwart 20—25 ?

No. 2405
H. T. Luif
Haarlem

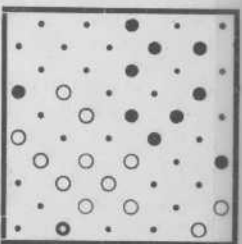
Zwart 9—14 ?

No. 2406
S. Pelle
Leerdam

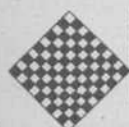

Zwart 7—11 ?

No. 2407
W. van Daalen
Haarlem

Zwart 47—36 ?

HET DAMSPEL

MAANDBLAD TER BEVORDERING VAN HET DAMSPEL

OFFICIEEL ORGAAN EN UITGAVE VAN
DEN NEDERLANDSCHEN DAMBOND

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: Binnenland f 3.—. Buitenland f 3.50 per jaar

Abonnementen kunnen met elk nummer ingaan, doch slechts eindigen 31 Dec.
Losse nummers 30 ct. Proefnummers steeds op aanvraag gratis verkrijgbaar

Verschijnt omstreeks den 15den van elke maand

Hoofdredacteur: J. FABRICIUS, Amsterdam, Gijbsbrecht van Aemstelstraat 23

Hoofdadministratie: J. W. v. DARTELEN, Heemstede
Postrekening No. 64007 Raadhuisstraat 1

- Nadruk zonder vermelding van bron is verboden -

OFFICIEEL GEDEELTE.

Abonnementsgeld 1930.

Den abonné's en persoonlijken leden van den Ned. Dambond wordt beleefd verzocht, het verschuldigde abonnementsgeld resp. bondscontributie ad f 3.— even vóór 1 Januari 1930 aan mij te willen overmaken.

Begin Januari gaan de kwitantien „in zee” en wordt dan over het bedrag plus f 0.20 incassokosten per post beschikt.

Ter besparing van kosten en arbeid zou ik echter gaarne zien, dat het bedrag vóór 1 Januari op mijn postrekening Nr. 64007 wordt bijgeschreven.

Bij voorbaat mijn hartelijken dank!

Hoofdadministrateur „Het Damspel”,

Heemstede, 27 November 1929.

J. W. VAN DARTELEN.

Nederlandsche Dambond.

Gisteren vergaderde het Bestuur van den Nederlandschen Dambond te Amsterdam.

Betreffende den wedstrijd om het wereld-kampioenschap tusschen Springer en Fabre werd de gevoerde correspondentie met den Franschen Dambond ter sprake gebracht.

Voorloopig zal de match niet plaats vinden, terwijl besloten werd tot publicatie in het Maandblad „Het Damspel” van die gevoerde correspondentie. De voorwedstrijden voor den meestertitel hebben plaats gehad, zoodat binnen een paar weken de eindwedstrijd zal kunnen

V. OVEN, HAAG - BEKERS - MEDAILLES
AANDELS - VLAGGEN - INSIGNES

beginnen. De wedstrijd om het Kampioenschap van Nederland 1930 zal gehouden worden in Maart van het volgende jaar. Een oproeping daarvoor verschijnt in het Maandblad bovengenoemd. De plaatsen, waar gespeeld zal worden, zullen nog nader bepaald worden.

Betreffende de competitie 1929/30 werden enkele moeilijkheden uit den weg geruimd, terwijl de samenstelling van de Noordelijke Arbitrage-commissie werd bekrachtigd.

De nieuwe Amsterdamsche Dambond wenscht zich met ingang van 1 Januari a.s. aan te sluiten bij den Nederlandschen Dambond en heeft daartoe zijn naam veranderd overeenkomstig het verlangen van het hoofdbestuur. Omdat ook enkele vereenigingen buiten Amsterdam in den nieuwen bond zijn opgenomen, is de naam in „Dambond Groot Amsterdam” veranderd. Voor het houden van plaatselijke- en bondswedstrijden zal samenwerking met den bestaanden Amsterdamschen Dambond plaats vinden. Met algeheele instemming van het Bestuur wordt tot de aansluiting besloten.

Bij de rondvraag werden nog enkele punten behandeld, die tot een levendige discussie leidden, waarop de vergadering door den voorzitter werd gesloten.

Den Haag, 25 Nov. 1929.

T. H. SCHOUTEN, 2e Secretaris.
Ieplaan 62, Den Haag.

Persoonlijk kampioenschap van Nederland 1930.

Het bondsbestuur bericht hiermede, dat de wedstrijd om het persoonlijk kampioenschap van Nederland 1930 zal gespeeld worden uiterlijk in de maand Maart 1930.

De inschrijving voor bevoegden is opengesteld tot 15 Januari 1930 bij ondergeteekende.

Vóór den aanvang der eerste partij moet door elken deelnemer f 10.— cautie gestort worden, welk bedrag ook vóór dien kan worden overgeschreven op mijn girorekening No. 155000. Het is niet uitgesloten, dat enkele ronden elders dan in Amsterdam worden vastgesteld.

November 1929.

W. H. LIEVE, 1e Secretaris,
Sophiastraat 18, Dordrecht.

Competitie 3e klasse.

De vereenigingen, die wenschen deel te nemen aan de 3e klasse competitie, gelieven daarvan vóór 25 Januari 1930 aan ondergeteekende mededeeling te doen.

November 1929.

W. H. LIEVE, 1e Secretaris,
Sophiastraat 18, Dordrecht.

Toegetreden vereenigingen.

De Friesche dambond, omvattende de vereenigingen te Leeuwarden, Sneek, Bergumerheide en Harlingen, is toegetreden tot onzen bond.

Ons hartelijk welkom. Gaarne hopen we, dat de aansluiting zoodanige propaganda door het spelen der competitie afwerpt, dat de bond zich spoedig zal uitbreiden. Onze medewerking wordt bij voorbaat toegezegd.

* * *

Verder zijn de vereenigingen Krommenie, Krommeniedijk, behorende tot het district „Noord-Holland benoorden het Y”, ook in onze gelederen getreden. Ook hier klinkt ons hartelijk welkom.

Evenals wij de toetreding van de vereeniging „Den Helder” toejuichen.

Per 1 Januari 1930 toegetreden als persoonlijk lid van den Nederlandschen Dambond: B. Slegtenhorst, Schutterstraat 5a, Leiden.

Bestuurswijzigingen, Clublokalen, Speelavonden.

Het Bestuur van den dambond Friesland is als volgt samengesteld: H. Doevendans, Voorz.; A. J. de Vries, Secr., 3e Woudstraat 17, Sneek; H. Wijbenga, Penningm., Bleekerstraat 52, Leeuwarden; J. Lamminga, 2e Voorz.; A. Stenekes, Comm.

LEEUWARDEN. Het bestuur der vereeniging is als volgt: A. Wijbenga, Voorz.; M. J. Westerdijk, Secr., Beetgumerstraat 24; H. Wijbenga, Penningm. Clublokaal Friesch Koffiehuis. Speelavond Dinsdag.

SNEEK. H. Doevendans, Voorz.; A. J. de Vries, Secr., 3e Woudstraat 17; E. de Wit, Penningm.; Competitieleider H. de Boer. Clublokaal Hotel Leeuwen. Speelavond Vrijdag.

BERGUMERHEIDE. S. Pietersma, Voorz.; A. Stenekes, Secr.; J. van der Woude, Penningm.

HARLINGEN. J. Lamminga, Voorz.; J. v. d. Spiegel, Secr.-Penningm.

KROMMENIE. J. Vilmer, Voorz.; C. Karstens, Secr., Kattepad 25; C. Mulder, Penningm., Vlusch 11; H. Reijne, 2e Voorz.; F. Bak, 2e Secr. Clublokaal „De Vriendschap”, Noorderhoofdstraat.

KROMMENIEDIJK. H. Brasser, Voorzitter; G. Brasser, Secretaris H. Schoute, Penningm. Clublokaal Café Krijgsman, Krommeniedijk 66.

AMERSFOORT. Secretaris der vereeniging is: Th. Rintel, Bergstr. 22.

AMSTERDAM. Secretaris van „Blijdenstein” is thans K. Ch. Pistor, Plaatijzerweg 78 (Noord). Het clublokaal is thans gevestigd in Café „Noord-Holland”, Buiksloterweg 240, terwijl Maandag clubavond wordt gehouden.

DEN HAAG. De heer W. C. J. Polman, secretaris van de damvereeniging „Mutua Delectatio”, zag zich door drukke werkzaamheden genoodzaakt als bestuurslid te bedanken. Het bestuur is thans als volgt samengesteld: A. Jacobs, Voorz.; J. J. Vermaas, Secr., Zonnebloemstraat 28; W. H. van Schalkwijk, Penningm.

HAARLEM. Penningmeester van de Haarlemsche Damclub is thans de heer P. G. M. Ottolini Sr., Klein Heiligland 68.

BINNENLAND.

Redacteur: W. H. LIEVE, Sophiastraat 18, Dordrecht.

Districtsbond Noord-Holland benoorden het IJ.

Het Bestuur van dezen bond is thans als volgt: B. Ris, Voorzitter, Wormerveer; J. N. Vredenburg, Secretaris, Heiligeweg 11, Krommenie; P. Beunder, Pennigmeester, Skagerak 11, Zaandam; G. Brasser en W. v. d. Kapelle, Commissarissen.

De Districtsbond omdat de vereenigingen: ZAANDAM, WORMERVEER, CASTRICUM, KROMMENIEDIJK en WORMER.

Het eerste succes is dus reeds, dat de districtsbond 2 nieuwe vereenigingen, n.l.: Krommeniedijk en Wormer tot den bond bracht.

Ongetwijfeld zal dit energiek bestuur het damleven rondom de Zaanstreek krachtig doen opbloeien.

Uit de geschiedenis van het Damspel.

Een ons tot dusverre totaal onbekend damboek komt voor in een dit jaar verschenen catalogus van de firma Bernard Quaritch Ltd. te Londen. De titel luidt:

Het Nieuw haeghsche Dambort, gepractiseert door de Heer C. D. M. Zeel. Met afbeelding van een bord met 245 ruiten op de titelpagina.

In 's-Gravenhage, Gedrukt by Gerrit Rammazeyn, 1681.

De drukker is bekend als werkzaam in dien tijd, het boek zelf komt echter in geen enkele bibliografie voor en bevindt zich in geen der groote Hollandsche bibliotheken.

Het is duidelijk, dat het boek een fantasie-damspel behandelt, maar het zou interessant kunnen zijn wegens een mogelijke referentie aan het gewone damspel van dien tijd. Het is n.l. niet mogelijk te zeggen welk damspel eigenlijk in Holland gespeeld werd voor de intrede van het Poolsche spel.

Mocht iemand het bestaan van een exemplaar van dit boek in Holland bekend zijn, zoo houden wij ons voor inlichtingen aanbevolen.

* * *

Van den heer G. Bakker Wzn. te Haarlem, onzen lezers van vroeger bekend door zijn onderzoekingen omtrent de geschiedenis van het damspel, ontvingen wij het volgende uittreksel uit: „Simon Witgeest Natuurlijk Toverboek 1684, bladz. 415, Amsterdam.

VAN HET DAMMEN EN SCHAECKSPEL.

Dat de Speelen syn speelen van konst en syn voortgebracht door Mathematische inventie, sulcks blyckt aen de ordonnatie, dispositie en beweginge van alle haare deelen die gestelt worden op een vierkant welkers syde verdeelt syn in gelyke deelen, maeckende 't saamen 64 kleyne 4hoeken, aan alle syde gelyk; en voor telkonstige Regelen kan men vinden, alle moogelyke fatsoenen om dit spel aen te rechten, het sy dat men heeft alle de stucken of alleenlyk een deel der selver, ja selfs gevonden hebbende de behoorlyke toestellingen kan men ontdecke welck daer van het beste sy om te winnen, schoon dat het selve sy van oneyndelyke arbeit, en dat in dit spel, gelyk in alle andere speelen, de Geest, de Memorie, de Imaginatie, de Oeffening, de Genegentheyt meer doen als de Regels, vele hebben van deze materiën geschreven, en hebben onlangs gehoord, dat er een nieuw Tractaat wert uytgegeven van het Dammen om te betoonen een seecker middel om onfeylbaar altydt te winnen, en als dan het spel is aangeleyt tot een seker eynde te komen. Om hier toe te raken is veel tyds van nooden, en ook na het eynde van alles, de reflexien die men volgens de regels practificeert met verdoenen der Geest meer, als dat sy die soude vermaaken, soo daer questie waaren eenige trek van Arithmetica te vertoonen belangende, het Dammen, ick soude liever willen doen blycken hoe dat men de multiplicatie en de dicisio mach afvaardigen soowel in 't geheel als gebroocken.

Door hulp van twee liniale gevoegt in forma van een winkelhaak de kleine vierkanten van 't spel, of wel na de inventie van Neperus die in syn Rabdologie de selve operatie leert practiceeren dat in het

Dammen en in 't schaekspel door geheele getallen kan worden gehandelt. Van deze raddologie is een soort van Arithmetica, om alles watter de Rekenen is af te vaardigen alleen door Additio en Supstractio siet Adriaens Vlack, Saul Herbert, A. D. Metius, Mardele en meer anderen.

In aansluiting hierop zond de heer Bakker ons nog de volgende mededeeling.

Op de Universiteits-Bibliotheek te Amsterdam is een uit het Engelsch in het Hollandsch vertaald boek van John Napier aanwezig, dateerend van 1626 en getiteld: „Eerste deel der Nieuwe Telkonst“; vertaler is Adrianum Vlack.

In dit boek zien wij een aantal steeds grooter wordende vierkanten, die door vakjes zijn ingedeeld en welke vakjes met cijfers of ook wel gedeeltelijk met schijfjes bezet zijn.

Zoo ontmoeten wij o.a. het vierkant met 64, dat met 100 en ten laatste ook nog dat met 144 vakjes.

Hieruit, als ook uit andere zaken, die in het boek voorkomen en uit het feit dat Witgeest den damspeler verwijst naar bovengenoemd werk, zouden wij haast besluiten, dat Napier de eerste is geweest die het Dambord vergroot heeft.

Ofschoon wij niet weten of Napier het damspel beoefende, blijft dan toch over dat hij de eerste is geweest, die anderen op de gedachte gebracht heeft om damborden met 100 en 144 ruiten te maken.

* *

Onze medewerker, die de geschiedenis van het damspel behandelt, teekent bij de inzendingen van den heer Bakker het volgende aan:

Het Natuurlijk Toverboek van Witgeest bevat goocheltoeren, trucs, natuurkundige aardigheden etc. en eveneens een beschrijving van het levende damspel, die echter geen nadere aanduiding geeft van de juiste regels van het oud-Hollandsche damspel, welke nog steeds onbekend zijn.

Deze beschrijving van het levende damspel heeft het boek een plaats verschaft in Engelsche- en Amerikaansche damspel-bibliographiën.

Er bestaan een groot aantal drukken van dit werk, die sterk varieren. Het exemplaar in het Britsche Museum bevat slechts de beschrijving van het levende damspel zonder meer, maar de mogelijkheid lag voor de hand, dat een of meer andere drukken een verdere uitwijding over het damspel konden bevatten.

De heer Bakker was indertijd zoo bereidwillig dit te Amsterdam te onderzoeken en met succes.

Door een zekere luiheid onzerzijds is zijn vondst — hoewel reeds zeer lang in ons bezit — onbenut gebleven, maar gelukkig heeft hij een sneller onthaal gevonden bij onzen energieken secretaris.

Adriaan Vlack is een oud-Hollandsche rekenmeester, die in 1628 een logarithmentafel uitgaf.

Napier was een Schotsch wiskundige, die in 1612 de logarithmen uitvond en zich o.a. in dit verband bediende van geruite diagrammen, welke echter geen enkel verband met het damspel hebben; het verband dat Witgeest legt tusschen het damspel en de uitvinding van Napier is o.i. slechts een quasi-geleerde onzakelijke uitwijding, waarin de goochelaar Witgeest uiteraard gaarne zwelgt.

Wat Witgeest over het damspel zelf schrijft is buitengewoon belangwekkend en belooft de moeite van het zoeken ten volle.

RED.

* *

Het nieuwe damboek van B. Springer

„HOE IK WERELDKAMPIOEN WERD”

wordt U franco toegezonden na inzending van f 1.60 door A. HAGENAARS, Korte Kade 76 e, Rotterdam. Giro Nr. 3810 of postwissel. (Ingezonden mededeeling.)

LEEUWARDEN. De heer W. C. J. Polman te Den Haag gaf in de damvereeniging een simultaan-seance aan 30 borden. Resultaat + 21, = 6, — 3. Een mooi resultaat.

Na afloop had de simultaan-speler een fraaie portefeuille als herinnering in ontvangst te nemen.

* * *

SNEEK. De wedstrijden om het persoonlijk kampioenschap van Sneek zijn beëindigd.

In de 1e klasse werd de heer H. Doevendans met het maximum aantal punten kampioen. Onze gelukwenschen met dit fraaie — en zeldzame — succes. Den 2en prijs verwierf de heer Tj. Kampman.

In de 2e klasse werd de heer J. Buma kampioen, terwijl voor de 3e klasse de heer K. Krot op den titel beslag legde.

Massakamp Amsterdam—Haarlem.

Op Zondag 20 October j.l. vond te Amsterdam in „Beko” de jaarl. massakamp plaats tusschen de Amsterdamsche Damvereeniging „Gezellig Samen zijn” en de „Haarlemsche Damclub”.

Traditioneel werd deze massakamp ook dit keer wederom door de Amsterdammers gewonnen en wel met flinke cijfers.

Het verdient opmerking dat alle drie de Amsterdamsche meesters een nederlaag boekten.

De gedetailleerde uitslag luidt:

„Gezellig Samen zijn”		„Haarl. Damclub”
1. W. Rustenburg	0—2	J. B. Sluiter Jr.
2. J. H. Vos	0—2	F. A. Berkemeier
3. P. Beers	2—0	J. Poppen
4. B. Ris	2—0	J. W. van Dartelen
5. C. J. Lochtenberg	0—2	H. Greeuw
6. W. J. Teunisse	2—0	P. G. van Engelen
7. J. J. Kwaad	2—0	K. Leibbrandt
8. G. Smit	2—0	J. V. van Waard
9. F. Dropvat	2—0	P. Mollema
10. E. Hubelmeijer	0—2	R. Hartgerink
11. J. van Kralingen	2—0	B. Dukel
12. W. J. Kok	2—0	J. Merts
13. W. Keller	1—1	G. A. Ottolini Jr.
14. P. J. den Os	1—1	J. Wielenga
15. F. W. Hamburger	2—0	P. G. M. Ottolini Sr.
16. P. J. v. d. Velde	1—1	J. Balk
17. J. J. Stoute	2—0	W. Bosman
18. F. Frankenhuizen	0—2	H. van Lunenburg Jr.
19. F. Ferwisga	2—0	W. J. A. Matla
20. P. Josso	0—2	J. H. Reedijk
21. J. Rendering	0—2	J. Otter
22. R. Ouwerkerk	2—0	Jac. Fr. van Garderen
23. P. Geverts	2—0	Th. Wesselman
24. H. Baljet	2—0	J. Winkel

Totaal 31—17

Sedert de instelling dezer jaarlijksche massakampen (1924) heeft „Gezellig Samen zijn” thans 5 maal gewonnen, terwijl de Haarlemmers alleen den eersten keer wisten te winnen.

Verleden jaar wonnen de Amsterdammers definitief den wisselprijs. De nieuwe wisselprijs (een zilveren lauwerkrans) gaat dus voor een jaar in het bezit van „Gezellig Samen zijn” over.

H. STOBBE †

De vereeniging „Gezellig Samen zijn” te Amsterdam leed een zwaar verlies door het plotseling overlijden op 19 Oct. l.l., van den Heer

H. STOBBE, in den leeftijd van slechts 25 jaar,

tengevolge van een noodlottig ongeval. Als sympathiek en werkzaam lid en bekwaam speler stond hij in de vereeniging hoog aangeschreven. Zijn nagedachtenis zal bij alle leden van „Gezellig Samen zijn” in hooge eere blijven.

Hij ruste in vrede.

BUITENLAND.

Redacteur: G. L. GORTMANS, 30 Paramariboplein, Amsterdam.

Een nieuwe match tusschen Fabre en De Jongh eindigde weder gelijk, ieder een partij gewonnen en twee remises. De Jongh deelt ons mede, dat hij Fabre's winstpartij voor „Het Damspel” wil analyseeren, daar deze zeer mooi was.

* * *

De ook aan onzen lezers bekende problemist H. O. Robinson is benoemd tot President van den Engelschen Dambond. Gepensionneerd na een werkzaam leven als ingenieur in Britsch-Indië heeft hij thans tijd zich geheel aan zijn vele liefhebberijen te wijden, waaronder gelukkig het damspel een voorname plaats inneemt. En met zijn immer frisschen geest zal hij ongetwijfeld de doodsche Engelsche organisatie bezieling weten te geven.

* * *

„Le jeu de dames” van October j.l. deelt mede, dat de Nederlandsche Dambond zijn goedkeuring voor de match Springer—Fabre om den titel van wereldkampioen heeft geweigerd. *)

Aan deze mededeeling voegt het blad toe, dat deze mogelijkheid is voorzien in de bijeenkomst van het Bestuur van den Franschen Dambond, die op 19 September j.l. te Parijs is gehouden en waar aanwezig waren de heeren Guillou, president, Sonier, algemeen secretaris en Bonnard, penningmeester, alsmede Marius Fabre, wereldkampioen (?).

De leden van het Bestuur waren het er over eens, dat in dergelijk geval, als onvermijdelijk was te beschouwen, het verbreken van de officiële betrekkingen tusschen de twee bonden.

*) Deze mededeeling wordt later gecorrigeerd door de vermelding dat de Nederlandsche Dambond een goedkeuring onder voorwaarden heeft verleend.

HET ENGELSCH SPEL.

(VERVOLG)

Ditmaal zal ik eenige merkwaardige dingen mededeelen over het Engelsche spel als wedstrijdspel. Men zie hierin niet een critische beschouwing, doch slechts de weergave van zaken die mij als „Poolsch” dammer troffen en dit de lezers vermoedelijk ook zullen doen.

De Engelsche partij onderscheidt zich van de Poolsche, doordat er reeds in twee of drie zetten, uit een analytisch oogpunt, „leven" in zit. Het kleinere bord, het niet achteruit mogen slaan, werken er toe mee, dat beide partijen elkaar onmiddellijk in het vaarwater zitten en een uitsluitend strategisch spel van zetten met een verborgen bedoeling weinig voorkomt. Dit merkwaardige karakter maakt het Engelsche spel voor theoretici een ideaal. De theorie der openingen is enorm uitgebreid. Alle bekende openingen zijn met varianten en ondervarianten tot en met het eindspel (!) uitgewerkt. En een groot aantal analytici brengt iederen dag nog nieuwe varianten. Als „leek" zou men soms den indruk krijgen, dat men bezig is den aanvangsstand tot in de kleinste ondervarianten uit te werken, zoodat er nooit een partij gespeeld zou kunnen worden, die niet tot den laatsten zet in de theorie voorkomt. Vroeger, in de dagen van „Go-as-you-please", zooals de Engelschen het noemen, specialiseerde iemand zich op een bepaalde opening en paste deze in al zijn partijen toe. Om dit te voorkomen en meer „origineel" spel te krijgen heeft men de „two-move-restriction" ingevoerd: door een kaart te trekken of met behulp van een roulette worden zwart's en wit's eerste zet vastgesteld. (Deze zetten gelden voor twee partijen). Op die manier krijgt men 43 speelbare (eenige zeer zwakke zijn uitgeschakeld) openingen. De minder ervaren speler komt hierdoor spoedig op onbekend terrein, voor den sterkeren speler maakt het de zaak slechts moeilijker, hij dient „alwetend" te zijn. De bestaande theorie is natuurlijk niet onfeilbaar; steeds worden in de bestaande varianten verbeteringen ontdekt. Dergelijke „cooks" worden door den vinder zorgvuldig geheim gehouden en bij de eerste gelegenheid in een wedstrijd toegepast, waarbij de kans van slagen door het element der verrassing natuurlijk vergroot wordt.

Wanneer men een toernooiboek doorbladert leest men soms merkwaardige dingen. Zoo komt het vaak voor, dat bij den laatsten zet van een partij laconiek vermeld wordt: „Deze partij werd reeds jaren geleden gespeeld door A. en X. en is sindsdien vele malen in belangrijke wedstrijden herhaald". Of nog sterker. Zooals ik reeds vertelde speelt men altijd 2 partijen op 1 opening; de speler die de eerste partij wit had speelt in de tweede zwart. Meermalen heb ik gezien, dat bij de eerste partij vermeld stond: „Geheel welbekend, gepubliceerd spel". Terwijl inplaats van de tweede partij vermeld werd: „Deze partij was een nauwkeurige herhaling van de vorige".

R. C. K.

PARTIJ-ANALYSES.

Redacteur: W. C. J. POLMAN, Rijswijksheweg 498, Den Haag.

De openingen in theorie en practijk.

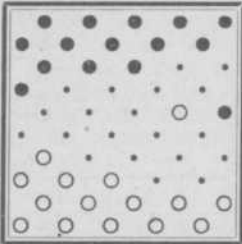
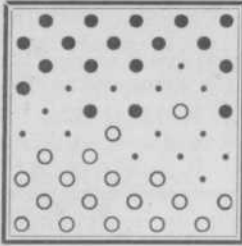
STUDIES IN DE FRANSCHEN OPENING.

DE NIEUWE VARIANT VAN DAMME.

Wij spelen van uit den beginstand: 1. 34-30, 20-25; 2. 30-24, 19:30; 3. 35:24, 18-23; 4. 33-28, 14-19! Deze zet moet, volgens Damme, een belangrijke versterking voor zwart beteekenen. De oude theorie geeft 12-18 aan.

5. 40-35, 19:30; 6. 35:24, 17-22. (Zie diagram). Dit is de tweede zet waarop Damme's nieuwe theorie steunt. Aanvankelijk meende Damme dat wit nu gedwongen is tot 28:17, omdat z.i. op 28:19 zwart zou kunnen

Stand na 6. —, 17—22.

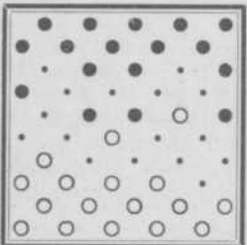
vervolgen met 22—28, 32: 23, 13—18 met winst van de witte stukken op 19, 23 en 24. Ware dit juist dan zou zulks natuurlijk schijfwinst voor zwart beteekenen. Op 13—18 kan wit echter 24—20, 15:13, 39—33, 18:29 en 33:24 spelen en het is ons tot nu toe niet gelukt in deze positie voor zwart een voortzetting te vinden die tot beslissend voordeel leidt. Wegens de belangrijkheid van deze positie geven wij ze op diagram. Volledigheidshalve deelen wij nog mede dat Springer en Bonnard dezen stand eveneens voor wit niet minderwaardig achten. Misschien slaagt een onzer lezers er echter in het tegendeel aan te toonen, in welk geval wij hiermede natuurlijk gaarne in kennis worden gesteld. Dit zou inderdaad een belangrijke stap voorwaarts beteekenen.

Wanneer echter het tegendeel komt vast te staan, n.l. dat wit in bovenstaande positie gelijk spel heeft, dan valt hiermede feitelijk Damme's theorie.

Ook in zijn verdere, overigens buitengewoon interessante beschouwingen meenen wij een onjuistheid ontdekt te hebben. *)

Wij vervolgen thans, uitgaande van den eersten diagramstand, met 7. 28:17, 11:22; 8. 32—28, 22:33. Tegen dezen zet hebben Springer en Bonnard eveneens bezwaren. Zij geven de voorkeur aan

Stand na 8. 32—28.

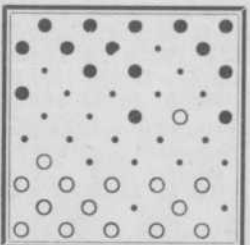
23:32, 37:17, 12:21, waarna wit als beste voortzetting moet spelen 39—34, (b.v. 39—33 leidt tot schijfverlies!) waarna zwart door 10—14, 44—39, 14—20, 45—40, 20:29, 34:23 wit een vooruitgedwongen stuk op 23 bezorgt, dat o.i., zoo het te verdedigen blijkt een voordeeltje voor wit belooft, doch daartegenover voortdurende zorg vereischt.

Springer en Bonnard zijn echter van meening dat deze voorpost voor wit nadeelig is.

Wij vervolgen thans in nevenstaande positie wederom met: 8 —, 22:33, 9. 39:19, 9—14;

10. 43—39, 14:23; 11. 45—40. In het steeds interessante tijdschrift „Le Jeu de Dames” merkt Bonnard bij dezen zet, die o.m. gespeeld werd in Amsterdam 1928 door Rustenburg tegen B elard, op dat misschien 39—34 op 10—14 gevolgd door 44—40 de voorkeur verdient. Ook na 11. 45—40 acht Bonnard het witte stuk op 24 voldoende te verdedigen. Wel een zeer belangrijk verschil in standtaxatie.

Stand na 11. 45—40.

Springer en Bonnard achten wit's spel minstens gelijkwaardig aan dat van zwart, terwijl o.a. Damme en Keller meenen dat wit beslissend nadeel heeft.

De volgende maand zullen wij deze belangrijke positie nader onderzoeken. De stand is het ten volle waard want hij bevat o.m. een door Damme ontdekte spelgang die aan zwart na 33 zetten winst oplevert. Een schitterende variant die bewijst hoeveel schoons er in ons spel verborgen is.

(Wordt vervolgd).

W. C. J. P.

*) Deze beschouwingen werden gepubliceerd in „De Telegraaf”.

Partij No 438 gespeeld te Amsterdam in 1928 tusschen H. de Jongh (wit) en J. H. Vos (zwart).

1. 33-28, 18-23; 2. 39-33, 12-18; 3. 31-27, 17-21; 4. 37-31, 21-26; 5. 44-39, 26-37; 6. 42-31, 7-12; 7. 41-37, 12-17; 8. 47-42, 2-7; 9. 46-41, 7-12; 10. 50-44, 20-24.

(Van deze zettenreeks zullen wij thans weinig zeggen, daar het in ons voornemen ligt de Hollandsche opening binnenkort uitvoerig te behandelen. Wij willen alleen opmerken dat onmiddellijk 1-7 de voorkeur verdient.)

11. 27-22, 18-27; 12. 31-22, 1-7; 13. 36-31.

(Springer geeft de voorkeur aan 33-29 gevolgd door 43-38.)

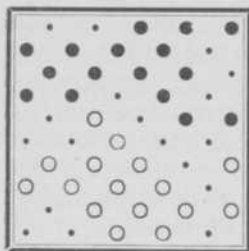
13. —, 14-20.

(16-21 is absoluut fout. Wij zullen dit later in onze artikelenreeks betreffende de openingen aantonen)

14. 41-36, 10-14; 15. 34-29, 23-34; 16. 40-29, 20-25; 17. 29-20, 15-24.

(Zie diagram. Een belangwekkende positie.

Stand na 17 zetten.

Sommigen geven aan het zwarte, doch de meesten aan het witte spel de voorkeur. In ieder geval geven deze standen interessant en kansrijk spel.)

18. 44-40, 5-10; 19. 40-34, 24-30

(Naast dezen zet komt 14-20 in aan-

merking. De zetten 16-21 en 10-15 leiden snel tot verlies. Op 14-20 kan volgen 34-30, 25-34 39-30, 19-23. (Er dreigde 33-29, 28-39 enz. Op 20-25 volgt damzet door 31-27, 45-40, 33-29, 28-39) 30-19, 23-14, 43-39. Springer acht zwart's positie nu niet ongunstig, doch wij geven met de Jongh aan het witte spel de voorkeur.)

20. 35-24, 19-30; 21. 34-29, 30-35; 22. 29-23.

(Wit heeft thans belangrijk voordeel, hetgeen echter nog geen gewonnen partij beteekent.)

22. —, 25-30; 23. 45-40, 35-44; 24. 39-50, 30-35; 25. 49-44, 14-20; 26. 43-39, 20-25; 27. 39-34, 10-15; 28. 23-19.

(Wit besluit den stand te vereenvoudigen. Inplaats van den tekstzet gaf 33-29 riskant doch zeer kansrijk spel. Een speler als Damme zou dezen zet mogelijk wel gespeeld hebben.)

194

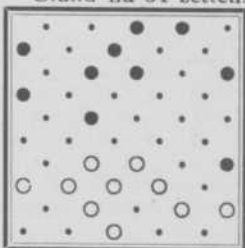
28. —, 13-24; 29. 34-30, 25-34; 30. 22-18, 12-23; 31. 28-39, 7-12. 32. 50-45, 17-21.

Dat is toch wit in de kaart spelen! Het zwarte centrum is alreeds verre van krachtig.)

33. 31-26, 9-13; 34. 26-17, 11-22.

(Hiermede teekent zwart feitelijk zijn doodvonnis. Aan- gewezen was 12-21. De wijze waarop de Jongh het thans verkregen voordeel in winst weet om te zetten is buitenge- woon fraai!)

Stand na 34 zetten.

35. 37-31, 6-11; 36. 45-40, 12-18; 37. 32-27, 11-17; 38. 38-32.

(Belet 17-21 wegens 31-26 enz.)

38. —, 4-9; 39. 40-34, 9-14; 40. 48-43, 14-19; 41. 43-38.

(Verhindert 19-23 wegens 34-30 en 33-28 met schijfwinst.)

41. —, 3-9; 42. 32-28, 19-24; 43. 42-37, 9-14; 44. 37-32, 14-19; 42. 31-26.

(Precies op tijd!)

45. —, 22-31; 46. 36-27, 16-21.

(Op 8-12 zou 27-22; 18-27, 32-21, 16-27, 28-23, 19-28, 33-11 volgen.)

47. 27-16, 18-23; 48. 34-30, 8-12; 49. 30-25, 13-18; 50. 44-40, 35-44; 51. 39-50, 23-29; 52. 25-20!!

(Gewonnen.)

Deze partij is door de Jongh schitterend gespeeld.

Partij No. 439 gespeeld te Amsterdam in 1928 tusschen B. Springer (wit) en A. B elard (zwart).

1. 32-28, 18-23; 2. 33-29, 23-32; 3. 37-28, 19-24; 4. 39-33, 14-19; 5. 41-37, 20-25; 6. 29-20, 25-14; 7. 46-41, 12-18; 8. 44-39, 7-12; 9. 50-44, 19-23; 10. 28-19, 14-23; 11. 37-32, 10-14; 12. 41-37, 14-19; 13. 35-30, 5-10; 14. 30-25, 10-14; 15. 34-29.

(Deze afruil heett Springer in vele partijen met gunstig gevolg toegepast.)

15. —, 23-34; 16. 40-29, 1-7; 17. 44-40, 19-23.

(Bonnard speelde in dezen stand tegen Springer 18-23. Springer acht 17-22 zwart's sterkste antwoord.)

18. 40—35, 23:34; 19. 39:30, 13—19.
(18—23 verdient de voorkeur.)

20. 32—28, 17—21; 21. 37—32, 21—26; 22
42—37, 8—13; 23. 47—42, 11—17; 24. 43—39,
7—11; 25. 39—34, 2—8.

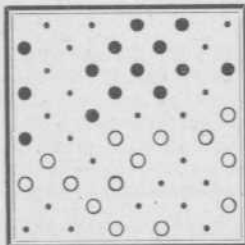
(Zwart speelt erg tam en laat wit rustig zijn
stelling op bijna volmaakte wijze voltooiën.
26. 34—29.

(Het ziet er nu voor zwart dreigend, doch
niet hopeloos uit. Indien men de mindere
stelling heeft volgen echter licht meer zwakke
zetten).

26. ———, 17—22; 27. 28:17, 11:22.

(Nu was 12:21 aangewezen, waarna van
zwart's stand nog wel wat te maken is.
Springer gaf aan, dat hij dan met 30—24,
19:30, 35:24 het betere spel zou behouden
hebben.)

Stand na 28. 32—82.

28. 32—28!, 12—17.
(4—10 geeft een
veel betere ver-
dediging.)

29. 37—32, 26:37;
30. 42:31, 6—11

(Nog verdient
4—10 de voorkeur,
ofschoon zwart na
30—24, 19:30, 35:24
vrijwel verloren is.

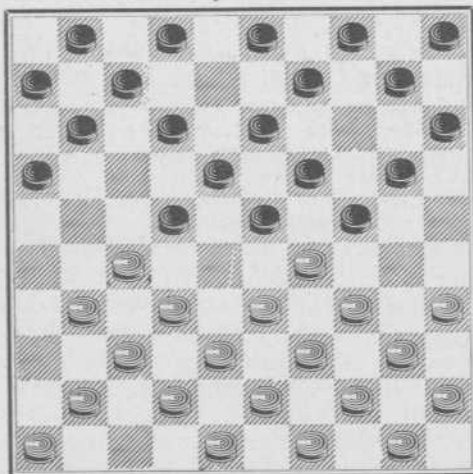
31. 32—27.

(Met dubbele dreiging!! 1e 27—21, 17:37,
28:6 en 2e 29—23, 18:29, 27:18 enz. met dam).

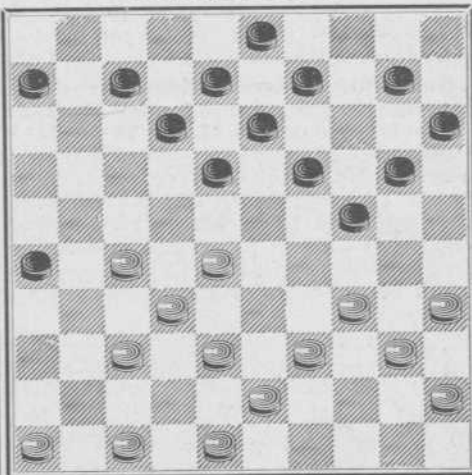
31. ———, 18—23; 32. 29:18, 4—10.

(Eindelijk wordt 4—10 gespeeld doch nu
deugt de zet niet. Er restte zwart niet anders
dan 8—12, waarna hij een stuk minder heeft
en positienadeel.)

PARTIJSTAND 44

PARTIJSTAND 45

De nummering van de partijstanden geschiedt van nu af, op verzoek van eenige
lezers, op de meer gebruikelijke wijze.

33. 18—12!!

(Gewonnen.)

Een krachtig slot.

Oplossing partijstand XLII.

Stand: zwart 2—4, 6, 8—13, 16, 18—21,
23—26.

Wit 27, 28, 31—40, 43—49.

Wit speelt 27—22, 18:27, 31:22.

Op 11—17, 22:11, 16:7 volgt 37—31 enz.

Op 2—7 volgt 22—18 enz. gevolgd door
34—30.

Op 13—18, 22:13, 9:18 speelt wit 28—22
en vervolgens 34—30.

Tenslotte op 12—18, schijnbaar zwart's
sterkste voortzetting, wint wit door 47—41,
18:27, 37—31, 26:37, 34—30, 25:34, 40:18,
13:22, 28:26, 37:28, 33:31 een stuk.

Een stand waarvan velen iets kunnen
leeren!

In het samenstellen van dergelijke natuur-
lijke standen is Fabre een specialiteit.

Oplossing partijstand XLIII.

Stand: zwart 12—17, 20, 24, 25.

Wit 26—29, 32, 33, 38, 45, 50.

Op 24—30 had wit schijfwinst kunnen
forceeren door 27—21! 16:27, 32:21, 30—35
(gedwongen) 45—40, 35:44, 50:39, 13—18
(heeft niet anders; op 25—30 zou 29—24 en
28—23 volgen) 21—16! en zwart moet steeds
een stuk verliezen.

No. 44 ontvingen wij door bemiddeling van den heer L. de Haan te Delft en is afkomstig van den heer L. Valster te De Lier.

De stand ontstaat na de volgende opening: 1. 33—29, 19—23; 2. 38—33, 14—19; 3. 42—38, 19—24; 4. 47—42, 13—19; 5. 31—27, 8—13; 6. 36—31, 17—22. De waarde van deze zetten, waarover heel wat te zeggen zou zijn, blijft thans buiten bespreking.

Wit kan nu een combinatie uitvoeren. Welke?

De stand is bestemd voor de minder sterke spelers.

Voor onze sterke hoofdklassers is No. 45 bestemd.

Deze positie is voorgekomen in een partij tusschen Bonnard en Bèlard en van zoo fraaie afwikkeling dat ze o.i. hoewel reeds eerder in „De Telegraaf” gepubliceerd zijnde, in dit tijdschrift niet mag ontbreken. Bonnard speelde 34—30, zwart antwoordde met 20—25, waarna wit op schitterende wijze won.

Oplossingen in het volgende nummer.

PROBLEMATIEK.

Redacteur: GEO VAN DAM, Huize „Zonnestrallen”, Deylerweg 3, Wassenaar bij Den Haag.

Alle brieven, deze rubriek betreffende, gelieve men te zenden aan bovenstaand adres. Zij, die antwoord per brief wenschen, gelieve daartoe postzegel bij te voegen.

Oplossingen.

Lok-Lokzet van P. W. Kliphuis (Mei-No.) Wit speelt als lokzet 39—33! Zwart meent nu met 29—34 wit te dwingen tot 49—43 en daarna met 34—39, 23—29, 17—22 (27:18), 24—30, en 12—17!! altijd een winnenden damzet te kunnen doen, n.l. of door 17—21, 8 of 7—12, of door 17—22 op 31 of 32—27. Wit speelt nu echter heel verrassend 26—21! 47—41 en 32×41 met een schijfwinst. Het afwisselend positie- en combinatiespel is bijzonder mooi. Jammer is echter dat de eind-combinatie waarmee wit voordeel behaalt, niet wat meer élatant is. Het zou van 't geheel een pracht „lok-lok” gemaakt hebben.

Lok-Lokzet van A. Plantinga. (Juli-no.) Wit speelt 38—33 als lokzet, zwart verlokke wit uit te lokken met 12—18 tot het nemen van den damzet door 47—41, 45—40! en 34:5, waarna zwart denkt te kunnen winnen met 15—20, 4—9, 27—31, 22—28, 31—26 en 16:49. Wit heeft dit alles echter vóóruit berekend en tevens voorzien, dat de laatste klap voor hem overblijft, waarmede zijn zwarte partner juist knock-out gaat, n.l. door 35—30!, 39—34 (49—? gedw. wegens de dreiging met 34—30 en 40—35), 48—43, 34—30, 40—35, en 35:44 wint op tempo! Sommige oplossters gaven in plaats van 35—30, direct 39—34 als eersten zet aan bij wit's slot-combinatie, maar dan is van winst geen sprake, daar zwart dan antwoordt met 24—29 en 49—16, waarna wit minstens 2 schijven verliest. Op 23—18 n.l. 16—7, 7:16 en daarna 45—50, 50—45 enz. Op 23—19 dito. Op 40—34 of 44—39, heeft zwart wat moeilijker spel, maar kan toch best remise houden.

Wat de lok-lok zelf betreft deze is qua constructie heel goed, behalve de fout, dat de slagen wat al te veel in de positie bloot liggen, waardoor dus de lokzetten gemakkelijk te vinden zijn.

Stuñe van S. Swart. (September-no.) Wit speelt 48—42, dreigend met 33—28. Zwart heeft nu twee voortzettingen 14—20 en 3—9. Op 3—9 volgt wit 37—31, zwart dwingende tot 7—11. Wit daarna 33—28, 38:20, 31:22, 26—21, 36—31 en 43—12!!

Speelt zwart echter 14—20 dan is het minder gemakkelijk. Wit antwoordt ook nu weer 37—31, zwart forceerend tot 7—11, want op 6—11 volgt 41—37 met de dreiging 26—21 en 33—29. Wit 33—28 en 39:28. Nu moet zwart zijn schijf verdedigen. Het beste is 17—22 en 11:22, wit verlokke tot 26—21 waarna zwart zich met 13—18, 22—27, 24—30 en 8:50 zou redden. Wit speelt dit echter niet maar 43—39 met de dreiging 26—21 en 34—29! Zwart moet nu tenminste één schijf verliezen.

Een niet al te ingewikkelde maar toch leerzame spelstudie.

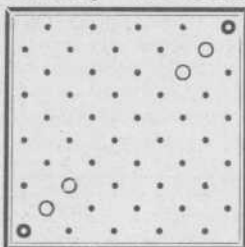
Motieven.

Bij het zoeken naar een gunstige plaats voor bewerking van mijn motief zwart 36, 37, 41 en wit 46, 47; of omgekeerd zwart 4, 5, wit 10, 14 en 15, verplaatste ik 't motief o.a. naar den tric-trac-hoek en vond zwart 34, 35, 40, wit 44, 45, 50 en dam 16. Zwart slaat naar 49. Wit nu 50—44 en 16—49, daarmede op een bekend motief komend. Ik maakte hier echter van: zwart 34 en 1 dam op 40. Wit 45, 49.

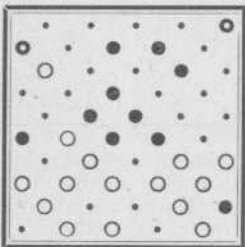

en 50. Wit aan zet, wint! Wie maakt er eens een aardig probleem op? Voorts kwam ik op 't idee het Manoury-motief gelijktijdig aan beide hoeken van de lange diagonaal te laten ontstaan als slotstand, hetgeen een zeer bijzonder effect geeft.

Manoury—Van Dam.

Bewerking Ph. J. Ham.

Wit 35—39, 30—25, 39:10 en 25:14. Nu is 44—40 niet verplicht, dus werkt belemmerend om een evenwichtige slotstand te doen ontstaan. Kon 't maar zonder 44! En nog liever ook zonder 45 en 50! Wie speelt 't klaar? Mogelijk is het!

De heer Hendriks komt met een constructie, waarvan veel te leeren valt, een nieuwe variatie op m'n watervalletje, zooals hij schrijft.

Wim Haanstra's werk mag gezien worden, terwijl ook de heer Pelle ons een heel goede bewerking geeft van 't eenige maanden geleden opgegeven motief van den heer Grossoo, die het als slot van een partij tegenkwam.

De heer Metz brengt een probleempje, dat hoewel 't geen bijzondere momenten bevat toch over 't geheel een aardigen indruk maakt.

De heer Huizer komt met een systeem, dat een van Gortmans' stokpaardjes was, n.l. het opruimen en zoo mogelijk eerst brengen van hindernissen in de baan, die de witte eindslag volgt. Deze bewerking mag daarvoor wel geslaagd heeten.

Het werk van de oudere problemisten behoeft ditmaal geen nadere bespreking; 't zij voldoende er op te wijzen dat het ook nu weer alleszins ieders aandacht waard is.

Problemisten-wedstrijd.

Eindelijk dan toch ook weer eens een wedstrijd voor de problemisten zelf! In het volgend nummer hopen we nadere bijzonderheden te

kunnen mededeelen over den nieuwen Internationalen Problemisten-Wedstrijd, die in „Het Damspel” uitgeschreven zal worden

Uit onzen Lezerskring.

Het artikel van den heer Ham in het Juli-no. 1928 over: „Het Phantasie-probleem in de probleem-kunst” heeft den heer J. W. de Vos te Rotterdam aanleiding gegeven op te komen tegen de in dat artikel uitgedrukte meening, dat een stand als is aangegeven in het 2de diagram in dat artikel als onmogelijk moet worden beschouwd. De heer De Vos heeft dit trachten aan te toonen met verschillende standen, die op zichzelf zeker interessant zijn. Een tweetal zijn weergegeven in de volgende diagrammen. In

DIAGRAM I.

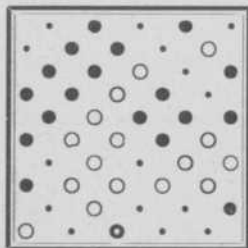
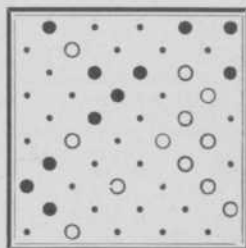

DIAGRAM II.

den stand van diagram I wordt zwart 15—20; 37—31, 48:37?; 2:41, 23:43; en 34:14, waarna zwart op 11 verschillende manieren kan slaan. En in den stand van diagram II volgt: Zwart 41—46, dan wit 14—9, 46—32?; 24—19! 32:33; 19:39 en zwart kan op 4 verschillende manieren slaan.

Wij geven den heer de Vos erakte van, dat langs **reglementairen** weg standen, waarin op 4 en zelfs op 11 verschillende wijzen slaan mogelijk is kunnen ontstaan. Dit doet echter niets af aan de meening van den heer Ham,

aangezien ook in een phantasie-probleem zwart in ieder geval tijdens de oplossing het sterkste spel moet spelen, evenals wit, en het dus absurd zou zijn aan te nemen, dat dit vóór het ontstaan van den diagramstand, waarin de winnende combinatie mogelijk is, in 't geheel niet zou zijn geschied, maar dat er slechts zonder doel geschoven en geslagen is. Of trouwens aan dergelijke standen als de heer De Vos geeft eenige waarde voor de problematiek kan worden toegekend (er wordt zelfs geen combinatie in uitgevoerd zooals in een probleem behoort voor te komen) laten we ter beoordeeling aan onze lezers over.

Het „Swastikamotief” van S. E. v. d. Meer, bewerkt naast den rand van het bord, met naslag via den rand.

De bovengenoemde mogelijkheid van bewerking van het zooveel besproken en „ontgonden” v. d. Meer-motief werd aangegeven door den heer Gortmans in diens artikel IV, „Bewerkingen van Motief I” op blz. 39 van het Februari-nummer 1925 van „Het Damspel” als volgt: (naar aanleiding van probleem No. 1720 van den heer Geo van Dam, zie September-nummer 1924).

„Nog zouden we ons een anderen „bastaard” kunnen denken: Schijven zwart 29, 30, wit 24, 34. Wit slaat 34:25, zwart 29:20 wit 25:..?”

Met het maken van een bewerking in dezen geest heb ik mij sedert dien voortdurend bezig gehouden, zooals reeds door den heer Van Dam aangekondigd in Mei 1928, blz. 87, waarbij genoemde heer tevens zegt, dat deze „randbewerking” (liever gezegd: „naastden-rand-bewerking”) moeilijker is dan „los” op het bord Deze moeilijkheid ligt in het feit, dat bij de bewerking „los op het bord” het motief in de meeste gevallen werd opgebouwd door een meerslagtoepassing, welke verkregen werd door het **om het motief heen** wegslaan van zwarte stukken door een witten dam, waarbij deze dan als één der witte stukken daarvan, ten slotte in het motief belandde, terwijl bij de bedoelde bewerking **naast den rand** er geen mogelijkheid is, een witten dam **om het motief heen** te doen gaan Dit bezwaar moet dus door een andere meerslagconstructie, ter opbouw van het motief, worden opgelost, hetgeen mij gelukt is in probleem No. 1. Het betreft hier echter slechts een voorloopige bewerking, daar de eindstand niet zeer fraai is. Het idee van den heer Gortmans werd hierbij naar den anderen kant van het bord overgebracht, terwijl het motief op origineele wijze geheel en al wordt opgebouwd (door den zet 16:27 van wit).

Op veel minder gecompliceerde wijze doet de heer P. Idzerda, Rotterdam, in zijn probleem No. 2 echter nauwkeurig het door den heer Gortmans aangegeven voorbeeld ontstaan, welke bewerking tevens beter afgewerkt is dan mijn „studie”.

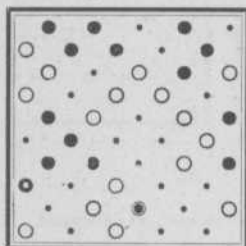
Bewerkingen tegen den rand (zuivere **randbewerkingen** dus) zijn weer veel gemakkelijker, omdat men bij het construeeren der voor het verkrijgen van het motief benodigde meerslagen veel „steun” heeft aan de van het motief deel uitmakende rand-

schijven, zie o.a. No. 2334 van den heer R. van Glinstra Bleeker en mijn No. 3. Ook No. 4 van den heer Idzerda laat zoo'n zuivere randbewerking zien, waarbij het merkwaardige echter is, dat het v. d. Meer-motief, dat op zich zelf reeds op origineele wijze is ontstaan (door de zetten 28:17 van wit en 1:21 van zwart) aan den eenen kant van het bord overblijft, gelijktijdig met een motief van Van Dam, aan den anderen kant van het bord! Ten slotte in No. 5 van den heer Geo van Dam een voorbeeld van een bewerking „los op het bord“, welke de aandacht verdient door de origineel-„soepele“ wijze, waarop het motief wordt verkregen welke als het ware het geheele idee van moeilijkheid doet wegvallen, dat anders aan de constructie van bewerkingen van het v. d. Meer-motief verbonden is.

Verder is het merkwaardige van deze bewerking de dwang-variant, waarmee de afwikkeling aanvangt, het rein op het bord overblijven van het motief en ten slotte, dat ALLE VIER stukken, welke het motief vormen, gedurende de afwikkeling tesamen worden gebracht, in tegenstelling met alle tot op heden geleverde bewerkingen, waarbij zich altijd reeds minstens één dier 4 stukken op de plaats bevond, waar het motief ontstaat,

PH. J. HAM, Antwerpen.

1. Ph. J. Ham, Antw.

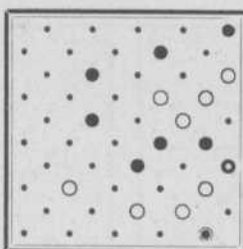

1e Publicatie.

Opl. : 46—41, 24—19,
16:27!! 42—37!! 37:26!!
26:17, (a) 45:34 (b)
34—30, 43:26.

(a) en (b). Deze zetten
zijn verwisselbaar.

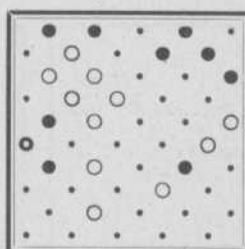
2. P. Idzerda, R'dam.

1e Publicatie.

40—34!! 50:20!!
34:25!!, 25:14. 15:4!

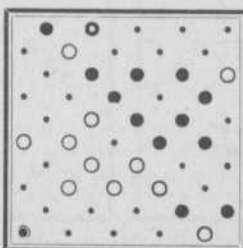
3. Ph J. Ham. Antw.

1e Publicatie.

30—24, 42—37, 32—27,
11—16, 12—7!! 25:5!!,
5:3 of 26.

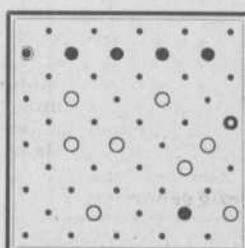
4. P. Idzerda, R'dam.

1e Publicatie.

33—28!!, 28:17!!,
22:13!!, 46:25!!!

5. Geo v. Dam.

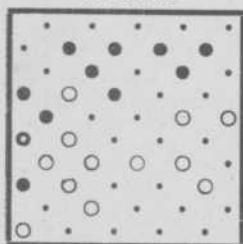
1e Publicatie.

Naareen foutief bewerkt
en onvolmaakt idee van
J. Rendering. A'dam.

Errata

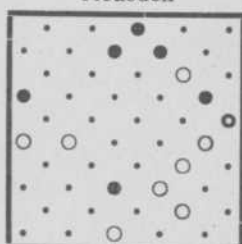
In No. 2392 behoort 13 op 18 te staan en luidt de vraag of Zwart 18—23 mag spelen. Van No. 2398 moet de diagramstand zijn: Zwart 5, 8, 11, 16, 17, 23, 24, 28 en 35; Wit 15, 26, 27, 38, 39, 41, 44—47 en 48 Zwart 24—29? De oplossingen kunnen nog gelijk met die van deze maand worden ingezonden.

No. 2408
A. de Graag
Heusden

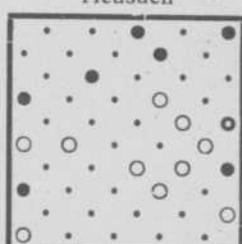
Zwart 36—41 ?

No. 2409
A. de Graag
Heusden

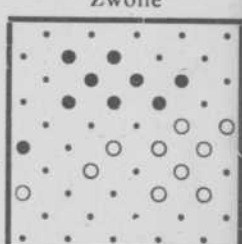
Zwart 8—12 ?

No. 2410
A. de Graag
Heusden

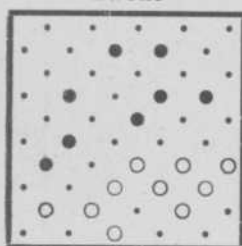
Zwart 35—40 ?

No. 2411
P. W. Kliphuis
Zwolle

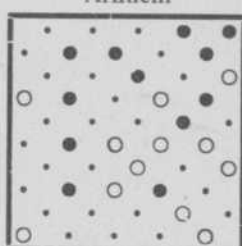
Zwart 18—22 ?

No. 2412
P. W. Kliphuis
Zwolle

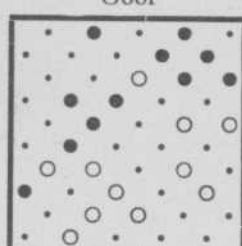
Zwart 31—36 ?

No. 2413
M. Hendriks Jr.
Arnhem

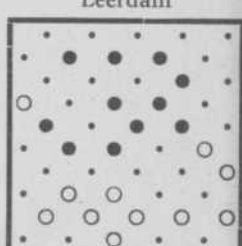
Zwart 13—18 ?

No. 2414
W. Haanstra
Goor

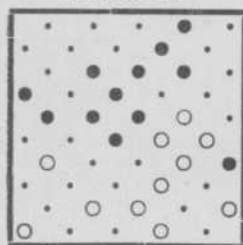
Zwart 17—21 ?

No. 2415
S. Pelle
Leerdam

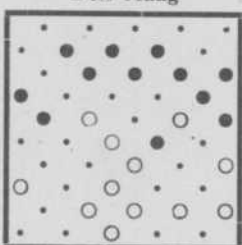
Zwart 18—22 ?

No. 2416
Jan Metz
Amsterdam

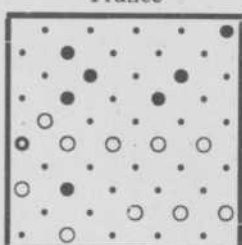
Zwart 12—17 ?

No. 2417
C. Th. Huizer
Den Haag

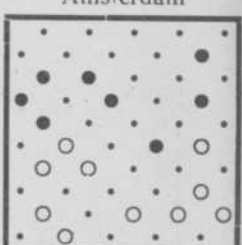
Zwart 14—19 ?

No. 2418
Etienne Boissinot
France

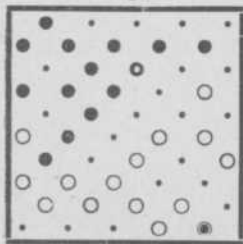
Zwart 5—10 ?

No. 2419
D. Bosma
Amsterdam

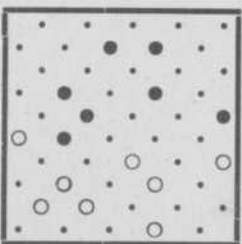
Zwart 21—26 ?

No. 2420
G. Mantel Jr.
Hengelo

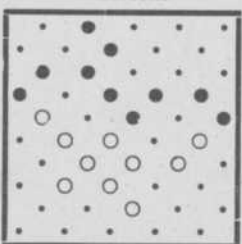
Zwart 10—14 ?

No. 2421
A. A. Polman
Almelo

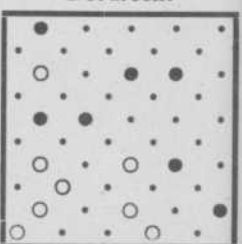
Zwart 27—31 ?

No. 2422
H. T. Luif
Haarlem

Zwart 11—17 ?

No. 2423
Ir. W. Vrijlandt
Dordrecht

Zwart 45—50 ?